IAMBLICHI

DE VITA PYTHAGORICA LIBER

EDIDIT

LVDOVICVS DEVBNER

(MCMXXXVII)

EDITIONEM ADDENDIS ET CORRIGENDIS

ADIVNCTIS CVRAVIT

VDALRICVS KLEIN



STVTGARDIAE IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI MCMLXXV

ISBN 3-519-01445-9

Printed in Germany
Druck: Julius Beltz, Hemsbach/Bergstr.

CHRISTIANO JENSEN

OLIM COLLEGAE

SEMPER AMICO

SACRUM

PRAEFATIO

Iamblichi codicem Laurentianum 86, 3 (F) omnium reliquorum librorum, qui Vitam Pythagoricam continent, archetypum esse postquam Cobetus in Oratione de arte interpretandi p. 109 s. adfirmavit, Nauckius in Prolegomenis editionis suae p. XLIV certum non iudicavit, firmissimis argumentis demonstravit Hermenegildus Pistelli, Museo ital. di antichità class. 2, 1888, 457 ss. Quam sententiam iam Lucas Holstenius (1596—1661) professus est. Extat enim in bibliotheca Vaticana Vitae Pythagoricae ab Arcerio editae[1]) exemplum, quod olim illius viri doctissimi erat, postea in bibliothecam Barberinianam pervenit, denique cum ceteris thesauris Barberinianis in montem Vaticanum transmigravit (hodie *Stampe Barberini* I III 106). In huius libri folio 25^{v} ipsi Vitae fronti opposito Holstenius indice librorum Pythagoricorum ab Iamblicho compositorum[2]) ex codice Laurentiano descripto his pergit verbis: *Hic index habetur in principio codicis Medicei. qui tamen quatuor duntaxat priores libros continet. ex hoc exemplari puto promanasse caetera omnia quae per Europam extant.*[3]) Et haec et reliquas adnotationes, quibus Holstenius vacuas Arcerianae editionis paginas complevit, aliquando aliquis vir litteratus schedulis inseruit, quae hodie in bibliothecae Vallicellianae volumine adservantur, cuius tergo titulus *Carte Allacci* (Chartae Leonis Allatii) XCVII impressus est. Continet illud volumen et opera Holstenii et documenta ad eius vitam spectantia, ibique ante numerum primum decem schedulae immissae sunt, quarum

1) Cf. infra p. XVI.

2) In hoc indice Vita Pythagorica primum locum obtinet, cf. Nauckii Prolegomena p. XXXIV; v. etiam summariorum inscriptionem infra p. 1, 1 s.

3) Nuperrime etiam S. Peppink huius notae et omnino exempli Arceriani obiter mentionem fecit, Atene e Roma 3, 1935, 74. — Plura de Holstenii notis illi libro insertis v. infra p. XII ss.

quarta quinta sexta septima ordine turbato descriptas Holstenii adnotationes exhibent[1]): verba supra commemorata in foliolo 6ᵛ inveniuntur.

Apographorum, quae ex optimo codice Laurentiano fluxerunt, partem Pistellius l. l. enumeravit. Iteravit illum catalogum in Protreptici editionis praefatione (1888) p. VII s., auxit ibid. p. VIII 1, denique nonnulla exempla Romana addidit Stud. ital. 1, 1893, 30 s., quibus Vitellius ib. p. 40 adiunxit Britannicum. Accedit praeterea cod. Urbinas Gr. 44, chartaceus saec. XV, cuius folio 78 s. insunt quaedam e Vita Pythagorica excerpta. Et horum partem et apographorum complurium aliquot folia sine fructu contuli. Quos ipse inspexi codices, eos omnes lacunis illis depravatos esse vidi, quas e certis Laurentiani versuum condicionibus ut feliciter explicaret Pistellio contigit; de Monacensibus Graecis 102 et 392 Guilelmum Ehlers idem statuere potuisse nemo mirabitur. Iam apparet ad unius Laurentiani codicis fidem Iamblichi textum esse recensendum, id quod proximi editoris futurum esse etiam Nauckius sensit, cum in Prolegomenis p. XLIX haec scriberet: *Maluissem quidem ipse abiecta vitiosarum lectionum farragine molestissima revocare Iamblichi orationem ad unius Florentini codicis fidem, ita ut pristinorum editorum et deteriorum codicum non facerem mentionem nisi ubi praeberent quod emendandis Florentini vitiis videretur inservire, atque in posterum istis finibus coerceri adnotationem criticam consentaneum arbitror.*[2])

Contuli codicem F hieme anni 1910/1 Romae in aedibus bibliothecae Casanatensis, quo liberaliter eum miserunt qui Laurentianae tum praeerant. Collatione ad finem perducta totum textum recensui, tum omnes locos vel corruptos vel aliquo

1) Cf. fol. 5ʳ, cui inscribitur *Annotamenta quaedam a Luca Holstenio in prioribus postremisque pagellis Vitae Pythagorae a Jamblicho compositae, a Joanne Arcerio Frisio latine translatae, a se passim emendatae, perscripta.*

2) Confitendum tamen est nimis indulsisse Nauckium lectionibus nullius pretii atque prorsus neglegendis, quas adnotationi inserere minime necessarium erat, ita ut facere non possim cum Desrousseaux, qui Rev. crit. 2, 1885, 390 Nauckii editionem his laudat verbis: *L'appareil critique est exempt du défaut, trop commun aujourd'hui, qui consiste à relever les plus petites particularités et les erreurs les plus grossières des manuscrits. M. Nauck ne signale que les renseignements qui peuvent avoir de l'intérêt pour établir la tradition du texte.*

modo ambiguos iterum contuli, id quod etiam eam ob rem exoptatum immo necessarium erat, quia in prima lectione ratio compendiorum, quorum magnus est numerus, non satis perspici poterat. Vidi non multa esse, in quibus Nauckium corrigere oporteret, si ut par est viliora mitterentur, quibus adnotationem onerare non solemus. Quodsi Nauckius dubitabat, num codicem cum pulvisculo exhausisset (p. XLIX), equidem id nunc factum esse sperare ausim.[1])

Laurentianum F chartaceum duabus constare partibus, quarum prior una eademque manu saec. XIV scripta foliis 162 quattuor Iamblichi libros continet, Nauckius vidit. Folia illa 162 aliquando librum integrum effecisse ex iis colligi potest, quae in folii 162^{v} infima parte litteris perparvulis XIV vel XV saeculi post rasuram scripta sunt: τοῦ σοφωτάτου ἡ βίβλος ἥδε δουκὸς τοῦ Βάρδα.[2]) Quis ille dux Bardas fuerit neque ipse investigare potui neque collegae harum rerum peritiores. Byzantinae genti eum adnumerandum esse Rudolfus Blum suspicatus est.[3])

Tribus primis Iamblichi libris summaria praemissa sunt, de quibus verba feci in commentatione, quam de Vitae Pythagoricae oratione constituenda composui.[4]) Hoc loco de numeris nonnulla addam, quibus summaria illa et a fronte librorum (F) et capitulorum initio, ubi iterum codicis in margine adscribuntur (F^{m}), instructa sunt. Consentiunt illi numeri usque ad numerum λβ′, unde F^{m} habet numerum uno loco ampliorem. Legitur enim in F^{m} λγ′ pro λβ′ quod habet F, deinde λδ′ pro λγ′, tum λδ′ quod scriptum erat in λε′ est mutatum nec minus λε′ in λϛ′[5]), denique λζ′ pro λϛ′ exaratum est. Quae perturbatio eo explicatur, quod in folii 33^{v} margine inferiore haec adnotantur: λβ′ περὶ Διονυσίου τοῦ τυράννου καὶ τῆς ἐκ τῶν Πυθαγορείων ἐπιβουλῆς καὶ τοῦ κατὰ Μυλλίαν τε καὶ Τιμύχαν διηγήματος. Quae pro summario cum eam ob causam haberi nequeunt, quod a fronte libri desiderantur, tum

1) Plus semel etiam Rudolfus Blum bibliothecarius Florentinus meum in usum codicem inspexit, ut dubitationes obortas tolleret.

2) Cf. Bandinii catalogum 3, 287.

3) Cf. H. Gelzer apud Krumbacher, Gesch. d. byz. Litt.² 969.

4) Sitzungsber. der Berl. Akademie 1935, 689 s.

5) Correcti sunt non modo numeri summariis antepositi, sed etiam ii qui nudi ipsis capitulorum initiis a latere adpinguntur.

quia narratiuncula, ad quam spectant, περὶ σωφροσύνης capitulo inserta est, cuius ambitus Iamblichi verbis accurate definitur. Immo exortum est illud 'summarium' e scholio, quo quis argumentum eius loci voluit significare. Talia saepius in codice F leguntur, velut ad § 61 p. 33, 8 adscriptum est περὶ τοῦ ἐν Τάραντι βοός. Is qui addidit 'summarium' λβ', sive Laurentiani librarius fuit sive qui illum antecessit, numeros sequentes λβ' et λγ' in λγ' et λδ' mutavit sicut debebat. Numeros λδ' et λε' autem mutare oblitus, si Laurentiani librarius erat, postea eos correxit, ultimi autem capituli numerum secundum proprium ordinem recte adpinxit, sin prior, in novo errore committendo perseverans ultimo loco λϛ' numerum scripsit, cui tum Laurentiani librarius statim numerum λζ' substituit, postquam in capitulis antecedentibus 'falsos' numeros descriptos ad suum ordinem correxit. Priorem sententiam propius ad verum accedere putabis.

De versuum (στίχων) computatione a tergo unius cuiusque libri adscripta vide Vitellium, Museo ital. di antichità class. 1, 1885, 5 unde Vitam Pythagoricam 4290 versus olim comprehendisse disces. — Personarum nomina in codice F virgula transversa, paululum incurvata, ita ut circumflexi fere accentus speciem praebeat, supra posita significantur; qua de re cf. Ludovicum Traube, Nomina sacra p. 46, 3.

Scholia sicut Nauckius in fine huius editionis subiunxi eumque secutus viliora abieci, addidi tamen tria. At quod vir doctissimus notas illas nec manu eadem neque eodem tempore scriptas esse dicit (p. XXXV), adstipulari ei non possum. Nam omnia fere scholia eadem quantum video manu exarata sunt praeter unum vel alterum ex vilissimis. Itaque si nonnullis locis discrepare videtur scriptura, potius spatii angustiarum, atramenti coloris modo fortioris modo pallidioris, chartae condicionis, eiusdem hominis scribendi varietatis ratio habenda est.

De compendiorum ambiguitate egit Nauckius p. XXXVII ss. Cui etsi concedendum est variarum syllabarum vel particularum compendia interdum simillima esse nec non, cum omni accuratiore indicio caremus, accidere, ut vario modo ea explicari possint, attamen qui debitam codicis scripturae pernoscendae operam navaverit, diversa compendia ubique fere distinguet.[1])

1) Neque assentior Nauckio, cum p. XXXVII dicit spiritum lenem cum acuto accentu coniunctum adeo similem esse accentus circum-

Illis autem locis, ubi de compendii interpretatione re vera dubitare possis, semper fere e verborum conexu apparet, quid sit intellegendum. Non recte dixit Nauckius p. XXXIX § 51 p. 28, 16 s. fortasse non τηρῆσαι compendio indicari, sed τηρεῖν: nam τηρ supra litteram ρ addito ῆ pro τηρεῖν haberi nequit. Neque vero incertus haerebis, utrum § 209 p. 114, 11 ὀψϊμά supra α litteram addito θ ὀψιμάθεια sit an ὀψιμαθία (cf. Nauck l. l.): nam et § 11 p. 9, 9 φιλομαθείᾳ sine compendio perscribitur et protrept. p. 46, 9 Pist. (fol. 59^{r} v. 3) φιλομάθειαν (ubi modo ultima syllaba compendio notissimo significatur) et de comm. math. p. 81, 4 Festa (fol. 109^{r} v. 9) φιλομάθεια (ipse hos duos locos contuli). Accedit quod vit. Pyth. § 95 p. 55, 24 δυσμάθειαν plena scriptura in codice exaratur. Itaque non modo l. l. ὀψιμάθεια legendum est, sed etiam § 72 p. 41, 3 et § 94 p. 55, 17, ubi eadem compendii forma adhibetur, φιλομαθείας et εὐμαθείας. § 87 p. 51, 13 in F legitur πυθαγό supra ο litteram addito ρ, id quod Nauckius cum Cizensi codice Πυθαγόρου interpretatus est: non recte, cum de comm. math. p. 77, 1 Festa, ubi ex eodem fonte haurit Iamblichus, Πυθαγορείους perscribatur. § 108 p. 62, 23 habes ἀδελφο′ supra ο litteram τ posito, cui alterum τ superscriptum est; ubi dativum ἀδελφότητι verborum conexu flagitari in commentatione explicavi supra commemorata (p. 675). Ibidem § 74 p. 42, 17 tractavi (p. 671), unicum fere locum, qui graviorem movet dubitationem. Nam cum F praebeat πλη supra litteram η addito θ, iure quaeris, utrum φορτίσαντες (sc. αὐτόν) χρυσοῦ . . . πλῆθος an πλήθει legendum sit; quorum prius cur praeferam, l. l. exposui. Ad § 170 p. 96, 2 Nauckius adnotavit κατὰ in F scriptum esse ita, ut ad μετὰ proxime accedat. Quod recte observatum est. At § 40 p. 23, 14 ipse Nauckius scripturae similitudine deceptus est, cum in Laurentiano μεταστῆναι legeret; nam sine dubio καταστῆναι exaratum est, id quod etiam toti sententiae magis aptum: ὡς μέλλουσι τοῖς μὲν φίλοις μηδέποτε ἐχθροὶ καταστῆναι κτλ.

De orthographicis l. l. 624 s. pauca collegi. Ubique θρυλλεῖν scribendum, τέλεος et τέλειος secundum codicis scripturam edendum esse probavi. Augmentum temporale verbi εὑρίσκειν codicem secutus modo expressi modo neglexi. Ἴσος cum Nauckio

---

flexi, ut interdum dubitari possit, utrum τἄλλα an τᾆλλα legendum sit.

scripsi contra codicis accentum (ἶσος), τἄλλα contra Nauckium (τἄλλα) et codicis varietatem (τᾶλλα — τἄλλα)[1]), ἐπίστωνται secundum Herodian. 1, 462, 6 L. cum Kiesslingio contra Nauckium et codicem (ἐπιστῶνται). Verbi φημί formas secundum usum communem pro encliticis habui, qua in re a Nauckio (p. XXXVII) discessi. Particulae οὐ in iuris iurandi Pythagorei formula (p. 85, 4; 92, 1) codicem et Nauckium secutus accentum tribui, cum non modo apud Porphyrium vit. Pyth. p. 27, 20 Nauck et in Theologumenis arithmeticae p. 22, 21 de Falco codicum memoria in eadem formula οὔ praebeat, sed etiam in Iliade 1, 86 et 23, 43 in iure iurando οὔ· μὰ vel οὔ μὰ vel οὒ μὰ vel οὔ μα haud paucis codicibus traditum sit. In αὑτοῦ et αὐτοῦ distinguendis[2]) in universum cum Nauckio consentio: αὑτοῦ scripsi ubi pronomen in conexu verborum ita collocatum est, ut artiore quadam ratione cum primariae sententiae subiecto coniunctum videatur. Nomina personalia denique adhuc corrupta cum aliis locis tum in Pythagoreorum catalogo (§ 267) ut emendarem maxima ex parte Eduardi Schwyzer doctissimo auxilio factum est. Restant pauca minus perspicua vel incerta vel depravata (Εἰρίσκος, Πακτίων, Γύττιος, Εὐθοσίων, Βαβελύκα p. 144, 5. 15; 145, 7. 19; 147, 5), quae coniecturis temptare nolui; aliis huiusmodi nominibus in apparatu adscripsi quae sanandi causa proposuerunt viri doctissimi (cf. ad Τετράεντα ποταμόν, Γαρτύδαν, Καροφαντίδας, Βυνδάκου p. 140, 15; 142, 21; 144, 19; 146, 19).

Optimi codicis scripturam, ubi nihil de eo adnotavi, cum textu edito consentire etiam tacenti mihi ut credas petiverim. Neque vero falsi accentus vel errores librariorum in rebus orthographicis periclitantium vel calami lapsus in apparatum criticum erant inserendi. Itaque omisi talia qualia sunt εὐμορφώτατος, ἀπήλαττε, χαρκηδονίων, ἀγακακτήσας, παροσμίαν, ἀπεργάζοντε. Eadem ratione neglexi quod in foliorum commissura bis iteratur vocabulum: fol. 29ᵛ/30ʳ = p. 93, 17 τὰ; fol. 40ᵛ/41ʳ = p. 127, 3 ὡς.

Etiamsi codicem Laurentianum reliquorum codicum archetypum esse omni exemptum est dubitatione, tamen apographa

---

1) Cf. Kühner-Blass 1, 332.
2) Cf. Kühner-Gerth 1, 563, 5; Radermacher, Neutestamentl. Gramm.[2] 77; Blass-Debrunner, Gramm. des neutestamentl. Griechisch[6] S. 162 § 283; Mayser, Gramm. der griech. Papyri 2, 1, 67 ss.

non prorsus neglegi possunt, cum ex iis Laurentiani vitia interdum sanentur, cf. Nauck. p. XLVI. Qua in re vix opus est monere suo Marte librarios exempli lectiones correxisse. Itaque quae ex apographis in editionis usum convertimus eodem loco habenda sunt atque virorum doctorum coniecturae. Ut exemplum afferam: § 47 p. 26, 10 F habet δεῖ, quod sensu caret; Parisinus 2093 s. XV (P) emendatam praebet lectionem δὲ, quam recepit Cizensis s. XVI (C), qui e Parisino descriptus est.[1]) P et C codicum satis plenam memoriam Nauckius protulit, unde commode excerpuntur, quae Laurentiano medelam adferunt. Nonnulla ipse e Parisino enotavi, quem ut Romae hieme anni 1910/11 inspicerem mihi contigit. Adiungendus est Parisinus 1981 s. XVI (P^r), quo Kusterus fundamento editionis[2]) usus est; cuius lectiones iam Nicolaus Rigaltius exemplo editionis Arcerianae adpinxit olim Spanhemiano, nunc in bibliotheca Publica Berolinensi adservato.[3]) Idem Rigaltius etiam Scaligeri coniecturas in margine libri Spanhemiani adscripsit, quas Sc litteris adiectis distinxit[4]), ita tamen ut hac in re non semper sibi constaret, quoniam extant Scaligerana, quae illa notula carent. Has Scaligeri coniecturas sive omissis sive additis litteris Sc adscriptas Kusterus nonnumquam pro codicis sui lectionibus venditavit confusione quadam videlicet oborta. Nauckius autem, qui ignorabat duos extare Parisinos non solum Kusterum nimis vituperavit, quem neglegentissime suo codice usum esse autumabat[5]), sed etiam Rigaltii lectiones Sc notula carentes vel quas Kusterus suo Parisino vindicavit pro coniecturis Scaligeranis habebat, ubicumque cum Parisini 2093 lectionibus non consentiebant. Quae cum ita essent, necessarium erat de compluribus lectionibus Parisini 1981 certiorem fieri. Rogavi igitur Eliam Bickermann Parisinum, ut codicem quibus locis opus erat inspiceret. Nec defuit officio, immo identidem quaerenti opem tulit: itaque ubi in apparatu critico P^r codicis lectionem significavi, id Bickermanno auctore factum

1) Cf. Pistelli, Mus. ital. l. l. p. 465 s.

2) Cf. infra p. XVI.

3) Libri impr. c. notis mss. 4° 104. Cf. de hoc libro Nauckii Prol. p. V s. XXIX ss. De lectionibus codicis Parisini 1981 adpictis v. Pistelli, Mus. ital. l. l. p. 467, 2.

4) Ipse omnes has coniecturas Spanhemiano insertas contuli.

5) Cf. Pistelli l. l.

esse scito. Lectio P^r saepius cum iis congruit, quae in Parisini 2093 margine manu recentiore addita sunt. Videtur igitur vir doctus, qui eas lectiones P codici adpinxit, ex ipso P^r hausisse.

Post Nauckium quae ad emendandam Iamblichi orationem conscripta sunt[1]) non multum profecere. At magni aestimandum est, quod Pistellii diligentia[2]) e codice Leidensi Tib. Hemsterhusii 17 Scaligeranas protraxit emendationes anonymas, magna ex parte tum ignotas. Quarum emendationum auctorem esse illum virum clarissimum inde comprobari poterat, quod multae earum cum Scaligeranis congruunt coniecturis, quas Nicolaus Rigaltius additis Sc litteris Spanhemiano adscripsit.[3]) Acceptam lucem codex Leidensis reddidit: nam eius ope iam accuratius poterat stabiliri, quae lectiones Spanhemiani Sc litteris destitutae nihilo setius Scaligero essent tribuendae.

Iam supra p. V Lucae Holstenii exemplum editionis Arcerianae commemoravi, quod in bibliotheca Vaticana hodie invenitur. Usus est illo libro Holstenius ad Vitae Pythagoricae interpretationem Latinam conficiendam ita, ut in margine exteriore eam primum conciperet. Etiam Protrepticum vertit; at illa pars libri Arceriani deest in exemplo Vaticano, e quo aliquo tempore evulsa est. Neque tamen periit, immo adservatur hodie in bibliotheca Angelica sub numero Q 2, 18 = *Fondo antico* nr. 644. Indagavit hanc alteram partem Vitellius atque de ea cum Pistellio communicavit, qui pleniorem notitiam prodidit Stud. ital. 1, 1893, 25 ss. Protreptici interpretationem Holstenius non in margine editionis Arcerianae adscripsit, sed in foliis interpositis. Non crediderim cum Vitellio (Stud. it. l. l. p. 39) hanc partem exempli Arceriani significari, cum in librorum manu scriptorum ab Holstenio legatorum indice, qui in codice Barberiniano Lat. 3074 (olim Barb. XXXVIII 90) extat, hoc legitur: *Jamblicus graelat. excusus cum nova inter-*

---

1) Cf. commentationum indicem infra p. XVII s.; de Dielesii Antesocraticis v. infra p. XV.

2) Stud. ital. 1, 1893, 34 ss.

3) In ea parte codicis Leidensis, quae foliis 1, 2, 5 continetur, praeter Scaligeranas aliorum quoque leguntur coniecturae. Duobus igitur locis, ubi lectionibus usus sum a Pistellio ex illo fonte adlatis (p. 22, 15; 127, 12), Scaligeri nomini verba 'ut videtur' addidi, cum de eius auctoritate dubitari possit.

pretatione scripta et notis.[1]) Potius ad Vaticanum exemplum Vitae Pythagoricae haec referenda esse existimo, quippe quod olim Barberinianum fuerit. Integer liber, nondum divulsus, in censum venire non potest, cum Protreptici interpretationem post libri divisionem conceptam esse manifestum sit. Holstenius priusquam ad Iamblichi operum interpretationem conficiendam se accingeret, complures codices contulit, ipse textum recensuit magno coniecturarum numero adiecto[2]), qua in re eo modo processisse videtur, ut primum totam conferendi et emendandi operam ad textum Vitae et Protreptici constituendum absolveret, tum demum ad utriusque operis interpretationem accederet. Variae enim lectiones et emendationes margini adpictae in libello Angelico plane eandem speciem prae se ferunt atque in exemplo Vaticano, quaeque a fronte Vitae in paginae 25 margine superiore et dextro Holstenius verba adscripsit ad rationem adnotationis explicandam, ea ad Protreptici quoque adnotationem spectare apparet. Sunt autem haec: *Lectiones interioris marginis sunt ex Ms*^{to} *Florentino ill*^{mi} *D(omini) Venturii Ep(iscop)i S. Severi. paucis in locis sunt nonnulla ex Ms*^{to} *Regio Paris. ubi additur Reg. vel R. caeterae conjecturae sunt ubi additur* ἴσ(ως) *vel leg. vel simile quid. contuli etiam cum alio Ms. biblioth. S. Augustini. cuius lectiones notantur litera A.* In eiusdem paginae margine sinistro haec additur nota: ·.· *vel Med. vel M. sunt lectiones codicis Medicei.* Mediceus ille idem est atque Laurentianus 86, 3. Facile cognoscitur Holstenium aliis demum codicibus collatis in optimum librum incidisse. Quae ex eo adnotantur liquore rubro coloris lucidioris adpicta sunt. Codicem A Angelicum esse Graecum 77 (A 2, 16) iam Pistellius vidit (l. l. p. 26), quod meis ipsius observationibus confirmare possum. Codicis Venturii notam, quae vel V est vel Vent, Pistellius minus intellexit, cum pu-

1) Cf. H. Rabe, Centralbl. f. Bibliothekswesen 12, 1895, 446 nr. 76. Vitellius l. l. te relegat ad dissertationem Henrici Omont, Annales du Midi 3, 1891, cuius exemplum seorsum impressum manu tenebat. In ipsius ephemeridis volumine deest index Barberinianus, attamen fasciculo seorsum impresso subiunctus est, cf. Bibliographie des travaux de M. Henri Omont (Paris-Toulouse 1933) 47 nr. 221. — De Rabei commentatione deque bibliographia Omontiana qua est doctrina litteris me edocuit Mons. Dr. Augustus Pelzer Vaticanus.

2) Quae ante alios invenit, in adnotatione mea eo modo significavi, ut litteras Ho. uncis inclusas adderem.

taret eam Venetum (i. e. Marc. Ven. 243) significare probabiliter conici posse (l. l. p. 26): defuit enim viro docto Holstenii adnotatio supra commemorata, qua codicum collatorum rationem reddit. Dominus ille Venturius est Franciscus Venturi Florentinus, 1625—1629 episcopus S. Severi, Apuliae oppidi, postea archidiaconus Florentinus, mortuus a. 1641.[1]) Facile cogitaveris Venturii Florentini codicem eundem esse atque alterum Laurentianum 86, 29. Itaque multas illius codicis lectiones enotavi, ut Florentiae eas cum Laurentiano conferrem. Attamen cognovi Venturii codicem fuisse diversum; cum Cizensi et Parisino 1981 eum saepissime congruere iam Pistellius l. l. adnotavit.

Interpretationis Latinae ab Holstenio confectae exemplum nitidum auctoris manu leviter correctum continetur codice olim Barberiniano X 167, nunc, postquam in bibliothecam Vaticanam translatus est, Barberiniano Lat. 349. Fol. 1r—75v legitur Vita Pyth., fol. 80r—148r Protrepticus. A fronte libri Holstenii manu haec scripta sunt: *Iamblichi De vita et doctrina Pythagorae Liber primus et secundus editioni parati.* Inspexi codicem olim in bibliotheca Barberiniana, attuli Holstenii interpretationem hic illic in adnotatione.

Nonnullis locis usui mihi fuerunt, quae Ervinus Rohde et Udalricus de Wilamowitz marginibus adscripsere, ille Kiesslingii hic Nauckii editionis exemplo usus, quorum alterum summa cum benignitate Palatinam bibliothecam Heidelbergensem qui administrant per longa annorum spatia ut domi tenerem concesserunt, alterum cum aliis bibliothecae suae voluminibus, quotquot notis ornata erant, Universitatis Berolinensis Instituto antiquitatis studiis dicato, cuius ipse fundamenta iecerat, testamento adsignavit summus philologus.

In subsidiorum numero quae priores editores in usum suum converterunt, nobilem locum Latina tenet Udalrici Obrecht interpretatio.[2]) Dubitavit de hoc auctore E. Heitz, cum de Nauckii editione referret, Berl. philol. Wochenschr. 1885, 554s. Quo

---

1) Cf. Ughelli, Italia sacra 8, 363, 6; Cappelletti, Chiese d'Italia 19, 332, 6. Et his et aliis libris suppeditandis, cum anni 1935 initio in bibliotheca Vaticana studiis Iamblicheis deditus essem, eximia comitate me adiuvit Augustus Pelzer.

2) Cf. Nauckii Proleg. p. XII ss. Prodiit in lucem a. 1700 sub titulo *Iamblichi de vita Pythagorae liber unus* auctoris nomine omisso, editionis loco non significato.

tamen iure interpretationem illam ad Iohannem Scheffer, virum doctum Argentoratensem, Upsalae a. 1679 mortuum, qui Pythagoricam philosophiam identidem tractavit, revocandam esse arbitretur, non video. Latini Iamblichi codices nonnullos Vaticanos parvi pretii Pistellius enumeravit, Stud. it. l. l. 38 s.; v. etiam Vitellii additamentum, ib. p. 39.

Denique memorare iuvat sodales philologos, qui seminarii exercitationibus intererant plus semel ad Iamblichi vitam Pythagoricam pertinentibus, et ipsos nonnulla contribuisse ad textum corrigendum vel explicandum; quorum nomina in adnotatione attuli. Ceterum coniecturarum auctorum neque commemoravi nisi antiquissimum quemque et taceo in universum de iis, qui ex altero loco vel fonte eundem textum integrum praebente veram lectionem petierunt; quod si factum est, illum modo locum significare soleo.

De via ac ratione, qua in textu recensendo usus sum, in commentatione supra (p. VII 4) commemorata p. 612 ss. fusius egi; ibidem Iamblichi usum dicendi amplius tractavi, observationes criticas et hermeneuticas ad singulos locos adieci.[1]) Id enim meum esse ante omnia putavi, ut textum a Cobeto et Nauckio nimis diligenter 'correctum' restituerem; qua in re Dielesium iam praeisse facile cognosces, si egregiam illius syllogam nunc a Gualthero Kranz quintum editam evolveris. Inter fragmenta enim antiquissimorum philosophorum et testimonia ad eos spectantia Iamblichi quoque complures partes ita Dielesius adhibuit, ut eas non modo describeret, sed etiam recenseret vel emendaret.

Nauckium secutus operae pretium esse duxi Iamblichi orationi praeter adnotationem criticam eos locos vel ipsius vel aliorum scriptorum subiungere, ubi eaedem res vel isdem vel diversis verbis enarrarentur vel significarentur, ita tamen ut in universum non nisi eorum fontium ratio haberetur, qui aliquo modo ad Pythagoram Pythagoreorumque opiniones vel consuetudines spectarent. Quo consilio cum ex Nauckii adnotatione aliisque libris, qui post illum de vita et doctrina Pythagorica egerunt, permulta hausi[2]), tum thesauros copiosissimos

---

1) Commode fit, quod in adnotatione critica littera D et paginae numero adlatis brevissime ad commentationem illam relegare potui lectorem.

2) Etiam Holstenii huius generis notis nonnumquam usus sum.

in proprium usum converti, quibus Delattius Laërtii Diogenis vitae Pythagoricae editionem (v. p. XVII) tantum non refersit. Neque tamen fieri potuit, ut sescenta illa testimonia a Delattio collecta in hac editione repeterentur, cum chartae parcendum esset. Itaque ubi Diogenis locum in adnotatione adfero e Delattii editione petitum, scito te non solum ad Diogenem relegari, sed etiam ad locorum thesaurum illi loco a Delattio adpositum. Omnino rem fere ita institui, ut si quem librum nostrae aetatis adferrem, omnes locos scriptorum antiquorum omitterem, qui in illo libro loco significato inveniuntur. Denique quod hic illic e virorum doctorum scriptis adnotantur quae Iamblichi interpretationi usui esse possunt, tibi incommodo non fore spero.

Restat ut gratias agam quam maximas cum aliis collegis doctissimis, qui perlecta mea commentatione supra p. VII 4 adlata litteris ad me datis sua contulerunt ad textum emendandum vel constituendum, tum Christiano Jensen et Eduardo Schwyzer, qui etiam plagulis huius editionis mecum corrigendis indefesso animo operam navarunt; neque in hoc officio haud ita festivo Rudolfus Güngerich mihi defuit.

Enumerantur opera vel opuscula ad Iamblichi Vitam Pythagoricam quae spectant

EDITIONES VITAE PYTHAGORICAE

Ioannis Arcerii Theodoreti, Franekerae 1598 (addita interpr. Lat.)
Ludolphi Kusteri, Amstelodami 1707 (addita interpr. Lat. Obrechti)
Theophili Kiessling, Lipsiae 1815 (addita Obrechti interpr. correcta)
Antonii Westermann, Laert. Diogenis editioni Cobetianae subiuncta, Parisiis 1862 (addita Obrechti interpr. denuo correcta)
Augusti Nauck, Petropoli 1884

INTERPRETATIONES LATINAE

Lucae Holstenii, cf. supra p. XII ss.
Udalrici Obrecht 1700, cf. supra p. XIV

LIBRI
ad rem criticam pertinentes

D. Heraldus, Adversariorum libri duo, Parisiis 1599, 135 ss.

C. Rittershusius, Notae in Malchum sive Porphyrium de vita Pyth., in editione huius vitae, Altorfii 1610 (a Kustero et Kiesslingio post Porphyrii vitae Pyth. editionem repetitae)

C. A. Heumann, Parerga crit., Ienae 1712, 88 ss.

L. Bos, Animadversiones ad scriptores quosdam graec., Franekerae 1715, 49 ss.

C. Keil, Analecta epigraphica et onomatologica, Lipsiae 1842, 228 ss. (ad § 267)

C. G. Cobet, Collectanea critica, Lugduni Bat. 1878, 305 ss.

H. Diels, Die Fragmente der Vorsokratiker 1^5, Berlin 1934, 96 ss. 446 ss.

alii

F. Jacoby, Apollodors Chronik, Berlin 1902 (p. 215 ss. de Pythagorae aetate)

A. Delatte, Études sur la littérature Pythagoricienne, Paris 1915 (= Delatte, Litt.)

E. Zeller, Die Philosophie der Griechen 1, 1^6, Leipzig 1919, 361 ss. (= Zeller)

A. Gianola, La fortuna di Pitagora presso i Romani, Catania 1921

G. Méautis, Recherches sur le Pythagorisme, Neuchatel 1922

A. Delatte, Essai sur la politique Pythagoricienne, Liège-Paris 1922 (= Delatte, Pol.)

A. Delatte, La vie de Pythagore de Diogène Laërce, Bruxelles 1922

A. Rostagni, Il verbo di Pitagora, Torino 1924 (= Rostagni)

I. Lévy, Recherches sur les sources de la légende de Pythagore, Paris 1926 (= Lévy, Rech.)

I. Lévy, La légende de Pythagore de Grèce en Palestine, Paris 1927 (= Lévy, Lég.)

P. C. van der Horst, Les vers d'or pythagoriciens, Leiden 1932 (= Horst)

M. Meunier, Femmes Pythagoriciennes, fragments et lettres de Théano etc., Paris 1932

COMMENTATIONES
ad rem criticam pertinentes

I. C. S(chwarz), Emendationes quaedam Iamblichi de vita Pythagorae, Actorum eruditorum quae Lipsiae publicantur supplementa tom. 8, Lipsiae 1724, 356 ss.

I. Loganus, Epistola ad I. A. Fabricium: Miscellaneae observationes crit. nov. 1, Amstelaed. 1740, 91 ss. (cf. Pistelli, Stud. ital. 1, 1893, 32 ss.)

R. B. Hirschig, Emendationes in Iamblichi Vita (sic) Pythagorae, Zeitschr. f. d. Alterthumswiss. 9, 1851, 333 ss.

E. Rohde, Zu Iamblichus de vita Pythagorica, Rhein. Mus. 34, 1879, 260 ss.

E. Heitz, Berl. philol. Wochenschr. 5, 1885, 554

H. van Herwerden, Ad Iamblichi de vita Pythagorica librum, Rhein. Mus. 40, 1885, 444 ss.

W. R. Paton, Ad Iamblichi de vita Pythagorica librum, Philol. 51, 1892, 182 ss.

H. (= E.) Pistelli, Iamblichea, Stud. ital. 1, 1893, 30 ss.

S. Peppink, Ad Iamblichi vitam

Pythagorae, Atene e Roma 3, 1935, 73 s.
L. Deubner, Bemerkungen zum Text der Vita Pythagorae des Iamblichos, Sitzungsberichte der Berlin. Akademie 1935 612 ss. 824 ss.

aliae

E. Rohde, Die Quellen des Iamblichus in seiner Biographie des Pythagoras, Rhein. Mus. 26, 1871, 554 ff.; 27, 1872, 23 ff. = Kl. Schr. 2, 102 ss. (= Rohde)
A. Nauck, Scholia in Iamblichi de vita Pythagorea librum ex codice Florentino edita, Bull. de l'acad. imp. des sciences de St. Pétersbourg 26, 1880, 12 ss.
E. Pistelli, Dei manoscritti di Giamblico e di una nuova edizione del Protreptico, Museo ital. di antichità class. 2, 1888, 457 ss.
C. Hölk, De acusmatis sive symbolis Pythagoricis, diss. Kil. 1894 (= Hölk)
I. Mewaldt, De Aristoxeni Pythagoricis sententiis et vita Pythagorica, diss. Berolin. 1904 (= Mewaldt)
F. Boehm, De symbolis Pythagoreis, diss. Berolin. 1905 (= Boehm)
A. Delatte, Un nouveau fragment de Timée, Rev. de l'instr. publ. en Belgique 52, 1909, 90 ss.
G. Levi Della Vida, Sentenze pitagoriche in versione siriaca, Riv. degli studi orientali 3, 1910, 595 ss.
P. Corssen, Der Abaris des Herakleides Ponticus, Rhein. Mus. 67, 1912, 20 ss.
P. Corssen, Die Schrift des Arztes Androkydes περὶ Πυθαγορικῶν συμβόλων, ib. 240 ss.
P. Corssen, Die Sprengung des pythagoreischen Bundes, Philol. 71, 1912, 332 ss.
G. Bertermann, De Iamblichi vitae Pythagoricae fontibus, diss. Regimont. 1913
F. Boehm, Die Schrift des Giglio Gregorio Giraldi über die Symbole des Pythagoras, Jahresbericht des Friedr. Wilh. Gymnasiums Berlin, Berlin 1913
A. Rostagni, La vita e l'opera di Pitagora secondo Timeo, Atti della R. Accademia delle scienze di Torino 49, 1913/14, 373 ss. (Scienze morali 65 ss.)
A. Rostagni, Le vicende della scuola pitagorica secondo Timeo, ib. 554 ss. (Scienze morali 136 ss.)
G. Mau-W. Kroll, Iamblichos, Realencyclopaedie 9, 1914, 645 ss.
F. Wilhelm, Die Oeconomica der Neupythagoreer Bryson, Kallikratidas, Periktione, Phintys, Rhein. Mus. 70, 1915, 161 ss. (= Wilhelm)
F. Boehm, Volkskundliches aus der Humanistenliteratur des 15. und 16. Jahrhunderts, Zeitschrift d. Vereins f. Volkskunde 25, 1915, 18 ss.
A. Rostagni, Aristotele e Aristotelismo nella storia dell'estetica antica, Stud. ital. 2, 1922, 55 ss.
A. Rostagni, Un nuovo capitolo nella storia della retorica e della sofistica, ib. 160 ss.
C. Josserand, Les symboles pythagoriciens de Collenuccio, Antiquité class. 1, 1932, 145 ss.
G. Rathmann, Quaestiones Pythagoreae etc., diss. Hal. 1933, 3 ss. (= Rathmann)
P. Boyancé, Sur l'Abaris d'Héraclide le Pontique, Rev. des ét. anc. 36, 1934, 321 ss.

EDITIONES, QUARUM PAGINAS ATTULI EDITORIS NOMINE OMISSO

Apul. flor. ed. Helm
Clem. Alex. ed. Staehlin
Olympiod. in Plat. Phaed. ed. Norvin
passio Artemii (Iohannis Rhodii): Philostorgius Kirchengesch. herausgeg. v. Jos. Bidez, Leipzig 1913, 151 ss.
Philostr. ed. Kayser (Lipsiae 1871 s.)
Phot. bibl. ed. Bekker
Porphyr. ed. Nauck[2]
Schol. in Plat. ed. C. F. Hermann (in Plat. edit. vol. 6)
Stob. ed. Wachsmuth-Hense
Suid. ed. Adler

AUCTORES, QUOS ATTULI OPERIS SIVE EPHEMERIDIS TITULO OMISSO

Bechtel = Fr. Bechtel, Die historischen Personennamen des Griechischen, Halle 1917
Boehm cf. p. XVIII
Haussleiter = J. Haussleiter, Der Vegetarismus in der Antike, Religionsgesch. Vers. u. Vorarb. 24, Berlin 1935
Hölk cf. p. XVIII
Horst cf. p. XVII
Mewaldt cf. p. XVIII
Rathmann cf. p. XVIII
Rohde cf. p. XVIII
Rostagni cf. p. XVII
Wilhelm cf. p. XVIII
Zeller cf. p. XVII

LIBRI, QUORUM TITULOS PER COMPENDIUM ATTULI

Delatte, Litt. cf. p. XVII
Delatte, Pol. cf. p. XVII
Lévy, Lég. cf. p. XVII
Lévy, Rech. cf. p. XVII



Rarissimus Metapontinorum nummus aeneus (mod. 2:1) saeculo a. Chr. n. quarto excusus[1]), de quo vide, quae propediem in lucem profert D. Mannsperger in commentariis periodicis quibusdam archaeologicis.

ADDENDA[2])

De censuris editionis anni MCMXXXVII factis

(1) Atene e Roma 5, 1937, 277s. G. S.
(2) cf. infra (28) A.-J. Festugière
(3) L'ant. class. 7, 1938, 391–393 A. Delatte
(4) The class. rev. 52, 1938, 68 J. H. Sleeman
(5) Les ét. class. 7, 1938, 288 E. de Strycker
(6) *Gnom. 14, 1938, 312–318 W. Theiler
(7) The journ. of Hell. stud. 58, 1938, 285s. E.D.P.(hillips ?)
(8) Riv. di filol. e d'istr. class. 16, 1938, 325s. A. Rostagni
(9) Byz. Zeitschr. 39, 1939, 147s. F. Drexl
(10) Class. philol. 34, 1939, 173–176 M. J. Boyd
(11) Museum 46, 1939, 91s. J. C. Westerbrink
(12) *Philol. Wochenschr. 59, 1939, 769–772 R. Philippson
(13) Rech. de théol. anc. et médiév. 11, 1939, 73s. D. B. Botte
(14) Rev. bénédict. 51, 1939, 96 D. Amand
(15) Rev. de philol. 13, 1939, 71 P. Chantraine

De editionibus et interpretationibus

(16) Pythagorae vita ex Iamblicho collecta. Per Nicolaum Scutellium Tridentinum Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, Romae

[1]) Photogr. a Ruth Balluff Tubingensi.
[2]) [] uncis quadratis indicavi libros commentationesque quos videre non potui aut visu dignos non putavi.
* asterisco signavi libros commentationesque quos vel totos vel partim in addenda ad singulos locos recepi.

1556. – Hanc Scutellii exstare versionem, quae plerumque impressa est una cum eiusdem interpretatione libri qui de mysteriis inscribitur, vitae Pythagoricae editores adhuc fugisse videtur, quamquam Scutellium commemoravit et H. Pistelli et N. Festa in praefationibus, quas uterque editionibus Protreptici et libri de communi mathematica scientia praemisit. Si conferas quae H. D. Saffrey scripsit de Scutellii interpretationibus (Sur la tradition manuscrite de la Théologie platonicienne de Proclus, in: Autour d'Aristote. ... offert à A. Mansion, Louvain 1955, 419; Proclus. Théologie platonicienne 1, Paris 1968, CXLIV) cum his quae librorum bibliographicorum auctores adtulerunt ex Scutellii titulis (vide inter alios S.F.G. Hoffmann, Lex. bibliogr. 2, Lips. 1833, 531), dubitare possis utrum Scutellius totum de vita Pythagorica librum verterit an tantum flosculos excerpserit. Sed librum Scutellii ipsum perscrutanti (inspexi exemplar quod servatur in civitatis Bavaricae bibliotheca Monacensi sub signo: A. gr. b. 798. 4°.) ilico perspicuum est, Scutellium et Iamblichi librum de vita Pythagorica (pp. 1–24) et Protrepticum (pp. 25–52) et librum de communi mathematica scientia (pp. 52–68) ita vertisse, ut verba potius modo, ut ita dicam, paraphrastico et valde compendiario redderet quam dictionem Graecam ad verbum transferret. In libri de vita Pythagorica versionem pp. 11–20 ultro inserta sunt nonnulla Iamblichi fragmenta, quae Ioannes Stobaeus memoriae tradidit. De quibus aeque ac de tota Scutellii versione alio loco fusius disputare in animo habeo. – Ceterum confer de Scutellio eiusdemque libris quae congessit M. Sicherl, infra (20), 84.87.188–193 et al.

(17) Iamblichus. Life of Pythagoras, or Pythagoric life. ..., translated from the Greek by T. Taylor, London [1818] (ed. ster. [1926] et 1965).

(18) *Iamblichos. Pythagoras. Legende, Lehre, Lebensgestaltung, griechisch und deutsch, hrsg., übers. und eingel. von M. von Albrecht, Zürich/Stuttgart 1963.
Rec.: (a) Sudh. Arch. für Gesch. der Med. und der Naturwiss. 49, 1965, 98s. F. Krafft
(b) *Gnom. 37, 1965, 24–26 W. Burkert
(c) Gymnas. 72, 1965, 364s. K. Kindermann
(d) Anz. für die Altertumswiss. 19, 1966, 45–47 F. F. Schwarz
(e) The journ. of the hist. of philos. 5, 1967, 86 H.D. Betz

(19) editio quam curaverat A. Nauck (v. supra p. XVI) anno 1965 stereotype impressa est Amstelodami.

De libris commentationibusque qui ad rem criticam pertinent

(20) M. Sicherl, Die Handschriften, Ausgaben und Übersetzungen von Iamblichos De Mysteriis, Berlin 1957. (Texte und Unters. zur Gesch. der altchristl. Lit. 62). – Cf. 210 (ind.).

(21) *Q. Cataudella, Note critiche al testo della Vita Pythagorae di Giamblico, in: Rev. ét. gr. 73, 1960, 448–450.
(22) M. Sicherl, Ein übersehener Iamblichos-Codex (Matrit. O 46), in: Emerita 28, 1960, 87–93. – Cf. 89.

De aliis libris commentationibusque (qui sunt commentarii ac disputationes)

(23) commentationes quas scripsit A. Rostagni (v. supra p. XVIII) nunc inveniuntur etiam in: A. Rostagni, Scritti minori 1, Torino 1955, 1–59. 135–151; 2, 1, Torino 1956, 3–50.
(24) Die Fragmente der griechischen Historiker, von F. Jacoby, Berlin 1923–1930, Leiden 1940–1958. – Cf. praeter adnn. ad p. 13,11s. 82,16 et 130,9 commentarium ad 76 F 23. 62 (II C 122. 127), 84 F 29–31 (II C 148s.), 115 F 73 (II D 366), 244 F 29. 339 (II D 727. 806s.), 273 F 93s. (III a 293–298), 566 F 7. 13–17. 30. 44s. 131. 147 (III b 549–553. 555. 560. 589. 592 – adnn. 325s. 346), 568 F 4 (III b 595s. – adnn. 347s.); v. etiam infra (98).
(25) J. Carcopino, La basilique pythagoricienne de la Porte Majeure, Paris 1927 (ed. ster. 1943). – Cf. 165–186. 208. 213–217. 221–237. 242–249. 257–261. 267. 273. 277. 295s. 300. 314. 318. 323. 330. 336. 339s. 344s.355. 381 et 406s. (ind.); v. etiam Burkert, WuW. (67),139 adn. 273 = Las. (92),155 adn. 197.
(26) W. Jaeger, Über Ursprung und Kreislauf des philosophischen Lebensideals, Berlin 1928. (Sber. d. Preuß. Akad. d. Wiss., philos.-hist. Kl. 1928,25; p. 390–421). – Cf. 396. 416–418; v. etiam infra (62).
(27) P. Boyancé, Le culte des muses chez les philosophes grecs. Études d'histoire et de psychologie religieuses, Paris 1937 (ed. ster. 1972). (Bibl. des écoles franç. d'Athènes et de Rome 141). – Cf. 97–142. 176. 213. 234–245. 271. 281–283. 292. 315 et 356 (ind.).
(28) *A.-J. Festugière, Sur une nouvelle édition du „De vita Pythagorica" de Jamblique, in: Rev. ét. gr. 50, 1937, 470–494.
(28A) [I. Lévy, Deux épisodes de la vie de Pythagore, in: Mélanges offerts à A.-M. Desrousseaux ..., Paris 1937, 285–291.]
(29) [K. Kerényi, Pythagoras und Orpheus, Berlin 1938.] – Cf. infra (35) et (45).
(30) W. A. Oldfather, Pythagoras on individual differences and the authoritarian principle, in: The class. journ. 33, 1938, 537–539.
(31) E. Zeller - R. Mondolfo, La filosofia dei Greci nel suo sviluppo storico I 2 (Ionici e Pitagorici), Firenze 1938 (ed. ster. 1950 et saep.). – Cf. 288–688.
(32) *P. Boyancé, Sur la vie pythagoricienne, in: Rev. ét. gr. 52, 1939, 36–50.
(33) P. Wuilleumier, Tarente des origines à la conquête romaine, Paris 1939. (Bibl. des écoles franç. d'Athènes et de Rome 148). – Cf. 69. 478. 563–567. 573–576. 584–586. 600s.
(34) *K. von Fritz, Pythagorean politics in southern Italy. An analysis of the sources, New York 1940. – Cf. 11–30. 36–41. 43–47.

51–67. 74. 79. 103–108 (non adnotavi varias lectiones, quae videntur modo ex editione Westermanni fluxisse modo alia ratione discrepare a verbis memoriae traditis).
(35) [K. Kerényi, Pythagoras und Orpheus, Amsterdam ²1940. (Albae Vigiliae 2).] – Cf. supra (29) et infra (45).
(36) *Philosophorum Pythagoreorum collectionis specimen, by H. A. Brown, Diss. Chicago 1941. – Exscribuntur duodecim Pythagoreorum fragmenta adiectis adnotationibus quae ad rationem criticam et ad argumentum pertinent; cf. IV–XVI et passim; v. etiam infra (101).
(37) [V. Capparelli, La sapienza di Pitagora 1.2, Padova 1941–1944.]
(37A) *L. Delatte, Les traités de la royauté d'Ecphante, Diotogène et Sthénidas, Liège/Paris 1942. (Bibl. de la fac. de philos. et lettr. de l'univ. de Liège 97). – Cf. 169s. 176. 282s.
(38) *E. L. Minar, Early Pythagorean politics in practice and theory, Baltimore 1942. (Connecticut College monographs 2). – Cf. 3s. 6–8. 13. 16. 19–23. 25s. 28–32. 34–36. 38s. 41. 48. 51–72. 74–76. 78s. 81–89. 92. 94–96. 99–110. 117. 122s. 125s. 128–135.
(39) *B. L. van der Waerden, Die Harmonielehre der Pythagoreer, in: Herm. 78, 1943, 163–199. – Cf. 178–181.
(40) *K. von Fritz, The discovery of incommensurability by Hippasus of Metapontum, in: Annals of mathem. 46, 1945, 242–264. – Cf. 244–246. 256; v. etiam infra (78) et (90).
(41) Die Schule des Aristoteles. Texte und Kommentar 2 (Aristoxenos), hrsg. von F. Wehrli, Basel/Stuttgart 1945 (ed. ster. 1967). – Cf. comm. 49–64; v. etiam infra (102).
(42) *H. S. Long, A study of the doctrine of metempsychosis in Greece from Pythagoras to Plato, Diss. Princeton 1948. – Cf. 18–21. 26. 50s.
(43) J. E. Raven, Pythagoreans and Eleatics, Cambridge 1948 (ed. ster. Amsterdam 1966). – Cf. 95s. 102. 155. 173.
(44) *A.-J. Festugière, La révélation d'Hermès Trismégiste 1² (L'astrologie et les sciences occultes); 2 (Le dieu cosmique); 3 (Les doctrines de l'âme), Paris 1949–1953. – Cf. 1,25. 39. 338; 2,34s. 38. 41. 43; 3,110.
(45) K. Kerényi, Pythagoras und Orpheus. Präludien zu einer zukünftigen Geschichte der Orphik und des Pythagoreismus, Zürich ³1950. (Albae Vigiliae N. F. 9). – Cf. 14–20. 25. 43–45. 79; v. supra (29) et (35).
(46) *P. H. Michel, De Pythagore à Euclide. Contribution à l'histoire des mathématiques préeuclidiennes, Paris 1950. – Cf. 26. 122–124. 195. 220. 227s. 243s. 257. 268s. 281. 284s.
(46A) E. R. Dodds, The Greeks and the irrational, Berkeley/Los Angeles 1951 (et saep.). – Cf. cap. 5: 152. 155. 166. 168. 173. 175s. *178; v. etiam ed. German.: Die Griechen und das Irrat., Darmstadt 1970, 87. 89. 225. 227. 231. 233. *235.
(47) F. Wehrli, Ethik und Medizin. Zur Vorgeschichte der aristotelischen Mesonlehre, in: Mus. Helv. 8, 1951, 36–62. – Cf. 52. 56–60.

(48) *P. Kucharski, Étude sur la doctrine pythagoricienne de la tétrade, Paris 1952. – Cf. 18s. 75–77 et passim; rec. inter al. B. L. van der Waerden, in: Gnom. 25, 1953, 420s.
(49) L. Ferrero, Storia del pitagorismo nel mondo romano, Torino 1955. – Cf. 406s. (ind.); rec. inter al. O. Gigon, in: Gnom. 31, 1959, 56–59.
(50) *M. P. Nilsson, Geschichte der griechischen Religion 1, München ²1955 (ed. ster. ³1967). (Handb. d. Altertumswiss. 5,2,1). – Cf. 699–708.
(51) J. Carcopino, De Pythagore aux apôtres. Études sur la conversion du monde romain, Paris 1956 (ed. ster. cum appendd. et ind. 1968). – Cf. 20s. 26s. 31. 33. 45. 54. 76. 202. 205. 210 et 398 (ind.).
(52) *R. Joly, Le thème philosophique des genres de vie dans l'antiquité classique, Bruxelles 1956. (Mém. de l'Acad. Roy. de Belg., cl. des lettr. et des scienc. mor. et polit. 51,3). – Cf. 43–52.
(53) *J. S. Morrison, Pythagoras of Samos, in: The class. quart. 50 (N. S. 6), 1956, 135–156. – Cf. 140–153.
(54) R. Schottlaender, Apollon und Pythagoras. Die Philosophie als Helferin zur Geburt der Wissenschaft aus der Religion, in: Zeitschr. für philos. Forsch. 10, 1956, 333–351. – Cf. 334s. 345. 350.
(55) G. S. Kirk – J. E. Raven, The Presocratic philosophers. A critical history with a selection of texts, Cambridge 1957 (ed. ster. 1960 et saep.). – Cf. 217–231. 307s.
(56) [V. Capparelli, Il tenore di vita pitagorico ed il problema della omoiosis, Padova 1958.]
(57) *S. Heller, Die Entdeckung der stetigen Teilung durch die Pythagoreer, Berlin 1958. (Abh. d. Dt. Akad. d. Wiss., Kl. für Math., Phys. und Techn. 1958, 6). – Cf. 6–8; v. etiam infra (79).
(58) *J. A. Philip, The biographical tradition – Pythagoras, in: Transact. and proc. of the Am. Philol. Ass. 90, 1959, 185–194. – Cf. 187–190. 192.
(59) *W. Burkert, Platon oder Pythagoras? Zum Ursprung des Wortes „Philosophie", in: Herm. 88, 1960, 159–177. – Cf. 160–163. 170.
(60) *M. Detienne, Héraclès, héros pythagoricien, in: Rev. de l'hist. des rel. 158, 1960, 19–53. – Cf. 21–23. 25. 32s. 36. 41–43. 45.
(61) *K. von Fritz, Mathematiker und Akusmatiker bei den alten Pythagoreern, München 1960. (Sber. d. Bay. Akad. d. Wiss., philos.-hist. Kl. 1960, 11). – Cf. 4–11. 14–21. 23–25.
(62) = (26) iteratum in: W. Jaeger, Scripta minora 1, Roma 1960, 347–393. – Cf. 355. 386–388.
(63) *W. Burkert, Hellenistische Pseudopythagorica, in: Philol. 105, 1961, 16–43. 226–246. – Cf. 17–28. 226. 228. 230. 238. 244.
(64) P. Jordan, Pythagoras and monachism, in: Traditio 17, 1961, 432–441. – Cf. 434–436.
(65) L. Richter, Zur Wissenschaftslehre von der Musik bei Platon und Aristoteles, Berlin 1961. (Schr. d. Sekt. für Altertumswiss. d. Dt. Akad. d. Wiss. 23). – Cf. 10s. 13. 17. 62 et 197 (ind.).

(66) H. Thesleff, An introduction to the Pythagorean writings of the Hellenistic period, Åbo 1961. (Acta acad. Aboensis, Ser. A = Humaniora 24,3). – Cf. 131 (ind.); rec. inter al. W. Burkert, in: Gnom. 34, 1962, 763–768.
(67) *W. Burkert, Weisheit und Wissenschaft. Studien zu Pythagoras, Philolaos und Platon, Nürnberg 1962. (Erlanger Beitr. zur Kunst- und Sprachwiss. 10). – Mirabili studio et sagacitate permulti tractantur loci, quorum plurimi indici (479s.) inserti sunt, cf. e.g. 86–94 (de fontibus Iamblichi). 114–128 (de Pythagorae persona eiusque vitis pristinis). 151–172 (de Pythagorae symbolis). 176–187 (de Pythagorae fundamentis historicis). 187–202 (de acusmaticis et mathematicis). 208–213 (de Philolai scriptis). Rec. inter al. J. S. Morrison, in: Gnom. 37, 1965, 344–354, cf. praeterea A. Maddalena, in: Riv. di filol. e d'istr. class. 92, 1964, 103–117 et de Vogel, Philos. (89), 78–91. – V. etiam infra (92).
(68) M. Detienne, Homère, Hésiode et Pythagore. Poésie et philosophie dans le pythagorisme ancien, Bruxelles 1962. (Coll. Latomus 57). – Cf. 100–105 (textuum app.) et 109 (ind.); rec. inter al. H. Thesleff, in: Gnom. 35, 1963, 560–562.
(69) W.K.C. Guthrie, A history of Greek philosophy 1, Cambridge 1962. – Cf. 146–340 et 510 (ind.).
(70) J. Labarbe, Un décalage de 40 ans dans la chronologie de Polycrate, in: L'ant. class. 31, 1962, 153–188. – Cf. 159–174.
(71) H. Thesleff, Okkelos, Archytas, and Plato, in: Eranos 60, 1962, 8–36. – Cf. 14. 18. 20–22. 31. 33.
(72) *M. Detienne, De la pensée religieuse à la pensée philosophique. La notion de daïmôn dans le pythagorisme ancien, Paris 1963. (Bibl. de la fac. de philos. et lettr. de l'univ. de Liège 165). – Cf. 171–177 (textuum app.) et 198. 202s. (ind.); rec. inter al. W. Burkert, in: Gnom. 36, 1964, 563–567.
(73) K. von Fritz, s. vv. „Pythagoras von Samos" et „Pythagoreer. Pythagoreismus bis zum Ende des 4. Jhdts. v. Chr.", in: Realenc. 24, Stuttgart 1963, 171–209 et 209–268. – Cf. 180–199. 210–225. 263–268.
(74) H. Dörrie, s. v. „Der nachklassische Pythagoreismus", in: Realenc. 24, Stuttgart 1963, 268–277. – Cf. 276.
(75) B. L. van der Waerden, s. v. „Pythagoreische Wissenschaft" in: Realenc. 24, Stuttgart 1963, 277–300. – Cf. 286; v. etiam infra (82).
(76) J. A. Philip, Aristotle's monograph On the Pythagoreans, in: Transact. and proc. of the Am. Philol. Ass. 94, 1963, 185–198. – Cf. 186. 188. 190. 193.
(77) M. Marcovich, Pythagorica, in: Philol. 108, 1964, 29–44. – Cf. 31. 43.
(78) = (40) Germanice sub tit.: *K. von Fritz, Die Entdeckung der Inkommensurabilität durch Hippasos von Metapont, in: Zur Gesch. der griech. Mathem., hrsg. von O. Becker, Darmstadt 1965, 271–307. – Cf. 275–278. 294; v. etiam infra (90).

(79) * =(57) iteratum in: Zur Gesch. der griech. Mathem., hrsg. von O. Becker, Darmstadt 1965, 319–354. – Cf. 320–324.
(80) *I. Lévy, Recherches esséniennes et pythagoriciennes, Paris/(Genève) 1965. (Centre de rech. d'hist. et de philol. de la 4e sect. de l'école prat. des haut. étud. 3,1 = Haut. étud. du monde gréco-romain). – Cf. 16s. 38–42. 55 et 78 (ind.); fusius de hoc libro disputat V. Nikiprowetzky, «Recherches esséniennes et pythagoriciennes» à propos d'un livre récent, in: Rev. ét. juiv. 125, 1966, 313–352.
(81) The Pythagorean texts of the Hellenistic period, coll. and ed. by H. Thesleff, Åbo 1965. (Acta acad. Aboensis, Ser. A = Humaniora 30,1). – Cf. 261 (ind.) et v. infra (104); rec. inter al. W. Burkert, in: Gnom. 39, 1967, 548–556.
(82) B. L. van der Waerden, s. v. „Pythagoras. Die Schriften und Fragmente", in: Realenc. Suppl. 10, Stuttgart 1965, 843–864. – Cf. 845s. 848. 850. 853. 855–857.
(83) *M. von Albrecht, Das Menschenbild in Iamblichs Darstellung der pythagoreischen Lebensform, in: Antike u. Abendland 12, 1966, 51–63.
(84) *J. A. Philip, Pythagoras and early Pythagoreanism, Toronto 1966. (Phoenix Suppl. 7). – Nonnulli tractantur loci, qui etiam in indice (221) inveniuntur, cf. e.g. 24–43 (de viris Pythagoricis). 134–150 (de Pythagoreorum symbolis). 151–171 (de animarum transmigratione). 185–199 (de Pythagorae vita) et praesertim 28–30. 135–138. 145–149. 186–191. Rec. inter al. K. von Fritz, in: Gnom. 40, 1968, 6–13, cf. praeterea de Vogel, Philos. (89), 92–106.
(85) S. Skovgaard Jensen, Dualism and demonology. The function of demonology in Pythagorean and Platonic thought, Diss. København 1966. – Cf. 65–76.
(86) *C. J. de Vogel, Pythagoras and early Pythagoreanism. An interpretation of neglected evidence on the philosopher Pythagoras, Assen 1966. – Permulti tractantur loci, quorum plurimi textuum collectioni (247–291) inserti sunt, cf. e.g. 70–147 (de quattuor Pythagorae orationibus). 148–191 (de aliis testimoniis). 218–231. 232–244 (de Pythagorae cum arte rhetorica et medicina coniunctione). 299–303 (de Iamblichi fontibus). 304–306 (de Pythagorae cum Phalaride disputatione) et praeterea 6s. 9s. 15. 20–28. 33. 35. 40. 62–68. 216.
(87) W. Burkert, Das Proömium des Parmenides und die Katabasis des Pythagoras, in: Phronesis 14, 1969, 1–30. – Cf. 22–29.
(88) [R. Cuccioli Melloni, Ricerche sul pitagorismo 1. Biografia di Pitagora, Bologna 1969. (Univ. degli studi di Bologna, fac. di lett. e filos., studi pubbl. dall' Ist. di filol. class. 25).] – Rec. W. Burkert, in: Gnom. 42, 1970, 833.
(89) C. J. de Vogel, Philosophia 1. Studies in Greek philosophy, Assen 1970. – Cf. 6. 62. 82. 89.
(90) = (78) iteratum in: *K .von Fritz, Grundprobleme der Geschichte der antiken Wissenschaft, Berlin/New York 1971, 545–575. – Cf. 548–550. 564s.

(91) A. Melero, Pythagorica, in: Emerita 39, 1971, 425–433. – Cf. 426. 428. 430s.
(92) = (67) Anglice (cum retractationibus) sub tit.: *W. Burkert, Lore and science in ancient Pythagoreanism, transl. by E. L. Minar, Cambridge (Mass.) 1972. – Cf. 97–105 (de fontibus Iamblichi). 109–120 (de Pythagorae fundamentis historicis). 137–152 (de Pythagorae persona eiusque vitis pristinis). 166–192 (de Pythagorae symbolis). 192–208 (de acusmaticis et mathematicis). 223–228 (de Philolai scriptis) et 518s. (ind.).
(93) B. Dalsgaard Larsen, Jamblique de Chalcis. Exégète et philosophe, Thèse Aarhus 1972. – Praeter multos locos singulariter adlatos ii potissimum exscribuntur, qui cum locis Platonicis comparari possunt (v. iam adnn. ad p. 18, 9s. 37, 5s. 40, 5–11. 44, 2–8. 50, 2s. 94, 18–22. 105, 19s. 119, 6–8. 122, 23s. 131, 13s. 138, 11–13); cf. 12s. 17. 19s. 61. 80–100. 119.
(94) H. Thesleff, On the problem of the Doric Pseudo-Pythagorica. An alternative theory of date and purpose, in: Pseudepigrapha 1, Genève 1972, 57–87. (Fond. Hardt, Entr. sur l'ant. class. 18). – Cf. 74. 78s. 82.
(95) K. von Fritz, s. v. „Philolaos", in: Realenc. Suppl. 13, München 1973, 453–484. – Cf. 453. 457.
(95 A) Multi Iamblichi loci etiam afferuntur ab iis, qui Pythagorae eiusque sectatorum tractant doctrinam, cum disputant de modo numerorum harmonicali. Princeps eorum est A. von Thimus, qui in duobus voluminibus quae inscribuntur „Die harmonikale Symbolik des Alterthums" (Köln 1868/1876, ed. ster. Hildesheim/New York 1972) Iamblichum saepe nominavit neque tamen indice amplexus est (cf. e.g. 1, 11–15. 25. 318. 339. 385; 2, 155s. 164. 216. 403). Ceterum confer quae R. Haase aliique novissimis annis scripserunt in commentariis periodicis qui nominantur „Antaios" et „Symbolon".

De fragmentorum collectionibus

a. De collectionibus potioribus earumque notis compendiariis

(96) Aristotelis qui ferebantur librorum fragmenta, coll. V. Rose, Lipsiae 1886 (ed. ster. Stutgardiae 1967). (= Aristot. fr. ... Rose).
(97) Orphicorum fragmenta, coll. O. Kern, Berolini 1922 (ed. ster. 1963 et 1972). (= Kern, Orph. fr.). – Cf. praeter locos qui nominantur (ad p. 81, 20. 85, 6. 91, 11) etiam p. 130, 21s.
(98) = (24) – (= FGrHist).
(99) Die Fragmente der Vorsokratiker, griech. und deutsch 1–3, von H. Diels, hrsg. von W. Kranz, Berlin [6]1951/1952 (et saepius ed. ster., praeter add. = [5]1934–1937). (= VS). – Cf. etiam supra p. XVII.
(100) Selections illustrating the history of Greek mathematics 1 (from Thales to Euclid), by I. Thomas, London/Cambridge (Mass.) 1939 (ed. ster. 1951 et saep.). (The Loeb class. libr. 335). (= Gr. math.).

(101) = (36) – (= Brown)
(102) = (41) – (= Aristox. fr. ... Wehrli).
(103) Aristotelis fragmenta selecta, recogn. W. D. Ross, Oxonii 1955. (= Aristot. fr. ... Ross).
(104) = (81) – (= Thesleff, Texts).

b. De aliis fragmentorum collectionibus

(105) I Pitagorici, a cura di A. Maddalena, Bari 1954. – Ital.
(106) Pitagorici. Testimonianze e frammenti 1–3, a cura di M. Timpanaro Cardini, Firenze 1958–1964. (Biblioteca di studi superiori 28. 41. 45). – Graece et Ital.
(107) Greek philosophy, a collection of texts ... 1 (Thales to Plato), by C. J. de Vogel, Leiden [1950] (ed. ster. 1957 et [1963]). – Graece; cf. 10–22.

c. De locis, qui fragmentorum collectionibus inserti sunt

p. 7,15–26: fr. F 324 ap. Die Fragmente des Eudoxos von Knidos, hrsg. übers. und komm. von F. Lasserre, Berlin 1966, 115, 6–15; cf. etiam 264s.
7,20–26: fr. 22 ap. R. Heinze, Xenokrates. Darstellung der Lehre und Sammlung der Fragmente, Leipzig 1892 (ed. ster. Hildesheim 1965), 166.
8,29–9,5: cf. FGrHist 76 F 62 comm. (II C 127,18–21). 244 F 29 comm. (II D 727,14).
10,1–4: VS 11 A 11 (I 76,26–28).
15,17s.: Thesleff, Texts 157, 12–14.
18,1–5. 12–16: Aristot. fr. 192 Rose. Περὶ τῶν Πυθαγ. 2 Ross.
18,10–12: v. p. 8,29–9,5.
18,12–16: VS 14,7 (I 99,9–12).
19,22–20,17: cf. Aristox. fr. 17 Wehrli.
19,27–20,3: Thesleff, Texts 60,2–5.
20,13–17: Thesleff, Texts 114,18–115,1.
21,2–4: cf. FGrHist 566 F 147 comm. (III b 592,9–11).
21,20–31,19: Thesleff, Texts 178,1–183,21.
37,27–38,8: VS 31 B 129 (I 363,15–364,6).
42,23–45,16: Brown VIII 1 (58–61). X 20 (83).
43,1–45,16: Thesleff, Texts 111,15–114,12.
46,24–47,4: VS 18,2 (I 107,27–32).
47,4–50,17: VS 58 C 4 (I 463,33–465,1; cf. etiam I 504,11–17).
52,2–8: Thesleff, Texts 92,7–11.
52,2–11: VS 18,4 (I 108,6–15).
52,2–8. 8–11: Gr. math. 222–224. 20.
53,5–7: Thesleff, Texts 169,5s.
54,20–26: Thesleff, Texts 169,7–11.
56,3–58,11: add. ad VS sub num. 58 C 5a (cf. I 504,17–19 ad I 465,15).
58,12s.: VS 58 D 9 (I 478,15s.; cf. etiam I 504,42s.).

60,1–4. 6s.: VS 67 A 5 (II 72,9–12).
60,1–4: Brown VII 4 (49).
60,1–5: Brown X 2 (76).
60,1–19: Brown I 2 (1s.).
60,2–7: Thesleff, Texts 51,23s. 56,12s. 59,23s. 88,2s. 110,15–17. 148,30s. 202,8s.
62,16–23: VS 31 B 135 (I 366,15–20).
63,16–18: VS 58 D 1 (I 468,21–23).
65,5–17: VS 31 A 15 (I 284,32–40).
72,18–20: VS 54,1 (I 443,28–30; cf. etiam I 503,15).
72,18–20: Brown IX 5 (71).
72,18–73,9: VS 58 D 7 (I 473,19–31; cf. etiam I 504,36).
75,1–8: VS 17,1 (I 106,23–29).
75,1–9: Thesleff, Texts 55,1–6. 193,23–194,5.
76,25–77,4: VS 31 A 13 (I 284,8–12).
77,13–78,4: VS 58 D 2 (I 468,26–37).
78,20–24: Brown VII 8 (50).
79,11–80,19: Aristot. fr. 191 Rose. Περὶ τῶν Πυθαγ. 1 Ross.
80,24–81,4: Thesleff, Texts 159,6–9. 30s.
81,11–14. 16–18: Thesleff, Texts 202,3–7.
82,3–12: Thesleff, Texts 164,3–12. 189,2–8.
83,5–18: Thesleff, Texts 169,11–16.
83,23–84,3: Thesleff, Texts 149,1–5.
83,24–84,3: VS 45,1 (I 419,22–25; cf. etiam I 502,34s.).
83,24–84,3: Brown VII 9 (51).
85,20–88,7: Thesleff, Texts 167,2–168,12.
90,14–16: VS 47 B 1 (I 432,2–4).
91,6–8: Thesleff, Texts 159,27s.
91,11–14: Thesleff, Texts 173,15–18.
92,4–94,9: VS 58 D 1 (I 467,3–468,18).
94,4–6: VS 28 A 4 (I 218,30–32).
94,4–9: VS 23 A 4 (I 191,27–30).
95,25–96,4: VS 14,13 (I 102,17–22).
97,4: cf. VS 22 B 121 (I 178,2).
97,19–98,24: VS 58 D 3 (I 468,38–469,19).
97,23–98,24: Aristox. fr. 33 Wehrli.
100,17–102,14: VS 58 D 5 (I 470,1–38).
102,10–14: cf. Aristox. fr. 36 Wehrli.
102,24–103,16: Brown VI 2 (41s.). X 28 (86).
103,14–16: Thesleff, Texts 85,11s.
104,24–107,9: FGrHist F 31b (II A 199,8–200,25).
107,19–109,7: VS 58 D 6 (I 470,42–471,28).
108,4–109,3: Aristox. fr. 30 = fr. 49 Wehrli.
108,10–20: VS 47 A 7 (I 423,26–33).
108,20–22: Brown IX 9 (71s.).
109,7–16: VS 14,17 (I 104,28–34).
109,7–16: Thesleff, Texts 148,23–29.
109,17–116,5: VS 58 D 8 (I 473,32–476,28).
110,3–8 et ss.: cf. Aristox. fr. 35 Wehrli.
112,3–112,28: Aristox. fr. 38 Wehrli.

113,28–114,6.
114.10–17. 115,3–10: cf. Aristox. fr. 39 Wehrli.
117,29–119,28: Thesleff, Texts 183,24–184,33.
123,27–125,13: VS 58 D 9 (I 477,12–478,14).
125,13–127,11: Aristox. fr. 31 Wehrli.
125,13–128,23: VS 58 D 7 (I 471,29–473,19).
128,12–18: Brown IX 4 (70).
128,18–23: Thesleff, Texts 201,22–202,2.
129,19–24: VS 23 A 8 (I 192,29–33).
129,19–131,1: Thesleff, Texts 121,14–122,14.
130,21s.: Kern, Orph. fr. p. 75 nr. 247.
132,11–23: VS 18,4 (I 108,15–23).
132,11–23: Thesleff, Texts 92,12–20.
133,5–135,14: Aristox. fr. 18 Wehrli.
133,6–135,11: VS 14,16 (I 103,13–104,12).
134,4–135,1: Brown X 3 (76s.).
134,5–9. 16s.: Thesleff, Texts 2,8–13.
134,16–22: VS 46,1 (I 420,25–30).
134,16–22: Thesleff, Texts 110,30–111,3.
135,3–6: VS 52,1 (I 442,29s.).
138,6–8: Thesleff, Texts 111,7s.
138,14–16. 20–139,8: VS 18,5 (I 108,27–37).
140,2–4: cf. FGrHist 115 F 73 comm. (II D 366,41s.).
140,14–16: VS 14,14 (I 103,8s.).
142,10–18: Brown I 1 (1).
142,10–19: Thesleff, Texts 52,1–8.
143,2–5: Thesleff, Texts 48,17–19.
143,2–6: Brown II 3 (10).
143,4–7: Thesleff, Texts 70,1–3.
143,6–10: Brown IX 2 (70).
143,7–10: Brown VII 3 (49).
143,10–15: VS 23 A 4 (I 191,23–26).
143, 10s. 14s.: Thesleff, Texts 84,17–19.
143,16–147,6: VS 58 A (I 446,8–448,15; cf. etiam III 612).
143,16–147,6: Thesleff, Texts passim.

De addendis ad singulos locos[1])

a. De addendis quae ad textum constituendum pertinent

p. 5,4: δήπου] ἀεί που ut Co. Theiler (6),312.
10,14: ἐπεγρίαν] probat Theiler (6),313; cf. etiam Festugière (28),470 (v. etiam p. 38,19. 104,13. 121,13).

---

[1]) Libros commentationesque, qui saepius laudantur, adfero numeris continuis nota interdum adiecta. Praeterea libri commentationesque supra non nominati inveniuntur. Adnotationum numeros non semper exscripsi.

11,1: θείας τελετὰς] θε⟨ολογ⟩ίας ⟨καὶ⟩ τελετὰς Peppink, Atene e Roma 3,1935,73.
14,21s.: τὴν ... αὐτῷ] ⟨εἰς⟩ τὴν ... αὐτὸν Philippson (12),771.
15,23s.: τοῦτον θεραπεύσαντα] τοῦτον ⟨μόνον ὡς ἁγνὸν⟩ θεραπεύσαντα Peppink, Atene e Roma 3,1935, 73s.
17,8–13: delenda non putant Theiler (6),314s.; Minar, Pol. (38),30; Burkert, WuW. (67),187 adn. 3 = Las. (92),192 adn. 3.
17,14: μόνος] [μόνον] ut Na. v. Albrecht (18),36.
17,18: αὐτοὶ] αὐτόθι Peppink, Atene e Roma 3,1935, 74.
18,10: διὰ ... Πυθαγόρου delenda non putat v. Albrecht (18),38, qui interpungit ποτέ, (l.9).
21,7: ἐπισυρομένης] ἐπεστρωμένης Philippson (12), 771.
26,5: προσέχωσι] προέχωσι ut F v. Albrecht (18),52.
26,16: μόνης ... εἰληφότων] μόνους εἰληφότας ut F v. Albrecht (18),52; de Vogel, Pyth. (86),110 adn. 1.
26,19: γραμματειδίοις] γραμματιδίοις ut F v. Albrecht (18),52.
28,23: ὑπακούσαντος] ὑπακούσοντος ut We. v. Albrecht (18),56 (cf. etiam Na. in app.!).
30,10s.: ὁπόσα ... καὶ] ὅπως (ut priores) ... ἵνα (ut Co.) Theiler (6),313 (cf. Na. in app.).
31,3: παῖδας] παῖδα ut F v. Albrecht (18),60.
31,6s.: πρὸς τὴν εὐτέλειαν] πρὸς ⟨δὲ καὶ εἰς⟩ τὴν εὐτέλειαν ut Ro. (cf. Na. in app.) de Vogel, Pyth. (86),136 adn. 1.
32,17: τῷ ὄντι] τῶν ὄντων Lévy (80),39.
32,25: ἀναλυτικόν] παιδευτικόν ut Ro. (cf. p. 62,14) vel ἀνακλητικόν Theiler (6),312s.
33,12s.: καὶ] non transponendum putat Theiler (6),313s.
34,1: ἀγγελίαι ... ἀετοὶ] ἄγγελοί τινες καὶ ⟨οἱ⟩ ἀετοὶ Michael, Wochenschr. für klass. Philol. 34,1917, 472s.; ἀγγελίαι τινὲς † καὶ αὐτοὶ † v. Albrecht (18), 65s.
36,14s.: κράσει ... φωνῆς] κρούσει (ut Kü., cf. Na. in app.) ... φωνῇ Theiler (6),313.
36,25: ἐποχήσεων] ἐποχῶν ut Kü. v. Albrecht (18),70 (cf. etiam Burkert (18b),25 adn. 1).
37,22: κατάληψιν] κατάλαμψιν ut C et Ki. v. Albrecht (18),72.
39,12: ⟨εἴδη⟩ ante διὰ ut Hi. v. Albrecht (18),74.
42,5: αὐτῶν] αὐτοῦ ut Ki. v. Albrecht (18),80 (cf. etiam Na. in app.!).
49,4: φυτεῦσαι] φρουρῆσαι Di. (VS I 464,30); ἀφιερῶσαι Peppink, Atene e Roma 3,1935,74.
50,2: ⟨θεῶν τιμὰς⟩] supplenda non putat Theiler (6), 314; ⟨ἄλλοις⟩ Cataudella (21),448.

50,4: ⟨διὰ⟩ ante τί ut Ki. v. Albrecht (18), 92; Burkert, WuW. (67), 158 adn. 63 = Las. (92), 174 adn. 63.

50,16: τοιοῦτον ⟨τὸν ἄρτον⟩ ἀρχόμενον Cataudella (21), 448s.

51,8: ['Αργεῖος] 'Ασινεὺς] 'Αργεῖος 'Ασινεὺς (ut P. Friedlaender) v. Albrecht (18), 94 (cf. etiam Burkert (18b), 24).

54,4: τεκμήρια] ἴχνη (ut Loganus) Deubner, Philol. 95, 1943, 165.

55,20: σωφροσύνη] εὐφροσύνη Theiler (6), 313 (cf. Damasc., vit. Isid. 87).

58,11: ἀναγωγὴν] διαγωγὴν ut Co. Theiler (6), 312 (cf. Porph. p. 34,6).

62,20–23: πλεονεξίᾳ ⟨καίπερ ἐχόμενοι⟩ συγγενικῇ τῇ τῶν ζῴων μετοχῇ ... συνέζευκται; Di. (VS I 366,17).

65,6: αὐτοῦ] αὑτοῦ ut F Di. (VS I 284,33).

69,1: καὶ δὴ καὶ] καὶ δὴ κατ' Maas, Herm. 48, 1913, 159 adn. 1 (iterat. in: P. Maas, Kl. Schr., 1973, 594 adn. 2).

72,18: καὶ ... εἰπεῖν] crucibus signat v. Albrecht (18), 132 (cf. eund. 265 adn. 61).

73,4: Ποσιδῆν] Ποσσίδην ut F v. Albrecht (18), 132 (cf. etiam Burkert (18b), 24 adn. 2).

73,15: τινες] τινας fortasse Minar, Pol. (38), 74 adn. 81.

75,1: Δεινὼ] Δεινωνὼ ut F v. Albrecht (18), 136 (cf. etiam Burkert (18b), 24 adn. 2).

79,12: αὐτὰ] αὐτὰς Richards ap. Ross (103), 131 (qui perperam adn. codd. lect.).

79,13: εἶ] cf. etiam Burkert, WuW. (67), 118 adn. 129 = Las. (92), 141 adn. 117.

80,3: ἂν ὑμῖν] ἔσθ' ὑμῖν V. Rose (96), 155,17s.; ἔσται ὑμῖν Ross (103), 132.

80,4: ἀποκτείναντα] ἀποκτείνοντα ut V. Rose (Aristot. pseudepigr. 197 et fr. ²186, sed non fr. ³191 = (96), 155,19) v. Albrecht (18), 144.

80,5: δασὺν] δασύ⟨πουν⟩ (certe perperam pro δασύ⟨που⟩ν) V. Rose (96), 155,19; Ross (103), 132.

80,6: ὃς] cf. Burkert, WuW. (67), 119 adn. 137 = Las. (92), 143 adn. 125 (qui quidem errare videtur in Rosei versione; cf. etiam D. et Na. in app.).

80,10s.: αὐτῷ τὸν τοῦ υἱοῦ θάνατον] αὐτοῦ τὸν θάνατον V. Rose (96), 156,2.

80,12: ἀνέμνησεν] ἀπέμνησεν (certe typographi errore) V. Rose (96), 156,3; Ross (103), 132.

83,2: θείων ⟨ἀνθρώπων⟩] θνητῶν Delatte (37 A), 170; Festugière (44,1), 338 adn. 3, quod probat etiam Burkert, WuW. (67), 253 adn. 194 = Las. (92), 274 adn. 174.

84,19: ἀκουσματικοῖς] οἰκονομικοῖς Lévy (80), 41.
85,8s.: οὐ (l.9) transponit ante ἱσταμένους (l.8) Theiler (6), 313.
85,19: τοῖς κοινοῖς] τοῖς Τούσκοις Theiler (6), 313 (ut Loganus et non ut Ro., qui Τουσκανοῖς prop. – cf. Na. in app. et LXXIV).
85,22: μετεχόντων] μετιόντων ἑτοίμως [πρὸς] Peppink, Atene e Roma 3, 1935, 74; μὲν ἐχόντων ut We. v. Albrecht (18), 154 (cf. etiam Na. in app.!).
86,2: διὰ τὸ κατὰ] διὰ τὸ καὶ ut Kü. v. Albrecht (18), 154.
86,10: ⟨λευκὸν καὶ⟩] non suppl. v. Albrecht (18), 154 (cf. etiam Burkert (18b), 24 adn. 2).
86,16: ὄντων, σταθμωμένῳ] ὄντων σταθμώμενος ut Sca. et Na. v. Albrecht (18), 156.
89,10: ἔτι καὶ ἀπὸ θεῶν] τε καὶ ἄνωθεν (ut Kü.) χρόνων Peppink, Atene e Roma 3, 1935, 74.
91,3: χειροχρήστων τινῶν λόγων] πυθοχρήστων (ut Rei.) τινῶν λογ⟨ί⟩ων (ut Kü.) Theiler (6), 313 (v. etiam p. 132, 26s. 61,2).
91,16s.: ἦ καὶ ἐόν, fortasse v. Albrecht (18), 164.
92,10: ποτῶν] πόνων ut F v. Albrecht (18), 166 (cf. etiam Burkert (18b), 25).
92,13: [χρὴ] καὶ καταπλασμάτων] χρισμάτων καὶ καταπλασμάτων v. Albrecht (18), 166 (cf. etiam Burkert (18b), 24).
92,21: διειλεγμέναις] ἐξειλεγμέναις ut Co. (cum § 111!) v. Albrecht (18), 166 (cf. etiam Burkert (18b), 25).
95,11: κοινοτέρας] κυριωτέρας fortasse Peppink, Atene e Roma 3, 1935, 74.
98,21: μακρῷ] μικρῷ ut F Di. (VS I 469,17); Minar, Pol. (38), 101 adn. 22; v. Albrecht (18), 176 (cf. etiam Burkert (18b), 24).
100,23: διαφοραῖς] διαφορᾶς Cataudella (21), 449s.
100,26: ⟨ἄκαιρον⟩] ⟨προσήκειν πᾶσιν⟩ fortasse Di. (VS I 470,7 adn.); ⟨φαντέον⟩ Cataudella (21), 450.
102,2: περὶ ὅλου] περὶ ⟨τοῦ⟩ ὅλου Harder, Ocellus 133.
107,21: ⟨ἀεὶ⟩ non supplendum putat Theiler (6), 314, sed ᾗ post μὴ ut Na.
108,13: Μεσσαπίους] Μεσανίους ut F Ribezzo, Arch. stor. pugl. 4, 1951, 13.
109,5: ἀπονέμειν] ⟨εὑρετὴν⟩ ἀποκαλεῖν Di. (VS I 471,26; cf. etiam I 504,29s.).
113,25: ⟨δεῖσθαι⟩ σοφίας Ro. (cf. Na. in app. et LXXVIII); σοφίας ⟨δεῖσθαι⟩ Di. (VS I 475,30).
118,18s.: τοῦ τυράννου] τοῦ οὐρανοῦ ut F v. Albrecht (18), 212.
121,7: γεννικὸν] γενικὸν ut F v. Albrecht (18), 218 (v. etiam p. 38,12 et cf. Burkert (18b), 25).

122,5s.: ὧν ἴχνος ...] ὧν ἴχνος ἔστι νῦν· ὧν ... fortasse Philippson (12), 771.
128,26: τὰ περὶ] ut Ro. del. Theiler (6), 313.
131,4: ποτῶν] πόνων v. Albrecht (18), 234 (v. etiam p. 92,10 et cf. Burkert (18b), 25).
134,22–135,3: cf. etiam v. Fritz, Pol. (34), 13. 103s., qui transp. et suppl. Ro. secutus; quae probat etiam Minar, Pol. (38), 79 adn. 101; cf. praeterea Burkert, WuW. (67), 195 adn. 56 = Las. (92), 201 adn. 48.
136,18: ἐκείνῳ] ἐκείνοις ut F v. Albrecht (18), 244 (cf. etiam Burkert (18b), 24 adn. 2).
138,23: χιλίων] cf. etiam v. Fritz, Pol. (34), 58; Minar, Pol. (38), 56 adn. 17.
139,3s.: Δεινάρχου] cf. v. Fritz, Pol. (34), 57; Minar, Pol. (38), 61 adn. 35.
139,6: συνιόντων] συνελθόντων Co. Na. Di. (VS I 108, 35).
139,7: τῶν αὐτῶν] τινὲς αὐτῶν Di. (VS I 108,36; cf. etiam I 490,8).
140,15: Τετράεντα] Τράεντα ut Be. v. Albrecht (18), 252.
141,22: καὶ] del. vult Minar, Pol. (38), 82s. adn. 110.
144,19: Δικᾶς] Σαίκας v. Blumenthal, Glotta 17, 1929, 104s.
145,11: Λευκανοὶ Ὄκκελ ὃς καὶ Ὄκκιλος [ἀδελφοί] v. Blumenthal, Glotta 17, 1929, 153–156; Wahrmann, ibid. 251 (v. etiam p. 146,19s.).

b. De addendis quae ad commentationem pertinent

p. 5,4–6,5: cf. v. Albrecht, Menschenb. (83), 58–60.
6,26: Μνήμαρχον] v. etiam p. 15,19. 82,15; cf. v. Fritz, Realenc. 15, 1932, 2270–2272; Burkert, WuW. (67), 177 adn. 15 = Las. (92), 111 adn. 13; Demand, Phronesis 18, 1973, 91–96.
7,23: Ἐπιμενίδης] v. etiam p. 60,6; cf. VS 3; Burkert, WuW. (67), 122s. 127s. et al. = Las. (92), 146s. 150–152 et al.
7,23s.: Εὔδοξος καὶ Ξενοκράτης] cf. Burkert, WuW. (67), 101 adn. 22. 122 adn. 156 = Las. (92), 124 adn. 20. 146 adn. 143.
8,10: Φερεκύδῃ] cf. Burkert, WuW. (67), 132 adn. 228. 182 adn. 51 et al. = Las. (92), 117 adn. 46 et al.
8,13–20: cf. Festugière (28), 490s.
9,5–15: cf. v. Fritz, Pol. (34), 53. 43. 47; Morrison (53), 142.
10,19: Μώχου] cf. etiam VS II 98,25 adn.
12,1–8: cf. Festugière (28), 493s.

13,8–10: cf. B. L. v. d. Waerden, Die Anfänge der Astronom., 1966, 223.
13,8–18: cf. v. Fritz, Pol. (34), 43. 47s. 54; White, The journ. of Hell. stud. 74, 1954, 42.
15,16: cf. Ziegler, Realenc. 24, 1963, 300s.; Burkert, WuW. (67), 168 adn. 153 = Las. (92), 181 adn. 111.
15,21–25: cf. v. Fritz, Pol. (34), 38.
16,22–17,5: cf. v. Fritz, Pol. (34), 53. 52.
17,6–15: cf. v. Fritz, Math. (61), 6s. 9. 11; Minar, Pol. (38), 29–32.
17,8: ἑξακοσίους] cf. etiam Theiler (6), 314 adn. 1.
17,15–21: cf. v. Fritz, Pol. (34), 106s.
17,23: ὡς προελέχθη] cf. etiam Theiler (6), 314s.
18,1–16: cf. Detienne, Rev. d'hist. des rel. 155, 1959, 26–28; eund. (72), 20s. 93s. 133–137 (cf. etiam Burkert, Gnom. 36, 1964, 564).
18,4s.: cf. Turcan, Rev. ét. lat. 36, 1958, 244.
18, 14–17: cf. etiam Delatte (37A), 169. 176.
19,22–20,17: cf. etiam v. Fritz, Pol. (34), 19s.; Morrison (53), 143; Burkert (63), 22; eund., WuW. (67), 184 adn. 66 = Las. (92), 119 adn. 60.
20,21–21,4: cf. v. Fritz, Pol. (34), 38; Morrison (53), 142; Minar, Pol. (38), 135 adn. 18.
21,20–31,19: cf. etiam Minar, Pol. (38), 106–108. 131 adn. 141; Morrison (53), 152s.; Burkert (59), 170; eund., WuW. (67), 89s. adn. 13 et 21. 93 adn. 37. 181 adn. 42 = Las. (92), 100 adn. 12. 104 adn. 37. 115 adn. 38; Philip, Pyth. (84), 139. 197 adn. 4; de Vogel, Pyth. (86), 70–147; v. etiam 250–255.
21,20–25,12: cf. etiam de Vogel, Pyth. (86), 70–106; v. etiam 250–252.
21,21–23: cf. v. Fritz, Pol. (34), 40s.
22,5s.: cf. Turcan, Rev. ét. lat. 36, 1958, 244.
24,7s.: cf. v. Fritz, Pol. (34), 40.
25,8–11: cf. Burkert (59), 161s. 170; v. etiam v. Albrecht (18), 263 adn. 28; eund., Menschenb. (83), 53 adn. 20.
25,13–28,11: cf. de Vogel, Pyth. (86), 106–124; v. etiam 252s.
25,18–27: cf. etiam Morrison (53), 145.
27,27–28,7: cf. etiam Detienne (60), 21–23 et saep.
28,7–11: cf. Morrison (53), 145s.; sed etiam v. Albrecht (18), 263 adn. 23.
28,9–11: cf. etiam v. Fritz, Pol. (34), 40.
28,10: Πυθαίῳ] cf. etiam Πύθιον p. 140,19; v. etiam Burkert (18b), 25.
28,12–29,15: cf. de Vogel, Pyth. (86), 125–130; v. etiam 253s.

29,16–31,19: cf. de Vogel, Pyth. (86), 130–138; v. etiam 254s.
29,26–30,5: cf. v. Fritz, Pol. (34), 40s.
30,20–31,10: cf. v. Fritz, Pol. (34), 37. 41.
30,22–24: cf. Daniélou, Rev. ét. gr. 69, 1956, 421. 424.
31,8–10: cf. Theiler (6), 316, qui confert Iustin. 20,4,11.
31,20–32,22: cf. etiam Theiler (6), 316; Joly (52), 43–52; eund., Rev. belg. de philol. et d'hist. 42, 1964, 94; Burkert (59), 160–163; H. J. Krämer, Der Ursprung der Geistmetaphysik, 1964 (ed. ster. 1967), 53; Lévy (80), 38s.; v. Albrecht, Menschenb. (83), 53. 55.
32,23–35,15: cf. v. Albrecht, Menschenb. (83), 55.
34,13: Εὐφορβον] cf. Burkert, WuW. (67), 114–117 et al. = Las. (92), 138–141 et al.
35,16–36,7: cf. John, Das Altertum 8, 1962, 68.
36,7–37,2: cf. Theiler (6), 316.
37,27–38,4: cf. etiam Long (42), 18–21. 50s.; Burkert, WuW. (67), 113s. = Las. (92), 137.
38,14s.: cf. Theiler (6), 315, qui confert p. 45,1. 13.
39,8–25: cf. etiam Theiler (6), 317s.
40,15–42,22: cf. Festugière (28), 476s. 479–487; v. Fritz, Pol. (34), 35. 39; Minar, Pol. (38), 28s. 69; eund., Transact. and proc. of the Am. Philol. Ass. 75, 1944, 34–46.
41,12–14: cf. Festugière (44,3), 110.
42,13s.: cf. Theiler (6), 315 adn. 2, qui confert p. 41,20s.
42,13–22: cf. Burkert (63), 21. 24.
42,15: Κύλωνι] cf. etiam p. 133,12. 139,8; VS I 103,12. II 11,19; Burkert, WuW. (67), 181 adn. 46 = Las. (92), 115 adn. 42.
42,23: Ἱππάρχῳ] cf. etiam Brown (36), 58–69; Burkert, WuW. (67), 435 adn. 86 = Las. (92), 458 adn. 63.
43,1–45,16: cf. etiam Burkert (63), 17–28.
44,2–8: cf. etiam Theiler (6), 316.
44,2–8 adn.: Cic. Hortens.] nunc etiam fr. 56 ap. M. Ruch, 1958, 118–120; fr. 92 ap. A. Grilli, 1962, 45s.
45,2–16: cf. Minar, Pol. (38), 117.
46,3–21: cf. v. Fritz, Math. (61), 4. 14; v. Albrecht, Menschenb. (83), 56.
46,9s. 4: cf. Theiler (6), 315, qui confert p. 52,22. 54,27s.
46,18–21: cf. v. Fritz, Pol. (34), 39.
46,23–47,4: cf. etiam v. Fritz, Pol. (34), 59–62; Minar, Pol. (38), 32–35; v. d. Waerden (39), 179–181; Heller (57), 6s. = (79), 321s.; v. Fritz, Math. (61), 17–21; Burkert (63), 228; eund., WuW. (67), 188–190 = Las. (92), 193–195; Philip, Pyth. (84), 28. 145.
47,3: Ἱππάσου] cf. etiam Burkert, WuW. (67), 199–202. 355s. 417s. 431–436 et al. = Las. (92), 206–208. 377s. 441s. 455–460 et al.

47,4–51,12: cf. etiam Burkert, WuW. (67), 151–159. 169–172. 188 adn. 8. 191 adn. 20 et al. = Las. (92), 167–175. 185–188. 193 adn. 8. 196 adn. 17 et al.; Philip, Pyth. (84), 135.
47,11–50,17: cf. etiam v. Fritz, Math. (61), 15–18.
47,15s.: cf. etiam Boyancé, Rev. ét. anc. 40, 1938, 314; eund., Rev. ét. gr. 54, 1941, 149; v. d. Waerden (39), 178s.; Boyancé, L'ant. class. 20, 1951, 421–425; VS I 504,12–15; Kucharski (48), 18s. 75–77; v. d. Waerden, Herm. 80, 1952, 154; Koller, Mus. Helv. 16, 1959, 246; Burkert, WuW. (67), 170–172. 328 adn. 81. 451s. = Las. (92), 186–188. 478; Boyancé, Rev. ét. gr. 76, 1963, 75 adn. 4.
47,17s.: cf. etiam Boyancé, Rev. ét. gr. 54, 1941, 172s.; eund., ibid. 76, 1963, 72 adn. 1.
47,18: cf. etiam Daniélou, Rev. ét. gr. 69, 1956, 421.
48,13–50,3: cf. etiam Nilsson (50), 703–708.
48,20s.: Boehm nr. 61.
49,6s.: cf. etiam Cumont, Compt. rend. de l'Acad. des inscr. 1942, 292; Lévy (80), 55.
49,9s.: cf. etiam Minar, Pol. (38), 129 adn. 133; Burkert (63), 238 adn. 2.
49,14–17: cf. etiam Burkert, WuW. (67), 169 adn. 158 = Las. (92), 182 adn. 120.
51,12–52,19: cf. etiam Burkert (63), 228; eund., WuW. (67), 187–192. 385s. 433–435 = Las. (92), 192–197. 408. 457–459; Philip, Pyth. (84), 29s. 145. 200.
52,2–11: cf. etiam Junge, Class. et mediaev. 19, 1958, 41s. 54. 68; v. Fritz, Math. (61), 9. 20. 23.
52,2–5: cf. etiam v. Fritz, Inkomm. (40), 246. 256 = (78), 277. 294 = (90), 550. 565; O. Becker, Das mathem. Denken der Ant., 1957, 14; Burkert (63), 17 adn. 4; Heller (57), 6 = (79), 321; Á. Szabó, Anfänge der griech. Mathem., 1969, 39s.
52,8–11: cf. etiam B. L. v. d. Waerden, Erwach. Wissensch., 1956 (ed. ster. 1966), 190s.; Szabó, Maia 10, 1958, 107s.
52,11: cf. etiam Frenkian, Maia 11, 1959, 243–245; Szabó, Arch. for hist. of ex. sciences 1, 1960–1962, 87 (iterat. in: Zur Gesch. der griech. Mathem., hrsg. v. O. Becker, 1965, 431s.); Burkert, WuW. (67), 385 adnn. 47–49 = Las. (92), 408 adnn. 43–45; Á. Szabó, Anfänge der griech. Mathem., 1969, 420s.
52,14–19: cf. etiam Festugière (28), 485s.
53,7–54,26: cf. etiam Burkert, WuW. (67), 92 adn. 32. 118s. 126s. = Las. (92), 103 adn. 32. 142s. 150.
56,3–58,11: cf. Festugière (28), 476s. 487–489; Boyancé (32), pass.

56,6–8: cf. etiam Theiler (6), 316, qui confert Porph., de abst. p. 112,23.
57,12s.: cf. etiam Boyancé (32), 39–43.
57,20–23: cf. etiam Boyancé (32), 40–43.
60,1–19: cf. Festugière (44,2), 35. 38. 41; Philip (58), 192.
60,4: Χαρώνδας καὶ Ζάλευκος] cf. etiam Burkert, WuW. (67), 94–96 et al. = Las. (92), 105–108 et al.; ad Zal. etiam v. Fritz, Realenc. Reihe 2, 9, 1967, 2298–2301.
60,6s.: Λεύκιππος] cf. A. E. Taylor, Var. Socrat., 1911, 247 adn. 1; VS 67.
60,7: 'Αλκμαίων] cf. p. 143,23; Burkert, WuW. (67), 267–275 et al. = Las. (92), 289–296 et al.; H. Dörrie, Realenc. Suppl. 12, 1970, 22–26.
60,11s.: cf. H. J. Krämer, Der Ursprung der Geistmetaphysik, 1964 (ed. ster. 1967), 53.
62,1–23: cf. Lévy (80), 40–42.
64,16–65,5: cf. etiam Theiler (6), 316; M. Vogel, Die Enharmonik der Griech. 2, 1963, 33s. 66. 91.
64,16: ἐπὶ τῶν ἔργων] cf. Theiler (6), 316, qui confert VS 44 B 2 (I 407,8).
66,12–70,2: cf. etiam Philip (58), 189; Burkert, WuW. (67), 89 adn. 16. 354 = Las. (92), 101 adn. 16. 375s.; v. Albrecht, Menschenb. (83), 53 adn. 22.
72,18–20: cf. v. Fritz, Pol. (34), 23.
73,14–21: cf. Minar, Pol. (38), 85 adn. 118.
74,4–15: cf. Minar, Pol. (38), 108s. 122s.; de Vogel, Pyth. (86), 146s.
74,11–21: cf. etiam Gaiser, Studia Platonica. Festschr. für H. Gundert, 1974, 56. 66.
75,26: ἔργα] cf. v. Albrecht, Menschenb. (83), 57.
76,2–6: cf. v. Albrecht, Menschenb. (83), 60.
78,10s.: cf. etiam Tierney, Mél. E. Boisacq 2 (Ann. de l'Inst. de philol. et d'hist. orient. et slav. 6, Bruxelles 1938), 317s.
78,15: 'Αριστέου] cf. etiam Burkert, WuW. (67), 123–126 et al. = Las. (92), 147–149 et al.
78,17–80,23: cf. etiam Festugière (28), 491s.
79,11–81,8: cf. Burkert, WuW. (67), 117–120 et al. = Las. (92), 141–143 et al.
80,11: Μυλλίαν] cf. etiam p. 104, 25. 143,22; v. Fritz, Realenc. 16, 1933, 1074; Burkert, WuW. (67), 118 adn. 132 = Las. (92), 142 adn. 120.
80,24–26: cf. etiam Festugière (28), 490.
81,11s.: 'Ανδροκύδου] cf. VS I 465,24 adn.; Burkert, WuW. (67), 151s. 157s. et al. = Las. (92), 167. 173–175 et al.
82,1–12: cf. Burkert (63), 23. 25s.

82,5: Τηλαύγους] cf. etiam Festugière (44,1), 338; Burkert, WuW. (67), 180 adn. 35 = Las. (92), 114 adn. 32.
82,12: Θεανοῖ] cf. etiam Burkert, WuW. (67), 180 adn. 31 = Las. (92), 114 adn. 28.
82,17: 'Αγλαοφάμω] cf. Burkert, WuW. (67), 105s. = Las. (92), 128s.
82,19–83,3: cf. etiam Delatte (37A), 169s.
83,16: cf. etiam Cumont, Compt. rend. de l'Acad. des inscr. 1942, 292; Lévy (80), 55.
84,16–85,5: cf. Lévy (80), 25 adn. 22. 40–42.
84,19–21: cf. v. Fritz, Math. (61), 11.
89,15–19: cf. Jaeger, Herm. 64, 1929, 36 (iterat. in: W. Jaeger, Script. min. 2, 1960, 21).
89,23–90,20: cf. etiam Burkert (59), 161–163; Lévy (80), 38s.
91,7: cf. etiam Vogel, Festschr. J. Schmidt-Görg zum 60. Geb., 1957, 377–382; v. etiam supra (95A).
91,16: cf. Burkert (59), 162 adn. 7.
92,1s.: cf. VS I 455,9s. 504,3–5.
92,7–17: cf. etiam Theiler (6), 317, qui confert Megasth. ap. Strab. 713.
93,26s.: cf. etiam Burkert, WuW. (67), 92 adn. 34. 149 adn. 44 = Las. (92), 104 adn. 34. 216 adn. 32.
94,5s.: Παρμενίδην] cf. etiam Burkert, WuW. (67), 259 adn. 17 = Las. (92), 280 adn. 13.
95,22–96,4: cf. etiam v. Fritz, Pol. (34), 36. 41.
96,8–10: cf. etiam Minar, Pol. (38), 130.
96,20–97,17: cf. Morrison (53), 140s.
97,7–19: cf. etiam Burkert, WuW. (67), 137–139 = Las. (92), 156–158; v. Fritz, Realenc. Reihe 2, 9, 1967, 2301–2303.
97,13–16: cf. etiam Theiler (6), 317.
97,23–98,24: cf. Minar, Pol. (38), 99–101. 123. 128.
97,23–98,1: cf. etiam Theiler (6), 317.
98,17–19: cf. etiam Kranz (VS I 504,23s.), qui confert Antiph. B 61 (VS II 365,10s.).
100,17–101,20: cf. de Vogel, Pyth. (86), 116–120. 144s.
101,20–102,16: cf. etiam Minar, Pol. (38), 101s.
104,24–107,9: cf. Burkert, WuW. (67), 87 adn. 7. 91 et al. = Las. (92), 98 adn. 6. 102s. et al.
104,24: 'Ιππόβοτος] cf. Burkert, WuW. (67), 91 = Las. (92), 102.
105,19–21: cf. etiam Theiler (6), 317.
108,4–109,3: cf. v. Fritz, Pol. (34), 22s.
108,12s.: cf. Ribezzo, Arch. stor. pugl. 4, 1951, 7–21; praecipue 13. 21.
108,17: ὡς ἔοικε] cf. Di. (VS I 471,18 adn.), qui affert etiam p. 72,11.

109,7–16: cf. etiam Wiersma, Mnemos. III 10, 1942, 23s.; Burkert, WuW. (67), 89 adn. 15. 208–212 = Las. (92), 100 adn. 15. 224–228.
109,10–16: cf. etiam W. Marg, Timaeus Locrus, 1972, 89s.
109,11–13: cf. etiam Theiler (6), 316; Burkert (63), 19. 24. 236.
109,17–116,5: cf. etiam Minar, Pol. (38), 104–106.
115,10–14: cf. Kranz (VS I 504,40), qui confert Theogn. 1, 183–192 D.
116,19s.: cf. Theiler (6), 315, qui confert p. 55,22.
116,20: θεμιστεύειν] cf. Theiler (6), 315, qui confert p. 99,14. 75,17.
116,22–119,3: cf. etiam Boyancé, Rev. ét. anc. 40, 1938, 307s.; Burkert, WuW. (67), 89s. et al. = Las. (92), 100s. et al.; de Vogel, Mnemos. IV 18, 1965, 388–396; eand., Pyth. (86), 80 adn. 2. 232s. 304–306.
117,26–119,4: cf. Festugière (28), 474–476.
117,28: Φαλάριδι μόρσιμος] cf. etiam Theiler (6), 317.
123,7–21: cf. etiam v. Albrecht, Menschenb. (83), 57s.
123,21–125,3: cf. Minar, Pol. (38), 102s.
124,25–125,5: cf. etiam Mühl, Philol. Wochenschr. 61, 1941, 431.
125,13–127,11: cf. etiam Philip (58), 188; v. Fritz, Pol. (34), 21–25; Burkert, WuW. (67), 93 adn. 36 = Las. (92), 104 adn. 36.
127,10s.: cf. Kranz (VS I 504,32–35).
128,12–18: cf. etiam v. Fritz, Pol. (34), 23.
128,27s.: cf. E. R. Dodds, The Greeks and the irr., 1951, 178 (ed. German., 1970, 235).
129,11–15: cf. v. Fritz, Pol. (34), 19.
132,11–23: cf. etiam v. Fritz, Inkomm. (40), 246. 256 = (78), 277s. 294 = (90), 550s. 564; Heller (57), 6 = (79), 321; O. Becker, Das mathem. Denken der Ant., 1957, 14; Burkert, WuW. (67), 434s. et al. = Las. (92), 458 et al.
133,5–135,14: cf. v. Fritz, Pol. (34), 11–17. 20. 27s. 30. 74. 79. 105–107; Minar, Pol. (38), 53s. 59s. 66–69. 72. 74. 133; Burkert, WuW. (67), 87 adn. 7. 181s. 192. 194 et al. = Las. (92), 98 adn. 6. 115s. 198. 200 et al.
133,18–20: cf. Minar, Pol. (38), 19. 21s. 26. 36. 51.
134,1–4: cf. etiam Theiler (6), 315.
135,1–9: cf. etiam Boyancé (32), 47–49.
135,9: Νικόμαχος] cf. Philip (58), 187s.
135,9–136,13: cf. etiam Minar, Pol. (38), 68s.; Morrison (53), 147; v. Fritz, Math. (61), 24s.; Burkert, WuW. (67), 87. 203 adn. 4. 437 = Las. (92), 98. 219 adn. 4. 461.

136,14–142,9: cf. etiam v. Fritz, Pol. (34), 44–46. 55–67. 108; Minar, Pol. (38), 54–71. 75. 133; Morrison (53), 142. 147–150; Burkert (63), 20; eund., WuW. (67), 88. 93 adn. 37. 182–184 et al. = Las. (92), 99. 104 adn. 37. 116–119 et al.
136,24–137,1: cf. etiam Minar, Pol. (38), 16. 20. 25. 55.
138,22–139,6: cf. v. Fritz, Inkomm. (40), 245 = (78), 276 = (90), 549.
139,4: Δημοκήδους] cf. etiam p. 140,22. 24; VS 19; Burkert, WuW. (67), 272 = Las. (92), 293.
141,6–8: cf. Minar, Pol. (38), 52 adn. 6.
142,11: Ἀρισταῖος] cf. VS I 405,2 adn.; Brown (36), 1–9; Michel (46), 220.
142,19: Μνήμαρχον] cf. etiam v. Fritz, Realenc. 15, 1932, 2272; Burkert, WuW. (67), 180 adn. 36 = Las. (92), 114 adn. 33.
143,3: Ἀρεσᾶν] cf. Brown (36), 10–15.
143,4s.: Διόδωρον τὸν Ἀσπένδιον] cf. etiam Wellmann, Realenc. 5, 1903, 705, 8–24; Burkert, WuW. (67), 196–198 = Las. (92), 202–204.
143,10–15: cf. etiam Burkert (63), 244.
143,16–147,6: cf. Brown (36), IV–XVI; Burkert, WuW. (67), 94 adn. 40 et al. = Las. (92), 105 adn. 40 et al.
143,20s.: Ἔκφαντος] cf. etiam Brown (36), 25–40; Delatte (37 A), 282s.
143,23: Ὀνάτας] cf. etiam Brown (36), 88–93.
143,24: Μίλων] cf. etiam Burkert, WuW. (67), 168 adn. 153. 181. 272 adn. 98 = Las. (92), 115. 181 adn. 111. 293 adn. 82.
144,1: Βροντῖνος] cf. etiam Brown (36), 19–24.
144,1: Παρμίσκος] cf. etiam v. Fritz, Realenc. 18, 1949, 1569; Burkert, WuW. (67), 132 adn. 229 = Las. (92), 154 adn. 191.
144,3: Εὐρύφημος] cf. Brown (36), 41–48.
144,5. 11: Εὔρυτος] cf. etiam Brown (36), 49–57; Burkert, WuW. (67), 438 et al. = Las. (92), 463 et al.
144,11: Φιλόλαος] cf. etiam Burkert, WuW. (67), pass. (cf. ind. 494 = Las. 533); v. Fritz, Realenc. Suppl. 13, 1973, 453–484.
144,12: Λύκων] cf. etiam Burkert, WuW. (67), 198 = Las. (92), 204.
144,14: Ζώπυρος] cf. etiam Minar, Pol. (38), 126 adn. 119.
144,15: Λῦσις] cf. etiam Brown (36), 76–87; Burkert, WuW. (67), 181–183 et al. = Las. (92), 115–117 et al.
144,16: Ἴκκος] cf. etiam Burkert, WuW. (67), 168 adn. 153. 272 adn. 95 = Las. (92), 181 adn. 111. 293 adn. 79.
144,17: Κλεινίας] cf. etiam Brown (36), 70–75.

145,1: Μενέστωρ] cf. etiam Burkert, WuW. (67), 270 adn. 83 = Las. (92), 291 adn. 69.
145,5: Μέτων] cf. etiam Burkert, WuW. (67), 293–295 = Las. (92), 314s.
145,5: Τίμαιος] cf. W. Marg, Timaeus Locrus, 1972, 84s.
145,5s.: Θυμαρίδας] cf. etiam p. 60,7. 81,12s. 128,19s.; Michel (46), 283–286; Burkert, WuW. (67), 418 adn. 103 = Las. (92), 442 adn. 98.
145,8: Σθενωνίδας] cf. Brown (36), 94–96; Delatte (37 A), 283.
145,9: Σῖμος] cf. VS 56; Michel (46), 268s. 378; Burkert, WuW. (67), 431 adn. 58 = Las. (92), 455 adn. 40.
146,3: Ἵππων] cf. etiam Burkert, WuW. (67), 269 adn. 75 = Las. (92), 290 adn. 62.
146,4: Δίκων] cf. Cazzaniga, Stud. Florent. A. Ronconi oblata, 1970, 79s.
146,4: Νάστας] cf. v. Blumenthal, Glotta 17, 1929, 152s.
146,6: Ἐχεκράτης] cf. etiam Burkert, WuW. (67), 81 adn. 40. 192. 252 = Las. (92), 92 adn. 40. 198. 272.
146,8s.: Θεόδωρος] cf. etiam Michel (46), 281s.; Burkert, WuW. (67), 380 adn. 12. 398s. et al. = Las. (92), 403 adn. 12. 421 et al.
146,10: Βούθηρος]cf. Brown (36), 16–18.
146,22s.: Θεανὼ ... Βροτίνου] cf. etiam v. Blumenthal, Glotta 17, 1929, 156–158.

INDEX SIGLORUM ET COMPENDIORUM

F = archetypus Laurentianus 86, 3 s. XIV
F¹ sive m.¹ = librarii manus
F² = aliqua manus posterior
Fᵐ = summariorum lectio singulis capitulis in margine adscriptorum
Fᵇⁱˢ = F et Fᵐ
P = Parisinus 2093 s. XV
Pʳ = Parisinus 1981 Rigaltii s. XVI, cf. p. XI
C = Cizensis s. XVI
D = Deubner
D numero adiecto ad commentationem p. XVIII commemoratam spectat

anon. = Arcerii anonymus, cf. extremam Arc. editionis partem p. 44 ss.
Arc. = Arcerius
Be. = Bentley
Co. = Cobet
Di. = Diels
He. = Heraldus
Herw. = Herwerden
Hi. = Hirschig
Ho. = Holstenius, cf. p. XIII 2
Ki. = Kiessling
Kü. = Küster
Lo. = Lobeck
Men. = Menagius
Mew. = Mewaldt
Na. = Nauck
Rei. = Reinesius
Ri. = Rittershusius
Ro. = Rohde

Sca. = Scaliger
Schae. = G. H. Schaefer
Schw. = E. Schwyzer
Va. = Valckenaer
Wa. = Wakefield
We. = Westermann
Wi. = Wilamowitz
Wy. = Wyttenbach
ARW = Arch. f. Religionswiss.
CA = Commentarii in Aristotelem
CAF = Com. Attic. fragmenta

CSEL = Corpus script. ecclesiast. Lat.
FHG = Fragmenta hist. Graec.
KB = Kühner-Blass
KG = Kühner-Gerth
Rh.M. = Rhein. Museum
VS = Diels, Die Fragmente der Vorsokratiker 1^5
h. l. = hoc loco
p. comp. = per compendium
v. et. = vide etiam

protr. = Iamblichi protrepticus ed. Pistelli, Lipsiae 1888
c. m. = Iamblichus de communi mathematica scientia ed. Festa, Lipsiae 1891
in Nic. = Iamblichus in Nicomachi arithmeticam introductionem ed. Pistelli, Lipsiae 1894

myst. = Iamblichus de mysteriis rec. Parthey, Berolini 1857
th. ar. = [Iamblichi] theologumena arithmeticae ed. de Falco, Lipsiae 1922
Porph. = Porphyrii vita Pythagorae: Porphyrii opuscula sel. it. rec. Nauck, Lipsiae 1886, 17 ss.
LDiog. = La vie de Pythagore de Diogène Laërce par A. Delatte (v. p. XVII) p. 103 ss., ubi non solum Laërtius inspiciendus est, sed etiam Delattii adnotatio, v. p. XV s. Quo in libro commemorando cum Laërtii libri numerus (8) praetermittatur, in reliquis Laërtii locis adhibendis et libri et paragraphi numeri adferuntur, ut fieri solet.

p. nulla distinctione adiecta ad huius editionis paginas spectat, ubi praeter locum significatum semper adnotatio adhibenda est.

Κεφάλαια τοῦ πρώτου λόγου περὶ τοῦ Πυθαγορικοῦ βίου

Προοίμιον περὶ τῆς Πυθαγόρου φιλοσοφίας, ἐν ᾧ θεῶν 1
παράκλησις προηγεῖται καὶ τὸ χρήσιμον καὶ δύσκολον τῆς
πραγματείας συνεμφαίνεται.

Περὶ Πυθαγόρου καὶ τοῦ γένους αὐτοῦ καὶ τῆς πατρίδος 2
καὶ τῆς ἀνατροφῆς καὶ παιδείας καὶ τῶν ἀποδημιῶν καὶ τῆς
εἰς οἶκον ἐπανόδου καὶ τῆς ἐντεῦθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξόδου
καὶ ὅλως περὶ παντὸς τοῦ κατ' αὐτὸν βίου.

Τίς ὁ εἰς τὴν Φοινίκην αὐτοῦ ἔκπλους, καὶ τίς ἡ ἐκεῖ 3
διατριβή, καὶ τίς ἡ ἐντεῦθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀποδημία
καὶ πῶς γενομένη.

Τίς ἡ ἐν Αἰγύπτῳ αὐτοῦ διατριβή, καὶ πῶς ἐντεῦθεν 4
ἀπεδήμησεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ πῶς ἐκεῖ τοῖς μάγοις συν-
εγένετο, ⟨καὶ⟩ πῶς ἐπανῆλθεν αὖθις εἰς τὴν Σάμον.

Τίς ἡ ἐν τῇ Σάμῳ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπιδημίαν ἐγένετο 5
διατριβή, καὶ πῶς τὸν ὁμώνυμον αὐτῷ θαυμαστῇ τέχνῃ
ἐπαίδευσεν, ἀποδημίαι τε αὐτοῦ εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ
τρόποι ἀσκήσεως ἐν τῇ Σάμῳ.

Αἰτίαι δι' ἃς ἀπεδήμησεν εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ περὶ τῆς 6
ἀποδημίας αὐτοῦ ταύτης, καθολικός τε διορισμὸς περὶ Πυθα-
γόρου ὁποῖός τις ἦν καὶ περὶ τῆς κατ' αὐτὸν φιλοσοφίας.

Κοινοί τινες ὡσπερεὶ τύποι τῶν ἐν Ἰταλίᾳ αὐτοῦ πράξεων 7
καὶ τῶν εἰς ἀνθρώπους ἐμφερομένων εἰς τὸ κοινὸν λόγων
ὁποῖοί τινες ἦσαν.

Πότε καὶ πῶς εἰς Κρότωνα ἐπεδήμησε, τίνα τε ἔπραξεν 8
ἐν τῇ πρώτῃ ἐπιφοιτήσει, καὶ τίνας λόγους εἶπεν εἰς τοὺς
νεανίσκους.

---

15 supplevi, πῶς ἐπανῆλθεν—Σάμον ab init. summarii 5 ad fin summarii 4 transtuli, cf. D 659 ἐπανῆλθεν αὖθις F ἐπανῆλθε πάλιν F[m] 18 αὐτοῦ P[r] αὐτῷ F αὐτῶ F[m]

9 Τίνας λόγους διελέχθη ἐν τοῖς χιλίοις τοῖς προεστηκόσι τῆς ὅλης πολιτείας περὶ τῶν ἀρίστων λόγων τε καὶ ἐπιτηδευμάτων.

10 Τίνα τοῖς παισὶ Κροτωνιατῶν συνεβούλευσεν ἐν τῷ Πυθαίῳ κατὰ τὴν πρώτην ἐπιδημίαν.

11 Τίνα ταῖς Κροτωνιατῶν γυναιξὶν ἐν τῷ Ἡραίῳ διελέχθη κατὰ τὴν πρώτην ἐπιδημίαν.

12 Τίς ἡ περὶ φιλοσοφίας αὐτοῦ διάλεξις, καὶ ὅτι πρῶτος ἑαυτὸν φιλόσοφον ἐπωνόμασε καὶ διὰ τίνα αἰτίαν.

13 Ὅτι καὶ εἰς τὰ θηρία διατείνουσαν καὶ τὰ ἄλογα ζῷα τὴν διὰ λόγου παιδευτικὴν δύναμιν εἶχε Πυθαγόρας, καὶ τούτων τεκμήρια πλείονα.

14 Ὅτι ἀρχὴν ἐποιεῖτο τῆς παιδεύσεως τὴν ἀνάμνησιν τῶν προτέρων βίων, οὓς αἱ ψυχαὶ πρότερον διεβίωσαν πρὶν εἰς τὰ σώματα ἀφικέσθαι, ἐν οἷς τότε ἐνοικοῦσαι ἐτύγχανον.

15 Τίς ἡ δι' αἰσθήσεως πρώτη εἰς παιδείαν ἀγωγὴ παρ' αὐτῷ, καὶ πῶς ἐπηνωρθοῦτο τὰς ψυχὰς τῶν προσομιλούντων διὰ μουσικῆς, καὶ πῶς ταύτην αὐτὸς τὴν ἐπανόρθωσιν τελείαν εἶχε.

16 Τίς ἡ καθαρτικὴ παρ' αὐτῷ ἄσκησις, ἣν καὶ αὐτὸς συνησκεῖτο, τίς τε ἡ τελεωτέρα αὐτοῦ τῆς φιλίας ἐπιτήδευσις ἦν, καὶ αὐτὴ προπαρασκευάζουσα εἰς φιλοσοφίαν ἐπιτηδείους.

17 Πῶς τὴν δοκιμασίαν ἐποιεῖτο τῶν πρώτως προσιόντων ἑταίρων ὁ Πυθαγόρας, καὶ τίνας ἐποιεῖτο πείρας αὐτῶν τοῦ τρόπου πρὸ τῆς εἰς φιλοσοφίαν εἰσαγωγῆς.

18 Εἰς πόσα γένη καὶ πῶς διεῖλε τοὺς ὁμιλητὰς ἑαυτοῦ ὁ Πυθαγόρας, καὶ διὰ τίνας αἰτίας οὕτως αὐτοὺς διέκρινεν.

19 Ὅτι πολλὰς ὁδοὺς Πυθαγόρας ἀνεῦρε τῆς ὠφελίμου παιδεύσεως τῶν ἀνθρώπων, ἐν ᾧ λέγεται καὶ ἡ Ἀβάριδος πρὸς αὐτὸν αὐτοῦ συνουσία, πῶς τε αὐτὸν ἤγαγεν εἰς τὴν ἀκροτάτην σοφίαν καθ' ἑτέρας ὁδοὺς παιδείας.

20 Τίνα τὰ ἴδια ἀσκήματα τῆς Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας,

---

6 γυναιξὶ διελέχθη ἐν τῷ ἡραίῳ F^m 14 οὓς Arc. ὡς F^bis 19 ἦν F^m Na. 20 συνησκεῖτο D 659 ὧν ἠσκεῖτο F^bis πῶς ἠσκεῖτο Na. αὐτοῦ D αὖ F^bis αὐτῷ Na. 23 ὁ πυθαγόρας ἑταίρων F^m 25 αὐτοῦ F^m 26 διέκρινε F^m 27 ὅτι om. F^m

καὶ πῶς αὐτὰ παρεδίδου Πυθαγόρας, καὶ πῶς ἐγύμναζε
τοὺς ἀεὶ μεταλαμβάνοντας τῆς φιλοσοφίας.

Περὶ ἐπιτηδευμάτων οἷα κατεστήσατο Πυθαγόρας καὶ δι' 21
ὅλης ἡμέρας παρέδωκε τοῖς ἑταίροις ἐπιμελῶς πράττειν,
καὶ παραγγέλματά τινα τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὁμολογούμενα.

Τίς ὁ τρόπος τῆς παιδείας ὁ διὰ τῶν Πυθαγορικῶν 22
ἀποφάσεων καὶ τῶν εἰς τὸν βίον καὶ τὰς ἀνθρωπίνας ὑπο-
λήψεις διατεινουσῶν.

Τίς ἡ διὰ συμβόλων προτροπὴ εἰς φιλοσοφίαν καὶ ἀπόρ- 23
ρητος δογμάτων ἔμφασις καὶ ἀποκεκρυμμένη ⟨, ἣ⟩ μόνοις τοῖς
εἰδόσι παιδείαν παρεδόθη ὑπὸ Πυθαγόρου κατὰ τὴν Αἰγυπτίων
καὶ τῶν ἀρχαιοτάτων παρ' Ἕλλησι θεολόγων συνήθειαν.

Τίνων ἀπείχετο βρωμάτων καθόλου Πυθαγόρας καὶ τί- 24
νων τοῖς ἑταίροις ἀπέχεσθαι παρήγγελλε, καὶ πῶς ἄλλους
καὶ ἄλλους νόμους ἐνομοθέτησε περὶ τούτου κατὰ τοὺς
οἰκείους βίους ἑκάστοις καὶ διὰ τίνας αἰτίας.

Πῶς καὶ διὰ μουσικῆς καὶ μελῶν ἐπαίδευε τοὺς ἀνθρώ- 25
πους κατὰ καιρούς τε ὡρισμένους καὶ ὅτε μάλιστα παρ-
ηνώχλει αὐτοῖς τὰ πάθη, τίνας τε καθάρσεις νόσων ψυχῆς
τε καὶ σώματος δι' αὐτῆς ἐποιεῖτο, καὶ πῶς αὐτὰς ἐπετήδευε.

Πῶς τὴν εὕρεσιν ἐποιήσατο Πυθαγόρας καὶ ἀπὸ ποίας 26
μεθόδου ἁρμονίας τε καὶ τῶν ἁρμονικῶν λόγων, καὶ πῶς
παρέδωκε τοῖς ἐπηκόοις πᾶσαν τὴν περὶ τούτων ἐπιστήμην.

Ὅσα πολιτικὰ καὶ κοινωφελῆ ἀγαθὰ παρέδωκε τοῖς ἀν- 27
θρώποις δι' ἔργων καὶ λόγων καὶ διὰ τῆς τῶν πολιτειῶν
καταστάσεως καὶ τῆς τῶν νόμων θέσεως δι' ἄλλων τε πολλῶν
⟨καὶ⟩ καλῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτός τε καὶ οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ.

Ὅσα θεῖα καὶ θαυμαστὰ ἔργα διεπράξατο, καὶ ὅσα ἀνήκει 28
εἰς εὐσέβειαν καὶ διὰ τῆς τῶν θεῶν εὐμενείας τὴν μεγίστην
παρέχεται εἰς ἀνθρώπους εὐεργεσίαν, ἃ καὶ κατεπέμφθη
εἰς τὸ θνητὸν γένος διὰ Πυθαγόρου.

---

7 φάσεων F^m καὶ¹] cf. D 651 s. 10 supplevi 11 τῶν post τὴν add. F^m 26 δι' ἄλλά τε πολλὰ F^m 27 supplevi 29 ἅτινα ante καὶ add. F^m

---

7 ἐπετήδευσέ τε αὐτὴν F^{m} αὐτή F^{bis} 18 πάντας Arc. πάντα F^{bis} 17 οἵα F^{m} οἷα F αὐτῷ Na. 22 τὴν φιλοσοφίαν αὐτοῦ F^{m} 27 ἀλιτήριοι F^{m} ἀλιτήριοι F 28 τῆς^{2} F τοῦ F^{m} 29 s. παραλαβουσῶν F^{m}

ΙΑΜΒΛΙΧΟΥ
ΧΑΛΚΙΔΕΩΣ ΤΗΣ ΚΟΙΛΗΣ ΣΥΡΙΑΣ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΒΙΟΥ

Ἐπὶ πάσης μὲν φιλοσοφίας ὁρμῇ θεὸν δήπου παρακαλεῖν 1 1
ἔθος ἅπασι τοῖς γε σώφροσιν, ἐπὶ δὲ τῇ τοῦ θείου Πυθα-
γόρου δικαίως ἐπωνύμῳ νομιζομένῃ πολὺ δήπου μᾶλλον
ἁρμόττει τοῦτο ποιεῖν· ἐκ θεῶν γὰρ αὐτῆς παραδοθείσης
τὸ κατ᾽ ἀρχὰς οὐκ ἔνεστιν ἄλλως ἢ διὰ τῶν θεῶν ἀντι-
λαμβάνεσθαι. πρὸς γὰρ τούτῳ καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς καὶ τὸ
μέγεθος ὑπεραίρει τὴν ἀνθρωπίνην δύναμιν ὥστε ἐξαίφνης
αὐτὴν κατιδεῖν, ἀλλὰ μόνως ἄν τίς του τῶν θεῶν εὐμενοῦς
ἐξηγουμένου κατὰ βραχὺ προσιὼν ἠρέμα ἂν αὐτῆς παρα-
σπάσασθαί τι δυνηθείη. διὰ πάντα δὴ οὖν ταῦτα παρα- 2
καλέσαντες τοὺς θεοὺς ἡγεμόνας καὶ ἐπιτρέψαντες αὐτοῖς
ἑαυτοὺς καὶ τὸν λόγον ἑπώμεθα ᾗ ἂν ἄγωσιν, οὐδὲν ὑπο-
λογιζόμενοι τὸ πολὺν ἤδη χρόνον ἠμελῆσθαι τὴν αἵρεσιν
ταύτην καὶ τὸ μαθήμασιν ἀπεξενωμένοις καί τισιν ἀπορ-
ρήτοις συμβόλοις ἐπικεκρύφθαι ψευδέσι τε καὶ νόθοις
πολλοῖς συγγράμμασιν ἐπισκιάζεσθαι ἄλλαις τε πολλαῖς
τοιαύταις δυσκολίαις παραποδίζεσθαι. ἐξαρκεῖ γὰρ ἡμῖν ἡ

---

4 s. cf. Plat. Tim. 27 c 17 s. ἀπορρήτοις] cf. p. 18, 14 (Aristot.); 59, 23; 139, 12; protr. p. 8, 8; 105, 1; LDiog. 46 p. 142, 8 s.; v. et. p. 43, 1 ss. (Lysid. epist.); 52, 2 ss.

---

3 Πυθαγορικοῦ p. 1, 2 4 δήπου] ἀεί που e Plat. Co., sed cf. D 654 5 s. ἐπὶ δὲ τῇ Πυθαγόρου ἐπωνύμῳ τοῦ θείου δικαίως νομιζομένου Na. 6 δικαίως ἐπονομαζομένῃ Hi. δικαίως ἐπωνύμῳ ὀνομαζομένῃ Co. 9 γὰρ F δὲ Ro., sed cf. D 639 s. 10 s. cf. K G 2, 503 s. 11 του Co. τοῦ F 15 ἄγωσιν Co. ἄττωσιν F 18 ψεύδεσί τε Kü., sed cf. D 652 20 παρεμποδίζεσθαι Hemsterhusius, sed cf. D 615

τῶν θεῶν βούλησις, μεθ' ἧς καὶ τὰ τούτων ἔτι ἀπορώτερα δυνατὸν ὑπομένειν. μετὰ δὲ θεοὺς ἡγεμόνα ἑαυτῶν προστησόμεθα τὸν ἀρχηγὸν καὶ πατέρα τῆς θείας φιλοσοφίας, μικρόν γε ἄνωθεν προλαβόντες περὶ τοῦ γένους αὐτοῦ καὶ τῆς πατρίδος.

2 Λέγεται δὴ οὖν Ἀγκαῖον τὸν κατοικήσαντα Σάμην τὴν
3 ἐν τῇ Κεφαληνίᾳ γεγενῆσθαι μὲν ἀπὸ Διός, εἴτε δι' ἀρετὴν εἴτε διὰ ψυχῆς τι μέγεθος ταύτην τὴν φήμην αὐτοῦ ἀπενεγκαμένου, φρονήσει δὲ καὶ δόξῃ τῶν ἄλλων Κεφαλήνων διαφέρειν. τούτῳ δὲ γενέσθαι χρησμὸν παρὰ τῆς Πυθίας συναγαγεῖν ἀποικίαν ἐκ τῆς Κεφαληνίας καὶ ἐκ τῆς Ἀρκαδίας καὶ ἐκ τῆς Θετταλίας, καὶ προσλαβεῖν ἐποίκους παρά τε τῶν Ἀθηναίων καὶ παρὰ τῶν Ἐπιδαυρίων καὶ παρὰ τῶν Χαλκιδέων, καὶ τούτων ἁπάντων ἡγούμενον οἰκίσαι νῆσον τὴν δι' ἀρετὴν τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς γῆς Μελάμφυλλον καλουμένην, προσαγορεῦσαί τε τὴν πόλιν Σάμον ἀντὶ
4 τῆς Σάμης τῆς ἐν Κεφαληνίᾳ. τὸν μὲν οὖν χρησμὸν συνέβη γενέσθαι τοιοῦτον·

Ἀγκαῖ', εἰναλίαν νῆσον Σάμον ἀντὶ Σάμης σε
οἰκίζειν κέλομαι· Φυλλὶς δ' ὀνομάζεται αὕτη.

τοῦ δὲ τὰς ἀποικίας ἐκ τῶν τόπων τῶν προειρημένων συνελθεῖν σημεῖόν ἐστιν οὐ μόνον αἱ τῶν θεῶν τιμαὶ καὶ θυσίαι, διότι μετηγμέναι τυγχάνουσιν ἐκ τῶν τόπων ὅθεν τὰ πλήθη τῶν ἀνδρῶν συνῆλθεν, ἀλλὰ καὶ ⟨τὰ⟩ τῶν συγγενειῶν καὶ τῶν μετ' ἀλλήλων συνόδων, ἃς ποιούμενοι οἱ Σάμιοι τυγχάνουσι. φασὶ τοίνυν Μνήμαρχον καὶ Πυθαΐδα

---

26 — p. 8, 7 cf. Apollon. ap. Porph. 2; Pythagorae pater vulgo Μνήσαρχος audit; de Pythagora Samio cf. Hermipp. ap. LDiog. 1 p. 103, 9

---

7 Κεφαλληνίᾳ Kü. (similiter infra 11. 17), sed cf. IG 2^2 236 b 12 γεγενῆσθαι F^1 quod in γεγεννῆσθαι corr. ut vid. F^2 9 Κεφαλλήνων Arc., sed v. supra ad 7   15 καὶ τ. γῆς] cf. D 652   16 προσαγορεῦσαί Kü. προσαγορεύουσί F   20 Φυλλὶς Rei., cf. Nicandr. Alexiph. 149; Hesych. Φυλλίς, φυλλὰς F   24 s. καὶ αἱ συγγένειαι καὶ αἱ μετ' ἀλλήλων σύνοδοι post Obrechtum Kü.   24 suppl. F. Wassermann

τοὺς Πυθαγόραν γεννήσαντας ἐκ ταύτης εἶναι τῆς οἰκίας
καὶ τῆς συγγενείας τῆς ἀπ' Ἀγκαίου γεγενημένης τοῦ τὴν
ἀποικίαν στείλαντος. ταύτης δὲ τῆς εὐγενείας λεγομένης 5
παρὰ τοῖς πολίταις ποιητής τις τῶν παρὰ τοῖς Σαμίοις
γεγενημένων Ἀπόλλωνος αὐτὸν εἶναί φησι λέγων οὕτως·

Πυθαγόραν θ', ὃν τίκτε Διὶ φίλῳ Ἀπόλλωνι
Πυθαΐς, ἣ κάλλος πλεῖστον ἔχεν Σαμίων.

ὁπόθεν δὲ ὁ λόγος οὗτος ἐπεκράτησεν, ἄξιον διελθεῖν.
Μνημάρχῳ τούτῳ τῷ Σαμίῳ κατ' ἐμπορίαν ἐν Δελφοῖς
γενομένῳ μετὰ τῆς γυναικὸς ἀδήλως ἔτι κυούσης προεῖπεν
ἡ Πυθία χρωμένῳ περὶ τοῦ εἰς Συρίαν πλοῦ, τὸν μὲν
θυμηρέστατον ἔσεσθαι καὶ ἐπικερδῆ, τὴν δὲ γυναῖκα κύειν
τε ἤδη καὶ τέξεσθαι παῖδα τῶν πώποτε κάλλει καὶ σοφίᾳ
διοίσοντα καὶ τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει μέγιστον ὄφελος εἰς
σύμπαντα τὸν βίον ἐσόμενον. ὁ δὲ Μνήμαρχος συλλογισά- 6
μενος ὅτι οὐκ ἂν μὴ πυθομένῳ αὐτῷ ἔχρησέ τι περὶ
τέκνου ὁ θεός, εἰ μὴ ἐξαίρετον προτέρημα ἔμελλε περὶ
αὐτὸν καὶ θεοδώρητον ὡς ἀληθῶς ἔσεσθαι, τότε μὲν εὐθὺς
ἀντὶ Παρθενίδος τὴν γυναῖκα Πυθαΐδα μετωνόμασεν ἀπὸ
τοῦ γόνου καὶ τῆς προφήτιδος, ἐν δὲ Σιδόνι τῆς Φοινίκης 7
ἀποτεκούσης αὐτῆς τὸν γενόμενον υἱὸν Πυθαγόραν προσηγό-
ρευσεν, ὅτι ἄρα ὑπὸ τοῦ Πυθίου προηγορεύθη αὐτῷ. παραι-
τητέοι γὰρ ἐνταῦθα Ἐπιμενίδης καὶ Εὔδοξος καὶ Ξενοκρά-
της, ὑπονοοῦντες τῇ Παρθενίδι τότε μιγῆναι τὸν Ἀπόλλωνα
καὶ κύουσαν αὐτὴν ἐκ μὴ οὕτως ἐχούσης καταστῆσαί τε
καὶ προαγγεῖλαι διὰ τῆς προφήτιδος. τοῦτο μὲν οὖν οὐδα-
μῶς δεῖ προσίεσθαι. τὸ μέντοι τὴν Πυθαγόρου ψυχὴν ἀπὸ 8
τῆς Ἀπόλλωνος ἡγεμονίας, εἴτε συνοπαδὸν οὖσαν εἴτε καὶ

4—7 cf. 23 ss. (Epimen., Eudox., Xenocr.); p. 8, 20; Ael. v. h. 4, 17 20 s. cf. p. 10, 16 s.; Neanth. ap. Porph. 1 21 s. cf. Aristipp. ap. LDiog. 21 p. 122, 5 s. 23—25 cf. 4 ss. (Samius poeta)

---

6 θ' Porph. τὲ F ἔτικτε Porph. φίλον Porph. 7 ἔχεν Porph. ἔχε F 19 ἀπὸ — 20 προφ.] cf. D 652 28 οὖσαν post ἡγεμ. F: transposui

ἄλλως οἰκειότερον ἔτι πρὸς τὸν θεὸν τοῦτον συντεταγμένην, καταπεπέμφθαι εἰς ἀνθρώπους οὐδεὶς ἂν ἀμφισβητήσειε τεκμαιρόμενος αὐτῇ τε τῇ γενέσει ταύτῃ καὶ τῇ σοφίᾳ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τῇ παντοδαπῇ. καὶ περὶ μὲν τῆς γενέσεως τοσαῦτα.

9 ἐπεὶ δὲ ἀνεκομίσθη εἰς τὴν Σάμον ἀπὸ τῆς Συρίας ὁ Μνήμαρχος μετὰ παμπόλλου κέρδους καὶ βαθείας περιουσίας, ἱερὸν ἐδείματο τῷ Ἀπόλλωνι, Πυθίου ἐπιγράψας, τόν τε παῖδα ποικίλοις παιδεύμασι καὶ ἀξιολογωτάτοις ἐνέτρεφε, νῦν μὲν Κρεοφύλῳ, νῦν δὲ Φερεκύδῃ τῷ Συρίῳ, νῦν δὲ σχεδὸν ἅπασι τοῖς τῶν ἱερῶν προϊσταμένοις παραβάλλων αὐτὸν καὶ ἐγχειρίζων, ὡς ἂν καὶ τὰ θεῖα κατὰ δύναμιν αὐτάρκως ἐκδιδαχθείη. ὁ δὲ ἀνετρέφετο εὐμορφότατός τε τῶν πώποτε ἱστορηθέντων καὶ θεοπρεπέστατος εὐτυχηθείς,
10 ἀποθανόντος τε τοῦ πατρὸς σεμνότατος σωφρονέστατός τε ηὐξάνετο, κομιδῇ τε νέος ἔτι ὑπάρχων ἐντροπῆς πάσης καὶ αἰδοῦς ἠξιοῦτο ἤδη καὶ ὑπὸ τῶν πρεσβυτάτων, ὀφθείς τε καὶ φθεγξάμενος ἐπέστρεφε πάντας, καὶ ᾧτινι οὖν προσβλέψας θαυμαστὸς ἐφαίνετο, ὥστε ὑπὸ τῶν πολλῶν εἰκότως βεβαιοῦσθαι τὸ θεοῦ παῖδα αὐτὸν εἶναι. ὁ δὲ ἐπιρρωννύμενος καὶ ὑπὸ τῶν τοιούτων δοξῶν καὶ ὑπὸ τῆς ἐκ βρέφους παιδείας καὶ ὑπὸ τῆς φυσικῆς θεοειδείας ἔτι μᾶλλον ἑαυτὸν κατέτεινεν ἄξιον τῶν παρόντων προτερημάτων ἀποφαίνων, καὶ διεκόσμει θρησκείαις τε καὶ μαθήμασι καὶ διαίταις ἐξαιρέτοις, εὐσταθείᾳ τε ψυχῆς καὶ καταστολῇ σώματος, ὧν τε ἐλάλει ἢ ἔπραττεν εὐδίᾳ καὶ ἀμιμήτῳ τινὶ γαλήνῃ, μήτε ὀργῇ ποτε μήτε γέλωτι μήτε ζήλῳ μήτε φιλονεικίᾳ μήτε ἄλλῃ ταραχῇ ἢ προπετείᾳ ἁλισκόμενος,
11 ὡς δὲ δαίμων τις ἀγαθὸς ἐπιδημῶν τῇ Σάμῳ. διόπερ ἔτι

---

10 Φερεκύδῃ] cf. p. 9, 13 s.; 102, 17 (Nicomach.); 133, 8 (Aristox.); LDiog. 2 p. 104, 1. 6; eund. 1, 13; Tertull. de an. 28, CSEL 20, 1, 348, 9; Suid. Φερεκύδης Βάβυος 13 εὐμορφότατος] cf. Apul. flor. p. 21, 4 s. 20 cf. p. 7, 4 ss. 27 ὀργῇ] cf. p. 108, 1 ss.

---

23 κατέτεινεν D 660 κατέτασσεν F

ἐφήβου αὐτοῦ ὄντος πολλὴ δόξα εἴς τε Μίλητον πρὸς Θαλῆν καὶ εἰς Πριήνην πρὸς Βίαντα διεκομίσθη τοὺς σοφοὺς καὶ ⟨εἰς⟩ τὰς ἀστυγείτονας πόλεις ἐξεφοίτησε, καὶ τὸν ἐν Σάμῳ κομήτην ἤδη ἐν παροιμίᾳ πολλοὶ πολλαχοῦ τὸν νεανίαν ἐπευφημοῦντες ἐξεθείαζον καὶ διεθρύλλουν. ὑποφυομένης δὲ ἄρτι τῆς Πολυκράτους τυραννίδος περὶ ὀκτωκαιδέκατον μάλιστα ἔτος γεγονὼς προορώμενός τε οἷ χωρήσει καὶ ὡς ἐμπόδιος ἔσται τῇ αὐτοῦ προθέσει καὶ τῇ ἀντὶ πάντων αὐτῷ σπουδαζομένῃ φιλομαθείᾳ, νύκτωρ λαθὼν πάντας μετὰ τοῦ Ἑρμοδάμαντος μὲν τὸ ὄνομα, Κρεοφυλείου δὲ ἐπικαλουμένου, ὃς ἐλέγετο Κρεοφύλου ἀπόγονος εἶναι, Ὁμήρου ξένου τοῦ ποιητοῦ ⟨, οὗ δὴ δοκεῖ⟩ γενέσθαι φίλος καὶ διδάσκαλος τῶν ἁπάντων, μετὰ τούτου πρὸς τὸν Φερεκύδην διεπόρθμευε καὶ πρὸς Ἀναξίμανδρον τὸν φυσικὸν καὶ πρὸς Θαλῆν εἰς Μίλητον, καὶ παραγενόμενος πρὸς 12
ἕκαστον αὐτῶν ἀνὰ μέρος οὕτως ὡμίλησεν, ὥστε πάντας αὐτὸν ἀγαπᾶν καὶ τὴν φύσιν αὐτοῦ θαυμάζειν καὶ ποιεῖσθαι τῶν λόγων κοινωνόν. καὶ δὴ καὶ ὁ Θαλῆς ἄσμενος αὐτὸν προσήκατο, καὶ θαυμάσας τὴν πρὸς τοὺς ἄλλους νέους παραλλαγήν, ὅτι μείζων τε καὶ ὑπερβεβηκυῖα ἦν τὴν προφοιτήσασαν ἤδη δόξαν, μεταδούς τε ὅσων ἠδύνατο μαθημάτων, τὸ γῆράς τε τὸ ἑαυτοῦ αἰτιασάμενος καὶ τὴν ἑαυτοῦ

3—5 cf. p. 18, 10 ss.; Philostr. v. Ap. 1, 8. 32 p. 7, 31 s. (Max. Aegiens.); 33, 29 s.; Lucian. vit. auct. 2; de philosopho cum comato athleta aequato v. Haussleiter 123 **5 s.** cf. p. 51, 16 s.; LDiog. 3 p. 106, 2; th. ar. p. 53, 4 s.; Apul. flor. p. 21, 6 ss.; Solin. 11, 31; Syncell. chron. 211 a p. 397, 15 s. Dind. **6 s.** ὀκτωκαιδέκατον] cf. Zeller 382, 0 **10—12** cf. Neanth. ap. Porph. p. 17, 15 s.; LDiog. 2 p. 104, 7 s **12** Ὁμήρου ξένου] cf. Realenc. 8, 2150, 48 ss. **13** διδάσκαλος] cf. Strab. 639 **14** Φερεκύδην] cf. p. 8, 10 Ἀναξίμανδρον] cf. Apollon. et Diog. Anton. ap. Porph. p. 18, 17; 22, 19; Apul. flor. p. 22, 12 s.

---

1 πολλὴ δόξα Ki. πολλῇ δόξῃ F **3** suppl. Arc. **4** ἐν παροιμίᾳ] cf. D 657 **10 s.** Κρεοφυλείου Na. (*cognomen vero Creophylii* Ho.) coll. Porph. p. 17, 16; 24, 14 κρεοφύλου F **12** suppl. Ro. **14** διεπόρθμευσε Kü., sed cf. D 634 **19** πρὸς] cf. D 636 **21** ὅσων Kü. ὅσον F

ἀσθένειαν προετρέψατο εἰς Αἴγυπτον διαπλεῦσαι καὶ τοῖς ἐν Μέμφει καὶ Διοσ⟨πόλει⟩ μάλιστα συμβαλεῖν ἱερεῦσι· παρὰ γὰρ ἐκείνων καὶ ἑαυτὸν ἐφωδιάσθαι ταῦτα, δι' ἃ σοφὸς παρὰ τοῖς πολλοῖς νομίζεται. οὐ μὴν τοσούτων γε προτερημάτων οὔτε φυσικῶς οὔτε ὑπ' ἀσκήσεως ἐπιτετευχέναι ἑαυτὸν ἔλεγεν, ὅσων τὸν Πυθαγόραν καθορᾶν· ὥστε ἐκ παντὸς εὐηγγελίζετο, εἰ τοῖς δηλουμένοις ἱερεῦσι συγγένοιτο, θειότατον αὐτὸν καὶ σοφώτατον ὑπὲρ ἅπαντας ἔσεσθαι ἀνθρώπους.

3 13 Ὠφεληθεὶς οὖν παρὰ Θάλεω τά τε ἄλλα καὶ χρόνου μάλιστα φείδεσθαι, καὶ χάριν τούτου οἰνοποσίᾳ τε καὶ κρεωφαγίᾳ καὶ ἔτι πρότερον πολυφαγίᾳ ἀποταξάμενος, τῇ δὲ τῶν λεπτῶν καὶ εὐαναδότων ἐδωδῇ συμμετρηθείς, κἀκ τούτου ὀλιγοϋπνίαν καὶ ἐπεγρίαν καὶ ψυχῆς καθαρότητα κτησάμενος ὑγείαν τε ἀκριβεστάτην καὶ ἀπαρέγκλιτον τοῦ σώματος, ἐξέπλευσεν εἰς τὴν Σιδόνα, φύσει τε αὑτοῦ πατρίδα πεπυσμένος εἶναι καὶ καλῶς οἰόμενος ἐκεῖθεν αὐτῷ
14 ῥᾷονα τὴν εἰς Αἴγυπτον ἔσεσθαι διάβασιν. ἐνταῦθα δὴ συμβαλὼν τοῖς τε Μώχου τοῦ φυσιολόγου προφήτου ἀπογόνοις καὶ τοῖς ἄλλοις Φοινικικοῖς ἱεροφάνταις, καὶ πάσας

11—16 cf. p. 38, 18 ss.; 39, 3; 61, 13 ss.; LDiog. 13. 19 p. 114, 9 ss.; 120, 1 ss. (Aristot.); v. et. p. 12, 2 s. 11 οἰνοποσίᾳ] cf. Philostr. v. Ap. 1, 21. 32; 2, 7; 6, 11 p. 23, 6 s.; 33, 31 ss.; 49, 4 ss.; 217, 30 ss.; Arbesmann, Fasten 61; Haussleiter 109, 1 12 κρεωφαγίᾳ] cf. p. 33, 5; 49, 16 s.; 103, 17; LDiog. 44 p. 140, 8 ss. (epigrr.); Plut. qu. conv. 727 b; Philostr. v. Ap. 1, 21. 32; 2, 7; 6, 11; 8, 7 p. 23, 6 s.; 33, 30 s.; 49, 5 ss.; 217, 29 s.; 307, 30 ss.; schol. in Plat. remp. p. 360 = Suid. Πυθαγόρας p. 263, 2 s.; Boehm nr. 14; Arbesmann l. l. 33 s.; Rathmann 14 s.; Haussleiter 97 ss. 111 ss. 297 s. 391. 404 ss.; v. et. p. 62, 8 s. πολυφ. ἀποτ.] cf. p. 20, 15 s.; LDiog. 9 p. 110, 3 ss. ἀποτ.] cf. p. 78, 10 s.; Reitzenstein, Hist. mon. 104 14 ὀλιγοϋπνίαν] cf. Aristophont. fr. 10, 9, CAF 2, 280 ψυχ. καθ.] cf. Lucian. vit. auct. 3 15 s. cf. Haussleiter 140 ss. 16 — p. 11, 2 cf. Porph. 6 16 s. cf. p. 7, 20 s. 19 Μώχου] cf. Lévy, Lég. 22

---

2 Διοσ⟨πόλει⟩ Ri. διὸς F, cf. Porph. p. 21, 2 6 ὅσων Arc. ὅσον F 14 ἐπεγρίαν] cf. D 660 ss. 15 καὶ post τε add. F, del. ut vid. F² 16 αὑτοῦ Kü. αὐτοῦ F 17 αὐτῷ Na. αὐτῷ F 20 Φοινικικοῖς Kü. φοινικοῖς F

τελεσθεὶς θείας τελετὰς ἔν τε Βύβλῳ καὶ Τύρῳ καὶ κατὰ πολλὰ τῆς Συρίας μέρη ἐξαιρέτως ἱερουργουμένας, καὶ οὐχὶ δεισιδαιμονίας ἕνεκα τὸ τοιοῦτον ὑπομείνας, ὡς ἄν τις ἁπλῶς ὑπολάβοι, πολὺ δὲ μᾶλλον ἔρωτι καὶ ὀρέξει θεωρίας καὶ εὐλαβείᾳ τοῦ μή τι αὐτὸν τῶν ἀξιομαθήτων διαλάθῃ ἐν θεῶν ἀπορρήτοις ἢ τελεταῖς φυλαττόμενον, προσμαθών τε ὅτι ἄποικα τρόπον τινὰ καὶ ἀπόγονα τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερῶν τὰ αὐτόθι ὑπάρχει, ἐκ τούτου τε ἐλπίσας καλλιόνων καὶ θειοτέρων καὶ ἀκραιφνῶν μεθέξειν μυημάτων ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, ἀγασθεὶς κατὰ τὰς Θάλεω τοῦ διδασκάλου ὑποθήκας διεπορθμεύθη ἀμελλητὶ ὑπό τινων Αἰγυπτίων πορθμέων καιριώτατα προσορμισάντων τοῖς ὑπὸ Κάρμηλον τὸ Φοινικικὸν ὄρος αἰγιαλοῖς, ἔνθα ἐμόναζε τὰ πολλὰ ὁ Πυθαγόρας κατὰ τὸ ἱερόν· οἵπερ ἄσμενοι ἐδέξαντο αὐτόν, τήν τε ὥραν αὐτοῦ κερδῆσαι καί, εἰ ἀποδοῖντο, τὴν πολυτιμίαν προϊδόμενοι. ἔπειτα μέντοι κατὰ τὸν πλοῦν ἐγκρατῶς 15 αὐτοῦ τε καὶ σεμνῶς ἀκολούθως τε τῇ συντρόφῳ ἐπιτηδεύσει διάγοντος ἄμεινον περὶ αὐτοῦ διατεθέντες καὶ μεῖζόν τι ἢ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἐνιδόντες τῇ τοῦ παιδὸς εὐκοσμίᾳ, ἀναμνησθέντες τε ὡς προσορμίσασιν εὐθὺς αὐτοῖς ὤφθη κατιὼν ἀπ' ἄκρου τοῦ Καρμήλου λόφου (ἱερώτατον δὲ τῶν ἄλλων ὀρῶν ἠπίσταντο αὐτὸ καὶ πολλοῖς ἄβατον), σχολαίως τε καὶ ἀνεπιστρεπτὶ βαίνων, οὔτε κρημνώδους τινὸς οὔτε δυσβάτου πέτρας ἐνισταμένης, καὶ ἐπιστὰς τῷ σκάφει μόνον τε ἐπιφθεγξάμενος 'εἰς Αἴγυπτον ὁ ἀπόπλους;' κατανευσάντων αὐτῶν ἐνέβη καὶ σιωπῇ ἐκάθισεν ἔνθα μάλιστα οὐκ ἔμελλεν αὐτοῖς ἐμπόδιος ἔσεσθαι

---

2 ἱερουργουμένας We. ἱερουργούμενα F 5 διαλαθεῖν Hi., sed cf. D 646 6 προσμαθών] cf. D 662 9 μυημάτων anon., cf. p. 13, 10 μνημάτων F μαθημάτων Na. 10 ἀγασθεὶς F (*laetus itaque ac lubens . . . traiecit* Ho.) ἀναχθείς, pro quo Rigaltius in Spanhemiano (v. praef. p. XI) perperam ἀγαχθεὶς scripsit, vel ἀχθεὶς Sca. 11 ἀμελλητὶ Kü. ἀμελητὶ F 16 προϊδόμενοι D coll. p. 105, 12 προειδόμενοι F ἔπειτα Co. ἐπεὶ F 17 τε αὐτοῦ Na., sed cf. D 649 18 διάγοντος Kü. διατάττοντος F, cf. D 633 22 s. τοῖς ante πολλοῖς suppl. anon.

16 ναυτιλλομένοις, παρ' ὅλον ⟨τε⟩ τὸν πλοῦν ἐφ' ἑνός τε καὶ τοῦ αὐτοῦ σχήματος διέμεινε δύο νύκτας καὶ τρεῖς ἡμέρας μήτε τροφῆς μήτε ποτοῦ μετασχὼν μήτε ὕπνου, ὅτι εἰ μὴ λαθὼν ἅπαντας ὡς εἶχεν ἐν τῇ ἑδραίᾳ καὶ ἀσαλεύτῳ ἐπιμονῇ κατέδαρθε βραχύ, καὶ ταῦτα διηνεκοῦς καὶ σεσυρμένου παρὰ προσδοκίαν εὐθυτενοῦς τε συμβάντος αὐτοῖς τοῦ πλοῦ ὡς ἂν τινος παρουσίᾳ θεοῦ· πάντα συντιθέντες τὰ τοιάδε καὶ ἐπισυλλογιζόμενοι δαίμονα θεῖον ὡς ἀληθῶς ἐπείσθησαν σὺν αὐτοῖς ἀπὸ Συρίας εἰς Αἴγυπτον μετιέναι, καὶ τόν τε πρόσλοιπον εὐφημότατα πλοῦν διεξήνυσαν καὶ σεμνοτέροις ἤπερ εἰώθεσαν ὀνόμασί τε καὶ πράγμασιν ἐχρήσαντο πρός τε ἀλλήλους καὶ πρὸς αὐτὸν μέχρι τῆς εὐτυχεστάτης συμβάσης αὐτοῖς καὶ ἀκυμάντου παρ' ὅλον
17 εἰς τὴν Αἰγυπτίαν ᾐόνα τοῦ σκάφους προσοχῆς. ἔνθα δὴ ἐκβαίνοντα ὑπερείσαντες σεβαστικῶς ἅπαντες καὶ διαδεξάμενοι ἐκάθισαν ἐπὶ καθαρωτάτης ἄμμου, καὶ αὐτοσχέδιόν τινα βωμὸν πρὸ αὐτοῦ πλάσαντες ἐπινήσαντές τε ὅσων εἶχον ἀκροδρύων οἷον ἀπαρχάς τινας κατατιθέμενοι τοῦ φόρτου μεθώρμισαν τὸ σκάφος, ὅπουπερ καὶ προέκειτο αὐτοῖς ὁ πλοῦς. ὃ δὲ διὰ τὴν τοσήνδε ἀσιτίαν ἀτονώτερον τὸ σῶμα ἔχων οὔτε πρὸς τὸν ἀποβιβασμὸν καὶ τὴν τῶν ναυτῶν ὑπέρεισιν καὶ χειραγωγίαν ἠναντιώθη τότε οὔτε ἀπαλλαγέντων ἀπέσχετο ἐπὶ πολὺ τῶν παρακειμένων ἀκροδρύων, ἀλλὰ ἐφαψάμενος χρησίμως αὐτῶν καὶ ὑποθρέψας τὴν δύναμιν εἰς τὰς ἐγγὺς διέσωσε συνοικίας, τὸ αὐτὸ ἦθος ἐν παντὶ ἀτάραχον καὶ ἐπιεικὲς διαφυλάττων.

4
18 Ἐκεῖθέν τε εἰς πάντα ἐφοίτησεν ἱερὰ μετὰ πλείστης σπουδῆς καὶ ἀκριβοῦς ἐξετάσεως, θαυμαζόμενός τε καὶ

---

2 s. cf. p. 10, 11 ss.; 79, 20; Reitzenstein l. l. 93 ss. 27 — p. 13, 18 cf. p. 85, 16 s.; 87, 8; 89, 7 ss.; LDiog. 2 s. p. 104, 2; 105, 2 ss.;

---

1 suppl. Ro. καὶ ante παρ' suppl. Co. 3 ὅτι εἰ μὴ] cf. D 643 10 πρόσλοιπον] cf. IG 2^2 1672, 239 11 ἤπερ I. C. Schwarz ἥπερ F 13 παρ' ὅλον D 662 παρ' ὅλον τὸν πλοῦν Co. πάροδον F 18 s. κατατ. τ. φ.] cf. D 657 19 ὅποιπερ Hi., sed cf. D 641 25 διέσωσε] cf. D 633

στεργόμενος ὑπὸ τῶν συγγινομένων ἱερέων καὶ προφητῶν
καὶ ἐκδιδασκόμενος ἐπιμελέστατα περὶ ἑκάστου, οὐ παρα-
λείπων οὔτε ἄκουσμα τῶν καθ' ἑαυτὸν ἐπαινουμένων οὔτε
ἄνδρα τῶν ἐπὶ συνέσει γνωριζομένων οὔτε τελετὴν τῶν
ὅπου δήποτε τιμωμένων οὔτε τόπον ἀθεώρητον, εἰς ὃν
ἀφικόμενος ᾠήθη τι περιττότερον εὑρήσειν. ὅθεν πρὸς
ἅπαντας τοὺς ἱερέας ἀπεδήμησεν, ὠφελούμενος παρ' ἑκά-
στῳ ὅσα ἦν σοφὸς ἕκαστος. δύο δὴ καὶ εἴκοσιν ἔτη κατὰ 19
τὴν Αἴγυπτον ἐν τοῖς ἀδύτοις διετέλεσεν ἀστρονομῶν τε
καὶ γεωμετρῶν καὶ μυούμενος, οὐκ ἐξ ἐπιδρομῆς οὐδ' ὡς
ἔτυχε, πάσας θεῶν τελετάς, ἕως ὑπὸ τῶν σὺν Καμβύσῃ
αἰχμαλωτισθεὶς εἰς Βαβυλῶνα ἀνήχθη· κἀκεῖ τοῖς μάγοις
ἀσμένοις ἄσμενος συνδιατρίψας καὶ ἐκπαιδευθεὶς τὰ παρ'
αὐτοῖς σεμνὰ καὶ θεῶν θρησκείαν ἐντελεστάτην ἐκμαθών,
ἀριθμῶν τε καὶ μουσικῆς καὶ τῶν ἄλλων μαθημάτων ἐπ'
ἄκρον ἐλθὼν παρ' αὐτοῖς, ἄλλα τε δώδεκα προσδιατρίψας
ἔτη, εἰς Σάμον ὑπέστρεψε περὶ ἕκτον που καὶ πεντηκοστὸν
ἔτος ἤδη γεγονώς.

Ἀναγνωρισθεὶς δὲ ὑπό τινων πρεσβυτέρων καὶ οὐκ ἔλατ- 5 20
τον ἢ πρόσθεν θαυμασθείς (καλλίων τε γὰρ καὶ σοφώτε-
ρος καὶ θεοπρεπέστερος αὐτοῖς ἐφάνη), παρακαλούσης αὐτὸν
δημοσίᾳ τῆς πατρίδος ὠφελεῖν ἅπαντας καὶ μεταδιδόναι
τῶν ἐνθυμίων, οὐκ ἀντιτείνων τὸν τῆς διδασκαλίας τρόπον
συμβολικὸν ποιεῖν ἐπεχείρει καὶ πάντῃ ὅμοιον τοῖς ἐν

Hippol. ref. 1, 2, 18; 6, 21, 3; Philon. vit. Mos. 1, 23 s., vol. 4, 125 Cohn; Zeller 384, 2; 385, 1; 387, 1; Fimmen, ARW 17, 1914, 521 ff.; Haussleiter 146 ss. 8 δύο — ἔτη] cf. Zeller 382, 0 9 ἀστρονομῶν] cf. p. 16, 13 ss.; 18, 18 ss.; 32, 10 ss.; 64, 22; 89, 13 ss.; 117, 3; Apollon. Tyan. epist. 52 p. 119 Herch. 10 γεωμετρῶν] cf. p. 52, 8 ss. 11 s. cf. Apul. flor. p. 21, 11 ss.; th. ar. p. 53, 1 ss.; IG 14, 1297 II 20 = FGrHist 252 B 7, vol. 2, 1152, 1; Syncell. chron. 210 d p. 397, 9 ss. Dind. 15 s. cf. LDiog. 12 p. 113, 5 s.; Apollon. mirab. 6; Apollon. Tyan. epist. 52 p. 119 Herch.; Lucian. vit. auct. 2; Apul. flor. p. 21, 5 s.; Hippol. ref. 1, 2, 2; 4, 51, 2 16—18 cf. Zeller l. l. 17 cf. Porph. p. 21, 10 s.; LDiog. 3 p. 106, 1

---

14 ἐντελέστατα Co. 24 πάντη F

Αἰγύπτῳ διδάγμασι, καθ' ἃ ἐπαιδεύθη, εἰ καὶ μὴ σφόδρα
προσίεντο τὸν τοιοῦτον τρόπον οἱ Σάμιοι μηδὲ ἁρμονίως
21 καὶ ὡς ἐχρῆν προσεφύησαν αὐτῷ. μηδενὸς οὖν αὐτῷ
προστρέχοντος μηδὲ γνησίως ὀρεγομένου τῶν μαθημάτων,
ἃ τοῖς Ἕλλησιν ἐνοικίζειν παντὶ τρόπῳ ἐπειρᾶτο, μὴ περι-
φρονῶν μηδὲ ὀλιγωρῶν τῆς Σάμου διὰ τὸ πατρίδα εἶναι,
γεῦσαί τε πάντως βουλόμενος τῆς τῶν μαθημάτων καλλο-
νῆς τοὺς πατριώτας, εἰ καὶ μὴ ἑκόντας, ἀλλ' οὖν ἐπινοίᾳ
καὶ μεθόδῳ, παρατηρήσας εὐφυῶς τινα καὶ εὐκινήτως ἐν
τῷ γυμνασίῳ σφαιρίζοντα τῶν φιλογυμναστούντων μὲν καὶ
σωμασκούντων, πενήτων δ' ἄλλως καὶ ἀπορωτέρων, λογι-
σάμενος ὅτι εὐπειθῆ ἕξει, εἰ τὰ ἐπιτήδεια ἔκπλεά τις αὐτῷ
ἀμεριμνοῦντι παρέχοι, προσκαλεσάμενος μετὰ τὸ λουτρὸν
τὸν νεανίαν ἐπηγγείλατο αὐτάρκη αὐτῷ ἐφόδια εἰς τὴν τῆς
σωμασκίας ὑποτροφὴν καὶ ἐπιμέλειαν διηνεκῶς παρέξειν,
εἰ διαδέξαιτο αὐτοῦ κατὰ βραχύ τε καὶ ἀπόνως ἐνδελεχῶς
τε, ὥστε μὴ ἀθρόως φορτισθῆναι, μαθήματά τινα, ἃ παρὰ
βαρβάρων μὲν ἐξέμαθεν αὐτὸς νέος ὤν, ἀπολείπει δ' αὐτὸν
ταῦτα ἤδη διὰ τὸ γῆρας καὶ τὴν τούτου ἀμνημοσύνην.
22 ὑποσχομένου δὲ τοῦ νεανίου καὶ τῇ τῶν ἐπιτηδείων ἐλπίδι
ὑπομείναντος τὴν δι' ἀριθμῶν μάθησιν καὶ γεωμετρίας
ἐνάγειν αὐτῷ ἐπειρᾶτο, ἐπ' ἄβακος τὰς ἑκάστου ἀποδείξεις
ποιούμενος, καὶ διδάσκων παντὸς σχήματος, ὅ ἐστι δια-
γράμματος, μισθὸν καὶ ἀντίπονον παρεῖχε τῷ νεανίᾳ τριώ-
βολον. καὶ τοῦτο μέχρι πολλοῦ χρόνου διετέλεσε ποιῶν,
φιλοτιμότατα μὲν καὶ σπουδαίως τάξει τε βελτίστῃ ἐμβι-
βάζων εἰς τὴν θεωρίαν, καθ' ἑκάστου δὲ σχήματος παρά-
23 ληψιν τριώβολον ἐπιδιδούς. ἐπεὶ δὲ ὁ νεανίας ὁδῷ τινι
ἐμμελεῖ ἀγόμενος τῆς ἐκπρεπείας ἤδη ἀντελαμβάνετο καὶ

1—5 cf. p. 16, 22 ss. **23—25** commemorat Eust. in Il. p. 951, 53 ss.

---

1 καθ' ἃ Sca. καθὰ F **4** προσέχοντος He., sed cf. Polyb. 24, 10, 4 p. 164, 2 B.-W. **16** αὐτοῦ Ki., cf. p. 15, 6 αὐτὸν F **18** s. cf. KG 2, 432 s. (Güngerich) **22** αὐτῷ D 662 (*ei instillare conabatur* Ho.) αὐτὸν F **28** s. ὅ ἐ. διαγρ.] cf. D 657 s.

τῆς ἡδονῆς καὶ ἀκολουθίας τῆς ἐν τοῖς μαθήμασι, συνιδὼν τὸ γινόμενον ὁ σοφὸς καὶ ὅτι οὐκ ἂν ἑκὼν ἔτι ἀποσταίη οὐδὲ ἀπόσχοιτο τῆς μαθήσεως, οὐδ' εἰ πάντα πάθοι, πενίαν ὑπετιμήσατο καὶ ἀπορίαν τῶν τριωβόλων. ἐκείνου δὲ εἰπόν- 24
τος 'ἀλλὰ καὶ χωρὶς τούτων οἷός τέ εἰμι μανθάνειν καὶ διαδέχεσθαί σου τὰ μαθήματα', ἐπήνεγκεν 'ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς τὰ πρὸς τροφὴν ἐπιτήδεια ἔχω ἔτι οὐδ' εἰς ἐμαυτόν· δέον οὖν σχολάζειν εἰς πορισμὸν τῶν καθ' ἡμέραν ἀναγκαίων καὶ τῆς ἐφημέρου τροφῆς οὐ καλῶς ἔχει ἄβακι καὶ ἀνοήτοις ματαιοπονήμασιν ἑαυτὸν ἀντιπερισπᾶν'. ὥστε τὸν νεανίαν δυσαποσπάστως τοῦ συνείρειν τὴν θεωρίαν ἔχοντα 'καὶ ταῦτ'' εἰπεῖν 'ἐγώ σοι λοιπὸνποριῶ καὶ ἀντιπελαργήσω τρόπον τινά· κατὰ γὰρ ἕκαστον σχῆμα τριώβολον καὐτός σοι ἀντιπαρέξω'. καὶ τὸ ἀπὸ τοῦδε οὕτως ἑάλω 25
ὑπὸ τῶν μαθημάτων, ὥστε μόνος Σαμίων συναπῆρε Πυθαγόρᾳ, ὁμώνυμος μὲν ὢν αὐτῷ, Ἐρατοκλέους δὲ υἱός. τούτου δὴ καὶ τὰ ἀλειπτικὰ συγγράμματα φέρεται καὶ ἡ ἀντὶ ἰσχάδων τοῖς τότε ἀθληταῖς κρεώδους τροφῆς διάταξις, οὐ καλῶς εἰς Πυθαγόραν τὸν Μνημάρχου τούτων ἀναφερομένων.

λέγεται δὲ περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον θαυμασθῆναι αὐτὸν περὶ τὴν Δῆλον, προσελθόντα αὐτὸν πρὸς τὸν ἀναίμακτον λεγόμενον καὶ τοῦ Γενέτορος Ἀπόλλωνος βωμὸν καὶ τοῦτον θεραπεύσαντα. ὅθεν εἰς ἅπαντα τὰ μαντεῖα παρέβαλε. καὶ ἐν Κρήτῃ δὲ καὶ ἐν Σπάρτῃ τῶν νόμων ἕνεκα διέτριψε. καὶ τούτων ἁπάντων ἀκροατής τε καὶ μαθητὴς γενόμενος, εἰς οἶκον ἐπανελθὼν ὥρμησεν ἐπὶ τὴν τῶν παραλελειμμέ-

15—20 cf. LDiog. 12 s. 46 p. 114, 3. 7 s.; 142, 7; Haussleiter 120 ss. 22—24 cf. p. 21, 2 ss.; 62, 12; LDiog. 13. 22 p. 115, 1 ss. (Aristot.); 122, 10 s.; Plut. Num. 8, 15; Clem. strom. 7, 32 p. 24. 15 ss.; v. et p. 62, 8 s. 25 cf. Porph. 17; LDiog. 3 p. 105, 5 s.

3 οὐδὲ ἀπόσχ.] cf. D 652 9 καὶ—τροφῆς] cf. D l. l. ἔχει anon. ἔχειν F 14 καὐτός F αὐτός Co., sed cf. D 636 22 αὐτὸν] cf. D 631 s. 23 καὶ[1]] cf. D 651 s.

26 νων ζήτησιν. καὶ πρῶτον μὲν διατριβὴν ἐν τῇ πόλει κατεσκεύασε τὸ Πυθαγόρου καλούμενον ἔτι καὶ νῦν ἡμικύκλιον, ἐν ᾧ νῦν Σάμιοι περὶ τῶν κοινῶν βουλεύονται, νομίζοντες δεῖν περὶ τῶν καλῶν καὶ τῶν δικαίων καὶ τῶν συμφερόντων ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ ποιεῖσθαι τὴν ζήτησιν, ὃν κατεσκεύασεν ὁ πάντων τούτων ποιησάμενος τὴν ἐπι-
27 μέλειαν. ἔξω τε τῆς πόλεως οἰκεῖον τῆς αὐτοῦ φιλοσοφίας ἄντρον ποιησάμενος, ἐν τούτῳ τὰ πολλὰ τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ἡμέρας διέτριβε καὶ τὴν ζήτησιν ἐποιεῖτο τῶν ἐν τοῖς μαθήμασι χρησίμων, τὸν αὐτὸν τρόπον Μίνῳ τῷ τοῦ Διὸς υἱῷ διανοηθείς. καὶ τοσοῦτον διήνεγκε τῶν ὕστερον τοῖς ἐκείνου μαθήμασι χρησαμένων, ὥστε ἐκεῖνοι μὲν ἐπὶ σμικροῖς θεωρήμασι μέγιστον ἐφρόνησαν, Πυθαγόρας δὲ συνετέλεσε τὴν περὶ τῶν οὐρανίων ἐπιστήμην καὶ ταῖς ἀποδείξεσιν αὐτὴν ὅλαις ταῖς ἀριθμητικαῖς καὶ ταῖς γεωμετρικαῖς διέλαβεν.

6
28 Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ὕστερον ὑπ' αὐτοῦ πραχθέντων ἔτι μᾶλλον αὐτὸν θαυμαστέον. ἤδη γὰρ μεγάλην ἐπίδοσιν τῆς φιλοσοφίας ἐχούσης καὶ τῆς Ἑλλάδος ἁπάσης θαυμάζειν αὐτὸν προαιρουμένης καὶ τῶν ἀρίστων καὶ τῶν φιλοσοφωτάτων εἰς τὴν Σάμον δι' ἐκεῖνον παραγεγονότων καὶ βουλομένων κοινωνεῖν τῆς παρ' ἐκείνου παιδείας, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ πολιτῶν εἰς τὰς πρεσβείας πάσας ἑλκόμενος καὶ μετέχειν ἀναγκαζόμενος τῶν αὐτῶν λειτουργιῶν, καὶ συνιδὼν ὅτι τοῖς τῆς πατρίδος νόμοις πειθόμενον χαλεπὸν αὐτοῦ μένοντα φιλοσοφεῖν, καὶ διότι πάντες οἱ πρότερον

1—3. 7—9 ~ Porph. 9 13—16 cf. p. 13, 9; Lucian. vit. auct. 2; Hippol. ref. 1, 2, 2 22—p. 17, 4 cf. p. 14, 1 ss.

---

2 κατεσκεύασε τὸ Ro. κατεσκευάσατο F 3 νῦν om. Porph. 6 ὃν Sca. ἐν ᾧ F 7 τε] δὲ Porph. αὑτοῦ Kü. (Ho.) αὐτοῦ F ἑαυτοῦ Porph. 8 s. τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς Porph. 11 διήνεγκε τῶν ὕστερον post Obrechtum Co. διήνεγκεν ὕστερον τῶν F 15 αὐτὴν ὅλαις D αὐτὴν ὅλην Kü. αὐτῆς ὅλαις F 17 novi cap. initium hic feci, ς' p. 17, 1 demum adscripsit F, cf. ad p. 32, 23; D 690, 2 22 ἐκείνῳ Co. 23 αὑτοῦ He. αὐτοῦ F

φιλοσοφήσαντες ἐπὶ ξένης τὸν βίον διετέλεσαν, ταῦτα πάντα
παρ' αὐτῷ διανοηθεὶς καὶ φεύγων τὰς πολιτικὰς ἀσχολίας,
ὡς δ' ἔνιοι λέγουσι, τὴν περὶ παιδείαν ὀλιγωρίαν τῶν τότε
τὴν Σάμον οἰκούντων παραιτούμενος, ἀπῆρεν εἰς τὴν Ἰτα-
λίαν, πατρίδα ἡγησάμενος τὴν πλειόνων εὖ ἐχόντων πρὸς
τὸ μανθάνειν οἰστικῶς ἔχουσαν χώραν. καὶ ἐν πρώτῃ Κρό- 29
τωνι ἐπισημοτάτῃ πόλει προτρεψάμενος πολλοὺς ἔσχε ζη-
λωτάς, ὥστε [ἱστορεῖται ἑξακοσίους αὐτὸν ἀνθρώπους
ἐσχηκέναι, οὐ μόνον ὑπ' αὐτοῦ κεκινημένους εἰς τὴν φιλο-
σοφίαν, ἧς μετεδίδου, ἀλλὰ καὶ τὸ λεγόμενον κοινοβίους,
καθὼς προσέταξε, γενομένους· καὶ οὗτοι μὲν ἦσαν οἱ φιλο- 30
σοφοῦντες, οἱ δὲ πολλοὶ ἀκροαταί, οὓς ἀκουσματικοὺς
καλοῦσιν] ἐν μιᾷ μόνον ἀκροάσει, ὥς φασιν, ἣν πρωτίστην
καὶ πάνδημον μόνος ἐπιβὰς τῆς Ἰταλίας ὁ ἄνθρωπος ἐποιή-
σατο, πλέονες ἢ δισχίλιοι τοῖς λόγοις ἐνεσχέθησαν, αἱρε-
θέντες αὐτοὶ κατὰ κράτος οὕτως, ὥστε οὐκέτι οἴκαδε ἀπέ-
στησαν, ἀλλὰ ὁμοῦ παισὶ καὶ γυναιξὶν ὁμακοεῖόν τι παμ-
μέγεθες ἱδρυσάμενοι καὶ πολίσαντες αὐτοὶ τὴν πρὸς πάντων
ἐπικληθεῖσαν Μεγάλην Ἑλλάδα, νόμους τε παρ' αὐτοῦ δεξά-
μενοι καὶ προστάγματα ὡσανεὶ θείας ὑποθήκας, ὧν ἐκτὸς
οὐδὲν ἔπραττον, παρέμειναν ὁμονοοῦντες ὅλῳ τῷ τῶν ὁμι-
λητῶν ἀθροίσματι, εὐφημούμενοι καὶ παρὰ τῶν πέριξ
μακαριζόμενοι, τάς τε οὐσίας κοινὰς ἔθεντο, ὡς προελέχθη,

4—8 cf. LDiog. 3 p. 106, 2 s.; Iustin. 20, 4, 5 8—p. 18, 2 ~ Nicomach. ap. Porph. 20 8 ἑξακοσίους] cf. LDiog. 15 p. 116, 7 17—p. 18, 1 cf. Gell. 1, 9, 12; Olympiod. in Plat. Phaed. p. 9, 10 ss. 19 Μεγάλην Ἑλλάδα] cf. p. 93, 26 s. 20 θείας ὑποθήκας] cf. p. 47, 7 23 cf. p. 19, 10 s.; 41, 8 ss.; 42, 17 ss.; 46, 18; 54, 17 ss.; 94, 23 ss.; 138, 18 s.; LDiog. 10. 23 p. 111, 6 (Timaeus, cf. Suid. κοινὰ τὰ τῶν φίλων p. 200, 20 ss.); 123, 3 s.; Diod. 10, 3, 5; Hippol. ref. 1, 2, 16;

---

2 αὐτῷ He. αὐτῶ F 6 οἰστ. ἔχ.] cf. D 654 8—13 secl. D 663 s. ὥστε — ἐσχηκέναι (9) secl. Na., lac. ante ἐν (13) statuebat Ki. 13 ἐν om. Porph. φασιν P φασι p. comp. F 14 μόνος D 663, 1 μόνον F, quod del. Na. 14 s. ὁ — ἐποιήσατο] πεποίηται Porph. 15 πλέον Porph. 16 αὐτοὶ] cf. D 631 s. 16 s. ὡς μηκέτι οἴκαδ' ἀποστῆναι Porph. 17 σὺν post ὁμοῦ add. Porph. ὁμακοεῖόν Co. ὁμακόειόν F 18 αὐτοὶ Ki. αὐτοῖς F, cf. D 631 s. 824

καὶ μετὰ τῶν θεῶν τὸν Πυθαγόραν λοιπὸν κατηρίθμουν ὡς ἀγαθόν τινα δαίμονα καὶ φιλανθρωπότατον, οἳ μὲν τὸν Πύθιον, οἳ δὲ τὸν ἐξ Ὑπερβορέων Ἀπόλλωνα, οἳ δὲ τὸν Παιᾶνα, οἳ δὲ τῶν τὴν σελήνην κατοικούντων δαιμόνων ἕνα, ἄλλοι δὲ ἄλλον τῶν Ὀλυμπίων θεῶν φημίζοντες εἰς ὠφέλειαν καὶ ἐπανόρθωσιν τοῦ θνητοῦ βίου [λέγοντες] ἐν ἀνθρωπίνῃ μορφῇ φανῆναι τοῖς τότε, ἵνα τὸ τῆς εὐδαιμονίας τε καὶ φιλοσοφίας σωτήριον ἔναυσμα χαρίσηται τῇ θνητῇ φύσει, οὗ μεῖζον ἀγαθὸν οὔτε ἦλθεν οὔτε ἥξει ποτὲ δωρηθὲν ἐκ θεῶν [διὰ τούτου τοῦ Πυθαγόρου]. διόπερ ἔτι καὶ νῦν ἡ παροιμία τὸν ἐκ Σάμου κομήτην ἐπὶ τῷ σεμνοτάτῳ
31 διακηρύττει. ἱστορεῖ δὲ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ τῆς Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας διαίρεσίν τινα τοιάνδε ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ἐν τοῖς πάνυ ἀπορρήτοις διαφυλάττεσθαι· τοῦ λογικοῦ ζῴου τὸ μέν ἐστι θεός, τὸ δὲ ἄνθρωπος, τὸ δὲ οἷον Πυθαγόρας. καὶ πάνυ εὐλόγως τοιοῦτον αὐτὸν ὑπελάμβανον, δι' ὃν περὶ θεῶν μὲν καὶ ἡρώων καὶ δαιμόνων καὶ κόσμου, σφαιρῶν τε καὶ ἀστέρων κινήσεως παντοίας, ἐπιπροσθήσεών τε καὶ ὑπολείψεων καὶ ἀνωμαλιῶν, ἐκκεν-

---

Hieron. c. Rufin. 3, 39, Migne 23, 507 b; Dirlmeier, Φίλος u. Φιλία, diss. Monac. 1931, 32, 2 ὡς προελέχθη] cf. Na. ad l. 1 s. cf. Nicomach. ap. Porph. p. 27, 17 s.; LDiog. 14 p. 116, 1; Diod. 10, 9, 9; Lucian. gall. 18; Iustin. 20, 4, 18 2—5 cf. Delatte, Litt. 279 s. 3 τὸν ἐξ Ὑπερβορέων Ἀπόλλωνα] cf. p. 53, 12 ss.; 54, 7 s.; 76, 15 ss.; 79, 14 ss.; LDiog. 11 p. 112, 6 Ἀπόλλωνα] cf. p. 99, 14 ss.; Philostr. v. Ap. 1, 1 p. 1, 15 s. 9 s. cf. Plat. Tim. 47 b 10—12 cf. p. 9, 3 ss. 12 Aristot. fr. 192 R. 14 cf. p. 5, 17 s. 14—16 cf. schol. B (partim Porphyr.) T in Il. 1, 340 (339); Eunap. v. soph. p. 454, 17 s. Boiss. 17 cf. p. 22, 5 ss.; 30, 23 s.; 57, 23 ss.; 83, 2 (ἱερ. λόγ.); 98, 15 s.; myst. p. 8, 15 s. saepius; aur. carm. 1 ss., Horst 4 ss.; v. et. Thalet. ap. Athenag. leg. 23 p. 141, 16 ss. Geffck.; [Aristot.] π. ἀρ. καὶ κακ. 1250 b 19 ss.; Stob. 4, 1, 138; 2, 19 p. 86, 3 s. (Archyt.); 126, 4 s. (Zaleuc.); Delatte, Litt. 48, 1 18—p. 19, 1 cf. p. 13, 9

---

5 φημίζοντες deleto λέγοντες (6) D 664. 825 ἐφήμιζον F 10 διὰ—Πυθαγόρου secl. Co. 17 δαιμόνων καὶ ἡρώων Co. coll. p. 22, 5 s., sed cf. aur. carm. 1 ss.

τροτήτων τε καὶ ἐπικύκλων, καὶ τῶν ἐν κόσμῳ πάντων, οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν μεταξὺ φύσεων ἐκδήλων τε καὶ ἀποκρύφων, ὀρθή τις καὶ ἐοικυῖα τοῖς οὖσι παρεισῆλθεν ἔννοια, μηδενὶ τῶν φαινομένων ἢ δι᾿ ἐπινοίας λαμβανομένων μηδαμῶς ἀντιπαίουσα, μαθήματα δὲ καὶ θεωρία καὶ τὰ ἐπιστημονικὰ πάντα, ὅσαπερ ὀμματοποιὰ τῆς ψυχῆς ὡς ἀληθῶς καὶ καθαρτικὰ τῆς ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων τοῦ νοῦ τυφλώσεως, πρὸς τὸ κατιδεῖν δυνηθῆναι τὰς ὄντως τῶν ὅλων ἀρχὰς καὶ αἰτίας ἐνῳκίσθη τοῖς Ἕλλησι. πολιτεία δὲ ἡ βελτίστη καὶ ὁμοδημία καὶ ʽκοινὰ 32
τὰ φίλων᾿ καὶ θρησκεία θεῶν καὶ ὁσιότης πρὸς κατοιχομένους, νομοθεσία τε καὶ παιδεία καὶ ἐχεμυθία καὶ φειδὼ τῶν ἄλλων ζῴων καὶ ἐγκράτεια καὶ σωφροσύνη καὶ ἀγχίνοια καὶ θειότης καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθά, ὡς ἑνὶ ὀνόματι περιλαβεῖν, ταῦτα πάντα τοῖς φιλομαθοῦσιν ἀξιέραστα καὶ περισπούδαστα δι᾿ αὐτὸν ἐφάνη. εἰκότως δὴ οὖν διὰ πάντα ταῦτα, ὃ δὴ νῦν ἔλεγον, οὕτως ὑπερφυῶς ἐθαύμαζον τὸν Πυθαγόραν.

Δεῖ τοίνυν μετὰ τοῦτο εἰπεῖν, πῶς ἐπεδήμησε καὶ τίσι 7 33
πρώτοις, τίνας τε λόγους ἐποιήσατο καὶ περὶ τίνων καὶ πρὸς τίνας· οὕτω γὰρ ἂν γένοιτο εὔληπτα ἡμῖν τὰ τῆς διατριβῆς αὐτοῦ τίνα ἦν καὶ ὁποῖα ἐν τῷ τότε βίῳ. λέγεται τοίνυν ὡς ἐπιδημήσας Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ, ἃς κατέλαβε πόλεις δεδουλωμένας ὑπ᾿ ἀλλήλων, τὰς μὲν πολλῶν ἐτῶν, τὰς δὲ νεωστί, ταύτας φρονήματος ἐλευθερίου ὑποπλήσας διὰ τῶν ἐφ᾿ ἑκάστης ἀκουστῶν αὐτοῦ ἀνερρύσατο καὶ ἐλευθέρας ἐποίησε, Κρότωνα καὶ Σύβαριν καὶ Κατάνην καὶ

---

2 cf. p. 83, 1 (ἱερ. λόγ.) 10 s. κοινὰ τὰ φίλων] cf. p. 17, 23 12 ἐχεμυθία] cf. p. 38, 20 ss. 22 — p. 20, 17 ~ Nicomach. ap. Porph. 21 s., cf. infra p. 73, 13 ss.; 96, 21 ss.; 116, 14 ss.; LDiog. 3. 50 p. 106, 3; 145, 3 ss. (Pythag. epist.); Cic. Tusc. 5, 10; Plut. mor. 777 a; Dion. or. 49, 6, vol. 2, 95, 11 ss. Arn.

---

6 ὅσαπερ Rei. ὅσα περὶ F 15 s. περισπούδαστα Co. φιλοσπούδαστα F 19 πῶς] ποῖ Na.

Ῥήγιον καὶ Ἱμέραν καὶ Ἀκράγαντα καὶ Ταυρομένιον καὶ ἄλλας τινάς, αἷς καὶ νόμους ἔθετο διὰ Χαρώνδα τε τοῦ Καταναίου καὶ Ζαλεύκου τοῦ Λοκροῦ, δι' ὧν εὐνομώταται καὶ ἀξιοζήλωτοι ταῖς περιοίκοις μέχρι πολλοῦ διετέλεσαν.
34 ἀνεῖλε δὲ ἄρδην στάσιν καὶ διχοφωνίαν καὶ ἁπλῶς ἑτεροφροσύνην οὐ μόνον ἀπὸ τῶν γνωρίμων καὶ τῶν ἀπογόνων δὲ αὐτῶν μέχρι πολλῶν, ὡς ἱστορεῖται, γενεῶν, ἀλλὰ καὶ καθόλου ἀπὸ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ πόλεων πασῶν κατά τε ἑαυτὰς καὶ πρὸς ἀλλήλας. πυκνὸν γὰρ ἦν αὐτῷ πρὸς ἅπαντας πανταχῇ πολλοὺς καὶ ὀλίγους ⟨τὸ τοιοῦτον⟩ ἀπόφθεγμα, χρησμῷ θεοῦ συμβουλευτικῷ ὅμοιον, ἐπιτομή τις ὡσπερεὶ καὶ ἀνακεφαλαίωσίς τις τῶν αὐτῷ δοκούντων [τὸ τοιοῦτον ἀπόφθεγμα]· 'φυγαδευτέον πάσῃ μηχανῇ καὶ περικοπτέον πυρὶ καὶ σιδήρῳ καὶ μηχαναῖς παντοίαις ἀπὸ μὲν σώματος νόσον, ἀπὸ δὲ ψυχῆς ἀμαθίαν, κοιλίας δὲ πολυτέλειαν, πόλεως δὲ στάσιν, οἴκου δὲ διχοφροσύνην, ὁμοῦ δὲ πάντων ἀμετρίαν', δι' ὧν φιλοστοργότατα ἀνεμίμνη-
35 σκεν ἕκαστον τῶν ἀρίστων δογμάτων. ὁ μὲν οὖν κοινὸς τύπος αὐτοῦ τῆς ζωῆς ἔν τε τοῖς λόγοις καὶ ταῖς πράξεσι τοιοῦτος ἦν ἐν τῷ τότε χρόνῳ.

8 Εἰ δὲ δεῖ καὶ τὰ καθ' ἕκαστον ἀπομνημονεῦσαι ὧν ἔπραξε καὶ εἶπε, ῥητέον ὡς παρεγένετο μὲν εἰς Ἰταλίαν κατὰ τὴν ὀλυμπιάδα τὴν δευτέραν ἐπὶ ταῖς ἑξήκοντα, καθ' ἣν Ἐρυξίας ὁ Χαλκιδεὺς στάδιον ἐνίκησεν, εὐθὺς δὲ περί-

---

2 s. cf. p. 60, 4; Aristox. ap. LDiog. 16 p. 117, 4 s.; Zeller 399, 3; Mühl, Klio 22, 1929, 458 s. 11 χρησμῷ θεοῦ] cf. Ael. v. h. 4, 17 p. 68, 9 H.; v. et. infra p. 61, 2 13—17 cf. p. 38, 15 s.; 45, 12 ss.; 104, 5 ss.; ut Archippi et Lysidis commemorat verba Hieron. c. Rufin. 3, 39, Migne 23, 507 b 15 s. κοιλίας δὲ πολυτέλειαν] cf. p. 10, 12 22 s. cf. LDiog. 45 p. 141, 11; Jacoby, Apollod. Chron. 218 ss.; Zeller 381, 1

6—8 γνωρίμων ἀλλὰ καὶ ... γενεῶν καὶ καθόλου Porph., cf. D 638 7 δὲ om. Porph., cf. D l. l. ὡς Kü. οὓς F 9 κατά F πρός Porph. 10 τὸ τοιοῦτον inseruit, τὸ τοιοῦτον ἀπόφθεγμα (13) seclusit D 664 s. 11 συμβουλευτικῷ Sca. συμβουλευτικοῦ F 24 Ἐρυξίας Co. ἐρυξίδας F

βλεπτος καὶ περίστατος ἐγένετο, καθάπερ καὶ πρότερον, ὅτε εἰς Δῆλον κατέπλευσεν· ἐκεῖ τε γὰρ πρὸς μόνον τὸν βωμὸν τὸν τοῦ Γενέτορος Ἀπόλλωνος προσευξάμενος, ὃς μόνος ἀναίμακτός ἐστιν, ἐθαυμάσθη παρὰ τοῖς ἐν τῇ νήσῳ, καὶ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν πορευόμενος ἐκ Συβάριδος 36
εἰς Κρότωνα παρὰ τὸν αἰγιαλὸν δικτυουλκοῖς ἐπέστη, ἔτι τῆς σαγήνης κατὰ βυθοῦ ἐμφόρτου ἐπισυρομένης, ὅσον τε πλῆθος ἐπισπῶνται εἶπεν, ἰχθύων ὁρίσας ἀριθμόν. καὶ τῶν ἀνδρῶν ὑπομεινάντων ὅ τι ἂν κελεύσῃ πράξειν, εἰ τοῦθ' οὕτως ἀποβαίη, ζῶντας ἀφεῖναι πάλιν κελεῦσαι τοὺς ἰχθῦς, πρότερόν γε ἀκριβῶς διαριθμήσαντας. καὶ τὸ θαυμασιώτερον, οὐδεὶς ἐν τοσούτῳ τῆς ἀριθμήσεως τῷ χρόνῳ τῶν ἰχθύων ἐκτὸς ὕδατος μεινάντων ἀπέπνευσεν, ἐφεστῶτός γε αὐτοῦ. δοὺς δὲ καὶ τὴν τῶν ἰχθύων τιμὴν τοῖς ἁλιεῦσιν ἀπῄει εἰς Κρότωνα. οἳ δὲ τὸ πεπραγμένον διήγγειλαν καὶ τοὔνομα μαθόντες παρὰ τῶν παίδων εἰς ἅπαντας ἐξήνεγκαν. οἳ δὲ ἀκούσαντες ἐπεθύμουν ἰδεῖν τὸν ξένον, ὅπερ ἐν ἑτοίμῳ κατέστη· τήν τε γὰρ ὄψιν ἦν οἷον ἐξεπλάγη τις ἂν ἰδὼν καὶ καθυπενόει εἶναι τοιοῦτον οἷος ὡς ἀληθῶς ἦν.

καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰσῆλθεν εἰς τὸ γυμνάσιον. 37
περιχυθέντων δὲ τῶν νεανίσκων παραδέδοται λόγους τινὰς διαλεχθῆναι πρὸς αὐτούς, ἐξ ὧν εἰς τὴν σπουδὴν παρεκάλει τὴν περὶ τοὺς πρεσβυτέρους, ἀποφαίνων ἔν τε τῷ κόσμῳ καὶ τῷ βίῳ καὶ ταῖς πόλεσι καὶ τῇ φύσει μᾶλλον τιμώμενον τὸ προηγούμενον ἢ τὸ τῷ χρόνῳ ἑπόμενον, οἷον

2—4 cf. p. 15, 22 ss. 5—15 ∼ Porph. 25, cf. Plut. mor. 91 c. 729 e; Apul. apol. 31 20 — p. 31, 19 cf. Dicaearch. ap. Porph. 18; Antisth. ap. eund. quaest. Homer. ad α 1 p. 2, 6 ss. Schrad.; Rostagni, Studi it. 2, 1922, 180 ss. 20—22 cf. Isocr. 11, 29 22 — p. 22, 7 cf. LDiog. 22 s. p. 122, 12 ss.

---

7 κατὰ βυθοῦ] cf. Blass-Debrunner, Gramm. d. neutest. Griech.[6] p. 131 s. § 225 ἐπισυρομένης Porphyrii cod. Vat. ἐπιστρωμένης F 8 εἶπεν] προειπεῖν Porph. cod. Vat. τῶν ante ἰχθύων add. Porph. ἀριθμόν praemisso τὸν Porph. ἀριθμῷ F 10 ἐκέλευσε Hi., sed cf. D 618 s. 11 διαριθμήσαντας Sca. διαριθμήσαντες F 12 τῷ χρόνῳ Ri. χρόνῳ Porph. τοῦ χρόνου F 13 γε om. Porph.

τὴν ἀνατολὴν τῆς δύσεως, τὴν ἕω τῆς ἑσπέρας, τὴν ἀρχὴν τῆς τελευτῆς, τὴν γένεσιν τῆς φθορᾶς, παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς αὐτόχθονας τῶν ἐπηλύδων, ὁμοίως δὲ αὖ τῶν ἐν ταῖς ἀποικίαις τοὺς ἡγεμόνας καὶ τοὺς οἰκιστὰς τῶν πόλεων, καὶ καθόλου τοὺς μὲν θεοὺς τῶν δαιμόνων, ἐκείνους δὲ τῶν ἡμιθέων, τοὺς ἥρωας δὲ τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τούτων δὲ τοὺς αἰτίους τῆς γενέσεως τῶν νεωτέρων.
38 ἐπαγωγῆς δὲ ἕνεκα ταῦτα ἔλεγε πρὸς τὸ περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τοὺς γονεῖς ἑαυτῶν, οἷς ἔφη τηλικαύτην ὀφείλειν αὐτοὺς χάριν, ἡλίκην ἂν ὁ τετελευτηκὼς ἀποδοίη τῷ δυνηθέντι πάλιν αὐτὸν εἰς τὸ φῶς ἀγαγεῖν. ἔπειτα δίκαιον μὲν εἶναι τοὺς πρώτους καὶ τοὺς τὰ μέγιστα εὐηργετηκότας ὑπὲρ ἅπαντας ἀγαπᾶν καὶ μηδέποτε λυπεῖν· μόνους δὲ τοὺς γονεῖς προτερεῖν τῆς γενέσεως ταῖς εὐεργεσίαις, καὶ πάντων τῶν κατορθουμένων ὑπὸ τῶν ἐγγόνων αἰτίους εἶναι τοὺς προγόνους, οὓς οὐδενὸς ἔλαττον ἑαυτοὺς εὐεργετεῖν ἀποδεικνύντας εἰς θεοὺς οὐχ οἷόν τέ ἐστιν ἐξαμαρτάνειν. καὶ γὰρ τοὺς θεοὺς εἰκός ἐστι συγγνώμην ἂν ἔχειν τοῖς μηδενὸς ἧττον τιμῶσι τοὺς πατέρας· καὶ
39 γὰρ τὸ θεῖον παρ' αὐτῶν μεμαθήκαμεν τιμᾶν. ὅθεν καὶ τὸν Ὅμηρον τῇ αὐτῇ προσηγορίᾳ τὸν βασιλέα τῶν θεῶν αὔξειν, ὀνομάζοντα πατέρα τῶν θεῶν καὶ τῶν θνητῶν, πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἄλλων μυθοποιῶν παραδεδωκέναι τοὺς βασιλεύοντας τῶν θεῶν τὴν μεριζομένην φιλοστοργίαν παρὰ τῶν τέκνων πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν συζυγίαν τῶν γονέων καθ' αὑτοὺς περιποιήσασθαι πεφιλοτετιμημένους,

---

5—7 cf. p. 18, 17   9 γονεῖς] cf. Stob. 4, 25, 50. 52 p. 631, 6 ss. (Perictione); 638, 3 ss. (Pempelus)   19 πατέρας] cf. p. 30, 1; Wilhelm 197   21 s. cf. Il. 4, 68 saepius

---

3 αὖ τῶν Co. αὐτῶν τῶν F   7 τῶν νεωτέρων Sca. τοῖς νεωτέροις F   12 τούς[2]] cf. D 631   15 κατορθουμένων Sca. ut vid. κατορθούντων F κατορθωθέντων Ki.   16 οὓς D 667 (ubi cf. de tota sententia) ἐν οἷς F   17 ἀποδεικνύντας Ki. ἀποδεικνύντες F   18 θεοὺς Schae. οὓς F   26 πεφιλοτετιμημένους] cf. D 626

καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἅμα τὴν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς
μητρὸς ὑπόθεσιν λαβόντας, τὸν μὲν τὴν Ἀθηνᾶν, τὴν δὲ
τὸν Ἥφαιστον ἐναντίαν γεννῆσαι φύσιν ἔχοντας τῆς ἰδίας
ἕνεκα τοῦ καὶ τῆς πλεῖον ἀφεστώσης φιλίας μετασχεῖν.
ἁπάντων δὲ τῶν παρόντων τὴν τῶν ἀθανάτων κρίσιν 40
ἰσχυροτάτην εἶναι συγχωρησάντων, ἀποδεῖξαι τοῖς Κροτω-
νιάταις διὰ τὸ τὸν Ἡρακλέα τοῖς κατῳκισμένοις οἰκεῖον
ὑπάρχειν, διότι δεῖ τὸ προσταττόμενον ἑκουσίως τοῖς
γονεῦσιν ὑπακούειν, παρειληφότας αὐτὸν τὸν θεὸν ἑτέρῳ
πρεσβυτέρῳ πειθόμενον διαθλῆσαι τοὺς πόνους καὶ τῷ
πατρὶ θεῖναι τῶν κατειργασμένων ἐπινίκιον τὸν ἀγῶνα
τὸν Ὀλύμπιον. ἀπεφαίνετο δὲ καὶ ταῖς πρὸς ἀλλήλους
ὁμιλίαις οὕτως ἂν χρωμένους ἐπιτυγχάνειν, ὡς μέλλουσι
τοῖς μὲν φίλοις μηδέποτε ἐχθροὶ καταστῆναι, τοῖς δὲ ἐχθροῖς
ὡς τάχιστα φίλοι γίνεσθαι, καὶ μελετᾶν ἐν μὲν τῇ πρὸς
τοὺς πρεσβυτέρους εὐκοσμίᾳ τὴν πρὸς τοὺς πατέρας
εὔνοιαν, ἐν δὲ τῇ πρὸς ἄλλους φιλανθρωπίᾳ τὴν πρὸς
τοὺς ἀδελφοὺς κοινωνίαν. ἐφεξῆς δὲ ἔλεγε περὶ σωφρο- 41
σύνης, φάσκων τὴν τῶν νεανίσκων ἡλικίαν πεῖραν τῆς
φύσεως λαμβάνειν, καθ' ὃν καιρὸν ἀκμαζούσας ἔχουσι τὰς
ἐπιθυμίας. εἶτα προετρέπετο θεωρεῖν [ἄξιον], ὅτι μόνης
τῶν ἀρετῶν ταύτης καὶ παιδὶ καὶ παρθένῳ καὶ γυναικὶ καὶ
τῇ τῶν πρεσβυτέρων τάξει ἀντιποιεῖσθαι προσήκει, καὶ
μάλιστα τοῖς νεωτέροις. ἔτι δὲ μόνην αὐτὴν ἀποφαίνειν
περιειληφέναι καὶ τὰ τοῦ σώματος ἀγαθὰ καὶ τὰ τῆς ψυ-
χῆς, διατηροῦσαν τὴν ὑγείαν καὶ τὴν τῶν βελτίστων ἐπι-
τηδευμάτων ἐπιθυμίαν. φανερὸν δὲ εἶναι καὶ διὰ τῆς ἀντι- 42
κειμένης ἀντιθέσεως· τῶν γὰρ βαρβάρων καὶ τῶν Ἑλλήνων

12—15] cf. LDiog. 23 p. 123, 2 s.; Zaleuc. ap. Diod. 12, 20, 3

---

2 ὑπόθεσιν] ὑπόστασιν Ki. 3 ἐναντίαν γεννῆσαι Ho. ἐναντίον γεννῆσαι F γεννῆσαι, ἐναντίαν Kü., sed cf. p. 29, 6 5 παρόντων Arc. ὄντων F 6 ἀποδεῖξαι I. C. Schwarz ἀποδείξειν F ἀπέδειξεν Sca., sed cf. D 619 13 ὡς μέλλουσι] cf. D 642 s. 21 ἄξιον del. Kü. 24 τοῖς νεωτέροις Arc. τοὺς νεωτέρους F ἀπέφαινε Ki., sed cf. D 619 28 διαθέσεως Co.

περὶ τὴν Τροίαν ἀντιταξαμένων ἑκατέρους δι' ἑνὸς ἀκρασίαν ταῖς δεινοτάταις περιπεσεῖν συμφοραῖς, τοὺς μὲν ἐν τῷ πολέμῳ, τοὺς δὲ κατὰ τὸν ἀνάπλουν, καὶ μόνης ⟨ταύτης⟩ τῆς ἀδικίας τὸν θεὸν δεκετῆ καὶ χιλιετῆ τάξαι τὴν τιμωρίαν, χρησμῳδήσαντα τήν τε τῆς Τροίας ἅλωσιν καὶ τὴν τῶν παρθένων ἀποστολὴν παρὰ τῶν Λοκρῶν εἰς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιάδος ἱερόν. παρεκάλει δὲ τοὺς νεανίσκους καὶ πρὸς τὴν παιδείαν, ἐνθυμεῖσθαι κελεύων ὡς ἄτοπον ἂν εἴη πάντων μὲν σπουδαιότατον κρίνειν τὴν διάνοιαν καὶ ταύτῃ βουλεύεσθαι περὶ τῶν ἄλλων, εἰς δὲ τὴν ἄσκησιν τὴν ταύτης μηδένα χρόνον μηδὲ πόνον ἀνηλωκέναι, καὶ ταῦτα τῆς μὲν τῶν σωμάτων ἐπιμελείας τοῖς φαύλοις τῶν φίλων ὁμοιουμένης καὶ ταχέως ἀπολειπούσης, τῆς δὲ παιδείας καθάπερ οἱ καλοὶ κἀγαθοὶ τῶν ἀνδρῶν μέχρι θανάτου παραμενούσης, ἐνίοις δὲ καὶ μετὰ τὴν τελευ-
43 τὴν ἀθάνατον δόξαν περιποιούσης. καὶ τοιαῦθ' ἕτερα, τὰ μὲν ἐξ ἱστοριῶν, τὰ δὲ καὶ ἀπὸ δογμάτων, κατεσκεύασε, τὴν παιδείαν ἐπιδεικνύων κοινὴν οὖσαν εὐφυΐαν τῶν ἐν ἑκάστῳ τῷ γένει πεπρωτευκότων· τὰ γὰρ ἐκείνων εὑρήματα ταῦτα τοῖς ἄλλοις γεγονέναι παιδείαν. οὕτω δ' ἐστὶ τῇ φύσει σπουδαῖον τοῦτο, ὥστε τῶν μὲν ἄλλων τῶν ἐπαινουμένων τὰ μὲν οὐχ οἷόν τε εἶναι παρ' ἑτέρου μεταλαβεῖν, οἷον τὴν ῥώμην, τὸ κάλλος, τὴν ὑγείαν, τὴν ἀνδρείαν, τὰ δὲ τὸν προέμενον οὐκ ἔχειν αὐτόν, οἷον τὸν πλοῦτον, τὰς ἀρχάς, ἕτερα πολλὰ τῶν παραλειπομένων, τὴν δὲ δυνατὸν εἶναι καὶ παρ' ἑτέρου μεταλαβεῖν καὶ τὸν
44 δόντα μηδὲν ἧττον αὐτὸν ἔχειν. παραπλησίως δὲ τὰ μὲν οὐκ ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι κτήσασθαι, παιδευθῆναι δὲ ἐνδέχεσθαι κατὰ τὴν ἰδίαν προαίρεσιν, εἶθ' οὕτως προσ-

---

6 s. cf. Corssen, Sokrates 1, 1913, 188 ss. 23 cf. Phintyn ap. Stob. 4, 23, 61 p. 589, 16

---

3 s. suppl. Corssen l. l. 199, 1 coll. p. 23, 21 s.; cf. et. p. 26, 16
12 ἐπιμελείας] cf. D 667 20 ἐστὶ F εἶναι Hi., sed cf. D 619
25 παρεπομένων Na., sed cf. D 616, 1

ιόντα φανῆναι πρὸς τὰς τῆς πατρίδος πράξεις, οὐκ ἐξ
ἀναιδείας, ἀλλ' ἐκ παιδείας. σχεδὸν γὰρ ταῖς ἀγωγαῖς δια-
φέρειν τοὺς μὲν ἀνθρώπους τῶν θηρίων, τοὺς δὲ Ἕλληνας
τῶν βαρβάρων, τοὺς δὲ ἐλευθέρους τῶν οἰκετῶν, τοὺς δὲ
φιλοσόφους τῶν τυχόντων, ὅλως δὲ τηλικαύτην ἔχοντας
ὑπεροχήν, ὥστε τοὺς μὲν θᾶττον τρέχοντας τῶν ἄλλων ἐκ
μιᾶς πόλεως τῆς ἐκείνων ἑπτὰ κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν εὑρε-
θῆναι, τοὺς δὲ τῇ σοφίᾳ προέχοντας ἐξ ἁπάσης τῆς οἰκου-
μένης ἑπτὰ συναριθμηθῆναι. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς χρόνοις, ἐν
οἷς ἦν αὐτός, ἕνα φιλοσοφίᾳ προέχειν τῶν πάντων· καὶ
γὰρ τοῦτο τὸ ὄνομα ἀντὶ τοῦ σοφοῦ ἑαυτὸν ἐπωνόμασε.
ταῦτα μὲν ἐν τῷ γυμνασίῳ τοῖς νέοις διελέχθη. 45

Ἀπαγγελθέντων δ' οὖν ὑπὸ τῶν νεανίσκων πρὸς τοὺς 9
πατέρας τῶν εἰρημένων ἐκάλεσαν οἱ χίλιοι τὸν Πυθαγόραν
εἰς τὸ συνέδριον, καὶ προεπαινέσαντες ἐπὶ τοῖς πρὸς τοὺς
υἱοὺς ῥηθεῖσιν ἐκέλευσαν, εἴ τι συμφέρον ἔχει λέγειν τοῖς
Κροτωνιάταις, ἀποφήνασθαι τοῦτο πρὸς τοὺς τῆς πολιτείας
προκαθημένους. ὃ δὲ πρῶτον μὲν αὐτοῖς συνεβούλευεν
ἱδρύσασθαι Μουσῶν ἱερόν, ἵνα τηρῶσι τὴν ὑπάρχουσαν
ὁμόνοιαν· ταύτας γὰρ τὰς θεὰς καὶ τὴν προσηγορίαν τὴν
αὐτὴν ἁπάσας ἔχειν καὶ μετ' ἀλλήλων παραδεδόσθαι καὶ
ταῖς κοιναῖς τιμαῖς μάλιστα χαίρειν, καὶ τὸ σύνολον ἕνα
καὶ τὸν αὐτὸν ἀεὶ χορὸν εἶναι τῶν Μουσῶν, ἔτι δὲ συμφω-
νίαν, ἁρμονίαν, ῥυθμόν, ἅπαντα περιειληφέναι τὰ παρα-
σκευάζοντα τὴν ὁμόνοιαν. ἐπεδείκνυε δὲ αὐτῶν τὴν δύνα-
μιν οὐ περὶ τὰ κάλλιστα θεωρήματα μόνον ἀνήκειν, ἀλλὰ
καὶ περὶ τὴν συμφωνίαν καὶ ἁρμονίαν τῶν ὄντων. ἔπειτα 46
ὑπολαμβάνειν αὐτοὺς ἔφη δεῖν κοινῇ παρακαταθήκην ἔχειν

6—8 cf. Strab. 262 9—11 cf. p. 31, 20 ss. 14 χίλιοι] cf. p. 72, 8; 138, 23 (Apollon.); 140, 9 (id.); Val. Max. 8, 15 ext. 1; Lévy, Lég. 35, 2 18—27 cf. Rostagni 217, 3 19 cf. p. 28, 7 s.; 142, 5 ss. (Apollon.) 20 ὁμόνοιαν] cf. Iambl. ap. Stob. 2, 33, 15 p. 257, 4 ss. 27 cf. Delatte, Litt. 304

---

5 ἔχοντας] cf. D 647 7 κατὰ τ. Ὀλ.] cf. D 630

τὴν πατρίδα παρὰ τοῦ πλήθους τῶν πολιτῶν. δεῖν οὖν ταύτην διοικεῖν οὕτως, ὡς μέλλουσι τὴν πίστιν παραδόσιμον τοῖς ἐξ αὑτῶν ποιεῖν. ἔσεσθαι δὲ τοῦτο βεβαίως, ἐὰν ἅπασιν ἴσοι τοῖς πολίταις ὦσι καὶ μηδενὶ μᾶλλον ἢ τῷ δικαίῳ προσέχωσι. τοὺς γὰρ ἀνθρώπους εἰδότας, ὅτι τόπος ἅπας προσδεῖται δικαιοσύνης, μυθοποιεῖν τὴν αὐτὴν τάξιν ἔχειν παρά τε τῷ Διὶ τὴν Θέμιν καὶ παρὰ τῷ Πλούτωνι τὴν Δίκην καὶ κατὰ τὰς πόλεις τὸν νόμον, ἵν' ὁ μὴ δικαίως ἐφ' ἃ τέτακται ποιῶν ἅμα φαίνηται πάντα τὸν
47 κόσμον συναδικῶν. προσήκειν δὲ τοῖς συνεδρίοις μηδενὶ καταχρήσασθαι τῶν θεῶν εἰς ὅρκον, ἀλλὰ τοιούτους προχειρίζεσθαι λόγους, ὥστε καὶ χωρὶς ὅρκων εἶναι πιστούς, καὶ τὴν ἰδίαν οἰκίαν οὕτως οἰκονομεῖν, ὥστε τὴν ἀναφορὰν ἐξεῖναι τῆς προαιρέσεως εἰς ἐκείνην ἀνενεγκεῖν. πρός τε τοὺς ἐξ αὑτῶν γενομένους διακεῖσθαι γνησίως, ὡς καὶ τῶν ἄλλων ζῴων μόνης ταύτης τῆς ἐννοίας αἴσθησιν εἰληφότων, καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα τὴν τοῦ βίου μετέχουσαν ὁμιλοῦντας ὡς τῶν μὲν πρὸς τοὺς ἄλλους συνθηκῶν τιθεμένων ἐν γραμματειδίοις καὶ στήλαις, τῶν δὲ πρὸς τὰς γυναῖκας ἐν τοῖς τέκνοις. καὶ πειρᾶσθαι παρὰ τοῖς ἐξ αὑτῶν ἀγαπᾶσθαι μὴ διὰ τὴν φύσιν, ἧς οὐκ αἴτιοι γεγόνασιν, ἀλλὰ διὰ τὴν προαίρεσιν· ταύτην γὰρ εἶναι τὴν εὐεργεσίαν ἑκούσιον.
48 σπουδάζειν δὲ καὶ τοῦτο, ὅπως αὐτοί τε μόνας ἐκείνας εἰδήσωσιν, αἵ τε γυναῖκες μὴ νοθεύωσι τὸ γένος ὀλιγωρίᾳ

5—10 cf. Theagem ap. Stob. 3, 1, 117 p. 79, 5 ss.; Hirzel, Themis 150; Rostagni 215, 2   10—12 cf. p. 81, 1 ss.; LDiog. 22 p. 122, 11; Philon. de decal. 84, vol. 4, 288, 1 ss. Cohn   13 s. cf. p. 95, 19 ss.   23 s. cf. p. 28, 8 s.; 74, 26 ss.; 107, 13 ss.; Hieron. Rhod. ap. LDiog. 21 p. 122, 3 s.; Charond. ap. Stob. 4, 2, 24 p. 154, 10 ss.; Philostr. v. Ap. 1, 13 p. 13, 4 ss.   24 s. cf. Charond. l. l. 15 ss.; Phintyn ap. Stob. 4, 23, 60 p. 590, 11 ss.; Weinreich, Heidelb. SBer. 1919, 16, 60

---

2 οὕτως Ki. οὕτω F   ὡς μέλλουσι] cf. D 642 s.   3 αὑτῶν Na. αὐτῶν F   5 προσέχωσι We. προσέχωσιν Co. προέχωσι F   10 δὲ P δεῖ F   συνέδροις Co.   12 ὥστε F οἵους Ro., sed cf. p. 28, 13   14 ἐκείνην] sc. τὴν πόλιν, cf. p. 27, 3 ss.; 95, 19 ss.   16 μόνης ... εἰληφότων D 667 μόνους ... εἰληφότας F   17 ὁμιλοῦντας] cf. D 647   19 γραμματειδίοις Herw. γραμματιδίοις F   20 αὑτῶν Na. αὐτῶν F   22 ταύτης Ro.

καὶ κακίᾳ τῶν συνοικούντων· ἔτι δὲ τὴν γυναῖκα νομίζειν ἀπὸ τῆς ἑστίας εἰληφότα μετὰ σπονδῶν καθάπερ ἱκέτιν ἐναντίον τῶν θεῶν εἰσῆχθαι πρὸς αὑτόν. καὶ τῇ τάξει καὶ τῇ σωφροσύνῃ παράδειγμα γενέσθαι τοῖς τε κατὰ τὴν οἰκίαν, ἣν οἰκεῖ, καὶ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν, καὶ προνοεῖν τοῦ μηδένα μηδ' ὁτιοῦν ἐξαμαρτάνειν, ὅπως μὴ φοβούμενοι τὴν ἐκ τῶν νόμων ζημίαν ἀδικοῦντες λανθάνωσιν, ἀλλ' αἰσχυνόμενοι τὴν τοῦ τρόπου καλοκαγαθίαν εἰς τὴν δικαιοσύνην ὁρμῶσι. διεκελεύετο δὲ κατὰ τὰς πράξεις ἀποδοκι- 49
μάζειν τὴν ἀργίαν· εἶναι γὰρ οὐχ ἕτερόν τι ἀγαθὸν ἢ τὸν ἐν ἑκάστῃ τῇ πράξει καιρόν. ὡρίζετο δὲ μέγιστον εἶναι τῶν ἀδικημάτων παῖδας καὶ γονεῖς ἀπ' ἀλλήλων διασπᾶν. νομίζειν δὲ κράτιστον μὲν εἶναι τὸν καθ' αὑτὸν δυνάμενον· προϊδεῖν τὸ συμφέρον, δεύτερον δὲ τὸν ἐκ τῶν τοῖς ἄλλοις συμβεβηκότων κατανοοῦντα τὸ λυσιτελοῦν, χείριστον δὲ τὸν ἀναμένοντα διὰ τοῦ κακῶς παθεῖν αἰσθέσθαι τὸ βέλτιον ἔφη δὲ καὶ τοὺς φιλοτιμεῖσθαι βουλομένους οὐκ ἂν διαμαρτάνειν μιμουμένους τοὺς ἐν τοῖς δρόμοις στεφανουμένους· καὶ γὰρ ἐκείνους οὐ τοὺς ἀνταγωνιστὰς κακῶς ποιεῖν, ἀλλ' αὐτοὺς τῆς νίκης ἐπιθυμεῖν τυχεῖν. καὶ τοῖς πολιτευομένοις ἁρμόττειν οὐ τοῖς ἀντιλέγουσι δυσαρεστεῖν, ἀλλὰ τοὺς ἀκούοντας ὠφελεῖν. παρεκάλει δὲ τῆς ἀληθινῆς ἀντεχόμενον εὐδοξίας ἕκαστον εἶναι τοιοῦτον οἷος ἂν βούλοιτο φαίνεσθαι τοῖς ἄλλοις· οὐ γὰρ οὕτως ὑπάρχειν τὴν συμβουλὴν ἱερὸν ὡς τὸν ἔπαινον, ἐπειδὴ τῆς μὲν ἡ χρεία πρὸς μόνους ἐστὶ τοὺς ἀνθρώπους, τοῦ δὲ πολὺ μᾶλλον πρὸς τοὺς θεούς. εἶθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσιν εἶπεν ὅτι τὴν 50
πόλιν αὐτῶν ᾠκίσθαι συμβέβηκεν, ὡς λέγουσιν, Ἡρακλέους,

1—3 cf. p. 49, 4 ss. 10 s. cf. p. 101, 7 ss. 11 s. cf. p. 141, 11 (Apollon.) 13—16 cf. Hesiod. op. 293 ss. 24 s. cf. p. 49, 7 ss.; Boehm nr. 63; Delatte, Litt. 295; Stroux, Philol. 89, 1934, 314 27—p. 28, 6 cf. Diod. 4, 24, 7; Bayet, Les origines de l'Hercule Romain 156 ss.

---

3 αὑτόν Jacobs αὐτόν F 8 τὴν—καλοκαγαθίαν] sc. patris familias 13 ἐνόμιζε Hi., sed cf. D 619 28 ᾠκίσθαι Kü. οἰκεῖσθαι F

ὅτε τὰς βοῦς διὰ τῆς Ἰταλίας ἤλαυνεν, ὑπὸ Λακινίου μὲν ἀδικηθέντος, Κρότωνα δὲ βοηθοῦντα τῆς νυκτὸς παρὰ τὴν ἄγνοιαν ὡς ὄντα τῶν πολεμίων διαφθείραντος, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπαγγειλαμένου περὶ τὸ μνῆμα συνώνυμον ἐκείνῳ κατοικισθήσεσθαι πόλιν, ἄν περ αὐτὸς μετάσχῃ τῆς ἀθανασίας, ὥστε τὴν χάριν τῆς ἀποδοθείσης εὐεργεσίας προσήκειν αὐτοὺς ἔφη δικαίως οἰκονομεῖν. οἱ δὲ ἀκούσαντες τό τε Μουσεῖον ἱδρύσαντο καὶ τὰς παλλακίδας, ἃς ἔχειν ἐπιχώριον ἦν αὐτοῖς, ἀφῆκαν καὶ διαλεχθῆναι χωρὶς αὐτὸν ἐν μὲν τῷ Πυθαίῳ πρὸς τοὺς παῖδας, ἐν δὲ τῷ τῆς Ἥρας ἱερῷ πρὸς τὰς γυναῖκας ἠξίωσαν.

10 Τὸν δὲ πεισθέντα λέγουσιν εἰσηγήσασθαι τοῖς παισὶ
51 τοιάδε ὥστε μήτε ἄρχειν λοιδορίαν μηδὲ ἀμύνεσθαι τοὺς
λοιδορουμένους, καὶ περὶ τὴν παιδείαν τὴν ἐπώνυμον τῆς
ἐκείνων ἡλικίας κελεῦσαι σπουδάζειν. ἔτι δὲ ὑποθέσθαι τῷ
μὲν ἐπιεικεῖ παιδὶ ῥᾴδιον πεφυκέναι πάντα τὸν βίον τηρῆ-
σαι τὴν καλοκαγαθίαν, τῷ δὲ μὴ εὖ πεφυκότι κατὰ τοῦτον
τὸν καιρὸν χαλεπὸν καθεστάναι, μᾶλλον δὲ ἀδύνατον, ἐκ
φαύλης ἀφορμῆς ἐπὶ τὸ τέλος εὖ δραμεῖν. πρὸς δὲ τούτοις
θεοφιλεστάτους αὐτοὺς ὄντας ἀποφῆναι, καὶ διὰ τοῦτο
φῆσαι κατὰ τοὺς αὐχμοὺς ὑπὸ τῶν πόλεων ἀποστέλλεσθαι
παρὰ τῶν θεῶν ὕδωρ αἰτησομένους, ὡς μάλιστα ἐκείνοις
ὑπακούσαντος τοῦ δαιμονίου καὶ μόνοις διὰ τέλους ἁγνεύου-
52 σιν ἐξουσίας ὑπαρχούσης ἐν τοῖς ἱεροῖς διατρίβειν. διὰ
ταύτην δὲ τὴν αἰτίαν καὶ τοὺς φιλανθρωποτάτους τῶν
θεῶν, τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὸν Ἔρωτα, πάντας ζωγραφεῖν
καὶ ποιεῖν τὴν τῶν παίδων ἔχοντας ἡλικίαν. συγκεχωρῆσθαι
δὲ καὶ τῶν στεφανιτῶν ἀγώνων ⟨τινὰς⟩ τεθῆναι διὰ παῖ-
δας, τὸν μὲν Πυθικὸν κρατηθέντος τοῦ Πύθωνος ὑπὸ παι-

8 Μουσεῖον] cf. p. 25, 19 8 s. cf. p. 26, 23 s. 9—11 cf. Hermipp. ap. LDiog. 41 p. 138, 5 s.; Isocr. 11, 29; Iustin. 20, 4, 8 13 s. cf. p. 96, 12 ss.; Iustin. l. l. 13

10 Πυθαίῳ] cf. D 668 13 λοιδορίας Sca., sed cf. Kaibel ad Soph. El. 552 μηδὲ] μήτε We., sed cf. D 644 22 μάλιστ' ἂν Co. 28 suppl. Kü.

δός, ἐπὶ παιδὶ δὲ τὸν ἐν Νεμέᾳ καὶ τὸν ἐν Ἰσθμῷ, τελευτήσαντος Ἀρχεμόρου καὶ Μελικέρτου. χωρὶς δὲ τῶν εἰρημένων ἐν τῷ κατοικισθῆναι τὴν πόλιν τῶν Κροτωνιατῶν ἐπαγγείλασθαι τὸν Ἀπόλλωνα τῷ ἡγεμόνι τοῦ οἰκισμοῦ δώσειν γενεάν, ἐὰν ἀγάγῃ τὴν εἰς Ἰταλίαν ἀποικίαν. ἐξ ὧν 53
ὑπολαβόντας δεῖν τῆς μὲν γενέσεως αὐτῶν πρόνοιαν πεποιῆσθαι τὸν Ἀπόλλωνα, τῆς δ' ἡλικίας ἅπαντας τοὺς θεούς, ἀξίους εἶναι τῆς ἐκείνων φιλίας καὶ μελετᾶν ἀκούειν, ἵνα δύνωνται λέγειν, ἔτι δέ, ἣν μέλλουσιν εἰς τὸ γῆρας βαδίζειν, ταύτην εὐθὺς ἐξορμῶντας τοῖς ἐληλυθόσιν ἐπακολουθεῖν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις μηδὲν ἀντιλέγειν· οὕτω γὰρ εἰκότως ὕστερον ἀξιώσειν μηδὲ αὐτοῖς τοὺς νεωτέρους ἀντιδικεῖν. διὰ δὲ τὰς παραινέσεις ὁμολογεῖται παρασκευάσαι μηδένα τὴν ἐκείνου προσηγορίαν ὀνομάζειν, ἀλλὰ πάντας θεῖον αὐτὸν καλεῖν.

Ταῖς δὲ γυναιξὶν ὑπὲρ μὲν τῶν θυσιῶν ἀποφήνασθαι 11 54
λέγεται πρῶτον μέν, καθάπερ ἑτέρου μέλλοντος ὑπὲρ αὐτῶν ποιεῖσθαι τὰς εὐχὰς βούλοιντ' ἂν ἐκεῖνον εἶναι καλὸν κἀγαθόν, ὡς τῶν θεῶν τούτοις προσεχόντων, οὕτως αὐτὰς περὶ πλείστου ποιεῖσθαι τὴν ἐπιείκειαν, ἵν' ἑτοίμους ἔχωσι τοὺς ταῖς εὐχαῖς ὑπακουσομένους· ἔπειτα τοῖς θεοῖς προσφέρειν ἃ μέλλουσι, ταῖς χερσὶν αὐτὰς ποιεῖν καὶ χωρὶς οἰκετῶν πρὸς τοὺς βωμοὺς προσενεγκεῖν, οἷον πόπανα καὶ ψαιστὰ καὶ κηρία καὶ λιβανωτόν, φόνῳ δὲ καὶ θανάτῳ τὸ δαιμόνιον μὴ τιμᾶν, μηδ' ὡς οὐδέποτε πάλιν προσιούσας ἐνὶ καιρῷ πολλὰ δαπανᾶν. περὶ δὲ τῆς πρὸς τοὺς ἄνδρας

3—5 cf. Diod. 8, 17, 1 (orac.) 13—15 cf. p. 137, 17 ss. (Apollon.); Hermipp. ap. LDiog. 41 p. 138, 5; Bieler, Θεῖος ἀνήρ 1, 16 17—21 cf. Diod. 10, 9, 6; Zaleuc. ib. 12, 20, 2 et ap. Stob. 4, 2, 19 p. 124, 7 ss.; Delatte, Pol. 189 s. 21—24 cf. p. 84, 16 s.; Philostr. v. Ap. 1, 1 p. 1, 7 24 s. cf. p. 62, 8 s. 25 s. cf. p. 70, 10 s.; Phintyn ap. Stob. 4, 23, 61. 61 a p. 590, 8 s.; 593, 5 s.; Philostr. v. Ap. 6, 11 p. 218, 10 ss.

---

6 δεῖν ὑπολαβόντας Sca., sed cf. p. 23, 3 10 ἐληλυθόσιν] sc. εἰς τὸ γῆρας Ki. προεληλυθόσιν Co. 12 αὐτοῖς τοὺς νεωτέρους Co. αὐτοῖς τοῖς νεωτέροις F αὐτοὺς τοὺς νεωτέρους Sca. 22 αὐτὰς Kü. αὗται F

ὁμιλίας κελεῦσαι κατανοεῖν, ὅτι συμβαίνει καὶ τοὺς πατέρας ἐπὶ τῆς θηλείας φύσεως παρακεχωρηκέναι μᾶλλον ἀγαπᾶσθαι τοὺς γεγαμηκότας ἢ τοὺς τεκνώσαντας αὐτάς. διὸ καλῶς ἔχειν ἢ μηδὲ ἐναντιοῦσθαι πρὸς τοὺς ἄνδρας, ἢ τότε
55 νομίζειν νικᾶν, ὅταν ἐκείνων ἡττηθῶσι. ἔτι δὲ τὸ περιβόητον γενόμενον ἀποφθέγξασθαι κατὰ τὴν σύνοδον, ὡς ἀπὸ μὲν τοῦ συνοικοῦντος ἀνδρὸς ὅσιόν ἐστιν αὐθημερὸν προσιέναι τοῖς ἱεροῖς, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ προσήκοντος οὐδέποτε. παραγγεῖλαι δὲ καὶ κατὰ πάντα τὸν βίον αὐτάς τε εὐφημεῖν καὶ τοὺς ἄλλους ὁρᾶν ὁπόσα ὑπὲρ αὐτῶν εὐφημήσουσι, καὶ τὴν δόξαν τὴν διαδεδομένην μὴ καταλύσωσι μηδὲ τοὺς μυθογράφους ἐξελέγξωσιν, οἳ θεωροῦντες τὴν τῶν γυναικῶν δικαιοσύνην ἐκ τοῦ προΐεσθαι μὲν ἀμάρτυρον τὸν ἱματισμὸν καὶ τὸν κόσμον, ὅταν τινὶ ἄλλῳ δέῃ χρῆσαι, μὴ γίγνεσθαι δὲ ἐκ τῆς πίστεως δίκας μηδ' ἀντιλογίας, ἐμυθοποίησαν τρεῖς γυναῖκας ἑνὶ κοινῷ πάσας ὀφθαλμῷ χρωμένας διὰ τὴν εὐχερῆ κοινωνίαν· ὅπερ ἐπὶ τοὺς ἄρρενας μετατεθέν, ὡς ὁ προλαβὼν ἀπέδωκεν εὐκόλως, ἑτοίμως καὶ τῶν ἑαυτοῦ μεταδιδούς, οὐδένα ἂν προσδέξασθαι
56 λεγόμενον, ὡς μὴ οἰκεῖον αὐτῶν τῇ φύσει. ἔτι δὲ τὸν σοφώτατον τῶν ἁπάντων λεγόμενον καὶ συντάξαντα τὴν φωνὴν τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ σύνολον εὑρετὴν καταστάντα τῶν ὀνομάτων, εἴτε θεὸν εἴτε δαίμονα εἴτε θεῖόν τινα ἄνθρωπον, συνιδόντα διότι τῆς εὐσεβείας οἰκειότατόν ἐστι τὸ γένος τῶν γυναικῶν ἑκάστην τὴν ἡλικίαν αὐτῶν συν-

1 πατέρας] cf. p. 22, 19 3—5 cf. Iambl. ap. Stob. 4, 23, 57 p. 587, 14 s.; Iustin. 20, 4, 9; Wilhelm 199 5—8 cf. p. 75, 3 ss.; LDiog. 43 p. 139, 8 ss. 20—23 cf. p. 47, 17 s.; Cic. Tusc. 1, 62; Clem. ecl. prophet. 32, 1 p. 146, 24 s. 23 s. cf. p. 18, 17 24 — p. 31, 3 cf. Timaeum ap. LDiog. 11 p. 113, 1 ss.

3 αὐτάς D 668 αὐτούς F 10 ὁρᾶν] cf. Solon. fr. 8, 7 Di. 13 προΐεσθαι Kü. προσίεσθαι F 14 ἄλλῳ] ἄλλῃ Ki., sed cf. KG 1, 82 s. 16 πάσας Na., sed cf. D 649 18 s. ἑτοίμως καὶ H. J. Mette καὶ ἑτοίμως F 20 ὃν post οἰκεῖον add. Co., sed cf. D 650 s. αὐτῶν Arc. αὐτὸν F 21 καὶ] cf. D 651 s.

ώνυμον ποιήσασθαι θεῷ, καὶ καλέσαι τὴν μὲν ἄγαμον κόρην, τὴν δὲ πρὸς ἄνδρα δεδομένην νύμφην, τὴν δὲ τέκνα γεννησαμένην μητέρα, τὴν δὲ παῖδας ἐκ παίδων ἐπιδοῦσαν κατὰ τὴν Δωρικὴν διάλεκτον μαῖαν· ᾧ σύμφωνον εἶναι τὸ καὶ τοὺς χρησμοὺς ἐν Δωδώνῃ καὶ Δελφοῖς δηλοῦσθαι διὰ γυναικός. διὰ δὲ τῶν εἰς τὴν εὐσέβειαν ἐπαίνων πρὸς τὴν εὐτέλειαν τὴν κατὰ τὸν ἱματισμὸν τηλικαύτην παραδέδοται κατασκευάσαι τὴν μεταβολήν, ὥστε τὰ πολυτελῆ τῶν ἱματίων μηδεμίαν ἐνδύεσθαι τολμᾶν, ἀλλὰ θεῖναι πάσας εἰς τὸ τῆς Ἥρας ἱερὸν πολλὰς μυριάδας ἱματίων. λέγεται 57
δὲ καὶ τοιοῦτόν τι διελθεῖν, ὅτι περὶ τὴν χώραν τῶν Κροτωνιατῶν ἀνδρὸς μὲν ἀρετὴ πρὸς γυναῖκα διαβεβόηται, Ὀδυσσέως οὐ δεξαμένου παρὰ τῆς Καλυψοῦς ἀθανασίαν ἐπὶ τῷ τὴν Πηνελόπην καταλιπεῖν, ὑπολείποιτο δὲ ταῖς γυναιξὶν εἰς τοὺς ἄνδρας ἀποδείξασθαι τὴν καλοκαγαθίαν, ὅπως εἰς ἴσον καταστήσωσι τὴν εὐλογίαν. ἁπλῶς δὲ μνημονεύεται διὰ τὰς εἰρημένας ἐντεύξεις περὶ Πυθαγόραν οὐ μετρίαν τιμὴν καὶ σπουδὴν καὶ κατὰ τὴν πόλιν τῶν Κροτωνιατῶν γενέσθαι καὶ διὰ τὴν πόλιν περὶ τὴν Ἰταλίαν.

Λέγεται δὲ Πυθαγόρας πρῶτος φιλόσοφον ἑαυτὸν προσ- 12 58
αγορεῦσαι, οὐ καινοῦ μόνον ὀνόματος ὑπάρξας, ἀλλὰ καὶ πρᾶγμα οἰκεῖον προεκδιδάσκων χρησίμως. ἐοικέναι γὰρ ἔφη τὴν εἰς τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων πάροδον τῷ ἐπὶ τὰς πανηγύρεις ἀπαντῶντι ὁμίλῳ. ὡς γὰρ ἐκεῖσε παντοδαποὶ φοιτῶντες ἄνθρωποι ἄλλος κατ' ἄλλου χρείαν ἀφικνεῖται (ὃ μὲν χρηματισμοῦ τε καὶ κέρδους χάριν ἀπεμπολῆσαι τὸν φόρτον ἐπειγόμενος, ὃ δὲ δόξης ἕνεκα ἐπιδειξόμενος

20 — p. 32, 10 cf. Sosicrat. ap. LDiog. 8 p. 109, 5 ss.; Corssen, Rh. M. 67, 1912, 35 s.; Rostagni 276, 1   20—22 cf. p. 25, 9 ss.; 89, 23; Aët. 1, 3, 8, Doxogr. p. 280, 17 (13) ss.; Clem. strom. 1, 61 p. 39, 12 s.; Apul. flor. p. 22, 20 s.; Augustin. c. d. 18, 37 p. 312, 15 s. Domb.

1 ποιήσασθαι P ποιήσεσθαι F   3 παῖδας Co. παῖδα F   9 ἀλλ' ἀναθεῖναι Co., sed cf. Echembrot., Anth. Lyr. 2, 39 Di.; Callim. epigr. 34, 2; 37, 3 etc. Wil.   21 κ̣ε̣νοῦ αι supra ε pr. ut vid. manu scripto P[r] κενοῦ F   22 προεκδιδάσκων] sc. iam ipso philosophi nomine, προσεκδιδάσκων Co.

ἥκει τὴν ῥώμην τοῦ σώματος· ἔστι δὲ καὶ τρίτον εἶδος καὶ τό γε ἐλευθεριώτατον, συναλιζόμενον τόπων θέας ἕνεκα καὶ δημιουργημάτων καλῶν καὶ ἀρετῆς ἔργων καὶ λόγων, ὧν αἱ ἐπιδείξεις εἰώθεσαν ἐν ταῖς πανηγύρεσι γίνεσθαι), οὕτως δὴ κἀν τῷ βίῳ παντοδαποὺς ἀνθρώπους ταῖς σπουδαῖς εἰς ταὐτὸ ἀθροίζεσθαι· τοὺς μὲν γὰρ χρημάτων καὶ τρυφῆς αἱρεῖ πόθος, τοὺς δὲ ἀρχῆς καὶ ἡγεμονίας ἵμερος φιλονεικίαι τε δοξομανεῖς κατέχουσιν. εἰλικρινέστατον δὲ εἶναι τοῦτον ἀνθρώπου τρόπον, τὸν ἀποδεξάμενον τὴν τῶν καλλίστων
59 θεωρίαν, ὃν καὶ προσονομάζειν φιλόσοφον. καλὴν μὲν οὖν εἶναι τὴν τοῦ σύμπαντος οὐρανοῦ θέαν καὶ τῶν ἐν αὐτῷ φορουμένων ἀστέρων εἴ τις καθορῴη τὴν τάξιν· κατὰ μετουσίαν μέντοι τοῦ πρώτου καὶ τοῦ νοητοῦ εἶναι αὐτὸ τοιοῦτον. τὸ δὲ πρῶτον ἦν ἐκεῖνο, ἡ τῶν ἀριθμῶν τε καὶ λόγων φύσις διὰ πάντων διαθέουσα, καθ' οὓς τὰ πάντα ταῦτα συντέτακταί τε ἐμμελῶς καὶ κεκόσμηται πρεπόντως, καὶ σοφία μὲν ἡ τῷ ὄντι ἐπιστήμη τις ἡ περὶ τὰ καλὰ τὰ πρῶτα καὶ θεῖα καὶ ἀκήρατα καὶ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχοντα ἀσχολουμένη, ὧν μετοχῇ καὶ τὰ ἄλλα ἂν εἴποι τις καλά· φιλοσοφία δὲ ἡ ζήλωσις τῆς τοιαύτης θεωρίας. καλὴ μὲν οὖν καὶ αὕτη παιδείας ἦν ἐπιμέλεια ἡ συντείνουσα αὐτῷ πρὸς τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐπανόρθωσιν.

13
60 Εἰ δὲ καὶ πιστευτέον τοσούτοις ἱστορήσασι περὶ αὐτοῦ παλαιοῖς τε ἅμα οὖσι καὶ ἀξιολόγοις, μέχρι τῶν ἀλόγων ζῴων ἀναλυτικόν τι καὶ νουθετητικὸν ἐκέκτητο Πυθαγόρας ἐν τῷ λόγῳ, διὰ τούτου συμβιβάζων, ὡς διδασκαλίᾳ πάντα

10—12 cf. p. 13, 9 **14—16** cf. p. 47, 17; 82, 19 ss. (ἱερ. λόγ.); 87, 11 s.; 91, 13; Stob. 1, 10, 12. 13 p. 124, 20 s. (Aët.); 125, 19 ss. (Theano) **17—19** cf. p. 90, 1 s. 9 s. **23** — p. 34, **3** ~ Porph. 23 ss.

---

1 ἥκει del. Co. καὶ[2]] cf. D 651 s. **4** εἰώθασιν Na. **5** δὴ Arc. δεῖ F παντοδ.—σπουδ.] cf. D 648; Schoene, Herm. 60, 1925, 144 ss. **11** καὶ ante τὴν add. Co. **17** τις del. Co., sed cf. D 632 **23** novi cap. initium hic fecit Arc., ιδʹ (pro ιγʹ) iam l. 20 adscripsit F, cf. ad p. 16, 17 καὶ del., ante μέχρι (24) add. Na., sed cf. D 637 **25** ἀναλυτικόν] de Pythagorae vi sedante intellegendum, cf. Haussleiter 140, 1, παιδευτικόν Ro. coll. p. 2, 11

περιγίνεται τοῖς νοῦν ἔχουσιν, ὅπου καὶ τοῖς ἀνημέροις τε καὶ ἀμοιρεῖν λόγου νομιζομένοις. τὴν μὲν γὰρ Δαυνίαν ἄρκτον, χαλεπώτατα λυμαινομένην τοὺς ἐνοίκους, κατασχών, ὥς φασι, καὶ ἐπαφησάμενος χρόνον συχνόν, ψωμίσας τε μάζῃ καὶ ἀκροδρύοις, ὁρκώσας μηκέτι ἐμψύχου καθάπτεσθαι ἀπέλυσεν· ἣ δὲ εὐθὺς εἰς τὰ ὄρη καὶ τοὺς δρυμοὺς ἀπαλλαγεῖσα οὐκέτ' ἔκτοτε ὤφθη τὸ παράπαν ἐπιοῦσα οὐδὲ ἀλόγῳ ζῴῳ. βοῦν δὲ ἐν Τάραντι ἰδὼν ἐν παμμιγεῖ νομῇ καὶ κυά- 61
μων χλωρῶν παραπτόμενον, τῷ βουκόλῳ παραστὰς συνεβούλευσεν εἰπεῖν τῷ βοΐ τῶν κυάμων ἀπέχεσθαι. προσπαίξαντος δὲ αὐτῷ τοῦ βουκόλου περὶ τοῦ εἰπεῖν καὶ οὐ φήσαντος εἰδέναι βοϊστὶ εἰπεῖν, εἰ δὲ αὐτὸς οἶδε, καὶ περισσῶς συμβουλεύειν, δέον τῷ βοΐ παραινεῖν, προσελθὼν αὐτὸς καὶ εἰς τὸ οὖς πολλὴν ὥραν προσψιθυρίσας τῷ ταύρῳ, οὐ μόνον τότε αὐτὸν ἀμελλητὶ ἑκόντα ἀπέστησε τοῦ κυαμῶνος, ἀλλὰ καὶ εἰσαῦθις λέγουσι μηκέτι γεγεῦσθαι κυάμων τὸ παράπαν τὸν βοῦν ἐκεῖνον, μακροχρονιώτατον δὲ ἐν τῇ Τάραντι κατὰ τὸ τῆς Ἥρας ἱερὸν γηρῶντα διαμεμενηκέναι, τὸν ἱερὸν ἀνακαλούμενον Πυθαγόρου βοῦν ὑπὸ πάντων, ἀνθρωπίναις τροφαῖς σιτούμενον, ἃς οἱ ἀπαντῶντες αὐτῷ προσώρεγον. ἀετόν τε ὑπεριπτάμενον Ὀλυμπίασι 62
προσομιλοῦντος αὐτοῦ τοῖς γνωρίμοις ἀπὸ τύχης περί τε οἰωνῶν καὶ συμβόλων καὶ διοσημειῶν, ὅτι παρὰ θεῶν εἰσὶν

5 cf. p. 10, 12 8—10 cf. p. 63, 10 s. 21 — p. 34, 3 cf. p. 80, 6 s.; Plut. Num. 8, 8; Ael. v. h. 4, 17; Amm. Marcell. 22, 16, 21; passio Artemii 29 p. 161, 4 s.

5 τε post ὁρκώσας add. Porph. ἐφάπτεσθαι Porph. 8 καὶ om. Porph., cf. D 651 s. 9 ἐφαπτόμενον Porph. 10 ἀποσχέσθαι Porph. 11 περὶ τοῦ εἰπεῖν om. Kü. cum Porph., sed cf. D 622 s. 658 οὐ] οὐκ post φήσαντος (12) Porph. 12 εἰπεῖν] λαλεῖν Porph. 12 s. καὶ περισσῶς D 636 s. περισσῶς καὶ F 14 πολλὴν ὥραν om. Porph., cf. Ioseph. ant. Iud. 8, 118 p. 202, 4 s. Niese 15 ἀμελλητὶ Kü. (Ho.) ἀμελητὶ F 18 τῇ om. Porph. 19 καλούμενον Porph., cf. Thucyd. 1, 3, 3 20 τροφὰς Porph. (om. ἀνθρ.) 21 ἀετόν τε] αἰετὸν (ἀετὸν) δ' Porph. ὀλυμπίασι C ὀλυμπιάσι F 23 διοσημειῶν D 668 διοσημείων F Porph. διοσημιῶν G. Dindorf

ἀγγελίαι τινὲς καὶ ἀετοὶ τοῖς ὡς ἀληθῶς θεοφιλέσι τῶν ἀνθρώπων, καταγαγεῖν λέγεται καὶ καταψήσαντα πάλιν ἀφεῖναι. διὰ τούτων δὴ καὶ τῶν παραπλησίων τούτοις δέδεικται τὴν Ὀρφέως ἔχων ἐν τοῖς θηρίοις ἡγεμονίαν καὶ κηλῶν αὐτὰ καὶ κατέχων τῇ ἀπὸ τοῦ στόματος τῆς φωνῆς προϊούσῃ δυνάμει.

14 Ἀλλὰ μὴν τῆς γε τῶν ἀνθρώπων ἐπιμελείας ἀρχὴν
63 ἐποιεῖτο τὴν ἀρίστην, ἥνπερ ἔδει προειληφέναι τοὺς μέλλοντας καὶ περὶ τῶν ἄλλων τὰ ἀληθῆ μαθήσεσθαι. ἐναργέστατα γὰρ καὶ σαφῶς ἀνεμίμνησκε τῶν ἐντυγχανόντων πολλοὺς τοῦ προτέρου βίου, ὃν αὐτῶν ἡ ψυχὴ πρὸ τοῦ τῷδε τῷ σώματι ἐνδεθῆναι πάλαι ποτὲ ἐβίωσε, καὶ ἑαυτὸν δὲ ἀναμφιλέκτοις τεκμηρίοις ἀπέφαινεν Εὔφορβον γεγονέναι Πάνθου υἱόν, τὸν Πατρόκλου καταγωνιστήν, καὶ τῶν Ὁμηρικῶν στίχων μάλιστα ἐκείνους ἐξύμνει καὶ μετὰ λύρας ἐμμελέστατα ἀνέμελπε καὶ πυκνῶς ἀνεφώνει, τοὺς ἐπιταφίους ἑαυτοῦ,

αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι
πλοχμοί θ᾽, οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηντο.

9—p. 35, 11 ~ Porph. 26 s. 9—12 cf. p. 80, 11 s.; LDiog. 14 p. 115, 6 s.; [Plut.] de vita et poesi Hom. 125 vol. 7 p. 399, 14 ss. Bern.; Lucian. vit. auct. 2. 5; schol. Pers. 6, 10; comm. Bern. in Lucan. p. 304, 13 s. Us.; Serv. in Aen. 3, 68; Hieron. c. Rufin. 3, 39, Migne 23, 508 b; anon. in Phot. bibl. p. 439 a 25 s.; Rathmann 15, 27; Hopf, Antike Seelenwanderungsvorstellungen 18 ss.; Stettner, Seelenwanderung 7 ss.; Haussleiter 133 ss. 310 s. 12 ἐνδεθῆναι] cf. p. 86, 18; 143, 1 s.; myst. p. 200, 10 s.; 216, 5; 219, 4 s.; Alex. Polyhist. ap. LDiog. 31 p. 129, 3 ss.; Clem. strom. 7, 32 p. 24, 26 s.; Basil. de leg. libris gentil., Migne 31, 584 c (9, 76 ss. Boulenger); Delatte, Litt. 132, 3; 298; Cumont, Compt. rend. de l'acad. des inscr. 1930, 101, 2 12—14 cf. p. 76, 3 ss.; Heraclid. Pont. ap. LDiog. 4 p. 106, 6 ss.; Callim. p. 44, 124 ss. Pf.; Hor. epod. 15, 21; schol. Pers. 6, 10; Tertull. de an. 34, CSEL 20, 1, 358, 22; Augustin. de trinit. 12, 24; Rohde, Psyche 2[2] 417 ss.; Gianola, La fortuna di Pitagora 163 ss.; Stettner l. l. 16 ss. 18—p. 35, 8 Il. 17, 51 ss.

---

1 καὶ ἀετοὶ Sca. καὶ αὐτοὶ F αἱ (καὶ) αὐταὶ Porph. 2 καταψήσαντα] cf. D 668 5 κηλῶν P κυκλῶν F 5 s. τ. φων.] cf. D 648 6 προϊούσῃ Kü. προσιούσῃ F 7 γε Ki. τε F 13 ἀπέφηνεν Porph. 15 ἐκείνους μάλιστα Porph. ἐκείνους P Porph. ἐκεῖνος F 19 εὖ ἤσκηντο] ἐσφήκωντο Hom. Porph.

οἷον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνὴρ ἐριθηλὲς ἐλαίης
χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, ὅθ' ἅλις ἀναβέβρυχεν ὕδωρ,
καλὸν τηλεθάον, τὸ δέ τε πνοιαὶ δονέουσι
παντοίων ἀνέμων, καί τε βρύει ἄνθεϊ λευκῷ,
ἐλθὼν δ' ἐξαπίνης ἄνεμος σὺν λαίλαπι πολλῇ
βόθρου τ' ἐξέστρεψε καὶ ἐξετάνυσσ' ἐπὶ γαίης·
τοῖον Πάνθου υἱὸν ἐυμελίην Εὔφορβον
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπεὶ κτάνε, τεύχε' ἐσύλα.

τὰ γὰρ ἱστορούμενα περὶ τῆς ἐν Μυκήναις ⟨ἀνακειμένης⟩ σὺν Τρωϊκοῖς λαφύροις τῇ Ἀργείᾳ Ἥρᾳ Εὐφόρβου τοῦ Φρυγὸς τούτου ἀσπίδος παρίεμεν ὡς πάνυ δημώδη. πλὴν ὅ γε διὰ πάντων τούτων βουλόμεθα δεικνύναι, ἐκεῖνό ἐστιν, ὅτι αὐτός τε ἐγίγνωσκε τοὺς προτέρους ἑαυτοῦ βίους καὶ τῆς τῶν ἄλλων ἐπιμελείας ἐντεῦθεν ἤρχετο, ὑπομιμνήσκων αὐτοὺς ἧς εἶχον πρότερον ζωῆς.

Ἡγούμενος δὲ πρώτην εἶναι τοῖς ἀνθρώποις τὴν δι' αἰσθή- 15 64
σεως προσφερομένην ἐπιμέλειαν, εἴ τις καλὰ μὲν ὁρῴη καὶ σχήματα καὶ εἴδη, καλῶν δὲ ἀκούοι ῥυθμῶν καὶ μελῶν, τὴν διὰ μουσικῆς παίδευσιν πρώτην κατεστήσατο διά τε μελῶν τινῶν καὶ ῥυθμῶν, ἀφ' ὧν τρόπων τε καὶ παθῶν ἀνθρωπίνων ἰάσεις ἐγίγνοντο ἁρμονίαι τε τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων, ὥσπερ εἶχον ἐξ ἀρχῆς, συνήγοντο, σωματικῶν τε καὶ ψυχικῶν νοσημάτων καταστολαὶ καὶ ἀφυγιασμοὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐπενοοῦντο. καὶ νὴ Δία τὸ ὑπὲρ πάντα ταῦτα λόγου ἄξιον, ὅτι τοῖς μὲν γνωρίμοις τὰς λεγομένας ἐξαρτύσεις τε καὶ ἐπαφὰς συνέταττε καὶ συνηρμόζετο, δαιμονίως μηχανώμενος κεράσματά τινων μελῶν διατονικῶν τε καὶ χρωματικῶν καὶ ἐναρμονίων, δι' ὧν ῥᾳδίως εἰς τὰ ἐναντία

9—11 cf. LDiog. 5. 45 p. 107, 7 ss. (Heraclid. Pont.); 141, 2 ss. (epigr.) 16—p. 36, 7 cf. p. 63, 14 ss.; Plut. de virt. 441 e; Delatte, Litt. 262, 2 25 s. 28 s. ∼ p. 65, 17 ss., cf. Stob. 4, 1, 94; 28, 16; 39, 27 p. 30, 19 s. (Hippodam.); 682, 11 (Callicratid.); 916, 3 s. (Eurypham.)

1 ἐλαίης Arc. ἐλαίησι F 6 γαίῃ Hom. 7 ἐυμμελίην Hom. (codd. nonnulli ἐυμελ. sive εὐμελ.) 9 suppl. Ri. e Porph. 26 καὶ συναρμογὰς post τε e p. 65, 18 add. Co., sed cf. D 617

περιέτρεπε καὶ περιῆγε τὰ τῆς ψυχῆς πάθη νέον ἐν αὐτοῖς ἀλόγως συνιστάμενα καὶ ὑποφυόμενα, λύπας καὶ ὀργὰς καὶ ἐλέους καὶ ζήλους ἀτόπους καὶ φόβους, ἐπιθυμίας τε παντοίας καὶ θυμοὺς καὶ ὀρέξεις καὶ χαυνώσεις καὶ ὑπτιότητας καὶ σφοδρότητας, ἐπανορθούμενος πρὸς ἀρετὴν τούτων ἕκαστον διὰ τῶν προσηκόντων μελῶν ὡς διά τινων σωτη-
65 ρίων συγκεκραμένων φαρμάκων. ἐπί τε ὕπνον ἑσπέρας τρεπομένων τῶν ὁμιλητῶν, ἀπήλλαττε μὲν αὐτοὺς τῶν ἡμερινῶν ταραχῶν καὶ ἐνηχημάτων διεκάθαιρέ τε συγκεκλυδασμένον τὸ νοητικόν, ἡσύχους τε καὶ εὐονείρους, ἔτι δὲ μαντικοὺς τοὺς ὕπνους αὐτοῖς ἀπειργάζετο· ἀπό τε τῆς εὐνῆς πάλιν ἀνισταμένων, τοῦ νυκτερινοῦ κάρου καὶ τῆς ἐκλύσεως καὶ τῆς νωχελίας αὐτοὺς ἀπήλλασσε διά τινων ἰδιοτρόπων ᾀσμάτων καὶ μελισμάτων, ψιλῇ τῇ κράσει, διὰ λύρας ἢ καὶ φωνῆς, συντελουμένων. ἑαυτῷ δὲ οὐκέθ' ὁμοίως, δι' ὀργάνων ἢ καὶ ἀρτηρίας, τὸ τοιοῦτον ὁ ἀνὴρ συνέταττε καὶ ἐπόριζεν, ἀλλὰ ἀρρήτῳ τινὶ καὶ δυσεπινοήτῳ θειότητι χρώμενος ἐνητένιζε τὰς ἀκοὰς καὶ τὸν νοῦν ἐνήρειδε ταῖς μεταρσίαις τοῦ κόσμου συμφωνίαις, ἐνακούων, ὡς ἐνέφαινε, μόνος αὐτὸς καὶ συνιεὶς τῆς καθολικῆς τῶν σφαιρῶν καὶ τῶν κατ' αὐτὰς κινουμένων ἀστέρων ἁρμονίας τε καὶ συνῳδίας, πληρέστερόν τι τῶν θνητῶν καὶ κατακορέστερον μέλος φθεγγομένης διὰ τὴν ἐξ ἀνομοίων μὲν καὶ ποικίλως διαφερόντων ῥοιζημάτων ταχῶν τε καὶ μεγεθῶν καὶ ἐποχήσεων, ἐν λόγῳ δέ τινι πρὸς ἄλληλα μουσικωτάτῳ

7—15 ~ p. 65, 20 ss., cf. Chamael. ap. Athen. 623 f s. ~ Ael. v. h. 14, 23; Quintil. 9, 4, 12; Censorin. 12, 4; Boëth. inst. mus. 1, 1 p. 185, 26 ss. Friedl. 7—11 cf. Plut. de Is. 384 a 11—15 cf. Diog. Anton. ap. Porph. p. 34, 10 ss.; Ptolem. harmon. 3, 7 p. 100, 7 ss. Düring 18—23 cf. Nicom. enchir. 3 p. 242, 15 ss. Jan 19—22 cf. Hippol. ref. 1, 2, 2. 13 (Diod. Eretr. et Aristox.); Cic. n. d. 3, 27; Lucian. vit. auct. 2; Simplic. ad Aristot. de caelo p. 468, 27 s. Heib.; Delatte, Litt. 76, 1; 262, 1 20 s. ~ Porph. p. 33, 5 s. 23 — p. 37, 2 cf. Nicom. l. l. p. 241, 5 ss.

1 περιέτρεπε(ν) καὶ περιῆγε(ν) Sca. περιέτρεπον καὶ περιῆγον F 9 περιηχημάτων p. 65, 21 s. 13 διά — 15 συντελ.] cf. D 668 s. 19 ἐπακούων Co. 23 διὰ — p. 37, 2 ἀποτελ.] cf. D 669 s. 24 τε Kü. (Ho.) δὲ F 25 ἐποχήσεων] ἐποχῶν Kü. δέ] δή Na.

διατεταγμένων, κίνησιν καὶ περιπόλησιν εὐμελεστάτην ἅμα
καὶ ποικίλως περικαλλεστάτην ἀποτελουμένην. ἀφ' ἧς ἀρδό- 66
μενος ὥσπερ καὶ τὸν τοῦ νοῦ λόγον εὐτακτούμενος καὶ
ὡς εἰπεῖν σωμασκούμενος εἰκόνας τινὰς τούτων ἐπενόει
παρέχειν τοῖς ὁμιληταῖς ὡς δυνατὸν μάλιστα, διά τε ὀργά-
νων καὶ διὰ ψιλῆς τῆς ἀρτηρίας ἐκμιμούμενος. ἑαυτῷ μὲν
γὰρ μόνῳ τῶν ἐπὶ γῆς ἁπάντων συνετὰ καὶ ἐπήκοα τὰ
κοσμικὰ φθέγματα ἐνόμιζε, καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς φυσικῆς
πηγῆς τε καὶ ῥίζης ἄξιον ἑαυτὸν ἡγεῖτο διδάσκεσθαί τι
καὶ ἐκμανθάνειν καὶ ἐξομοιοῦσθαι κατ' ἔφεσιν καὶ ἀπομί-
μησιν τοῖς οὐρανίοις, ὡς ἂν οὕτως ἐπιτυχῶς πρὸς τοῦ
φύσαντος αὐτὸν δαιμονίου μόνον διωργανωμένον. ἀγαπη-
τὸν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ὑπελάμβανεν εἰς αὐτὸν ἀφο-
ρῶσι καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ χαριστήρια δι' εἰκόνων τε καὶ
ὑποδειγμάτων ὠφελεῖσθαι καὶ διορθοῦσθαι, μὴ δυναμένοις
τῶν πρώτων καὶ εἰλικρινῶν ἀρχετύπων ὡς ἀληθῶς ἀντι-
λαμβάνεσθαι· καθάπερ ἀμέλει καὶ τοῖς οὐχ οἵοις τε ἀτενὲς 67
ἐνορᾶν τῷ ἡλίῳ διὰ τὴν τῶν ἀκτίνων ὑπερφέγγειαν ἐν
βαθείᾳ συστάσει ὕδατος ἢ καὶ διὰ τετηκυίας πίσσης ἢ
κατόπτρου τινὸς μελαναυγοῦς δεικνύειν ἐπινοοῦμεν τὰς
ἐκλείψεις, φειδόμενοι τῆς τῶν ὄψεων ἀσθενείας αὐτῶν καὶ
ἀντίρροπόν τινα κατάληψιν αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον ἀγαπῶσιν
εἰ καὶ ἀνειμενωτέραν μηχανώμενοι. τοῦτο φαίνεται καὶ
Ἐμπεδοκλῆς περὶ αὐτοῦ αἰνίττεσθαι καὶ τῆς ἐξαιρέτου καὶ
θεοδωρήτου περὶ αὐτὸν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους διοργανώσεως
ἐν οἷς φησί·

ἦν δέ τις ἐν κείνοισιν ἀνὴρ περιώσια εἰδώς,
ὃς δὴ μήκιστον πραπίδων ἐκτήσατο πλοῦτον,

5 s. cf. Plat. politic. 268 b 4 6 ἐκμιμούμενος] cf. 10 s. ἀπομίμησιν; Delatte, Litt. 262, 3; eund., Pol. 168, 2 8 φυσ.—9 ῥίζης] cf. p. 85, 5 10 s. ἀπομίμησιν] cf. 6 ἐκμιμούμενος 23—p. 38, 8 ∼ Porph. 30 s. 27—p. 38, 4 Emped. fr. 129 Di.; cf. Wilamowitz, Berl.SBer. 1929, 650 s.

1 εὐμελεστάτην Ro. εὐμενεστάτην F 2 ποικίλως] cf. D 653 2 s. ἀρδόμ. ὥσπερ] cf. Radermacher, Neutest. Gramm.[2] 214 3 καὶ propter chartae vitium ut videtur evanuit in F, vestigia supersunt 19 διὰ τετηκυίας P[r] διατετηκυίας F

παντοίων τε μάλιστα σοφῶν ἐπιήρανος ἔργων·
ὁππότε γὰρ πάσῃσιν ὀρέξαιτο πραπίδεσσι,
ῥεῖά γε τῶν ὄντων πάντων λεύσσεσκεν ἕκαστα
καί τε δέκ' ἀνθρώπων καί τ' εἴκοσιν αἰώνεσσι.

τὸ γὰρ 'περιώσια' καὶ 'τῶν ὄντων πάντων λεύσσεσκεν ἕκαστα' καὶ 'πραπίδων πλοῦτον' καὶ τὰ ἐοικότα ἐμφαντικὰ μάλιστα τῆς ἐξαιρέτου καὶ ἀκριβεστέρας παρὰ τοὺς ἄλλους διοργανώσεως ἦν ἔν τε τῷ ὁρᾶν καὶ τῷ ἀκούειν καὶ τῷ νοεῖν.

16 68 Αὕτη μὲν οὖν ἡ διὰ μουσικῆς ἐπετηδεύετο αὐτῷ κατάρτυσις τῶν ψυχῶν· ἄλλη δὲ κάθαρσις τῆς διανοίας ἅμα καὶ τῆς ὅλης ψυχῆς διὰ παντοδαπῶν ἐπιτηδευμάτων οὕτως ἠσκεῖτο παρ' αὐτῷ. τὸ γεννικὸν τῶν περὶ τὰ μαθήματα καὶ ἐπιτηδεύματα πόνων ᾤετο δεῖν ὑπάρχειν καὶ τὰς τῆς ἐμφύτου πᾶσιν ἀκρασίας τε καὶ πλεονεξίας βασάνους τε ποικιλωτάτας τε κολάσεις καὶ ἀνακοπάς, πυρὶ καὶ σιδήρῳ κατ' αὐτῆς συντελουμένας, διαθεσμοθετῆσαι τοῖς χρωμένοις, ἃς οὔτε καρτερεῖν οὔτε ὑπομένειν δύναταί τις κακὸς ὤν. πρὸς δὲ τούτοις ἐμψύχων ἀποχὴν πάντων καὶ ἔτι βρωμάτων τινῶν ταῖς ἐπεγρίαις τοῦ λογισμοῦ καὶ εἰλικρινείαις ἐμποδιζόντων κατέδειξεν [ἐν] τοῖς ἑταίροις, ἐχεμυθίαν τε καὶ παντελῆ σιωπήν, πρὸς τὸ γλώσσης κρατεῖν συνασκοῦ-

---

9 s. κατάρτυσις] cf. p. 55, 21 s.; Eustath. opusc. p. 199, 44 Taf. 12—p. 39, 5 ~ p. 121, 7 ss. 15 s. cf. p. 20, 14 18—p. 39, 8 ~ p. 104, 7 s. 12 ss. 18—20 cf. p. 10, 11 ss.; anon. in Phot. bibl. p. 439 a 26 s. 20—p. 39, 1 cf. p. 41, 5; 42, 7; 53, 2 s.; 55, 6 ss.; LDiog. 10 p. 111, 8; Hippol. ref. 1, 2, 18; Philopon. ad Aristot. de an. 1, 3 p. 117, 5 ss. Hayd.; v. et. p. 19, 12; 92, 5; 107, 10 ss.; Philostr. v. Ap. 6, 11 p. 217, 2 s.; 218, 6; Socrat. Anth. Pal. 14, 1, 7; Alciphr. 3, 19, 4 Schep.; Eliam in categor. prooem., CA 18, 1 p. 107, 6; Suid. Ἐμπεδοκλῆς p. 259, 1 s.; Casel, De philosophorum Graec. silentio myst. 30 ss. 52 ss.

---

1 τ' post σοφῶν addidisse Empedoclem coniecit Wi. 2 ὁππότε Porph. ὁπότε F πραπίδεσσιν Porph. 3 ῥεῖ' ὅ γε scripsisse Emp. coniecit Co. ἕκαστον C, quod Emp. scripsisse opinatur Di. 4 αἰώνεσσιν Porph. 8 ἦν om. Porph. 9 ἡ διὰ anon. ἤδη F διὰ Na. 12 γεννικὸν Co. γενικὸν F 13 τῆς Sca. τοῦ F, cf. p. 121, 8 16 αὐτῆς Roeper αὐτὴν F 19 ἀκολάστων post τινῶν e p. 104, 8 add. Co., sed cf. D 616 s. ἐπεγρίαις] cf. D 660 ss. 20 ἐν del. Kü. (Ho.) ἐχεμυθίαν Arc. ἐχεμύθειαν F

σαν ἐπὶ ἔτη πολλά, σύντονόν τε καὶ ἀδιάπνευστον περὶ
τὰ δυσληπτότατα τῶν θεωρημάτων ἐξέτασίν τε καὶ ἀνάληψιν·
διὰ ταὐτὰ δὲ καὶ ἀνοινίαν καὶ ὀλιγοσιτίαν καὶ ὀλιγοϋπνίαν, 69
δόξης δὲ καὶ πλούτου καὶ τῶν ὁμοίων ἀνεπιτήδευτον ⟨περι-⟩
φρόνησίν τε καὶ κατεξανάστασιν, καὶ αἰδῶ μὲν ἀνυπόκριτον πρὸς τοὺς προήκοντας, πρὸς δὲ τοὺς ὁμήλικας ἄπλαστον ὁμοιότητα καὶ φιλοφροσύνην, συνεπίτασίν τε καὶ παρόρμησιν πρὸς τοὺς νεωτέρους φθόνου χωρίς, φιλίας δὲ πάντων πρὸς ἅπαντας, εἴτε θεῶν πρὸς ἀνθρώπους δι' εὐσεβείας καὶ ἐπιστημονικῆς θεραπείας, εἴτε δογμάτων πρὸς ἄλληλα καὶ καθόλου ψυχῆς πρὸς σῶμα λογικοῦ τε πρὸς τὰ τοῦ ἀλόγου διὰ φιλοσοφίας καὶ τῆς κατὰ ταύτην θεωρίας, εἴτε ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους, πολιτῶν μὲν διὰ νομιμότητος ὑγιοῦς, ἑτεροφύλων δὲ διὰ φυσιολογίας ὀρθῆς, ἀνδρὸς δὲ πρὸς γυναῖκα ἢ ἀδελφοὺς καὶ οἰκείους διὰ κοινωνίας ἀδιαστρόφου, εἴτε συλλήβδην πάντων πρὸς ἅπαντας καὶ προσέτι τῶν ἀλόγων ζῴων τινὰ διὰ δικαιοσύνης καὶ φυσικῆς ἐπιπλοκῆς καὶ κοινότητος, εἴτε καὶ σώματος καθ' ἑαυτὸ θνητοῦ τῶν ἐγκεκρυμμένων αὐτῷ ἐναντίων δυνάμεων εἰρήνευσιν καὶ συμβιβασμὸν δι' ὑγείας καὶ τῆς εἰς ταύτην διαίτης καὶ σωφροσύνης κατὰ μίμησιν τῆς ἐν τοῖς κοσμικοῖς στοιχείοις εὐετηρίας. πάντων τούτων [ἓν] ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ 70
κατὰ σύλληψιν καὶ συγκεφαλαίωσιν ὀνόματος ⟨ὄντος⟩, τοῦ
τῆς φιλίας, εὑρετὴς καὶ νομοθέτης ὁμολογουμένως Πυθαγόρας, καὶ διόλου τῆς ἐπιτηδειοτάτης πρὸς θεοὺς ὁμιλίας

3 cf. p. 10, 11 ss. 8—25 ~ 123, 7 ss. 16—18 cf. p. 62, 15 ss. 22—25 cf. Dirlmeier, Φίλος u. Φιλία, diss. Monac. 1931, 32

3 διὰ ταὐτὰ e p. 104, 17 Na. διὰ ταῦτα F 4 δὲ] τε, quod p. 104, 18 et 121, 19 legitur, Arc. suppl. Co. e p. 121, 20 6 προήκοντας Wa. προσήκοντας F, cf. p. 104, 20 ὁμήλικας P[r] ὁμίληκας F 7 συνεπίστασίν anon., v. F p. 104, 22; sed cf. D 660 8 φιλίαν anon. 10 θεραπείας Hi. e p. 123, 9 θεωρίας F (cf. 12) 11 λογιστικοῦ p. 123, 10 12 εἴδη ante διὰ e p. 123, 11 add. Hi. κατ' αὐτὴν p. 123, 11 15 ἢ τέκνα ante ἢ e p. 123, 14 add. Hi. 19 ἐγκεκρυμμένων Arc. ἐγκεκριμμένων F ἐγκεκριμένων Co. αὐτῷ Kü., cf. p. 123, 18, ἑαυτῷ F 22 asyndeton, cf. p. 91, 17 ἓν del. Kü. coll. p. 123, 22 23 suppl. D 670 s. e p. 123, 23 ὀνόματος ὄντος post φιλίας (24) p. 123, 22 s.

ὕπαρ τε καὶ κατὰ τοὺς ὕπνους αἰτιώτατος τοῖς περὶ αὐτόν, ὅπερ οὔτε ὑπὸ ὀργῆς τεθολωμένῃ περιγίνεταί ποτε ψυχῇ, οὔτε ὑπὸ λύπης οὔτε ὑπὸ ἡδονῆς οὔτε τινὸς ἄλλης αἰσχρᾶς ἐπιθυμίας παρηλλαγμένῃ, μὰ Δία, οὐδὲ τῆς τούτων ἁπασῶν ἀνοσιωτάτης τε καὶ χαλεπωτάτης ἀμαθίας. ἀπὸ δὴ τούτων ἁπάντων δαιμονίως ἰᾶτο καὶ ἀπεκάθαιρε τὴν ψυχὴν καὶ ἀνεζωπύρει τὸ θεῖον ἐν αὐτῇ καὶ ἀπέσῳζε καὶ περιῆγεν ἐπὶ τὸ νοητὸν τὸ θεῖον ὄμμα, κρεῖττον ὂν σωθῆναι κατὰ τὸν Πλάτωνα μυρίων σαρκίνων ὀμμάτων. μόνῳ γὰρ αὐτῷ διαβλέψαντι καὶ οἷς προσῆκε βοηθήμασι τονωθέντι καὶ διαρθρωθέντι ἡ περὶ τῶν ὄντων ἁπάντων ἀλήθεια διορᾶται. πρὸς δὴ τοῦτο ἀναφέρων ἐποιεῖτο τὴν τῆς διανοίας κάθαρσιν, καὶ ἦν αὐτῷ τῆς παιδεύσεως ὁ τύπος τοιοῦτος καὶ πρὸς ταῦτα ἀποβλέπων.

17 71 Παρεσκευασμένῳ δὲ αὐτῷ οὕτως εἰς τὴν παιδείαν τῶν ὁμιλητῶν, προσιόντων τῶν νεωτέρων καὶ βουλομένων συνδιατρίβειν οὐκ εὐθὺς συνεχώρει, μέχρις ἂν αὐτῶν τὴν δοκιμασίαν καὶ τὴν κρίσιν ποιήσηται, πρῶτον μὲν πυνθανόμενος πῶς τοῖς γονεῦσι καὶ τοῖς οἰκείοις τοῖς λοιποῖς πάρεισιν ὡμιληκότες, ἔπειτα θεωρῶν αὐτῶν τούς τε γέλωτας τοὺς ἀκαίρους καὶ τὴν σιωπὴν καὶ τὴν λαλιὰν παρὰ τὸ δέον, ἔτι δὲ τὰς ἐπιθυμίας τίνες εἰσὶ καὶ τοὺς γνωρίμους οἷς ἐχρῶντο καὶ τὴν πρὸς τούτους ὁμιλίαν καὶ πρὸς τίνι μάλιστα τὴν ἡμέραν σχολάζουσι καὶ τὴν χαρὰν καὶ τὴν λύπην ἐπὶ τίσι τυγχάνουσι ποιούμενοι. προσεθεώρει δὲ καὶ τὸ εἶδος καὶ τὴν πορείαν καὶ τὴν ὅλην τοῦ σώματος κίνησιν, τοῖς τε τῆς φύσεως γνωρίσμασι φυσιογνωμονῶν αὐτοὺς σημεῖα τὰ φανερὰ ἐποιεῖτο τῶν ἀφανῶν

5—11 cf. Plat. remp. 527 d s. 16 s. ~ Timaeus in schol. ad Plat. Phaedr. 279 c p. 275 27 s. φυσιογνωμονῶν] cf. p. 42, 6; Porph. p. 23, 15. 20 (Diog. Anton.); 47, 8 s.; Gell. 1, 9, 2; Hippol. ref. 1, 2, 5; Procl. in Plat. Alcib. p. 94, 11 ss. Creuz.

---

4 ἐπιθυμίας anon. ἐπιδημίας F 7 ἀνεζωπύρει Kü. ἀνεζωοπύρει F 15 παρεσκευασμένων Hi. 16 νεωτέρων Timaeus ἑταίρων F 18 ποιήσηται] cf. KG 2, 555 20 πάρεισιν] i. e. πρὸς αὐτὸν παρεληλύθασι, cf. D 648, εἰσὶν Kü. 21 τὴν ante παρὰ add. Na., sed cf. D 629

ἠθῶν ἐν τῇ ψυχῇ. καὶ ὅντινα δοκιμάσειεν οὕτως, ἐφίει 72
τριῶν ἐτῶν ὑπεροράσθαι, δοκιμάζων πῶς ἔχει βεβαιότητος καὶ ἀληθινῆς φιλομαθείας, καὶ εἰ πρὸς δόξαν ἱκανῶς παρεσκεύασται ὥστε καταφρονεῖν τιμῆς. μετὰ δὲ τοῦτο τοῖς προσιοῦσι προσέταττε σιωπὴν πενταετῆ, ἀποπειρώμενος πῶς ἐγκρατείας ἔχουσιν, ὡς χαλεπώτερον τῶν ἄλλων ἐγκρατευμάτων τοῦτο, τὸ γλώσσης κρατεῖν, καθὰ καὶ ὑπὸ τῶν τὰ μυστήρια νομοθετησάντων ἐμφαίνεται ἡμῖν. ἐν δὴ τῷ χρόνῳ τούτῳ τὰ μὲν ἑκάστου ὑπάρχοντα, τουτέστιν αἱ οὐσίαι, ἐκοινοῦντο, διδόμενα τοῖς ἀποδεδειγμένοις εἰς τοῦτο γνωρίμοις, οἵπερ ἐκαλοῦντο πολιτικοί, καὶ οἰκονομικοί τινες καὶ νομοθετικοὶ ὄντες. αὐτοὶ δὲ εἰ μὲν ἄξιοι ἐφαίνοντο τοῦ μετασχεῖν δογμάτων, ἔκ τε βίου καὶ τῆς ἄλλης ἐπιεικείας κριθέντες, μετὰ τὴν πενταετῆ σιωπὴν ἐσωτερικοὶ λοιπὸν ἐγίνοντο καὶ ἐντὸς σινδόνος ἐπήκουον τοῦ Πυθαγόρου μετὰ τοῦ καὶ βλέπειν αὐτόν· πρὸ τούτου δὲ ἐκτὸς αὐτῆς καὶ μηδέποτε αὐτῷ ἐνορῶντες μετεῖχον τῶν λόγων διὰ ψιλῆς ἀκοῆς, ἐν πολλῷ χρόνῳ διδόντες βάσανον τῶν οἰκείων ἠθῶν. εἰ δ' ἀποδοκιμασθείησαν, τὴν 73
μὲν οὐσίαν ἐλάμβανον διπλῆν, μνῆμα δὲ αὐτοῖς ὡς νεκροῖς ἐχώννυτο ὑπὸ τῶν ὁμακόων (οὕτω γὰρ ἐκαλοῦντο πάντες οἱ περὶ τὸν ἄνδρα), συντυγχάνοντες δὲ αὐτοῖς οὕτως συνετύγχανον ὡς ἄλλοις τισίν, ἐκείνους δὲ ἔφασαν τεθνά-

5 σιωπὴν πενταετῆ] cf. p. 38, 20 ss.; Wilhelm 213, 2 6 s. cf. p. 107, 11 s. 8—10 cf. p. 17, 23 11 s. cf. p. 52, 18 s. 11 πολιτικοί] cf. p. 62, 16; 73, 14; 84, 19 s.; anon. in Phot. bibl. p. 438 b 21 s.; v. et. p. 56, 26 ss.; 73, 18 ss.; 74, 4 s.; 136, 24 ss. (Apollon.); Varron. ap. Augustin. de ordine 2, 54, CSEL 63, 184, 27 ss. 11 s. οἰκονομικοί] cf. p. 42, 19; Wilhelm 161 ss. 14—18 cf. p. 52, 14 ss.; LDiog. 10 p. 111, 8 ss. 15 ἐσωτερικοὶ] cf. Hippol. ref. 1, 2, 4. 17 19 — p. 42, 22 cf. p. 43, 6 (Lysid. epist.); 132, 15 ss.; 135, 15 s. (Nicomach.); Orig. c. Cels. 2, 12 p. 141, 16 s. Koe.; Olympiod. in Plat. Phaed. p. 9, 13 ss.; eund. in Plat. Alcib. p. 132, 11 ss. Creuz.; Eliam in categor. prooem., CA 18, 1 p. 126, 7 ss. 19 s. cf. p. 94, 28 ss.

1 ἠθῶν ἐν τ. ψ.] cf. D 628 s. 3 φιλομαθείας p. comp. F, cf. praef. p. IX 6 ὂν post χαλεπώτερον add. Co., sed cf. D 650 s. 9 ἑκάστῳ Co. (Ho.) 9 s. τουτ. αἱ οὐσ.] cf. D 658 11 καὶ del. Co. 23 ἐνετύγχανον Co., sed cf. D 614. 654

ναι, οὓς αὐτοὶ ἀνεπλάσσοντο, καλοὺς κἀγαθοὺς προσδο-
κῶντες ἔσεσθαι ἐκ τῶν μαθημάτων· ἀδιοργανώτους τε καὶ
ὡς εἰπεῖν ἀτελεῖς τε καὶ στειρώδεις ᾤοντο τοὺς δυσμαθε-
74 στέρους. εἰ γοῦν, μετὰ τὸ ἐκ μορφῆς τε καὶ βαδίσματος
καὶ τῆς ἄλλης κινήσεώς τε καὶ καταστάσεως ὑπ' αὐτῶν
φυσιογνωμονηθῆναι καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν περὶ αὐτοῦ παρα-
σχεῖν, μετὰ τὴν πενταετῆ σιωπὴν καὶ [τὴν] μετὰ τοὺς ἐκ
τῶν τοσῶνδε μαθημάτων ὀργιασμοὺς καὶ μυήσεις ψυχῆς
τε ἀπορρύψεις καὶ καθαρμοὺς τοσούτους τε καὶ τηλικού-
τους καὶ ἐκ ποικίλων οὕτως θεωρημάτων προοδεύσαντας,
δι' οὓς ἀγχίνοιαί τε καὶ ψυχῆς εὐάγειαι πᾶσιν ἐκ παντὸς
ἐνεφύοντο, δυσκίνητος ἔτι τις καὶ δυσπαρακολούθητος
ηὑρίσκετο, στήλην δή τινα τῷ τοιούτῳ καὶ μνημεῖον ἐν
τῇ διατριβῇ χώσαντες (καθὰ καὶ Περίλλῳ τῷ Θουρίῳ λέ-
γεται καὶ Κύλωνι τῷ Συβαριτῶν ἐξάρχῳ, ἀπογνωσθεῖσιν
ὑπ' αὐτῶν) ἐξήλαυνον ἂν τοῦ ὁμακοείου, φορτίσαντες
χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου πλῆθος (κοινὰ γὰρ αὐτοῖς καὶ
ταῦτα ἀπέκειτο, ὑπό τινων εἰς τοῦτο ἐπιτηδείων κοινῇ
διοικονομούμενα, οὓς προσηγόρευον οἰκονομικοὺς ἀπὸ τοῦ
τέλους)· καὶ εἴ ποτε συντύχοιεν ἄλλως αὐτῷ, πάντα ὁντιν-
οῦν μᾶλλον ἢ ἐκεῖνον ἡγοῦντο εἶναι, τὸν κατ' αὐτοὺς
τεθνηκότα.
75 διόπερ καὶ Λῦσις Ἱππάρχῳ τινὶ ἐπιπλήττων, μεταδιδόντι
τῶν λόγων τοῖς ἀνεισάκτοις καὶ ἄνευ μαθημάτων καὶ θεω-

---

6 φυσιογν.] cf. p. 40, 27 s. 7 πενταετῆ σιωπὴν] cf. p. 38, 20 ss. 17—19 cf. p. 17, 23 19 οἰκον.] cf. p. 41, 11 s. 23—p. 45, 16 cf. Theiler, Gnom. 2, 1926, 149 23 Λῦσις] cf. p. 60, 5; 102, 26 etc.; 134, 8 etc. (Aristox.); 144, 15 Ἱππάρχῳ] cf. VS 18, 4 ad p. 108, 24

---

1 ἀνεπλάσσοντο] cf. D 671 4 γοῦν H. J. Mette γε F δὲ Kü. 6 αὐτοῦ D 671 αὐτοῦ F 7 τὴν del. Kü. 10 προοδεύσαντας Ki. (Ho.) προοδεύσαντες F 11 εὐαύγειαι Co., sed cf. D 661 14 καθὰ—16 αὐτῶν secl. Na., sed cf. D 658 14 Περίλλῳ Wi. ·περιάλῳ F Περιλάῳ Keil 16 ὁμακοείου Na. ὁμακοΐου F 17 πλη θ supra η scripto F, cf. D 671 18 s. κοινῇ διοικονομούμενα Hi. (Ho.) καὶ νὴ δΐ' οἰκονομούμενα F

ρίας ἐπιφυομένοις, φησί· ‘φαντὶ δέ σε καὶ δαμοσίᾳ φιλοσοφὲν τοῖς ἐντυγχάνουσι, τόπερ ἀπαξίωσε Πυθαγόρας, ὡς ἔμαθες μέν, Ἵππαρχε, μετὰ σπουδᾶς, οὐκ ἐφύλαξας δέ, γευσάμενος, ὦ γενναῖε, Σικελικᾶς πολυτελείας, ἇς οὐκ ἐχρῆν τοι γενέσθαι δεύτερον. εἰ μὲν ὦν μεταβάλοιο, χαρησοῦμαι· εἰ δὲ μή γε, τέθνακας. διαμεμνᾶσθαι γάρ, φησίν, ὅσιον εἴη κα τῶν τήνου θείων τε καὶ ἀνθρωπείων παραγγελμάτων, μηδὲ κοινὰ ποιεῖσθαι τὰ σοφίας ἀγαθὰ τοῖς οὐδ᾽ ὄναρ τὰν ψυχὰν κεκαθαρμένοις. οὐ γὰρ θέμις ὀρέγεν τοῖς ἀπαντῶσι τὰ μετὰ τοσούτων ἀγώνων σπουδᾷ ποριχθέντα, οὐδὲ μὰν βεβάλοις τὰ ταῖν Ἐλευσινίαιν θεαῖν μυστήρια διαγέεσθαι· κατ᾽ ἰσότατα δὲ ἄδικοι καὶ ἀσεβέες οἱ ταῦτα πράξαντες. διαλογίζεσθαι δὲ καλόν, ὅσον χρόνου 76 μᾶκος ἐκμεμετρήκαμεν ἀπορρυπτόμενοι ⟨σπίλως⟩ τὼς ἐν τοῖς

---

1 — p. 45, 16 ∼ Ep(istologr.) p. 601 ss. Herch., quorum lectiones non nisi selectas adfero 1—13 cf. p. 60, 15 ss.; 106, 20 ss.; 109, 7 ss.; 121, 25 ss.; 132, 6 ss.; 136, 6 ss. (Nicomach.); Aristox. ap. LDiog. 15 p. 116, 12 s.; Timaeum et Neanth. ap. eund. 8, 54 s.; Plut. Num. 22, 2 s.; Aristocl. ap. Euseb. pr. ev. 11, 3, 1; Clem. strom. 5, 58 p. 365, 6 s.; v. et. p. 5, 17 s. 1 s. ∼ LDiog. 42 p. 138, 11 s., cf. Procl. in Plat. Parm. p. 524, 10 ss. Stallb. (1841) δαμ. φιλοσ.] cf. Synes. epist. 143 p. 727 Herch. (279 b) 5 s. Greg. Naz. epist. 11, Migne 37, 44 a 6 τέθνακας] cf. p. 41, 19 ss. 8—12 ∼ Clem. strom. 5, 57 p. 364, 24 ss. 8—11 ∼ Niceph. Gregor. hist. Byz. 8, 7 p. 322, 11 ss. Schop.

---

1 — p. 45, 16 de dorici sermonis forma cf. D 687 ss. 1 σε et. Ep p. 603, 2 τυ LDiog. 2 τόπερ Kü. τάπερ F ὅπερ Ep p. 603, 3 LDiog. 3 σπουδᾶ(ῆ)ς et. Ep p. 602, 54 5 τοι F Ep cod. P p. 603, 1 τι Ep codd. rell. τὸ Ald. τυ Toupius, cf. D 825 s. μεταβάλοιο C Ep codd. pler. Ald. p. 603, 12 μεταβάλλοιο F Ep cod. N 5 s. χαρησοῦμαι Ki. χαρήσσου με F χαρήσομαι Ep p. 603, 12 s. 6 φησίν] φησιν C φησι p. comp. F del. Ro. 7 κα F[1] τὰ superscr. F[2] τήνου et. Ep p. 602, 2 ἀνθρωπείων] σεπτῶν (σεμνῶν) Ep 8 ποιεῖσθαι et. Ep 9 οὐδ᾽] μηδ᾽ Ep Clem. 9 s. ὀρέγε(ι)ν τοῖς Ep ὀρέγειν τοῖς Clem. ὀρέγεντων F 10 σπουδᾷ om. Ep Clem., cf. D 623 11 τὰ Ep τὲ F 12 κατ᾽ ἰσότα(η)τα Ep καὶ τισότατα F δὲ F Ep cod. N Ald. γὰρ Ep codd. rell., cf. D 641. 824 s. 12 s. οἱ ταῦτα praemisso ἑκάτεροι (ἀμφότεροι) Ep τοιαῦτα F τοὶ ταῦτα Koen 13 πράττοντες (πράξαντες) Ep καλὸν δὲ ἀναλογίζεσθαι Ep χρόνου et. Ep 14 ἐκμεμετρήκαμεν] διαγάγομεν ἐκμετρήσαντες Ep codd. pler. διαγάγομες ἐκμ. Ald. ut vid. διαγάγομες cod. N σπίλους ex Ep suppl. Kü. σπίλως Ki.

στάθεσσιν ἁμῶν ἐγκεκολαμμένως, ἕως ποκὰ διελθόντων ἐτέων ἐγενόμεθα δεκτικοὶ τῶν τήνου λόγων. καθάπερ γὰρ οἱ βαφεῖς προεκκαθάραντες ἔστυψαν τὰ βάψιμα τῶν ἱματίων, ὅπως ἀνέκπλυτον τὰν βαφὰν ἀναπίωντι καὶ μηδέποτε γενησουμέναν ἐξίταλον, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ δαιμόνιος ἀνὴρ προπαρεσκεύαζε τὰς ψυχὰς τῶν φιλοσοφίας ἐρασθέντων, ὅπως μὴ διαψευσθῇ περί τινα τῶν ἐλπισθέντων ἐσεῖσθαι καλῶν τε κἀγαθῶν. οὐ γὰρ κιβδήλως ἐνεπορεύετο λόγως οὐδὲ πάγας, ταῖς τοὶ πολλοὶ τῶν σοφιστᾶν τὼς νέως ἐμπλέκοντι, ποτ' οὐδὲν κράγυον σχολάζοντες, ἀλλὰ θείων καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἧς ἐπιστάμων. τοὶ δὲ πρόσχημα ποιησάμενοι τὰν τήνω διδασκαλίαν πολλὰ καὶ δεινὰ δρῶντι, σαγηνεύοντες οὐ κατὰ κόσμον οὐδ' ὡς
77 ἔτυχε τὼς νέως. τοιγαροῦν χαλεπώς τε καὶ προαλεῖς ἀπεργάζονται τὼς ἀκουστάς. ἐγκίρναντι γὰρ ἤθεσι τεταραγμένοις τε καὶ θολεροῖς θεωρήματα καὶ λόγως θείως, καθάπερ εἴ τις εἰς φρέαρ βαθὺ βορβόρω πλῆρες ἐγχέοι καθαρὸν καὶ διειδὲς ὕδωρ· τόν τε γὰρ βόρβορον ἀνετάραξε καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαφάνιξεν. ὁ αὐτὸς δὴ τρόπος τῶν οὕτω δὴ διδασκόντων τε καὶ διδασκομένων· πυκιναὶ γὰρ καὶ λάσιαι λόχμαι περὶ τὰς φρένας καὶ τὰν καρδίαν πεφύκαντι τῶν μὴ καθαρῶς τοῖς μαθήμασιν ὀργιασθέντων, πᾶν τὸ ἅμερον καὶ πρᾶον καὶ λογιστικὸν τᾶς ψυχᾶς ἐπισκιάζουσαι καὶ κωλύουσαι προφανῶς αὐξηθῆμεν καὶ προκύψαι τὸ νοατικόν. ὀνομάξαιμι

2—8 cf. Plat. remp. 429 d ss.; Cic. Hortens. fr. 23 p. 315, 6 ss. Muell. 11 cf. Stoicos ap. Aët. 1 prooem. 2, Doxogr. 273, 11 ss. 20—24 adfert Eust. in Il. p. 360, 43 ss.

---

1 στάθεσιν P Ep, cf. KB 1, 417 ἐγκεκολαμμένως Kü. ἐγκεκολαμμένους Ep ἐγκεκολλασμένως F 2 πέντε (= ε') quod et. in Ep desideratur ante ἐτέων add. Co. τήνου et. Ep 3 οἱ et. Ep 4 s. μηδέποτε F Ep cod. N μηδέποκα Ep codd. rell. Ald. 7 s. ἐλπιζομένων Ep 9 τοὶ F om. Ep 11 τε ante καὶ add. Ep ἧς F ἦν Ep 12 τοὶ F οἱ Ep 13 s. οὐδ' ὡς ἔτυχε et. Ep del. Herch. 15 ἐγκίρναντι (ἐγκιρνῶντι) Ep ἐνκίρναντι F 19 δὴ[2] om. Ep, cf. D 654 20 λάσιαι] δασεῖαι Ep 21 τὰς καρδίας Eust. 22 τοῖς μαθήμασιν om. Ep 24 προφανῆμεν αὐξηθέν(τα) Ep, quae verba om. ib. cod. N; secuntur ib. nonnulla quae desunt in F τὸ νοατι-

δέ κα πρῶτον ἐπελθὼν αὐτῶν τὰς ματέρας, ἀκρασίαν τε καὶ πλεονεξίαν· ἄμφω δὲ πολύγονοι πεφύκαντι. τᾶς μέν 78
νυν ἀκρασίας ἐκβεβλαστάκαντι ἄθεσμοι γάμοι καὶ φθοραὶ καὶ μέθαι καὶ παρὰ φύσιν ἁδοναὶ καὶ σφοδραί τινες ἐπιθυμίαι, μέχρι βαράθρων καὶ κρημνῶν διώκουσαι· ἤδη γάρ τινας ἀνάγκαξαν ἐπιθυμίαι μήτε ματέρων μήτε θυγατέρων ἀποσχέσθαι, καὶ δὴ παρεωσάμεναι πόλιν καὶ νόμον καθάπερ τύραννος, ἐκπεριαγαγοῦσαι τὼς ἀγκῶνας ὥσπερ αἰχμάλωτον ἐπὶ τὸν ἔσχατον ὄλεθρον μετὰ βίας ἄγουσαι κατέστασαν. τᾶς δὲ πλεονεξίας ἐκπέφυκαν ἁρπαγαί, λᾳστεῖαι, πατροκτονίαι, ἱεροσυλίαι, φαρμακεῖαι, καὶ ὅσα τούτων ἀδελφά. δεῖ ὦν πρᾶτον μὲν τὰς ὕλας, αἷς ἐνδιαιτῆται ταῦτα τὰ πάθη, πυρὶ καὶ σιδήρῳ καὶ πάσαις μαθημάτων μηχαναῖς ἐκκαθαίροντας καὶ ῥυομένως τὸν λογισμὸν ἐλεύθερον τῶν τοσούτων κακῶν, τὸ τανικάδε ἐμφυτεύεν τι χρήσιμον αὐτῷ καὶ παραδιδόμεν.'

τοσαύτην ἐπιμέλειαν καὶ οὕτως ἀναγκαιοτάτην ᾤετο δεῖν 79
μαθημάτων πρὸ φιλοσοφίας ποιεῖσθαι Πυθαγόρας, τιμήν τε ἐξαίρετον ἐτίθετο καὶ ἐξέτασιν ἀκριβεστάτην περὶ τὴν διδασκαλίαν καὶ μετάδοσιν τῶν αὐτῷ δεδογμένων, βασανί-

---

5—7 cf. p. 114, 19 s.; Hipparch. ap. Stob. 4, 44, 81 p. 980, 23 ss. 12—14 cf. p. 20, 13 ss. 13—16 cf. p. 122, 11 ss. 17 ss.

κόν Ki. (Ho.) τὸ νοητικόν Eust. τὸ νοτιακὸν F τὸν λόγον (τοὺς λόγους) Ep, cf. D 689 ὀνομάξαιμι Ep ονομαξε · μὴ F 1 δέ κα Porson δὲ καὶ F δ' ἂν (δέ) Ep πρῶτον et. Ep ἐπελθὼν Ep ἐπελθὸν F 3 νυν Na. νῦν F ὦν (οὖν) Ep ἐκβεβλαστάκαντι tertio α ex ο ut vid. manu pr. corr. P[r] ἐκβεβλαστάκοντι F ἐξεβλάστη(α)σαν Ep 3 s. μέθαι καὶ φθοραὶ Ep 4 ⟨αἱ⟩ παρὰ Porson, sed cf. D 629 5 ἐκδιώκουσαι Ep 7 παρεωσάμεναι F Ep codd. pler. Ald. (-οι pro -αι in Hercheri adn. errori videtur deberi) παρωσάμεναι Ep cod. N, cf. D 626 νόμον ut vid. p. comp. F (cf. D 671), cui acced. Ep (de cod. P nil dicitur) νόμως Kü. 8 s. ὡς αἰχμαλώτους Ep 10 ἐκπεφύκαντι Ep, cf. G. Meyer, Griech. Gramm.[3] 545 s.; Brugmann, Griech. Gramm.[4] p. 403 h; KB 2, 49 12 δεῖ ὦν (οὖν) Ep δι' ὧν F ταῖς Ep 13 σιδάρῳ Ep μαθημάτων om. Ep, cf. D 623. 824 μηχαναῖς et. Ep codd. pler. Ald., μαχαναῖς cod. P 13 s. ἐκκαθάραντα Ep ἐκκαθάραντας Arc., sed cf. D 634 s. 14 ῥυομένως D l. l. εὑρομένων F ῥυσάμενον Ep ῥυσαμένως Koen 17 ᾤετο P ὡς τὸ F

ζων τε καὶ διακρίνων τὰς τῶν ἐντυγχανόντων ἐννοίας διδάγμασί τε ποικίλοις καὶ θεωρίας ἐπιστημονικῆς μυρίοις εἴδεσι.

18 80 Μετὰ δὴ τοῦτο λέγωμεν ὅπως τοὺς ἐγκριθέντας ὑφ' ἑαυτοῦ διῄρηκε χωρὶς κατὰ τὴν ἀξίαν ἑκάστους. οὔτε γὰρ τῶν αὐτῶν μετέχειν ἐπ' ἴσης πάντας ἦν ἄξιον, μὴ τῆς ὁμοίας ὄντας φύσεως, οὔτε ἄξιον ἦν τοὺς μὲν πάντων τῶν τιμιωτάτων ἀκροαμάτων μετέχειν, τοὺς δὲ μηδενὸς [ἢ] μηδόλως μετέχειν· καὶ γὰρ τοῦτο ἦν ἀκοινώνητον καὶ ἄνισον. τῷ μέντοι μεταδοῦναι τῶν ἐπιβαλλόντων λόγων ἑκάστοις τὴν προσήκουσαν μοῖραν τήν τε ὠφέλειαν ἀπένεμεν ἅπασι κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ τὸν τῆς δικαιοσύνης λόγον ἐφύλαττεν, ὅτι μάλιστα τὴν ἀξίαν ἑκάστοις ἀποδιδοὺς ἀκρόασιν. κατὰ δὴ τοῦτον τὸν λόγον τοὺς μὲν Πυθαγορείους καλέσας, τοὺς δὲ Πυθαγοριστάς, ὥσπερ Ἀττικούς τινας ὀνομάζομεν, ἑτέρους δὲ Ἀττικιστάς, διελὼν οὕτως πρεπόντως τὰ ὀνόματα τοὺς μὲν γνησίους εἶναι ἐνεστήσατο, τοὺς δὲ ζηλωτὰς τούτων δηλοῦσθαι ἐνομοθέτησε.
81 τῶν μὲν οὖν Πυθαγορείων κοινὴν εἶναι τὴν οὐσίαν διέταξε καὶ τὴν συμβίωσιν ἅμα διὰ παντὸς τοῦ χρόνου διατελεῖν, τοὺς δὲ ἑτέρους ἰδίας μὲν κτήσεις ἔχειν ἐκέλευσε, συνιόντας δὲ εἰς ταὐτὸ συσχολάζειν ἀλλήλοις.

καὶ οὕτω τὴν διαδοχὴν ταύτην ἀπὸ Πυθαγόρου κατ' ἀμφοτέρους τοὺς τρόπους συστῆναι. κατ' ἄλλον δὲ αὖ τρόπον δύο ἦν εἴδη τῆς φιλοσοφίας· δύο γὰρ ἦν γένη καὶ τῶν μεταχειριζομένων αὐτήν, οἳ μὲν ἀκουσματικοί, οἳ δὲ μαθηματικοί. τουτωνὶ δὲ οἱ μὲν μαθηματικοὶ ὡμολογοῦντο

3—13 cf. Procl. in Plat. Tim. vol. 1 p. 22, 7 ss. Di. **13—17** cf. Immisch, Heidelb.SBer. 1919, 7, 48; Haussleiter 102 ss. **18** cf. p. 17, 23 **23—p. 47, 4** ∼ c. m. p. 76, 16 ss. **24—26** cf. Porph. 37; Gell. 1, 9, 3 ss.; Clem. strom. 5, 59 p. 365, 26 ss.; Frank, Plato u. d. sog. Pythagoreer 69 ss.; E. Hoffmann, Neue Jahrb. 5, 1929, 3 ss. **26** μαθηματικοί] cf. anon. in Phot. bibl. p. 438 b 23 **26—p. 47, 2** ad errorem huius loci cf. Frank, Logos 9, 1920, 246, 1

---

6 ἄξιον ἦν secl. Na., sed cf. D 654 s. **7** ἢ del. Na. **9** τῷ Ki. τὸ F **14** ὥσπερ—**15** Ἀττικιστάς] cf. D 658 **20** ἐκέλευσε] cf. D 653 **26** τούτων c. m. μαθηματικοὶ P μαθητικοὶ F ἀκουσματικοὶ c. m., cf. D 620

Πυθαγόρειοι εἶναι ὑπὸ τῶν ἑτέρων, τοὺς δὲ ἀκουσματικοὺς οὗτοι οὐχ ὡμολόγουν, οὔτε τὴν πραγματείαν αὐτῶν εἶναι Πυθαγόρου, ἀλλ' Ἱππάσου· τὸν δὲ Ἵππασον οἱ μὲν Κροτωνιάτην φασίν, οἱ δὲ Μεταποντῖνον. (82) ἔστι δὲ ἡ μὲν τῶν ἀκουσματικῶν φιλοσοφία ἀκούσματα ἀναπόδεικτα καὶ ἄνευ λόγου, ὅτι οὕτως πρακτέον, καὶ τἆλλα, ὅσα παρ' ἐκείνου ἐρρέθη, ταῦτα πειρῶνται διαφυλάττειν ὡς θεῖα δόγματα, αὐτοὶ δὲ παρ' αὑτῶν οὔτε λέγειν προσποιοῦνται οὔτε λεκτέον εἶναι, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ὑπολαμβάνουσι τούτους ἔχειν βέλτιστα πρὸς φρόνησιν, οἵτινες πλεῖστα ἀκούσματα ἔσχον. πάντα δὲ τὰ οὕτως ⟨καλούμενα⟩ ἀκούσματα διῄρηται εἰς τρία εἴδη· τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν τί ἐστι σημαίνει, τὰ δὲ τί μάλιστα, τὰ δὲ τί δεῖ πράττειν ἢ μὴ πράττειν. τὰ μὲν οὖν τί ἐστι τοιαῦτα, οἷον τί ἐστιν αἱ μακάρων νῆσοι; ἥλιος καὶ σελήνη. τί ἐστι τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον; τετρακτύς· ὅπερ ἐστὶν ἡ ἁρμονία, ἐν ᾗ αἱ Σειρῆνες. τὰ δὲ τί μάλιστα, οἷον τί τὸ δικαιότατον; θύειν. τί τὸ σοφώτατον; ἀριθμός· δεύτερον δὲ τὸ τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα τιθέμενον. τί σοφώτατον τῶν παρ' ἡμῖν; ἰατρική. τί κάλλιστον; ἁρμονία. τί κράτιστον; γνώμη. τί ἄριστον; εὐδαιμονία. τί δὲ ἀληθέστατον λέγεται; ὅτι πονηροὶ οἱ ἄνθρωποι. διὸ καὶ ποιητὴν

3 Ἱππάσου] cf. VS 18 3 s. cf. p. 144, 20 4 — p. 50, 17 cf. Delatte, Litt. 269 ss. 7 θεῖα δόγματα] cf. p. 17, 20; 83, 21 s. 14 s. cf. Plut. de facie 944 c; Porph. ap. Stob. 1, 49, 61 p. 448, 5 ss.; Serv. in Aen. 6, 640. 887; Delatte, Litt. 274 ss.; P. Capelle, De luna etc., diss. Hal. 1917, 6 ss.; Reinhardt, Kosmos u. Sympathie 312, 2 15 τετρακτύς] cf. p. 85, 2 ss.; Synes. epist. 143 p. 728 Herch. (280 b); passio Artemii 29 p. 161, 7 s.; Delatte l. l. 187; 247 ss. 16 Σειρῆνες] cf. Delatte l. l. 259 ss.; 276 τί μάλιστα] cf. Delatte l. l. 280 ss. 17 τί[2]— 18 τιθέμενον] cf. p. 30, 20 ss.; Ael. v. h. 4, 17; Delatte l. l. 280 s. 17 τί[2]—ἀριθμός] cf. p. 32, 14 ss. 19 ἰατρική] cf. p. 63, 18; 92, 5. 7 ss.; 141, 21 ss. (Apollon.); LDiog. 12 p. 113, 7; Aristox. in Cram. Anecd. Paris. 1, 172, 3 s.; Apollon. Tyan. epist. 23. 52 p. 114. 119 Herch. ἁρμονία] cf. Alex. Polyhist. ap. LDiog. 33 p. 130, 8 ss.; Apollon. Tyan. altero l. l. 20 γνώμη] cf. aur. carm. 69

1 ἀκουσματικοὺς] μαθηματικοὺς c. m., cf. D 620 2 οὔτε et. c. m. οὐδὲ Na., sed cf. D 644 9 αὑτῶν We. αὐτῶν F 11 suppl. Na., qui legit οὕτω 18 δεύτερος δὲ ὁ . . . θέμενος Co. coll. Ael., sed cf. Plat. Crat. 438 c

Ἱπποδάμαντά φασιν ἐπαινέσαι αὐτὸν τὸν Σαλαμίνιον, ὃς ἐποίησεν·

ὦ θεοί, πόθεν ἐστέ, πόθεν τοιοίδ' ἐγένεσθε;
ἄνθρωποι, πόθεν ἐστέ, πόθεν κακοὶ ὧδ' ἐγένεσθε;

83 ταῦτα καὶ τοιαῦτά ἐστι τὰ τούτου τοῦ γένους ἀκούσματα· ἕκαστον γὰρ τῶν τοιούτων μάλιστά τί ἐστιν. ἔστι δ' αὕτη ἡ αὐτὴ τῇ τῶν ἑπτὰ σοφιστῶν λεγομένῃ σοφίᾳ. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ἐζήτουν, οὐ τί ἐστι τἀγαθόν, ἀλλὰ τί μάλιστα· οὐδὲ τί τὸ χαλεπόν, ἀλλὰ τί τὸ χαλεπώτατον (ὅτι τὸ αὑτὸν γνῶναί ἐστιν)· οὐδὲ τί τὸ ῥᾴδιον, ἀλλὰ τί τὸ ῥᾷστον (ὅτι τὸ ἔθει χρῆσθαι). τῇ τοιαύτῃ γὰρ σοφίᾳ μετηκολουθηκέναι ἔοικε τὰ τοιαῦτα ἀκούσματα· πρότεροι γὰρ οὗτοι Πυθαγόρου ἐγένοντο. τὰ δὲ τί πρακτέον ἢ οὐ πρακτέον τῶν ἀκουσμάτων τοιαῦτά ἐστιν, οἷον ὅτι δεῖ τεκνοποιεῖσθαι (δεῖ γὰρ ἀντικαταλιπεῖν τοὺς θεραπεύοντας τὸν θεόν), ἢ ὅτι δεῖ τὸν δεξιὸν ὑποδεῖσθαι πρότερον, ἢ ὅτι οὐ δεῖ τὰς λεωφόρους βαδίζειν ὁδοὺς οὐδὲ εἰς περιρραντήριον ἐμβάπτειν οὐδὲ ἐν βαλανείῳ λούεσθαι· ἄδηλον γὰρ ἐν πᾶσι
84 τούτοις εἰ καθαρεύουσιν οἱ κοινωνοῦντες. καὶ ἄλλα τάδε· φορτίον μὴ συγκαθαιρεῖν (οὐ γὰρ δεῖ αἴτιον γίνεσθαι τοῦ μὴ πονεῖν), συνανατιθέναι δέ. χρυσὸν ἐχούσῃ μὴ πλησιάζειν ἐπὶ τεκνοποιίᾳ. μὴ λέγειν ἄνευ φωτός. σπένδειν

9 s. cf. anon. in Phot. bibl. p. 440 b 20 s. 14 s. cf. p. 50, 4 ss.; Boehm nr. 57; Praechter, Hierokles 135 16 cf. Boehm nr. 20 16 s. cf. p. 61, 8 s.; LDiog. 17 p. 118, 2; Aristot. ap. Hieron. c. Rufin. 3, 39, Migne 23, 508 a; Procl. in Plat. Parm. p. 526, 13 Stallb. (1841); Eust. in Il. p. 1317, 17; Hölk p. 59 17 s. cf. Boehm nr. 44. 45 20 s. cf. LDiog. 17 p. 117, 10; Aristot. l. l.; Hölk p. 58 21 πονεῖν] cf. p. 49, 9 s. 21 s. cf. p. 104, 11 s.; Boehm nr. 21; Wilhelm 192. 216. 218 s. 22 cf. p. 61, 9 s.; Boehm nr. 51 22—p. 49, 2 cf. Philostr. v. Ap. 4, 20 p. 139, 17 ss.; Boehm nr. 8; Chapouthier, Rev. ét. anc. 30, 1928, 201 ss.

1 Σάμιον? Na. 3 ὦ θεῖοι Ki. ὦ θεοί, ὦ? Ro. ⟨ἀλλ'⟩ ὦ θεοί D 671 s., sed cf. de trochaeo initio hexametri Hesiodei adhibito Wilamowitzium in Operum editione p. 166 (P. Friedlaender), imprimis ibid. ad v. 132; v. et. Il. 23, 493; Radermacher, Rh.M. 65, 1910, 472 s.; Emped. fr. 112, 6; 147, 2 (Wilamowitz, Berl.SBer. 1929, 628 s. 642) 6 τοιουτων e τοιοῦτον corr. ut vid. F[1] μάλιστά τί ἐστιν Di., cf. D 672, μάλιστα τί ἐστιν F 11 τὸ C τῷ F 15 θεραπεύσοντας

τοῖς θεοῖς κατὰ τὸ οὖς τῆς κύλικος οἰωνοῦ ἕνεκεν, καὶ ὅπως μὴ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πίνηται. ἐν δακτυλίῳ μὴ φέρειν σημεῖον θεοῦ εἰκόνα, ὅπως μὴ μιαίνηται· ἄγαλμα γάρ, ὅπερ δεῖ φυτεῦσαι ἐν τῷ οἴκῳ. γυναῖκα οὐ δεῖ διώκειν τὴν αὑτοῦ, ἱκέτις γάρ· διὸ καὶ ἀφ' ἑστίας ἀγόμεθα, καὶ ἡ λῆψις διὰ δεξιᾶς. μηδὲ ἀλεκτρυόνα λευκὸν ⟨θύειν⟩· ἱκέτης γάρ, ἱερὸς τοῦ Μηνός, διὸ καὶ σημαίνουσιν ὥραν. καὶ συμβου- 85
λεύειν μηδὲν παρὰ τὸ βέλτιστον τῷ συμβουλευομένῳ· ἱερὸν γὰρ συμβουλή. ἀγαθὸν οἱ πόνοι, αἱ δὲ ἡδοναὶ ἐκ παντὸς τρόπου κακόν· ἐπὶ κολάσει γὰρ ἐλθόντας δεῖ κολασθῆναι. θύειν χρὴ ἀνυπόδητον καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ προσιέναι. εἰς ἱερὸν οὐ δεῖ ἐκτρέπεσθαι· οὐ γὰρ πάρεργον δεῖ ποιεῖσθαι τὸν θεόν. ὑπομένοντα καὶ ἔχοντα τραύματα ἐν τῷ ἔμπροσθεν τελευτῆσαι ἀγαθόν, ἐναντίως δὲ ἐναντίον. εἰς μόνα τῶν ζῴων οὐκ εἰσέρχεται ἀνθρώπου ψυχή, οἷς θέμις ἐστὶ τυθῆναι· διὰ τοῦτο τῶν θυσίμων χρὴ ἐσθίειν μόνον, οἷς ἂν τὸ ἐσθίειν καθήκῃ, ἄλλου δὲ μηδενὸς ζῴου. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα τῶν ἀκουσμάτων ἐστί, τὰ δὲ πλεῖστον ἔχοντα μῆ-

2—4 cf. p. 137, 25 ss. (Apollon.); LDiog. 17 p. 117, 11; Boehm nr. 9; Hölk 59 4—6 cf. p. 27, 1 ss.; Boehm nr. 62; Nawrath, De Graecorum ritibus nuptial., diss. Vrat. 1914, 18 6 s. ~ Aristot. ap. LDiog. 34 p. 132, 2 s., cf. p. 83, 16; Boehm nr. 13; Lévy, Lég. 223, 7; Rosch. Lex. 2, 2762 s. 7—9 cf. p. 27, 24 s. 9 s. cf. p. 48, 21; 111, 22 ss.; Brinkmann, Rh.M. 66, 1911, 616. 619 s. 10 cf. Aristot. in Iambl. protr. p. 48, 1 (fr. 60 R.) 11 θύειν — προσιέναι] cf. p. 61, 8; anon. in Rhet. gr. 3, 145, 4 Sp.; Boehm nr. 3; Heckenbach, De nuditate sacra 23 ss. 11 εἰς — 13 θεόν] cf. p. 61, 6 ss.; Boehm nr. 59 13 s. cf. Charond. ap. Diod. 12, 16, 1; eund. ap. Stob. 4, 2, 24 p. 153, 5 ss. 14 εἰς — 16 τυθῆναι] cf. LDiog. 14 p. 115, 6 s.; Enn. ap. Lucret. 1, 116 s.; Laber. fr. inc. 21 p. 366 Ribb.; Ov. met. 456 ss.; Tertull. de an. 33, CSEL 20, 1, 357, 9 ss.; Porph. ap. Stob. 1, 49, 60 p. 445, 14 ss.; Stettner, Seelenwanderung 9 ss.; Haussleiter 134 ss. 15 οἷς — 16 τυθῆναι] cf. p. 84, 18 ss. 16 s. cf. p. 10, 12; 57, 12 s.; Iul. or. 5 p. 228, 10 s. H.; Hierocl. in aur. carm. 26 p. 170, 12 s. Gaisf.; Boehm nr. 17; Haussleiter 111 ss.

cod. Franequeranus Arcerii (v. Pistelli, Mus. ital. di ant. class. 2, 1888, 459, 1), sed cf. D 633 s. 4 φυτεῦσαι] cf. Hesych. φυτεύει· κατασκευάζει διώκειν] ἀδικεῖν coll. [Aristot.] Oecon. p. 1344 a 12 Ro., sed cf. D 672 5 αὑτοῦ Kü. αὐτοῦ F 6 suppl. Sca., cf. protr. p. 107, 18 7 καὶ ante ἱερὸς add. Salmasius, cf. LDiog. σημαίνει LDiog.

κος περί τε θυσίας καθ' ἑκάστους τοὺς καιροὺς πῶς χρὴ ποιεῖσθαι τάς τε ἄλλας ⟨θεῶν τιμὰς⟩ καὶ περὶ μετοικήσεως τῆς ἐντεῦθεν καὶ περὶ τὰς ταφάς, πῶς δεῖ καταθάπτεσθαι.
86 ἐπ' ἐνίων μὲν οὖν ἐπιλέγεται τί δεῖ, οἷον ὅτι δεῖ τεκνοποιεῖσθαι ἕνεκα τοῦ καταλιπεῖν ἕτερον ἀνθ' ἑαυτοῦ θεῶν θεραπευτήν, τοῖς δὲ οὐδεὶς λόγος πρόσεστι. καὶ ἔνια μὲν τῶν ἐπιλεγομένων δόξει προσπεφυκέναι ἀπ' ἀρχῆς, ἔνια δὲ πόρρω· οἷον περὶ τοῦ τὸν ἄρτον μὴ καταγνύναι, ὅτι πρὸς τὴν ἐν ᾅδου κρίσιν οὐ συμφέρει. αἱ δὲ προστιθέμεναι εἰκοτολογίαι περὶ τῶν τοιούτων οὐκ εἰσὶ Πυθαγορικαί, ἀλλ' ἐνίων ἔξωθεν ἐπισοφιζομένων καὶ πειρωμένων προσάπτειν εἰκότα λόγον, οἷον καὶ περὶ τοῦ νῦν λεχθέντος, διὰ τί οὐ δεῖ καταγνύναι τὸν ἄρτον· οἳ μὲν γάρ φασιν ὅτι οὐ δεῖ τὸν συνάγοντα διαλύειν (τὸ δὲ ἀρχαῖον βαρβαρικῶς πάντες ἐπὶ ἕνα ἄρτον συνῄεσαν οἱ φίλοι), οἳ δ' ὅτι οὐ δεῖ οἰωνὸν ποιεῖσθαι τοιοῦτον ἀρχόμενον καταγνύντα καὶ συντρίβοντα.

ἅπαντα μέντοι, ὅσα περὶ τοῦ πράττειν ἢ μὴ πράττειν διορίζουσιν, ἐστόχασται πρὸς τὸ θεῖον, καὶ ἀρχὴ αὕτη ἐστί, καὶ ὁ βίος ἅπας συντέτακται πρὸς τὸ ἀκολουθεῖν τῷ θεῷ,
87 καὶ ὁ λόγος αὐτὸς ταύτης ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας. γελοῖον γὰρ ποιοῦσιν ἄνθρωποι ἄλλοθέν ποθεν ζητοῦντες τὸ εὖ ἢ παρὰ τῶν θεῶν, καὶ ὅμοιον ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐν βασιλευομένῃ χώρᾳ τῶν πολιτῶν τινὰ ὕπαρχον θεραπεύοι, ἀμελή-

2 s. μετοικήσεως τῆς ἐντεῦθεν Platonicum, cf. apol. 40 c; Phaed. 117 c 4—6 cf. p. 48, 14 s. 8—17 cf. Aristot. ap. LDiog. 35 p. 132, 7 ss.; Boehm nr. 39 9 ἐν ᾅδου κρίσιν] cf. p. 87, 15 s.; Stettner l. l. 29 s. 14 s. cf. Ed. Schwartz, Adversaria (Gottingae 1908) 8 18—p. 51, 6 ~ p. 77, 16 ss. 20 ἀκολουθεῖν τῷ θεῷ] cf. anon. ap. Stob. 2, 7, 3[f] p. 49, 16; Zeller 565, 5; Delatte, Litt. 59 s. 296 21—p. 51, 1 cf. Philon. de decal. 61, vol. 4, 282, 16 ss. Cohn

2 suppl. D 673 ⟨θεῶν θρησκείας⟩ Hölk 4 διὰ ante τί add. Ki. τὸ διὰ Di. 7 ἀπ' ἀρχῆς D l. l. ἅπερ ἂν ᾖ F ἀπαρτί Di. 14 δὲ] γὰρ Kü., sed cf. D 641. 824 s. 15 συνῄεσαν V. Rose συνίεσαν F 18 μέντοι om. p. 77, 16 19 τῆς ante πρός, ὁμολογίας post θεῖον add. p. 77, 17, sed cf. D 617 20 ὁ om. p. 77, 18 21 αὐτὸς F οὗτος p. 77, 19 24 θεραπεύσῃ p. 77, 22

σας αὐτοῦ τοῦ πάντων ἄρχοντος· τοιοῦτον γὰρ οἴονται ποιεῖν καὶ τοὺς ἀνθρώπους. ἐπεὶ γὰρ ἔστι τε θεὸς καὶ οὗτος πάντων κύριος, δεῖν ὁμολογεῖται παρὰ τοῦ κυρίου τὸ ἀγαθὸν αἰτεῖν· πάντες γάρ, οὓς μὲν ἂν φιλῶσι καὶ οἷς ἂν χαίρωσι, τούτοις διδόασι τἀγαθά, πρὸς οὓς δὲ ἐναντίως ἔχουσι, τὰ ἐναντία.

τούτων μὲν αὕτη καὶ τοιαύτη σοφία. ἦν δέ τις Ἱππομέδων [Ἀργεῖος] Ἀσινεὺς Πυθαγόρειος τῶν ἀκουσματικῶν, ὃς ἔλεγεν ὅτι πάντων τούτων ἐκεῖνος λόγους καὶ ἀποδείξεις εἶπεν, ἀλλὰ διὰ τὸ παραδεδόσθαι διὰ πολλῶν καὶ ἀεὶ ἀργοτέρων τὸν μὲν λόγον περιῃρῆσθαι, λελεῖφθαι δὲ αὐτὰ τὰ προβλήματα. οἱ δὲ περὶ τὰ μαθήματα τῶν Πυθαγορείων τούτους τε ὁμολογοῦσιν εἶναι Πυθαγορείους, καὶ αὐτοί φασιν ἔτι μᾶλλον, καὶ ἃ λέγουσιν αὐτοί, ἀληθῆ εἶναι. τὴν δὲ αἰτίαν τῆς ἀνομοιότητος τοιαύτην γενέσθαι φασίν. ἀφικέσθαι τὸν Πυθαγόραν ἐξ Ἰωνίας καὶ Σάμου κατὰ τὴν 88 Πολυκράτους τυραννίδα, ἀκμαζούσης Ἰταλίας, καὶ γενέσθαι συνήθεις αὐτῷ τοὺς πρώτους ἐν ταῖς πόλεσι. τούτων δὲ τοῖς μὲν πρεσβυτέροις καὶ ἀσχόλοις διὰ τὸ ἐν πολιτικοῖς πράγμασι κατέχεσθαι, ὡς χαλεπὸν ὂν διὰ τῶν μαθημάτων καὶ ἀποδείξεων ἐντυγχάνειν, ψιλῶς διαλεχθῆναι, ἡγούμενον οὐδὲν ἧττον ὠφελεῖσθαι καὶ ἄνευ τῆς αἰτίας εἰδότας τί δεῖ πράττειν, ὥσπερ καὶ οἱ ἰατρευόμενοι, οὐ προσακούοντες διὰ τί αὐτοῖς ἕκαστα πρακτέον, οὐδὲν ἧττον τυγχάνουσι τῆς ὑγείας· ὅσοις δὲ νεωτέροις ἐνετύγχανε καὶ δυναμένοις πονεῖν καὶ μανθάνειν, τοῖς τοιούτοις δι᾽ ἀποδείξεως

---

3 s. cf. Diod. 10, 9, 8 12—p. 52, 12 ∼ c. m. p. 76, 24 ss.; continuantur igitur h. l. quae interrupta sunt p. 47, 4 16 κατὰ—17 τυραννίδα] cf. p. 9, 5 s.

---

2 ἔστι τε Ki. ἐστί τε F 4 αἰτεῖν om. F^1, add. supra lin. F^2 γάρ] τε p. 78, 1 5 δὲ οὓς p. 78, 3 8 [Ἀργεῖος] Ἀσινεὺς D 673 post Nauckium, qui coniecit Ἀργεῖος ἢ Ἀσινεὺς, ἄγριος · αἰνεύς · F Ἀργεῖος Ἀσινεὺς P. Friedlaender Ἀργεῖος Αἰγινεὺς Ho. 13 τούτους] sc. τοὺς ἀκουσματικούς Πυθαγορείους c. m. πυθαγο´ ρ supra o scripto F 17 καὶ ante ἀκμαζούσης add. c. m. 22 ἂν post ὠφελεῖσθαι add. c. m. 26 πονεῖν Ri. ποιεῖν F (et. in c. m.)

καὶ τῶν μαθημάτων ἐνετύγχανεν. αὐτοὶ μὲν οὖν εἶναι ἀπὸ
τούτων, ἐκείνους δὲ ἀπὸ τῶν ἑτέρων. περὶ δ' Ἱππάσου
μάλιστα, ὡς ἦν μὲν τῶν Πυθαγορείων, διὰ δὲ τὸ ἐξενεγκεῖν
καὶ γράψασθαι πρώτως σφαῖραν τὴν ἐκ τῶν δώδεκα πεν-
ταγώνων ἀπώλετο κατὰ θάλατταν ὡς ἀσεβήσας, δόξαν δὲ
λάβοι ὡς εὑρών, εἶναι δὲ πάντα ἐκείνου τοῦ ἀνδρός·
προσαγορεύουσι γὰρ οὕτω τὸν Πυθαγόραν καὶ οὐ καλοῦ-
89 σιν ὀνόματι. λέγουσι δὲ οἱ Πυθαγόρειοι ἐξενηνέχθαι γεωμε-
τρίαν οὕτως. ἀποβαλεῖν τινα τὴν οὐσίαν τῶν Πυθαγορείων·
ὡς δὲ τοῦτο ἠτύχησε, δοθῆναι αὐτῷ χρηματίσασθαι ἀπὸ γεω-
μετρίας. ἐκαλεῖτο δὲ ἡ γεωμετρία πρὸς Πυθαγόρου ἱστορία.
περὶ μὲν οὖν τῆς διαφορᾶς ἑκατέρας τῆς πραγματείας
καὶ ἑκατέρων τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀκροωμένων Πυθαγόρου
ταῦτα παρειλήφαμεν· τοὺς γὰρ εἴσω σινδόνος καὶ ἔξω
ἀκροωμένους τοῦ Πυθαγόρου καὶ τοὺς μετὰ τοῦ ὁρᾶν
ἀκούοντας ἢ ἄνευ τοῦ ὁρᾶν καὶ τοὺς εἴσω καὶ ἔξω διω-
ρισμένους οὐκ ἄλλους ἢ τοὺς εἰρημένους ὑπολαμβάνειν
προσήκει, καὶ τοὺς πολιτικοὺς δὲ καὶ οἰκονομικοὺς καὶ
νομοθετικοὺς ἐν τοῖς αὐτοῖς ὑποτίθεσθαι χρή.

19
90 Καθόλου δὲ εἰδέναι ἄξιον, ὡς πολλὰς ὁδοὺς Πυθαγόρας
παιδείας ἀνεῦρε καὶ κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν ἑκάστου καὶ
δύναμιν παρεδίδου τῆς σοφίας τὴν ἐπιβάλλουσαν μοῖραν.
τεκμήριον δὲ μέγιστον· ὅτε γὰρ Ἄβαρις ὁ Σκύθης ἐξ Ὑπερ-
βορέων, ἄπειρος τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας ὢν καὶ ἀμύητος

2—5 cf. p. 132, 17 ss.; Plut. Num. 22, 4; interpol. ap. Eliam in categor. prooem., CA 18, 1 p. 125, 12 s.; v. et. p. 5, 17 s. 3—5 cf. Aët. 2, 6, 5, Doxogr. p. 335, 1 s. 6—8 cf. p. 137, 17 ss. (Apollon.); Rohde 167, 2; Michel, Mél. Louis Havet 281 ss.; v. et. p. 84, 27 8—11 cf. p. 13, 10; 89, 7 ss.; Anticlid. ap. LDiog. 11 p. 113, 3; Apollon. Tyan. epist. 52 p. 119 Herch.; Lucian. vit. auct. 2 s.; Hippol. ref. 4, 51, 2; Rathmann 23, 1 infra 11 cf. Hölk 8 ss. 14—18 cf. p. 41, 14 ss. 18 s. cf. p. 41, 11 s.

1 ἐντυγχάνειν Herw., sed cf. D 619 s. 3 μάλιστα] λέγουσιν c. m 4 γράψαι Na., sed cf. D 633. 824 πρῶτος c. m., cf. D 673 s. 4 s. ἐξαγώνων c. m. 5 ἀπόλοιτο c. m. 8 post ὀνόματι nonnulla add. c. m. 11 δὲ] δὴ c. m. 15 μετὰ τοῦ Arc. μετὰ τὸ F 16 ἢ] καὶ Na.

καὶ τῇ ἡλικίᾳ προβεβηκώς, ἦλθε, τότε οὐ διὰ ποικίλων
αὐτὸν εἰσήγαγε θεωρημάτων, ἀλλ' ἀντὶ τῆς πενταετοῦς
σιωπῆς καὶ τῆς ἐν τῷ τοσούτῳ χρόνῳ ἀκροάσεως καὶ τῶν
ἄλλων βασάνων ἀθρόως αὐτὸν ἐπιτήδειον ἀπειργάσατο
πρὸς τὴν ἀκρόασιν τῶν αὐτῷ δογματιζομένων, καὶ τὸ περὶ
φύσεως σύγγραμμα καὶ ἄλλο τὸ περὶ θεῶν ὡς ἐν βραχυ-
τάτοις αὐτὸν ἀνεδίδαξεν. ἦλθε μὲν γὰρ Ἄβαρις ἀπὸ Ὑπερ- 91
βορέων, ἱερεὺς τοῦ ἐκεῖ Ἀπόλλωνος, πρεσβύτης καθ' ἡλι-
κίαν καὶ τὰ ἱερατικὰ σοφώτατος, ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ὑπο-
στρέφων εἰς τὰ ἴδια, ἵνα τὸν ἀγερθέντα χρυσὸν τῷ θεῷ
ἀποθῆται εἰς τὸ ἐν Ὑπερβορέοις ἱερόν. γενόμενος δὲ ἐν
παρόδῳ κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ τὸν Πυθαγόραν ἰδὼν καὶ
μάλιστα εἰκάσας τῷ θεῷ, οὗπερ ἦν ἱερεύς, καὶ πιστεύσας
μὴ ἄλλον εἶναι, μηδὲ ἄνθρωπον ὅμοιον ἐκείνῳ, ἀλλ' αὐτὸν
ὄντως τὸν Ἀπόλλωνα, ἔκ τε ὧν ἑώρα περὶ αὐτὸν σεμνω-
μάτων καὶ ἐξ ὧν προεγίνωσκεν ὁ ἱερεὺς γνωρισμάτων,
Πυθαγόρᾳ ἀπέδωκεν οἰστόν, ὃν ἔχων ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐξῆλθε,
χρήσιμον αὐτῷ ἐσόμενον πρὸς τὰ συμπίπτοντα δυσμήχανα
κατὰ τὴν τοσαύτην ἄλην. ἐποχούμενος γὰρ αὐτῷ καὶ τὰ
ἄβατα διέβαινεν, οἷον ποταμοὺς καὶ λίμνας καὶ τέλματα
καὶ ὄρη καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ προσλαλῶν, ὡς λόγος, καθαρ-
μούς τε ἐπετέλει καὶ λοιμοὺς ἀπεδίωκε καὶ ἀνέμους ἀπὸ
τῶν εἰς τοῦτο ἀξιουσῶν πόλεων βοηθὸν αὐτὸν γενέσθαι.
Λακεδαίμονα γοῦν παρειλήφαμεν μετὰ τὸν ὑπ' ἐκείνου 92
γενόμενον αὐτῇ καθαρμὸν μηκέτι λοιμῶξαι, πολλάκις πρό-

2 s. cf. p. 38, 20 ss. 5—7 cf. p. 54, 20 s. 5 τὸ — 6 σύγγραμμα] cf. Lévy, Rech. 79 ss. 6 σύγγρ. περὶ θεῶν] cf. p. 82, 1 s. et subinde saepius; th. ar. p. 21, 7 7 — p. 54, 26 cf. Corssen, Rh.M. 67, 1912, 20 ss.; Rehm ib. 417 ss.; Meuli, Herm. 70, 1935, 159 ss. 10 s. cf. p. 79, 18 s. 12—17 cf. p. 18, 3 17 οἰστὸν] cf. p. 79, 17; Cels. ap. Orig. c. Cels. 3, 31 p. 228, 8 ss. Koe.; Rohde, Psyche 2², 91, 1 19—21 cf. p. 77, 4 ss.; Wolters, Münch.SBer. 1928, 1, 10 24 s. cf. p. 79, 21 ss.

8 s. καθ' ἡλικίαν Lo. καθήκων F, cf. 1 16 ὁ] ὡς? Wi. 17 οἰστόν, ὃν] cf. D 628 19 ἄλην partim in ras. vel charta mendosa F καὶ τὰ Kü. (Ho.) κατὰ F 21 προσλαλῶν] cf. D 674

τερον τούτῳ τῷ παθήματι περιπεσοῦσαν διὰ τὴν δυστραπελίαν τοῦ τόπου, καθ' ὃν ᾤκισται, τῶν Ταϋγέτων ὀρῶν πνῖγος ἀξιόλογον αὐτῇ παρεχόντων διὰ τὸ ὑπερκεῖσθαι, καὶ Κρήτης Κνωσσόν. καὶ ἄλλα τοιαῦτα τεκμήρια ἱστορεῖται τῆς τοῦ Ἀβάριδος δυνάμεως. δεξάμενος δὲ Πυθαγόρας τὸν ὀιστὸν καὶ μὴ ξενισθεὶς πρὸς τοῦτο, μηδὲ τὴν αἰτίαν ἐπερωτήσας δι' ἣν ἐπέδωκεν, ἀλλ' ὡς ἂν ὄντως ὁ θεὸς αὐτὸς ὤν, ἰδίᾳ καὶ αὐτὸς ἀποσπάσας τὸν Ἄβαριν τόν τε μηρὸν τὸν ἑαυτοῦ ἐπέδειξε χρύσεον, γνώρισμα παρέχων τοῦ μὴ διεψεῦσθαι, καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τῶν ἐν τῷ ἱερῷ κειμένων ἐξαριθμησάμενος αὐτῷ καὶ πίστιν ἱκανὴν παρασχών, ὡς οὐκ εἴη κακῶς εἰκάσας, προσθείς τε ὅτι ἐπὶ θεραπείᾳ καὶ εὐεργεσίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἥκοι, καὶ διὰ τοῦτο ἀνθρωπόμορφος, ἵνα μὴ ξενιζόμενοι πρὸς τὸ ὑπερέχον ταράσσωνται καὶ τὴν παρ' αὐτῷ μάθησιν ἀποφεύγωσιν· ἐκέλευσέ τε μένειν αὐτοῦ καὶ συνδιορθοῦν τοὺς ἐντυγχάνοντας, τὸν δὲ χρυσόν, ὃν συνήγειρε, κοινῶσαι τοῖς ἐπιτηδείοις, ὅσοιπερ ἐτύγχανον οὕτως ὑπὸ τοῦ λόγου ἠγμένοι, ὥστε βεβαιοῦν τὸ δόγμα τὸ λέγον ʽκοινὰ τὰ φίλων' δι'
93 ἔργου. οὕτω δὴ καταμείναντι αὐτῷ, ὃ νῦν δὴ ἐλέγομεν, φυσιολογίαν τε καὶ θεολογίαν ἐπιτετμημένην παρέδωκε, καὶ ἀντὶ τῆς διὰ τῶν θυσιῶν ἱεροσκοπίας τὴν διὰ τῶν ἀριθμῶν πρόγνωσιν παρέδωκεν, ἡγούμενος ταύτην καθαρωτέραν εἶναι καὶ θειοτέραν καὶ τοῖς οὐρανίοις τῶν θεῶν ἀριθμοῖς οἰκειοτέραν, ἄλλα τε τὰ ἁρμόζοντα τῷ Ἀβάριδι παρέδωκεν ἐπιτηδεύματα. ἀλλ' οὗ δὴ ἕνεκα ὁ παρὼν λόγος, ἐπ' ἐκεῖνο πάλιν ἐπανέλθωμεν, ὡς ἄρα ἄλλους ἄλλως, ὡς ἔχει ἕκαστος φύσεως καὶ δυνάμεως, ἐπανορθοῦν ἐπειρᾶτο. πάντα μὲν

7 ἀλλ'—8 ὤν] cf. p. 18,3 8—10 cf. p. 76,15 s.; 79,15 s.; LDiog. 11 p. 112,7 s.; Lucian. Alex. 40; Amm. Marcell. 22,16,21; Meuli l. l. 160 ss. 17–20 cf. p. 17,23 17 τὸν—συνήγ.] cf. p. 79,18 s. 20 s. cf. p. 53,5 ss. 22—25 cf. p. 83,5 ss.; Philostr. v. Ap. 8,7 p. 315,29 ss.; Delatte, Vie de Pyth. 192

1 s. δυστραπελίαν Arc. δυστραπελείαν F 4 τεκμήρια Rei. τέχνη F τεχνήματα Arc.

οὖν τὰ τοιαῦτα οὔτε παρεδόθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους, οὔτε
τὰ μνημονευόμενα ῥᾴδιον διελθεῖν· ὀλίγα δὲ καὶ τὰ γνω- 94
ριμώτατα διέλθωμεν δείγματα τῆς Πυθαγορικῆς ἀγωγῆς
καὶ ὑπομνήματα τῶν ὑπαρχόντων τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις
ἐπιτηδευμάτων.

Πρῶτον μὲν οὖν ἐν τῷ λαμβάνειν τὴν διάπειραν ἐσκόπει 20
εἰ δύνανται ἐχεμυθεῖν (τούτῳ γὰρ δὴ καὶ ἐχρῆτο τῷ ὀνό-
ματι) καὶ καθεώρα εἰ μανθάνοντες ὅσα ἂν ἀκούσωσιν οἷοί
τέ εἰσι σιωπᾶν καὶ διαφυλάττειν, ἔπειτα εἴ εἰσιν αἰδήμο-
νες· ἐποιεῖτό τε πλείονα σπουδὴν τοῦ σιωπᾶν ἤπερ τοῦ
λαλεῖν. ἐσκόπει δὲ καὶ τὰ ἄλλα πάντα, μὴ ἄρα πρὸς πάθος
ἢ ἐπιθυμίαν ἀκρατήτως ἐπτόηνται, οὐ παρέργως τὰ τοιαῦτα
ἀεὶ ἐπιβλέπων, οἷον πῶς πρὸς ὀργὴν ἔχουσιν ἢ πῶς πρὸς
ἐπιθυμίαν, ἢ εἰ φιλόνικοί εἰσιν ἢ φιλότιμοι, ἢ πῶς πρὸς
φιλονεικίαν ἔχουσιν ἢ πῶς πρὸς φιλίαν. εἰ δὲ πάντα
ἀκριβῶς αὐτῷ ἐπιβλέποντι ἐξηρτυμένοι ἐφαίνοντο τοῖς
ἀγαθοῖς ἤθεσι, τότε περὶ εὐμαθείας καὶ μνήμης ἐσκόπει·
πρῶτον μὲν εἰ δύνανται ταχέως καὶ σαφῶς παρακολουθεῖν
τοῖς λεγομένοις, ἔπειτα εἰ παρέπεταί τις αὐτοῖς ἀγάπησις
καὶ σωφροσύνη πρὸς τὰ διδασκόμενα. ἐπεσκόπει γὰρ πῶς 95
ἔχουσι φύσεως πρὸς ἡμέρωσιν, ἐκάλει δὲ τοῦτο κατάρτυ-
σιν. πολέμιον δὲ ἡγεῖτο τὴν ἀγριότητα πρὸς τοιαύτην δια-
γωγήν· ἀκολουθεῖν γὰρ ἀγριότητι ἀναίδειαν, ἀναισχυντίαν,
ἀκολασίαν, ἀκαιρίαν, δυσμάθειαν, ἀναρχίαν, ἀτιμίαν καὶ τὰ
ἀκόλουθα, πραότητι δὲ καὶ ἡμερότητι τὰ ἐναντία. ἐν μὲν
οὖν τῇ διαπείρᾳ τοιαῦτα ἐπεσκόπει καὶ πρὸς ταῦτα ἤσκει
τοὺς μανθάνοντας, τούς τε ἁρμόζοντας τοῖς ἀγαθοῖς τῆς
παρ' ἑαυτῷ σοφίας ἐνέκρινε καὶ οὕτως ἐπὶ τὰς ἐπιστήμας

6—9 cf. p. 38, 20 ss. **13** cf. p. 108, 1 ss. **21** s. κατάρτυσιν] cf. p. 38, 9 s. **22—25** cf. Rostagni, Stud. it. 2, 1922, 66, 1

---

9 σιωπ. κ. διαφ.] cf. D 652 s. **13** πῶς²] cf. D 653 **14** φιλόνικοί Co. φιλόνεικοί F **17** εὐμαθείας p. comp. F, cf. praef. p. IX **20** συμφροσύνη Ro. ὁμοφροσύνη Na. **24** ἀκαιρίαν Wy. ἀκυρίαν F, cf. Aristox. ap. Stob. 3, 10, 66 p. 425, 5 **26** ἐπεσκόπει Arc. ἐπεσκόπουν F

ἀνάγειν ἐπειρᾶτο· εἰ δὲ ἀνάρμοστον κατίδοι τινά, ὥσπερ ἀλλόφυλόν τινα καὶ ὀθνεῖον ἀπήλαυνε.

21 Περὶ δὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἃ παρέδωκε δι' ὅλης ἡμέρας τοῖς ἑταίροις, μετὰ τοῦτο φράσω· κατὰ γὰρ τὴν ὑφήγησιν
96 αὐτοῦ ὧδε ἔπρασσον οἱ ὑπ' αὐτοῦ ὁδηγούμενοι. τοὺς μὲν ἑωθινοὺς περιπάτους ἐποιοῦντο οἱ ἄνδρες οὗτοι κατὰ μόνας τε καὶ εἰς τοιούτους τόπους, ἐν οἷς συνέβαινεν ἠρεμίαν τε καὶ ἡσυχίαν εἶναι σύμμετρον, ὅπου τε ἱερὰ καὶ ἄλση καὶ ἄλλη τις θυμηδία. ᾤοντο γὰρ δεῖν μὴ πρότερόν τινι συντυγχάνειν, πρὶν ἢ τὴν ἰδίαν ψυχὴν καταστήσουσι καὶ συναρμόσσονται τὴν διάνοιαν· ἁρμόδιον δὲ εἶναι τῇ καταστάσει τῆς διανοίας τὴν τοιαύτην ἡσυχίαν. τὸ γὰρ εὐθὺς ἀναστάντας εἰς τοὺς ὄχλους ὠθεῖσθαι θορυβῶδες ὑπειλήφεισαν. διὸ δὴ πάντες οἱ Πυθαγόρειοι τοὺς ἱεροπρεπεστάτους τόπους ἀεὶ ἐξελέγοντο. μετὰ δὲ τὸν ἑωθινὸν περίπατον τότε πρὸς ἀλλήλους ἐνετύγχανον, μάλιστα μὲν ἐν ἱεροῖς, εἰ δὲ μή γε, ἐν ὁμοίοις τόποις. ἐχρῶντο δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ πρός τε διδασκαλίας καὶ μαθήσεις καὶ πρὸς
97 τὴν τῶν ἠθῶν ἐπανόρθωσιν. μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην διατριβὴν ἐπὶ τὴν τῶν σωμάτων ἐτρέποντο θεραπείαν. ἐχρῶντο δὲ ἀλείμμασί τε καὶ δρόμοις οἱ πλεῖστοι, ἐλάττονες καὶ πάλαις ἔν τε κήποις καὶ ἐν ἄλσεσιν, οἳ δὲ καὶ ἁλτηροβολίᾳ ἢ χειρονομίᾳ, πρὸς τὰς τῶν σωμάτων ἰσχῦς τὰ εὔθετα ἐπιτηδεύοντες ἐκλέγεσθαι γυμνάσια. ἀρίστῳ δὲ ἐχρῶντο ἄρτῳ καὶ μέλιτι ἢ κηρίῳ, οἴνου δὲ μεθ' ἡμέραν οὐ μετεῖχον. τὸν δὲ μετὰ τὸ ἄριστον χρόνον περὶ τὰς πολιτικὰς οἰκονομίας κατεγίνοντο, περί τε τὰς ἐξωτικὰς καὶ τὰς ξενικάς, διὰ τὴν τῶν νόμων πρόσταξιν· πάντα γὰρ ἐν ταῖς

5—9 cf. Diog. Anton. ap. Porph. 32; Aristophont. fr. 10, 8, CAF 2, 280 19—24 cf. aur. carm. 32 ss.; Zeller 407, 2 24—26 cf. Porph. p. 35, 6 s.; LDiog. 19 p. 120, 1 s.; Aristox. ap. Athen. 46 f s. 25 μέλιτι] cf. Haussleiter 115 26—28 cf. p. 41, 11

---

2 τινα] cf. D 655 10 ἐντυγχάνειν Co., sed cf. D 613 s. 10 s. πρὶν ἢ . . . καταστήσουσι καὶ συναρμόσσονται] cf. D 642. 825 13 s. ὑπειλήφεισαν Kü. ὑπειλήφησαν F, cf. D 626 22 ἁλτηροβολίᾳ post Arcerium We. ἀρτηροβολία F 28 πρόσταξιν p. comp. F

μετ᾽ ἄριστον ὥραις ἐβούλοντο διοικεῖν. δείλης δὲ γινομένης εἰς τοὺς περιπάτους πάλιν ὁρμᾶν, οὐχ ὁμοίως κατ᾽ ἰδίαν, ὥσπερ ἐν τῷ ἑωθινῷ περιπάτῳ, ἀλλὰ σύνδυο καὶ σύντρεις ποιεῖσθαι τὸν περίπατον, ἀναμιμνησκομένους τὰ μαθήματα καὶ ἐγγυμναζομένους τοῖς καλοῖς ἐπιτηδεύμασι. μετὰ δὲ 98
τὸν περίπατον λουτρῷ χρῆσθαι, λουσαμένους τε ἐπὶ τὰ συσσίτια ἀπαντᾶν· ταῦτα δ᾽ εἶναι μὴ πλεῖον ἢ δέκα ἀνθρώπους συνευωχεῖσθαι. ἀθροισθέντων δὲ τῶν συσσιτούντων γίνεσθαι σπονδάς τε καὶ θυσίας θυημάτων τε καὶ λιβανωτοῦ. ἔπειτα ἐπὶ τὸ δεῖπνον χωρεῖν, ὡς πρὸ ἡλίου δύσεως ἀποδεδειπνηκέναι. χρῆσθαι δὲ καὶ οἴνῳ καὶ μάζῃ καὶ ἄρτῳ καὶ ὄψῳ καὶ λαχάνοις ἑφθοῖς τε καὶ ὠμοῖς. παρατίθεσθαι δὲ κρέα ζῴων θυσίμων [ἱερείων], τῶν δὲ θαλασσίων ὄψων σπανίως [χρῆσθαι]· εἶναι γάρ τινα αὐτῶν δι᾽ αἰτίας τινὰς οὐ χρήσιμα πρὸς τὸ χρῆσθαι. μετὰ δὲ τόδε τὸ δεῖπνον 99
ἐγίνοντο σπονδαί, ἔπειτα ἀνάγνωσις ἐγίνετο. ἔθος δ᾽ ἦν τὸν μὲν νεώτατον ἀναγινώσκειν, τὸν δὲ πρεσβύτατον ἐπιστατεῖν ὃ δεῖ ἀναγινώσκειν καὶ ὡς δεῖ. ἐπεὶ δὲ μέλλοιεν ἀπιέναι, σπονδὴν αὐτοῖς ἐνέχει ὁ οἰνοχόος, σπεισάντων δὲ ὁ πρεσβύτατος παρήγγελλε τάδε· ἥμερον φυτὸν καὶ ἔγκαρπον μήτε βλάπτειν μήτε φθείρειν, ὡσαύτως δὲ καὶ ζῷον, ὃ μὴ πέφυκε βλαβερὸν τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει, μήτε βλάπτειν μήτε φθείρειν. ἔτι πρὸς τούτοις περί τε τοῦ θείου 100

---

3 s. cf. Diog. Anton. ap. Porph. p. 34, 16 ss. **7** συσσίτια] cf. Strab. 263 **7 s.** adfert Eust. in Il. p. 190, 26 s. **11—13** cf. Porph. p. 35, 7 s.; LDiog. 19 p. 120, 2 s. **12 s.** cf. p. 49, 16 s. **13 s.** cf. Porph. p. 41, 16 s.; LDiog. l. l. 3; Dölger, Ἰχθύς 2, 342 ss. **20—23** ∼ Porph. p. 37, 7 ss., cf. eund. de abst. 2, 22 p. 151, 21 ss. (Theophr.); LDiog. 23 p. 123, 4 s.; Plut. mor. 91 c. 964 f **23 — p. 58, 3** cf. p. 18, 17

---

1 γινομένης] cf. D 674 **7** εἶναι] ἐξεῖναι Ki., sed cf. D 674 **9** θυλημάτων Sca., sed cf. Tim. lex. θυήματα **13** κρέας ἱερείων θυσίμων Porph. ἱερείων del. Co. **14** χρῆσθαι del. Sca., cf. D 665 **15** τόδε del. Co. **18** μέλλοιεν p. comp. F **19** ἀπιέναι Kü. ἀπεῖναι F **21** μήτε[1]—φθείρειν om. Porph. ὡσαύτως—**23** φθείρειν post φθείρειν (21) inserenda esse indicavit Obrecht, post χρῆσθαι (15) exhibet F; iustum ordinem servavit Porph. **22** ἀνθρωπείῳ Porph. **22 s.** μήτε φθείρειν μήτε βλάπτειν Porph.

καὶ περὶ τοῦ δαιμονίου καὶ περὶ τοῦ ἡρωικοῦ γένους εὔφημόν τε καὶ ἀγαθὴν ἔχειν διάνοιαν, ὡσαύτως δὲ καὶ περὶ γονέων τε καὶ εὐεργετῶν διανοεῖσθαι, νόμῳ τε βοηθεῖν καὶ ἀνομίᾳ πολεμεῖν. τούτων δὲ ῥηθέντων ἀπιέναι ἕκαστον εἰς οἶκον. ἐσθῆτι δὲ χρῆσθαι λευκῇ καὶ καθαρᾷ, ὡσαύτως δὲ καὶ στρώμασι λευκοῖς τε καὶ καθαροῖς. εἶναι δὲ τὰ στρώματα ἱμάτια λινᾶ· κῳδίοις γὰρ οὐ χρῆσθαι. περὶ δὲ θήραν οὐ δοκιμάζειν καταγίνεσθαι, οὐδὲ χρῆσθαι τοιούτῳ γυμνασίῳ. τὰ μὲν οὖν ἐφ' ἡμέρᾳ ἑκάστῃ τῷ πλήθει τῶν ἀνδρῶν παραδιδόμενα εἴς τε τροφὴν καὶ τὴν τοῦ βίου ἀναγωγὴν τοιαῦτα ἦν.

22 101 Παραδίδοται δὲ καὶ ἄλλος τρόπος παιδεύσεως διὰ τῶν Πυθαγορικῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν εἰς τὸν βίον καὶ τὰς ἀνθρωπίνας ὑπολήψεις διατεινουσῶν, ἀφ' ὧν ὀλίγας ἐκ πολλῶν παραθήσομαι. παρήγγελλον γὰρ ἐκ φιλίας ἀληθινῆς ἐξαιρεῖν ἀγῶνά τε καὶ φιλονεικίαν, μάλιστα μὲν ἐκ πάσης, εἰ δυνατόν, εἰ δὲ μή, ἔκ γε τῆς πατρικῆς καὶ καθόλου ἐκ τῆς πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῆς πρὸς τοὺς εὐεργέτας. τὸ γὰρ διαγωνίζεσθαι ἢ διαφιλονεικεῖν πρὸς τοὺς τοιούτους ἐμπεσούσης ὀργῆς ἢ ἄλλου τινὸς τοιούτου πάθους οὐ σωτήριον τῆς ὑπαρχούσης φιλίας. ἔφασαν δὲ δεῖν ὡς ἐλαχίστας ἀμυχάς τε καὶ ἑλκώσεις ἐν ταῖς φιλίαις ἐγγίνεσθαι· τοῦτο δὲ γίνεσθαι, ἂν ἐπίστωνται εἴκειν καὶ κρατεῖν ὀργῆς ἀμφότεροι μέν, μᾶλλον μέντοι ὁ νεώτερός τε καὶ τῶν εἰρημένων τάξεων ἔχων ἡνδήποτε.

---

3 s. cf. p. 96, 6 s.; 120, 21; LDiog. 23 p. 123, 4 5—7 ~ p. 84, 8 ss., cf. LDiog. 19. 35 p. 120, 4; 132, 6 (Aristot.); Philostr. v. Ap. 1, 8; 6, 11; 8, 5. 7 p. 7, 30 s. (Max. Aegiens.); 217, 32 s.; 299, 15 ss.; 307, 30 ss.; 309, 2 ss.; v. et. infra p. 86, 9 ss. 5 cf. Melissae epist. 11, 1 p. 607 Herch.; Phintyn ap. Stob. 4, 23, 61ᵃ p. 591, 16 s.; 592, 3 7—9 cf. Eudox. ap. Porph. p. 20, 11 s.; Plut. mor. 91 c 12 s. cf. VS 58 D 15—p. 59, 13 ~ p. 124, 1 ss. 15—23 cf. p. 123, 7 23 s. cf. p. 108, 1 ss.

---

1 s. εὔφημον εἶναι καὶ Porph. 4 ἀπιέναι Kü. ἀπεῖναι F 11 διαγωγὴν Co., sed cf. D 614 s. 12 ⟨ὁ⟩ διὰ Na., sed cf. D 629 13 καὶ[1]] cf. D 651 s. 16 φιλονικίαν Co. 19 διαφιλονικεῖν Co. 23 τοῦτο anon. τοῦ F ἂν] ἐὰν p. 124, 10 ἐπίστωνται C ἐπιστῶνται F (et. p. 124, 10) 24 μέντοι p. 124, 11 μὲν F h. l.

τὰς ἐπανορθώσεις τε καὶ νουθετήσεις, ἃς δὴ πεδαρτάσεις ἐκάλουν ἐκεῖνοι, μετὰ πολλῆς εὐφημίας τε καὶ εὐλαβείας ᾤοντο δεῖν γίνεσθαι παρὰ τῶν πρεσβυτέρων τοῖς νεωτέροις, καὶ πολὺ ἐμφαίνεσθαι ἐν τοῖς νουθετοῦσι τὸ κηδεμονικόν τε καὶ οἰκεῖον· οὕτω γὰρ εὐσχήμονά τε γίνεσθαι καὶ ὠφέλιμον τὴν νουθέτησιν. ἐκ φιλίας μηδέποτε ἐξαιρεῖν 102
πίστιν μήτε παίζοντας μήτε σπουδάζοντας· οὐ γὰρ ἔτι ῥᾴδιον εἶναι διυγιᾶναι τὴν ὑπάρχουσαν φιλίαν, ὅταν ἅπαξ παρεμπέσῃ τὸ ψεῦδος εἰς τὰ τῶν φασκόντων φίλων εἶναι ἤθη. φιλίαν μὴ ἀπογινώσκειν ἀτυχίας ἕνεκα ἢ ἄλλης τινὸς ἀδυναμίας τῶν εἰς τὸν βίον ἐμπιπτουσῶν, ἀλλὰ μόνην εἶναι δόκιμον ἀπόγνωσιν φίλου τε καὶ φιλίας τὴν γινομένην διὰ κακίαν μεγάλην τε καὶ ἀνεπανόρθωτον. τοιοῦτος μὲν οὖν ὁ τύπος ἦν τῆς διὰ τῶν ἀποφάσεων παρ' αὐτοῖς γινομένης ἐπανορθώσεως, εἴς τε πάσας τὰς ἀρετὰς καὶ ὅλον τὸν βίον διατείνων.

Ἀναγκαιότατος δὲ παρ' αὐτῷ τρόπος διδασκαλίας ὑπῆρχε 23 103
καὶ ὁ διὰ τῶν συμβόλων. ὁ γὰρ χαρακτὴρ οὗτος καὶ παρ' Ἕλλησι μὲν σχεδὸν ἅπασιν ἅτε παλαιότροπος ὢν ἐσπουδάζετο, ἐξαιρέτως δὲ παρ' Αἰγυπτίοις ποικιλώτατα ἐπρεσβεύετο. κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ παρὰ Πυθαγόρᾳ μεγάλης σπουδῆς ἐτύγχανεν, εἴ τις διαρθρώσειε σαφῶς τὰς τῶν Πυθαγορικῶν συμβόλων ἐμφάσεις καὶ ἀπορρήτους ἐννοίας, ὅσης ὀρθότητος καὶ ἀληθείας μετέχουσιν ἀποκαλυφθεῖσαι καὶ τοῦ αἰνιγματώδους ἐλευθερωθεῖσαι τύπου, προσοικειωθεῖσαι δὲ κατὰ ἁπλῆν καὶ ἀποίκιλον παράδοσιν ταῖς τῶν φιλοσόφων τούτων μεγαλοφυΐαις καὶ ὑπὲρ ἀνθρωπίνην

---

1 πεδαρτάσεις] cf. p. 108, 8 s.; Cobet, collect. crit. p. 365; Radermacher, Wien.SBer. 187, 3, 50   6—13 cf. p. 123, 7   23 ἀπορρήτους] cf. p. 5, 17 s.   25 αἰνιγματώδους] cf. p. 87, 11; 122, 5; 132, 24 s.; Porph. p. 40, 7; 46, 7; Tryph. in Rhet. gr. 3, 193, 28 ss. Sp.; Clem. strom. 5, 50. 59 p. 360, 20; 366, 2; Stob. 3, 17, 12 p. 492, 9 s.

---

1 πεδαρτάσεις p. 124, 13 παιδαρτάσεις F h. l.   **3** γενέσθαι p. 124, 14   **10** ἀπογιγνώσκειν p. 124, 21 s.   **18** καί[1]] cf. D 674 s.

104 ἐπίνοιαν θεωθεῖσι. καὶ γὰρ οἱ ἐκ τοῦ διδασκαλείου τούτου, μάλιστα δὲ οἱ παλαιότατοι καὶ αὐτῷ συγχρονίσαντες καὶ μαθητεύσαντες τῷ Πυθαγόρᾳ πρεσβύτῃ νέοι, Φιλόλαός τε καὶ Εὔρυτος καὶ Χαρώνδας καὶ Ζάλευκος καὶ Βρύσων, Ἀρχύτας τε ὁ πρεσβύτερος καὶ Ἀρισταῖος καὶ Λῦσις καὶ Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ζάμολξις καὶ Ἐπιμενίδης καὶ Μίλων, Λεύκιππός τε καὶ Ἀλκμαίων καὶ Ἵππασος καὶ Θυμαρίδας καὶ οἱ κατ' αὐτοὺς ἅπαντες, πλῆθος ἐλλογίμων καὶ ὑπερφυῶν ἀνδρῶν, τάς τε διαλέξεις καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίας καὶ τοὺς ὑπομνηματισμούς τε καὶ ὑποσημειώσεις καὶ αὐτὰ ἤδη τὰ συγγράμματα καὶ ἐκδόσεις πάσας, ὧν τὰ πλείονα μέχρι καὶ τῶν ἡμετέρων χρόνων διασῴζεται, οὐ τῇ κοινῇ καὶ δημώδει καὶ δὴ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν εἰωθυίᾳ λέξει συνετὰ ἐποιοῦντο ἐξ ἐπιδρομῆς τοῖς ἀκούουσι, πειρώμενοι εὐπαρακολούθητα τὰ φραζόμενα ὑπ' αὐτῶν τίθεσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὴν νενομοθετημένην αὐτοῖς ὑπὸ Πυθαγόρου ἐχεμυθίαν θείων μυστηρίων καὶ πρὸς τοὺς ἀτελέστους ἀπορρήτων τρόπων ἥπτοντο καὶ διὰ συμβόλων ἐπέσκεπον τὰς πρὸς
105 ἀλλήλους διαλέξεις ἢ συγγραφάς. καὶ εἰ μή τις αὐτὰ τὰ σύμβολα ἐκλέξας διαπτύξειε καὶ ἀμώκῳ ἐξηγήσει ⟨περιλάβοι⟩, γελοῖα ἂν καὶ γραώδη δόξειε τοῖς ἐντυγχάνουσι τὰ λεγόμενα, λήρου μεστὰ καὶ ἀδολεσχίας. ἐπειδὰν μέντοι κατὰ τὸν τῶν συμβόλων τούτων τρόπον διαπτυχθῇ καὶ

2 οἱ—3 Πυθαγόρᾳ] ~ protr. p. 105, 27 s. 3 s. Φιλόλαός τε καὶ Εὔρυτος] cf. p. 78, 20 ss. 4 Χαρώνδας καὶ Ζάλευκος] cf. p. 20, 2 s. 5 Ἀρισταῖος] cf. p. 142, 10 ss. Λῦσις] cf. p. 42, 23 6 Ἐμπεδοκλῆς] cf. p. 76, 25; 77, 3; 94, 5; 144, 9; Timaeum et Neanth. ap. LDiog. 8, 50. 54; Tzetz. Chil. 2, 898 ss.; Max. Planud. in Rhet. gr. 5, 459, 1 s. W. Ζάμολξις] cf. p. 97, 7 ss. Ἐπιμενίδης] cf. p. 76, 26; 119, 29 s.; Apul. flor. p. 22, 13 ss. Μίλων] cf. p. 134, 5 (Aristox.); 143, 24; Strab. 263 12—22 ~ protr. p. 106, 1 ss. 15—19 cf. p. 43, 1 ss. (Lysid. epist.) 19—p. 61, 4 cf. p. 90, 25 ss.; 122, 7 ss.; 132, 23 ss.; anon. ap. Stob. 3, 1, 199 p. 150, 17 ss.

1 θεωθεῖσι] cf. D 646 s. 2 συγχρονήσαντες protr. 12—14 cf. D 622 13 δὴ καὶ om protr. 18 ἐπέσκεπον protr. ἐπεσκόπουν F 19 s. τὰ σύμβ.] cf. D 655 20 s. περιλάβοι protr., om. F 21 δόξειε Kü. δόξει F, cf. D 634

φανὰ καὶ εὐαγῆ ἀντὶ σκοτεινῶν τοῖς πολλοῖς γένηται, θεοπροπίοις καὶ χρησμοῖς τισι τοῦ Πυθίου ἀναλογεῖ καὶ θαυμαστὴν ἐκφαίνει διάνοιαν, δαιμονίαν τε ἐπίπνοιαν ἐμποιεῖ τοῖς νενοηκόσι τῶν φιλολόγων. οὐ χεῖρον δὲ ὀλίγων μνημονεῦσαι ἕνεκα τοῦ σαφέστερον γενέσθαι τὸν τύπον τῆς διδασκαλίας. 'ὁδοῦ πάρεργον οὔτε εἰσιτέον εἰς ἱερὸν οὔτε προσκυνητέον τὸ παράπαν, οὐδ' εἰ πρὸς ταῖς θύραις αὐταῖς παριὼν γένοιο. ἀνυπόδητος θύε καὶ προσκύνει. τὰς λεωφόρους ὁδοὺς ἐκκλίνων διὰ τῶν ἀτραπῶν βάδιζε. περὶ Πυθαγορείων ἄνευ φωτὸς μὴ λάλει.' τοιοῦτος, ὡς ἐν τύποις εἰπεῖν, ὁ τρόπος ἦν αὐτοῦ τῆς διὰ συμβόλων διδασκαλίας.

Ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ τροφὴ μεγάλα συμβάλλεται πρὸς τὴν 24 106
ἀρίστην παιδείαν, ὅταν καλῶς καὶ τεταγμένως γίγνηται, σκεψώμεθα τίνα καὶ περὶ ταύτην ἐνομοθέτησε. τῶν δὴ βρωμάτων καθόλου τὰ τοιαῦτα ἀπεδοκίμαζεν, ὅσα πνευματώδη καὶ ταραχῆς αἴτια, τὰ δ' ἐναντία ἐδοκίμαζέ τε καὶ χρῆσθαι ἐκέλευεν, ὅσα τὴν τοῦ σώματος ἕξιν καθίστησί τε καὶ συστέλλει· ὅθεν ἐνόμιζεν εἶναι καὶ τὴν κέγχρον ἐπιτηδείαν εἰς τροφήν. καθόλου δὲ ἀπεδοκίμαζε καὶ τὰ τοῖς θεοῖς ἀλλότρια ὡς ἀπάγοντα ἡμᾶς τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς οἰκειώσεως. κατ' ἄλλον δὲ αὖ τρόπον καὶ τῶν νομιζομένων εἶναι ἱερῶν σφόδρα ἀπέχεσθαι παρήγγελλεν ὡς τιμῆς ἀξίων ὄντων, ἀλλ' οὐχὶ τῆς κοινῆς καὶ ἀνθρωπίνης χρήσεως, καὶ ὅσα δὲ εἰς μαντικὴν ἐνεπόδιζεν ἢ πρὸς καθαρότητα τῆς ψυχῆς καὶ ἁγνείαν ἢ πρὸς σωφροσύνης καὶ

2 cf. p. 116, 4 s.; v. et. p. 20, 11 6—8 cf. p. 49, 11 ss. 8 cf. p. 49, 11 8 s. cf. p. 48, 16 s. 9 s. cf. p. 48, 22 13—p. 62, 13 cf. p. 10, 11 ss. 15—17 cf. Delatte, Serta Leodiensia 54 ss. 25 μαντικὴν] cf. p. 78, 6 ss.; 80, 8 s.; 84, 15 s.; 92, 5; LDiog. 20. 23 p. 121, 1 ss.; 123, 8 s.; Cic. de div. 1, 102; 2, 119; Apollon. Tyan. epist. 52 p. 119 Herch.; Lucian. vit. auct. 2; anon. in Phot. bibl. p. 439 a 31 s.; v. et. p. 54, 22 ss.; Strathmann, Gesch. d. frühchristl. Askese 1, 304 s.; Haussleiter 308 ss.

1 εὐαυγῆ Schae., sed cf. D 661 2 ἀναλογεῖ Sca. ἀναλύει F 15 ταύτης Na. 26 ἁγνείαν] εὐαύγειαν Co., sed cf. D l. l.

107 ἀρετῆς ἕξιν, παρῄνει φυλάττεσθαι. καὶ τὰ πρὸς εὐάγειαν
δὲ ἐναντίως ἔχοντα καὶ ἐπιθολοῦντα τῆς ψυχῆς τάς τε
ἄλλας καθαρότητας καὶ τὰ ἐν τοῖς ὕπνοις φαντάσματα
παρῃτεῖτο. κοινῶς μὲν οὖν ταῦτα ἐνομοθέτησε περὶ τρο-
φῆς, ἰδίᾳ δὲ τοῖς θεωρητικωτάτοις τῶν φιλοσόφων καὶ
ὅτι μάλιστα ἀκροτάτοις καθάπαξ περιῄρει τὰ περιττὰ καὶ
ἄδικα τῶν ἐδεσμάτων, μήτε ἔμψυχον μηδὲν μηδέποτε
ἐσθίειν εἰσηγούμενος μήτε οἶνον ὅλως πίνειν μήτε θύειν
ζῷα θεοῖς μήτε καταβλάπτειν μηδ' ὁτιοῦν αὐτά, διασῴζειν
108 δὲ καὶ τὴν πρὸς αὐτὰ δικαιοσύνην ἐπιμελέστατα. καὶ αὐτὸς
οὕτως ἔζησεν, ἀπεχόμενος τῆς ἀπὸ τῶν ζῴων τροφῆς καὶ
τοὺς ἀναιμάκτους βωμοὺς προσκυνῶν, καὶ ὅπως μηδὲ ἄλλοι
ἀναιρήσωσι τὰ ὁμοφυῆ πρὸς ἡμᾶς ζῷα προθυμούμενος, τά
τε ἄγρια ζῷα σωφρονίζων μᾶλλον καὶ παιδεύων διὰ λόγων
καὶ ἔργων, ἀλλ' οὐχὶ διὰ κολάσεως καταβλάπτων. ἤδη δὲ
καὶ τῶν πολιτικῶν τοῖς νομοθέταις προσέταξεν ἀπέχεσθαι
τῶν ἐμψύχων· ἅτε γὰρ βουλομένους ἄκρως δικαιοπραγεῖν
ἔδει δήπου μηδὲν ἀδικεῖν τῶν συγγενῶν ζῴων. ἐπεὶ πῶς
ἂν ἔπεισαν δίκαια πράττειν τοὺς ἄλλους αὐτοὶ ἁλισκό-
μενοι ἐν πλεονεξίᾳ; συγγενικὴ δ' ἡ τῶν ζῴων μετοχή,
ἅπερ διὰ τὴν τῆς ζωῆς καὶ τῶν στοιχείων τῶν αὐτῶν
κοινωνίαν καὶ τῆς ἀπὸ τούτων συνισταμένης συγκράσεως
109 ὡσανεὶ ἀδελφότητι πρὸς ἡμᾶς συνέζευκται. τοῖς μέντοι
ἄλλοις ἐπέτρεπέ τινων ζῴων ἅπτεσθαι, ὅσοις ὁ βίος μὴ
πάνυ ἦν ἐκκεκαθαρμένος καὶ ἱερὸς καὶ φιλόσοφος· καὶ τού-

1—4 cf. LDiog. 24 p. 124, 1 ss.; Cic. de div. 2, 119 5 θεωρητικωτάτοις] cf. p. 84, 18 8 s. μήτε θύειν ζῷα θεοῖς] cf. p. 29, 24 s.; 84, 18 s.; LDiog. 20. 22 p. 121, 3; 122, 10; Porph. de abst. 2, 24 p. 154, 1 (Theophr.); Epiphan. adv. haer. prooem. et 3, 2, 9, Doxogr. 587, 3; 590, 9; Haussleiter 109 ss. 391; v. et. p. 10, 12; 15, 22 ss. 12 cf. p. 15, 22 ss. 15—28 cf. p. 95, 6 ss.; v. et. p. 39, 16 ss.; LDiog. 13 p. 114, 9 s.; Haussleiter 105. 139. 143. 338 16 πολιτ.] cf. p. 41, 11 23—25 cf. p. 84, 19 s.; Porph. de abst. 2, 3

1 εὐαύγειαν Schae., sed cf. D 661 13 προθυμούμενος Ki. προμυθούμενος F 18 δήπου He. δὴ τοῦ F 20 συγγενικὴ δ' ἡ τῶν ζῴων μετοχή Wi., cf. D 675 συγγενικῇ τῇ τῶν ζώων μετοχῇ F 23 ἀδελφότητι ut vid. p. comp. F, cf. D l. l.

τοις χρόνον τινὰ ὥριζε τῆς ἀποχῆς ὡρισμένον. ἐνομοθέτησε δὲ τοῖς αὐτοῖς καρδίαν μὴ τρώγειν, ἐγκέφαλον μὴ ἐσθίειν, καὶ τούτων εἴργεσθαι πάντας τοὺς Πυθαγορικούς· ἡγεμονίαι γάρ εἰσι καὶ ὡσανεὶ ἐπιβάθραι καὶ ἕδραι τινὲς τοῦ φρονεῖν καὶ τοῦ ζῆν. ἀφωσιοῦτο δὲ αὐτὰ διὰ τὴν τοῦ θείου λόγου φύσιν. οὕτως καὶ μαλάχης εἴργεσθαι ἐκέλευεν, ὅτι πρώτη ἄγγελος καὶ σημάντρια συμπαθείας οὐρανίων πρὸς ἐπίγεια. καὶ μελανούρου δὲ ἀπέχεσθαι παρήγγελλε· χθονίων γάρ ἐστι θεῶν. καὶ ἐρυθρῖνον μὴ προσλαμβάνειν δι' ἕτερα τοιαῦτα αἴτια. καὶ 'κυάμων ἀπέχου' διὰ πολλὰς ἱεράς τε καὶ φυσικὰς καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ἀνηκούσας αἰτίας. καὶ ἄλλα τοιαῦτα διεθεσμοθέτησε τούτοις ὅμοια, καὶ διὰ τῆς τροφῆς ἀρχόμενος εἰς ἀρετὴν ὁδηγεῖν τοὺς ἀνθρώπους.

Ὑπελάμβανε δὲ καὶ τὴν μουσικὴν μεγάλα συμβάλλεσθαι 25 110 πρὸς ὑγείαν, ἄν τις αὐτῇ χρῆται κατὰ τοὺς προσήκοντας τρόπους. εἰώθει γὰρ οὐ παρέργως τῇ τοιαύτῃ χρῆσθαι καθάρσει· τοῦτο γὰρ δὴ καὶ προσηγόρευε τὴν διὰ τῆς μουσικῆς ἰατρείαν. ἥπτετο δὲ περὶ τὴν ἐαρινὴν ὥραν τῆς

---

1 s. cf. LDiog. 17 ss. p. 117, 9; 119, 3. 9; Aristot. ap. Hieron. c. Rufin. 3, 39, Migne 23, 508 a; Eustath. opusc. p. 192, 88 s. Taf.; Boehm nr. 15 2 s. cf. protr. p. 123, 14; Plut. qu. conv. 635 e; Hölk 58 6 cf. Damasc. v. Isid. 125 p. 132, 14 s. Westerm.; Boehm nr. 18; Arbesmann, Fasten 59 8 cf. LDiog. 19 p. 119, 8 s.; Theodoret. Graec. affect. cur. 8, 1 p. 195, 6 s. Raed.; Dölger, Ἰχθύς 2, 347 ss. 9 cf. LDiog. l. l. 8; Dölger l. l. 354 ss. 10 s. cf. p. 33, 8 ss.; LDiog. 19. 24. 33 s. p. 119, 9; 123, 10 s.; 131, 1 (Alex. Polyhist.). 3 ss. (Aristot.); Gell. 4, 11, 1 ss. 9 s. (ubi diversi memorantur poetae et scriptores); Cels. ap. Orig. c. Cels. 5, 41 p. 45, 8 Koe.; Nonn. in Greg. Naz. or. 1 c. Iul. 17, Migne 36, 993 c; Hierocl. in aur. carm. 26 p. 172, 8 s. Gaisf.; anon. in Phot. bibl. p. 439 a 28 ss.; schol. in Plat. remp. 600 b p. 360 = Suid. Πυθαγόρας p. 263, 2 s.; Haussleiter 407 ss. 12 s. cf. Haussleiter 142 14—p. 64, 11 cf. p. 35, 16 ss. 14—16 ~ p. 92, 18 ss. 16—18 cf. Aristox. in Cram. Anecd. Paris. 1, 172, 3 ss. 17 καθάρσει] cf. Rohde 145, 2 18—p. 64, 4 cf. schol. T in Il. 22, 391 18 ἰατρείαν (v. et. p. 64, 6)] cf. p. 47, 19 ἐαρινὴν ὥραν] cf. Deubner, Neue Jahrb. 1919, 43, 389 s.; Rostagni, Stud. it. 2, 1922, 60, 2

---

6 οὕτως Arc. οὗτος F 9 ἐρυθῖνον protr. p. 108, 8; LDiog. l. l., cf. Bonitz, Index Aristot. p. 288 a 11 10 ἀπέχεσθαι C, cf. protr. p. 108, 13; 125, 9; v. et. p. 19, 10 s. 14 ὑπελάμβανον p. 92, 18

τοιαύτης μελῳδίας· ἐκάθιζε γὰρ ἐν μέσῳ τινὰ λύρας ἐφα-
πτόμενον, καὶ κύκλῳ ἐκαθέζοντο οἱ μελῳδεῖν δυνατοί, καὶ
οὕτως ἐκείνου κρούοντος συνῇδον παιῶνάς τινας, δι' ὧν
εὐφραίνεσθαι καὶ ἐμμελεῖς καὶ ἔνρυθμοι γίνεσθαι ἐδόκουν.
χρῆσθαι δ' αὐτοὺς καὶ κατὰ τὸν ἄλλον χρόνον τῇ μουσικῇ
111 ἐν ἰατρείας τάξει, καὶ εἶναί τινα μέλη πρὸς τὰ ψυχῆς
πεποιημένα πάθη, πρός τε ἀθυμίας καὶ δηγμούς, ἃ δὴ
βοηθητικώτατα ἐπινενόητο, καὶ πάλιν αὖ ἕτερα πρός τε
τὰς ὀργὰς καὶ πρὸς τοὺς θυμοὺς καὶ πρὸς πᾶσαν παραλλα-
γὴν τῆς τοιαύτης ψυχῆς, εἶναι δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐπιθυμίας
ἄλλο γένος μελοποιίας ἐξευρημένον. χρῆσθαι δὲ καὶ ὀρχή-
σεσιν. ὀργάνῳ δὲ χρῆσθαι λύρᾳ· τοὺς γὰρ αὐλοὺς ὑπε-
λάμβανεν ὑβριστικόν τε καὶ πανηγυρικὸν καὶ οὐδαμῶς
ἐλευθέριον τὸν ἦχον ἔχειν. χρῆσθαι δὲ καὶ Ὁμήρου καὶ
Ἡσιόδου λέξεσιν ἐξειλεγμέναις πρὸς ἐπανόρθωσιν ψυχῆς.
112 λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων Πυθαγόρας μὲν σπονδειακῷ
ποτὲ μέλει διὰ τοῦ αὐλητοῦ κατασβέσαι τοῦ Ταυρομενίτου
μειρακίου μεθύοντος τὴν λύσσαν, νύκτωρ ἐπικωμάζοντος
ἐρωμένῃ παρὰ ἀντεραστοῦ πυλῶνι, ἐμπιπράναι μέλλοντος·
ἐξήπτετο γὰρ καὶ ἀνεζωπυρεῖτο ὑπὸ τοῦ Φρυγίου αὐλήματος.
ὃ δὴ κατέπαυσε τάχιστα ὁ Πυθαγόρας. ἐτύγχανε δὲ αὐτὸς
ἀστρονομούμενος ἀωρί· καὶ τὴν εἰς τὸν σπονδειακὸν μετα-

3 παιῶνας] cf. Diog. Anton. ap. Porph. p. 34, 12 6—9 ∼ p. 120, 23 ss. 6 s. cf. Sen. de ira 3, 9, 2 9 ὀργὰς] cf. p. 108, 1 ss. 11 s. cf. Diog. Anton. l. l. 14 ss. 14 s. ∼ p. 92, 20 ss., cf. Diog. Anton. l. l. 13 s. 16—p. 65, 5 cf. p. 107, 15 ss.; adfert Max. Planud. in Rhet. gr. 5, 458, 12 ss. W.; cf. Quintil. 1, 10, 32; Sext. emp. adv. math. 6, 8 p. 749, 22 ss. Bekk.; Basil. de leg. libris gentil., Migne 31, 581 d s. (9, 45 ss. Boulenger); Ammon. Hermiae εἰς τὰς πέντε φωνὰς τοῦ Πορφυρίου in ed. [Galeni] de partibus philos. p. 25, 28 ss. Wellmann; Eliam in Porph. isag. 12, CA 18, 1 p. 31, 11 ss.; Boëth. inst. mus. 1, 1 p. 184, 10 ss. Friedl. (ubi adfertur Cic.); de Damone: Galen. de placitis Hippocr. et Plat. 5, vol. 5, 473, 3 ss. K.; Mart. Cap. 9, 926 · 22 ἀστρονομούμενος] cf. p. 13, 9

7 πάθη πεποιημένα p. 120, 24 15 ἐξειλεγμέναις Sca. ἐξειλεγμένως F διειλεγμέναις p. 92, 21 16 ἐπὶ τῶν ἔργων] cf. D 675; 'in der Praxis' Pohlenz *elaboration of* ἔργῳ? Nock 19 παρὰ—μέλλ.] cf. D 675 20 ἐξήπτετο ... ἀνεζωπυρεῖτο] cf. D 634 22 τὸν σπονδειακὸν] sc. ῥυθμόν

βολὴν ὑπέθετο τῷ αὐλητῇ, δι' ἧς ἀμελλητὶ κατασταλὲν κοσ-
μίως οἴκαδε ἀπηλλάγη τὸ μειράκιον, πρὸ βραχέος μηδ' ἐφ'
ὅσον οὖν ἀνασχόμενον μηδ' ἁπλῶς ὑπομεῖναν νουθεσίας
ἐπιβολὴν παρ' αὐτοῦ, πρὸς δὲ καὶ ἐμπλήκτως ἀποσκορακίσαν
τὴν τοῦ Πυθαγόρου συντυχίαν. Ἐμπεδοκλῆς δὲ σπασαμένου 113
τὸ ξίφος ἤδη νεανίου τινὸς ἐπὶ τὸν αὐτοῦ ξενοδόχον
Ἄγχιτον, ἐπεὶ δικάσας δημοσίᾳ τὸν τοῦ νεανίου πατέρα
ἐθανάτωσε, καὶ ἀίξαντος, ὡς εἶχε συγχύσεως καὶ θυμοῦ,
ξιφήρους παῖσαι τὸν τοῦ πατρὸς καταδικαστήν, ὡσανεὶ
φονέα, Ἄγχιτον, μεθαρμοσάμενος ὡς εἶχε τὴν λύραν καὶ
πεπαντικόν τι μέλος καὶ κατασταλτικὸν μεταχειρισάμενος
εὐθὺς ἀνεκρούσατο τὸ

νηπενθὲς ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων

κατὰ τὸν ποιητήν, καὶ τόν τε ἑαυτοῦ ξενοδόχον Ἄγχιτον
θανάτου ἐρρύσατο καὶ τὸν νεανίαν ἀνδροφονίας. ἱστορεῖται 114
δ' οὗτος τῶν Ἐμπεδοκλέους γνωρίμων ὁ δοκιμώτατος ἔκ-
τοτε γενέσθαι. ἔτι τοίνυν σύμπαν τὸ Πυθαγορικὸν διδα-
σκαλεῖον τὴν λεγομένην ἐξάρτυσιν καὶ συναρμογὰν καὶ
ἐπαφὰν ἐποιεῖτο, μέλεσί τισιν ἐπιτηδείοις εἰς τὰ ἐναντία
πάθη περιάγον χρησίμως τὰς τῆς ψυχῆς διαθέσεις. ἐπί τε
γὰρ εὐνὰς τρεπόμενοι τῶν μεθ' ἡμέραν ταραχῶν καὶ περιηχη-
μάτων ἐξεκάθαιρον τὰς διανοίας ᾠδαῖς τισι καὶ μελῶν ἰδιώ-
μασι καὶ ἡσύχους παρεσκεύαζον ἑαυτοῖς ἐκ τούτου καὶ
ὀλιγονείρους τε καὶ εὐονείρους τοὺς ὕπνους, ἐξανιστάμενοί
τε ἐκ τῆς κοίτης νωχελίας πάλιν καὶ κάρους δι' ἀλλοτρόπων

5—15 cf. Boëth. l. l. p. 185, 23 ss.; Max. Planud. l. l. p. 459, 1 ss. 13 Hom. Od. 4, 221 15 νεανίαν] cf. VS 31 A 15 ad p. 284, 38 (immo 39) 17—20 cf. p. 35, 25 s. 28 s. 20 — p. 66, 2 cf. p. 36, 7 ss.

1 ἀμελητὶ F 6 αὐτοῦ C αὑτοῦ F ξενοδόχον] cf. D 623 s. 7 νεανίου Arc. νεανία F 13 νηπενθές τ' Hom., ubi in nonnullis libris τ' om. ἐπίληθον Homeri memoria praestantior ἐπίληθες C cum ceteris Hom. codd.; utraque forma F codicis compendio subesse potest 14 ξενοδόχον] cf. 6 17 s. διδασκαλεῖον C διδασκάλιον F 21 s. ἐνηχημάτων p. 36, 9 22 ἐξεκάθαιρον Sca. ἐξεκάθηρον F 25 δι'—66, 1 s. μελισμ.] cf. D 675 s. 25 ἰδιοτρόπων p. 36, 14

ἀπήλλασσον ᾀσμάτων, ἔστι δὲ καὶ ὅτε ἄνευ λέξεως μελισμάτων. ⟨ἔστι⟩ τε ὅπου καὶ πάθη καὶ νοσήματά τινα ἀφυγίαζον, ὥς φασιν, ἐπᾴδοντες ὡς ἀληθῶς, καὶ εἰκὸς ἐντεῦθέν ποθεν τοὔνομα τοῦτο εἰς μέσον παρεληλυθέναι, τὸ τῆς ἐπῳδῆς. οὕτω μὲν οὖν πολυωφελεστάτην κατεστήσατο Πυθαγόρας τὴν διὰ τῆς μουσικῆς τῶν ἀνθρωπίνων
115 ἠθῶν τε καὶ βίων ἐπανόρθωσιν. ἐπεὶ δὲ ἐνταῦθα γεγόναμεν ἀφηγούμενοι τὴν Πυθαγόρου παιδευτικὴν σοφίαν, οὐ χεῖρον καὶ τὸ τούτῳ παρακείμενον ἐφεξῆς εἰπεῖν, ὅπως ἐξεῦρε τὴν ἁρμονικὴν ἐπιστήμην καὶ τοὺς ἁρμονικοὺς λόγους. ἀρξώμεθα δὲ μικρὸν ἄνωθεν.

26 Ἐν φροντίδι ποτὲ καὶ διαλογισμῷ συντεταμένῳ ὑπάρχων, εἰ ἄρα δύναιτο τῇ ἀκοῇ βοήθειάν τινα ὀργανικὴν ἐπινοῆσαι, παγίαν καὶ ἀπαραλόγιστον, οἵαν ἡ μὲν ὄψις διὰ τοῦ διαβήτου καὶ διὰ τοῦ κανόνος ἢ νὴ Δία διὰ διόπτρας ἔσχεν, ἡ δ' ἁφὴ διὰ τοῦ ζυγοῦ ἢ διὰ τῆς τῶν μέτρων ἐπινοίας, παρά τι χαλκοτυπεῖον περιπατῶν ἔκ τινος δαιμονίου συντυχίας ἐπήκουσε ῥαιστήρων σίδηρον ἐπ' ἄκμονι ῥαιόντων καὶ τοὺς ἤχους παραμὶξ πρὸς ἀλλήλους ⟨συμφωνοτάτους⟩ ἀποδιδόντων, πλὴν μιᾶς συζυγίας. ἐπεγίνωσκε δ' ἐν αὐτοῖς τήν τε διὰ πασῶν τήν τε διὰ πέντε καὶ τὴν διὰ τεσσάρων συνῳδίαν, τὴν δὲ μεταξύτητα τῆς τε διὰ τεσσάρων καὶ τῆς διὰ πέντε ἀσύμφωνον μὲν ἑώρα αὐτὴν καθ' ἑαυτήν, συμπληρωτικὴν δὲ ἄλλως τῆς ἐν αὐτοῖς μειζονότητος.
116 ἄσμενος δὴ ὡς κατὰ θεὸν ἀνυομένης αὐτῷ τῆς προθέσεως εἰσέδραμεν εἰς τὸ χαλκεῖον, καὶ ποικίλαις πείραις παρὰ

2—5 cf. p. 92, 17 s.; Porph. p. 34, 22 ss. 12 — p. 70, 2 ~ Nicom. enchir. 6 s. p. 245, 24 ss. Jan, cf. LDiog. 12 p. 113, 6 s.; Eliam in Porph. isag. 11, CA 18, 1 p. 29, 22 ss.; Oppermann, Bonn. Jahrb. 130, 1925, 284 ss.

2 ⟨ἔστι⟩ τε ὅπου D 676 ὅπου τὲ F ὅπου γε Latte 9 τούτῳ Sca. τούτων F 10 ἀρξόμεθα Co., sed cf. D 615 15 νὴ Δία διὰ F et Nic. codd., ubi καὶ διὰ τῆς Jan, sed cf. p. 91, 16 17 χαλκοτυπεῖον Nic. χαλκοτύπιον F 19 e Nic. suppl. Ro. 22 συνῳδίαν e συνοδίαν corr. ut vid. F[1] 24 μείζονος Nic.

τῶν ἐν τοῖς ῥαιστῆρσιν ὄγκων εὑρὼν τὴν διαφορὰν τοῦ
ἤχου, ἀλλ' οὐ παρὰ τὴν τῶν ῥαιόντων βίαν οὐδὲ παρὰ
τὰ σχήματα τῶν σφυρῶν οὐδὲ παρὰ τὴν τοῦ ἐλαυνομένου
σιδήρου μετάθεσιν, σηκώματα ἀκριβῶς ἐκλαβὼν καὶ ῥοπὰς
ἰσαιτάτας τῶν ῥαιστήρων πρὸς ἑαυτὸν ἀπηλλάγη, καὶ ἀπό
τινος ἑνὸς πασσάλου διὰ γωνίας ἐμπεπηγότος τοῖς τοίχοις,
ἵνα μὴ κἀκ τούτου διαφορά τις ὑποφαίνηται ἢ ὅλως
ὑπονοῆται πασσάλων ἰδιαζόντων παραλλαγή, ἀπαρτίσας
τέσσαρας χορδὰς ὁμοΰλους καὶ ἰσοκώλους, ἰσοπαχεῖς τε
καὶ ἰσοστρόφους, ἑκάστην ἀφ' ἑκάστης ἐξήρτησεν, ὁλκὴν
προσδήσας ἐκ τοῦ κάτωθεν μέρους, τὰ δὲ μήκη τῶν χορδῶν
μηχανησάμενος ἐκ παντὸς ἰσαίτατα. εἶτα κρούων ἀνὰ δύο 117
ἅμα χορδὰς ἐπαλλὰξ συμφωνίας εὕρισκε τὰς προλεχθείσας,
ἄλλην ἐν ἄλλῃ συζυγίᾳ. τὴν μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ μεγίστου
ἐξαρτήματος τεινομένην πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ μικροτάτου διὰ
πασῶν φθεγγομένην κατελάμβανεν· ἦν δὲ ἡ μὲν δώδεκα
τινῶν ὁλκῶν, ἡ δὲ ἕξ. ἐν διπλασίῳ δὴ λόγῳ ἀπέφαινε
τὴν διὰ πασῶν, ὅπερ καὶ αὐτὰ τὰ βάρη ὑπέφαινε. τὴν
δ' αὖ μεγίστην πρὸς τὴν παρὰ τὴν μικροτάτην, οὖσαν
ὀκτὼ ὁλκῶν, διὰ πέντε συμφωνοῦσαν, ἔνθεν ταύτην ἀπέ-
φαινεν ἐν ἡμιολίῳ λόγῳ, ἐν ᾧπερ καὶ αἱ ὁλκαὶ ὑπῆρχον
πρὸς ἀλλήλας· πρὸς δὲ τὴν μεθ' ἑαυτὴν μὲν τῷ βάρει,
τῶν δὲ λοιπῶν μείζονα, ἐννέα σταθμῶν ὑπάρχουσαν, τὴν
διὰ τεσσάρων, ἀναλόγως τοῖς βρίθεσι. καὶ ταύτην δὴ ἐπί-
τριτον ἄντικρυς κατελαμβάνετο, ἡμιολίαν τὴν αὐτὴν φύσει
ὑπάρχουσαν τῆς μικροτάτης (τὰ γὰρ ἐννέα πρὸς τὰ ἓξ 118
οὕτως ἔχει)· ὅνπερ τρόπον ἡ παρὰ τὴν μικρὰν ἡ ὀκτὼ

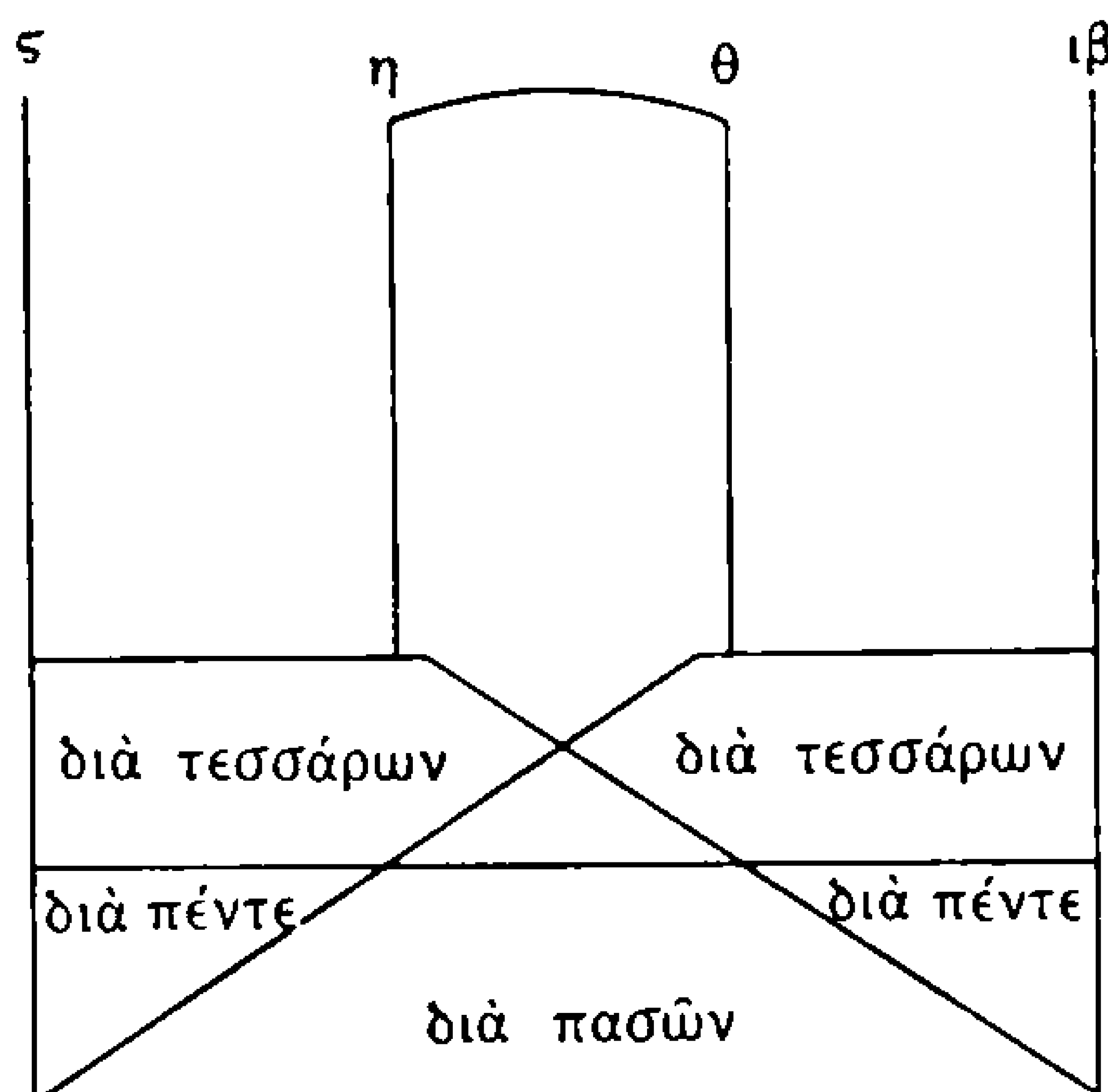
---

14 — p. 68, 2 cf. Delatte, Litt. 258

---

1 τὸν . . . ὄγκον Nic. cod. R 2 οὐδὲ Nic. οὔτε F 6 διὰ γώνων (διαγωνίου) Nic., cf. D 676 8 παραλλαγή Nic. παραλλαγῇ F ἀπαρτήσας Nic. codd. MB, cf. D. l. l. 9 ἰσοπαχεῖς (ἰσοπαγεῖς) Nic. ἰσοπαλεῖς F, cf. in Nic. p. 121, 21 10 ἀφ'] ἐφ' Nic., cf. KG 1, 456 s. 13 ἐναλλὰξ Nic. 19 πρὸς τὴν Nic. πρὸς τὰ F 20 συμφωνοῦσαν] sc. κατελάμβανεν 26 μικροτάτης Nic. σμικροτάτης F 26 s. distinxi cum aliis, cf. D 676. 825

πρὸς μὲν τὴν τὰ ἓξ ἔχουσαν ἐν ἐπιτρίτῳ λόγῳ ἦν, πρὸς δὲ τὴν τὰ δώδεκα ἐν ἡμιολίῳ. τὸ ἄρα μεταξὺ τῆς διὰ πέντε καὶ τῆς διὰ τεσσάρων, ᾧ ὑπερέχει ἡ διὰ πέντε τῆς διὰ



τεσσάρων, ἐβεβαιοῦτο ἐν ἐπογδόῳ λόγῳ ὑπάρχειν, ἐν ᾧπερ τὰ ἐννέα πρὸς τὰ ὀκτώ, ἑκατέρως τε ἡ διὰ πασῶν σύστημα ἠλέγχετο, ἤτοι τῆς διὰ πέντε καὶ διὰ τεσσάρων ἐν συναφῇ, ὡς ὁ διπλάσιος λόγος ἡμιολίου τε καὶ ἐπιτρίτου, οἷον δώδεκα, ὀκτώ, ἕξ, ἢ ἀναστρόφως τῆς διὰ τεσσάρων καὶ τῆς διὰ πέντε, ὡς τὸ διπλάσιον ἐπιτρίτου τε καὶ ἡμιολίου, οἷον δώδεκα, ἐννέα, ἕξ, ἐν τάξει τοιαύτῃ διὰ πασῶν. τυλώσας δὲ καὶ τὴν χεῖρα καὶ τὴν ἀκοὴν πρὸς τὰ ἐξαρτήματα καὶ βεβαιώσας πρὸς αὐτὰ τὸν τῶν σχέσεων λόγον, μετέθηκεν εὐμηχάνως τὴν μὲν τῶν χορδῶν κοινὴν ἀπόδεσιν, τὴν ⟨ἐκ⟩ τοῦ διαγωνίου πασσάλου, εἰς τὸν τοῦ ὀργάνου βατῆρα, ὃν χορδότονον ὠνόμαζε, τὴν δὲ ποσὴν ἐπίτασιν ἀναλόγως τοῖς βάρεσιν εἰς τὴν τῶν κολλάβων ἄνωθεν σύμμετρον
119 περιστροφήν. ἐπιβάθρᾳ τε ταύτῃ χρώμενος καὶ οἷον ἀνεξαπατήτῳ γνώμονι εἰς ποικίλα ὄργανα τὴν πεῖραν λοιπὸν ἐξέτεινε, λεκίδων τε κροῦσιν καὶ αὐλοὺς καὶ σύριγγας καὶ μονόχορδα καὶ τρίγωνα καὶ τὰ παραπλήσια, καὶ σύμφωνον εὕρισκεν ἐν ἅπασι καὶ ἀπαράλλακτον τὴν δι' ἀριθμοῦ κατάληψιν. ὀνομάσας δὲ ὑπάτην μὲν τὸν τοῦ ἓξ ἀριθμοῦ κοινωνοῦντα φθόγγον, μέσην δὲ τὸν τοῦ ὀκτώ, ἐπίτριτον αὐτοῦ τυγχάνοντα, παραμέσην δὲ τὸν τοῦ ἐννέα,

---

1 τὴν om. F, add. supra lin. m.[1] 3 ᾧ Nic. οὗ F 8 τῆς Nic. ἡ F, cf. 13 s. 9 πέντε ... τεσσάρων Nic. τεσσάρων ... πέντε F 16 διὰ πασῶν om. Nic. 18 μετέθηκεν Nic. προσέθηκεν F 19 ἀπόδεσιν Nic. codd. MB ἀπόδοσιν F Nic. cod. R ἐκ suppl. Kü., habet Nic. 26 s. σύμφωνον Nic. σύμφωνα F

τόνῳ τοῦ μέσου ὀξύτερον καὶ δὴ καὶ ἐπόγδοον, νήτην δὲ
τὸν τοῦ δώδεκα, καὶ τὰς μεταξύτητας κατὰ τὸ διατονικὸν
γένος συναναπληρώσας φθόγγοις ἀναλόγοις, οὕτως τὴν
ὀκτάχορδον ἀριθμοῖς συμφώνοις ὑπέταξε, διπλασίῳ, ἡμιο-
λίῳ, ἐπιτρίτῳ, καὶ τῇ τούτων διαφορᾷ, ἐπογδόῳ. τὴν δὲ 120
πρόβασιν ἀνάγκῃ τινὶ φυσικῇ ἀπὸ τοῦ βαρυτάτου ἐπὶ τὸ
ὀξύτατον κατὰ τοῦτο τὸ διατονικὸν γένος οὕτως εὕρισκε.
τὸ γὰρ χρωματικὸν καὶ ἐναρμόνιον γένος αὖθίς ποτε ἐκ
τούτου αὐτοῦ διετράνωσεν, ὡς ἐνέσται ποτὲ δεῖξαι, ὅταν
περὶ μουσικῆς λέγωμεν. ἀλλά τό γε διατονικὸν γένος τοῦτο
τοὺς βαθμοὺς καὶ τὰς προόδους τοιαύτας τινὰς φυσικὰς
ἔχειν φαίνεται, ἡμιτόνιον, εἶτα τόνος, ⟨εἶτα τόνος,⟩ καὶ
τοῦτ᾽ ἔστι διὰ τεσσάρων, σύστημα δύο τόνων καὶ τοῦ
λεγομένου ἡμιτονίου. εἶτα προσληφθέντος ἄλλου τόνου,
τουτέστι τοῦ μεσεμβοληθέντος, ἡ διὰ πέντε γίνεται, σύστημα
τριῶν τόνων καὶ ἡμιτονίου ὑπάρχουσα. εἶθ᾽ ἑξῆς τούτῳ
ἡμιτόνιον καὶ τόνος καὶ τόνος, ἄλλο διὰ τεσσάρων, τουτέστιν
ἄλλο ἐπίτριτον. ὥστε ἐν μὲν τῇ ἀρχαιοτέρᾳ τῇ ἑπταχόρδῳ
πάντας ἐκ τοῦ βαρυτάτου τοὺς ἀπ᾽ ἀλλήλων τετάρτους
τὴν διὰ τεσσάρων ἀλλήλοις δι᾽ ὅλου συμφωνεῖν, τοῦ ἡμι-
τονίου κατὰ μετάβασιν τήν τε πρώτην καὶ τὴν μέσην καὶ
τὴν τρίτην χώραν μεταλαμβάνοντος κατὰ τὸ τετράχορδον
ἐν δὲ τῇ Πυθαγορικῇ τῇ ὀκταχόρδῳ, ἤτοι κατὰ συναφὴν 121
συστήματι ὑπαρχούσῃ τετραχόρδου τε καὶ πενταχόρδου,
ἢ κατὰ διάζευξιν δυεῖν τετραχόρδων τόνῳ χωριζομένων
ἀπ᾽ ἀλλήλων, ἀπὸ τῆς βαρυτάτης ἡ προχώρησις ὑπάρξει,
ὥστε τοὺς ἀπ᾽ ἀλλήλων πέμπτους πάντας φθόγγους τὴν
διὰ πέντε συμφωνεῖν ἀλλήλοις, τοῦ ἡμιτονίου προβάδην

---

9 s. cf. Rohde 146 s.

---

8 γὰρ] cf. D 639 s. 9 αὐτοῦ om. Nic., cf. D 632 ἐνέσται F Nic. cod. M ἔσται Nic. codd. RB ὅταν — 10 λέγωμεν] σοι Nic. 10 τοῦτο γένος Nic. 11 φυσικῶς Nic. 12 suppl. Na. e Nic. εἶτα τόνον bis scripsit Kü. 25 δυεῖν F Nic. cod. R δυοῖν Nic. codd. MB τόνῳ Nic. τῶν F

εἰς τέσσαρας χώρας μεταβαίνοντος, πρώτην, δευτέραν, τρίτην, τετάρτην. οὕτω μὲν οὖν τὴν μουσικὴν εὑρεῖν λέγεται, καὶ συστησάμενος αὐτὴν παρέδωκε τοῖς ὑπηκόοις ἐπὶ πάντα τὰ κάλλιστα.

27 Ἐπαινεῖται δὲ πολλὰ καὶ τῶν κατὰ τὰς πολιτείας πρα-
122 χθέντων ὑπὸ τῶν ἐκείνῳ πλησιασάντων. φασὶ γάρ, ἐμπεσούσης μέν ποτε παρὰ τοῖς Κροτωνιάταις ὁρμῆς πολυτελεῖς ποιεῖσθαι τὰς ἐκφορὰς καὶ ταφάς, εἰπεῖν τινα πρὸς τὸν δῆμον ἐξ αὐτῶν, ὅτι Πυθαγόρου διεξιόντος ἀκούσειεν ὑπὲρ τῶν θεῶν, ὡς οἱ μὲν Ὀλύμπιοι ταῖς τῶν θυόντων διαθέσεσιν, οὐ τῷ τῶν θυομένων πλήθει προσέχουσιν, οἱ δὲ χθόνιοι τοὐναντίον, ὡς ἂν ἐλαττόνων κληρονομοῦντες, τοῖς κομμοῖς καὶ θρήνοις, ἔτι δὲ ταῖς συνεχέσι χοαῖς καὶ τοῖς ἐπιφορήμασι καὶ τοῖς μετὰ μεγάλης δαπάνης ἐναγι-
123 σμοῖς χαίρουσι. ὅθεν διὰ τὴν προαίρεσιν τῆς ⟨τοιαύτης⟩ ὑποδοχῆς Πλούτωνα καλεῖσθαι τὸν Ἅιδην, καὶ τοὺς μὲν ἀφελῶς αὐτὸν τιμῶντας ἐᾶν κατὰ τὸν ἄνω κόσμον χρονίους, ἀπὸ δὲ τῶν ἐκκεχυμένως πρὸς τὰ πένθη διακειμένων ἀεί τινα κατάγειν ἕνεκα τοῦ τυγχάνειν τῶν τιμῶν τῶν ἐπὶ τοῖς μνήμασι γινομένων. ἐκ δὲ τῆς συμβουλίας ταύτης ὑπόληψιν ἐμποιῆσαι τοῖς ἀκούουσιν, ὅτι μετριάζοντες μὲν ἐν τοῖς ἀτυχήμασι τὴν ἰδίαν σωτηρίαν διατηροῦσιν, ὑπερβάλλοντες δὲ τοῖς ἀναλώμασιν ἅπαντες πρὸ μοίρας καταστρέψουσιν.
124 ἕτερον δὲ διαιτητὴν γενόμενόν τινος ἀμαρτύρου πράγματος, χωρὶς μεθ᾽ ἑκατέρου τῶν ἀντιδίκων ὁδῷ προάγοντα, κατὰ μνῆμά τι στάντα φῆσαι τὸν ἐν τούτῳ κείμενον ἐπιεικῆ καθ᾽ ὑπερβολὴν γενέσθαι. τῶν δὲ ἀντιδίκων τοῦ μὲν πολλὰ κἀγαθὰ κατευξαμένου τῷ τετελευτηκότι, τοῦ δὲ εἰπόντος·

---

10 s. cf. p. 29, 25 s.; Theophr. ap. Porph. de abst. 2, 15 p. 145, 1 ss.

---

1 τὰς ante τέσσαρας add. Nic. 10 θεῶν Co. θείων F 13 κομμοῖς Wy. κόμοις F 15 suppl. D 676 17 χρονίους Wy. χρόνιον F 22 διατηρήσουσιν Na., sed cf. D 616 24 τινος Sca. τινα F 25 προάγοντα Kü. προσάγοντα F, cf. p. 99, 26 25 s. κατὰ μνῆμά τι στάντα Rei. καταμνηματίσαντα F, ubi ras. inter ι et σ, supra cuius dextram partem accentus positus est

'μή τι οὖν αὐτῷ πλεῖόν ἐστι;' καταδοξάσαι, καὶ παρεσχῆ-
σθαί τινα ῥοπὴν εἰς τὴν πίστιν τὸν ἐγκωμιάσαντα τὴν
καλοκαγαθίαν. ἄλλον δὲ δίαιταν εἰληφότα μεγάλην, ἑκάτε-
ρον πείσαντα τῶν ἐπιτρεψάντων, τὸν μὲν ἀποτῖσαι τέσ-
σαρα τάλαντα, τὸν δὲ λαβεῖν δύο, καταγνῶναι τρία, καὶ
δόξαι δεδωκέναι τάλαντον ἑκατέρῳ. θεμένων δέ τινων ἐπὶ
κακουργίᾳ πρὸς γύναιον τῶν ἀγοραίων ἱμάτιον καὶ διειπο-
μένων μὴ διδόναι θατέρῳ μέχρις ἂν ἀμφότεροι παρῶσι,
μετὰ δὲ ταῦτα παραλογισαμένων, καὶ σύνεγγυς τοῦ κοινῇ
θεμένου λαβόντος θατέρου καὶ φήσαντος συγκεχωρηκέναι
τὸν ἕτερον, εἶτα συκοφαντοῦντος ἑτέρου τοῦ μὴ προσελθόν-
τος καὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς ὁμολογίαν τοῖς ἄρχουσιν ἐμφανίζον-
τος, ἐκδεξάμενον τῶν Πυθαγορείων τινὰ φῆσαι τὰ συγκεί-
μενα τὴν ἄνθρωπον ποιήσειν, ἂν ἀμφότεροι παρῶσιν.
ἄλλων δέ τινων ἐν ἰσχυρᾷ μὲν φιλίᾳ πρὸς ἀλλήλους εἶναι 125
δοκούντων, εἰς σιωπωμένην δὲ ὑποψίαν διά τινα τῶν
κολακευόντων τὸν ἕτερον ἐμπεπτωκότων, ὃς εἴρηκε πρὸς
αὐτὸν ὡς τῆς γυναικὸς ὑπὸ θατέρου διεφθαρμένης, ἀπὸ
τύχης εἰσελθόντα τὸν Πυθαγόρειον εἰς χαλκεῖον, ἐπεὶ δείξας
ἠκονημένην μάχαιραν ὁ νομίζων ἀδικεῖσθαι τῷ τεχνίτῃ
προσέκοπτεν ὡς οὐχ ἱκανῶς ἠκονηκότι, καθυπονοήσαντα
ποιεῖσθαι τὴν παρασκευὴν αὐτὸν ἐπὶ τὸν διαβεβλημένον,
'αὕτη σοι' φῆσαι 'τῶν ἄλλων ἐστὶν ἁπάντων ὀξυτέρα,
πλὴν διαβολῆς'. καὶ τοῦτ' εἴπαντα ποιῆσαι τὸν ἄνθρωπον
ἐπιστῆσαι τὴν διάνοιαν καὶ μὴ προπετῶς εἰς τὸν φίλον,
ὃς ἔνδον ἦν προκεκλημένος, ἐξαμαρτεῖν. ἕτερον δέ, ξένου 126
τινὸς ἐκβεβληκότος ἐν Ἀσκληπιείῳ ζώνην χρυσίον ἔχουσαν
καὶ τῶν μὲν νόμων τὸ πεσὸν ἐπὶ τὴν γῆν κωλυόντων
ἀναιρεῖσθαι, τοῦ δὲ ξένου σχετλιάζοντος, κελεῦσαι τὸ μὲν

6—14 cf. Rohde 148; Baumgartner, ARW 24, 1926, 270 s.

5 κᾶτα γνῶναι F κᾳ̃τα γνῶναι Co., sed cf. 1, ubi F κᾶτα δοξάσαι 9 σύνεγγυς *brevi post* τοῦ P τοι F κοινῇ Co. κοινοῦ F 11 ἑτέρου del. Na. ⟨τοῦ⟩ ἑτέρου Ro., sed cf. D 629 19 τὸν Πυθαγόρειον] cf. 13 ἐπεὶ δείξας He. ἐπιδείξας F 23 φῆσαι Na. ἔφη F

χρυσίον ἐξελεῖν, ὃ μὴ πέπτωκεν ἐπὶ τὴν γῆν, τὴν δὲ ζώνην ἐᾶν· εἶναι γὰρ ταύτην ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ τὸ μεταφερόμενον δὲ ὑπὸ τῶν ἀγνοούντων εἰς τόπους ἑτέρους ἐν Κρότωνι γενέσθαι λέγουσιν, ὅτι θέας οὔσης καὶ γεράνων ὑπὲρ τοῦ θεάτρου φερομένων, εἰπόντος τινὸς τῶν καταπεπλευκότων πρὸς τὸν πλησίον καθήμενον· 'ὁρᾷς τοὺς μάρτυρας;' ἐπακούσας τις τῶν Πυθαγορείων ἤγαγεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ τῶν χιλίων ἀρχεῖον, ὑπολαβών, ὅπερ ἐλέγχοντες τοὺς παῖδας ἐξεῦρον, καταπεποντικέναι τινὰς τὰς ὑπὲρ τῆς νεὼς πετομένας γεράνους μαρτυρομένους. καὶ πρὸς ἀλλήλους δέ τινες, ὡς ἔοικε, διενεχθέντες, νεωστὶ πρὸς Πυθαγόραν παραβαλόντες, ὡς ὁ νεώτερος προσελθὼν διελύετο, φάσκων οὐ δεῖν ἐφ' ἕτερον ποιεῖσθαι τὴν ἀναφοράν, ἀλλ' ἐν αὑτοῖς ἐπιλαθέσθαι τῆς ὀργῆς, τὰ μὲν ἄλλα αὑτῷ φῆσαι τὸν ἀκούοντα διαφερόντως ἀρέσκειν, αἰσχύνεσθαι δὲ ἐπὶ τῷ πρεσβύτερος ὢν μὴ πρότερος [ὢν] αὐτὸς προσελθεῖν.

127 *** καὶ ταῦτα πρὸς ἐκεῖνον εἰπεῖν καὶ τὰ περὶ Φιντίαν καὶ Δάμωνα, περί τε Πλάτωνος καὶ Ἀρχύτου, καὶ τὰ περὶ Κλεινίαν καὶ Πρῶρον. χωρὶς τοίνυν τούτων Εὐβούλου τοῦ Μεσηνίου πλέοντος εἰς οἶκον καὶ ληφθέντος ὑπὸ Τυρρηνῶν καὶ καταχθέντος εἰς Τυρρηνίαν, Ναυσίθοος ὁ Τυρρηνός, Πυθαγόρειος ὤν, ἐπιγνοὺς αὐτὸν ὅτι τῶν Πυθαγόρου μαθητῶν ἐστιν, ἀφελόμενος τοὺς λῃστὰς μετ' ἀσφαλείας

2—10 cf. Rohde 147 8 χιλίων] cf. p. 25, 14 18 τὰ — 19 Δάμωνα] cf. p. 125, 25 ss. (Aristox.) 19 περί τε Πλάτωνος] cf. Plut. Timol. 15, 5 τὰ — 20 Πρῶρον] cf. p. 128, 12 ss.

5 ὑπὲρ anon. ὑπὸ F 8 ὅπερ Arc. ὥπερ F 10 μαρτυρομένους P[r]C μαρτυρουμένους F 12 παραβαλόντες Co. παραβάλλοντες F, cf. p. 99, 24 14 αὑτοῖς Na. αὐτοῖς F 15 αὑτῷ Na. αὐτοῖς F αὐτῷ Kü. 16 ὢν del. Kü. 18 lac. indicavit Sca. πρὸς ἐκεῖνον εἰπεῖν sc. πρὸς Ἀριστόξενον τὸν Διονύσιον, cf. Cobet, Collect. crit. 371. 435; v. p. 125, 18 ss.; 127, 10 s.; Porph. 59; Plut. l. l. 19 ἀρχύτου F, ubi quantum video nihil correctum, sed charta vitiosa 21 et 73, 1 Μεσσηνίου et Μεσσήνην Kü., sed cf. Polyaen. 1, 6 p. 12, 4 s. Melb. saepius; Steph. Byz. Μεσσήνη p. 447, 15 s. Mein.

πολλῆς εἰς τὴν Μεσήνην αὐτὸν κατέστησε. Καρχηδονίων 128
τε πλείους ἢ πεντακισχιλίους ἄνδρας, τοὺς παρ' αὐτοῖς στρατευομένους, εἰς νῆσον ἔρημον ἀποστέλλειν μελλόντων, ἰδὼν ἐν τούτοις Μιλτιάδης ὁ Καρχηδόνιος Ποσιδῆν Ἀργεῖον, ἀμφότεροι τῶν Πυθαγορείων ὄντες, προσελθὼν αὐτῷ τὴν μὲν πρᾶξιν τὴν ἐσομένην οὐκ ἐδήλωσεν, ἠξίου δ' αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν ἀποτρέχειν τὴν ταχίστην, καὶ παραπλεούσης νεὼς συνέστησεν αὐτὸν ἐφόδιον προσθεὶς καὶ τὸν ἄνδρα διέσωσεν ἐκ τῶν κινδύνων. ὅλως δὲ πάσας εἴ τις λέγοι τὰς γεγενημένας ὁμιλίας τοῖς Πυθαγορείοις πρὸς ἀλλήλους, ὑπεραίροι ἂν τῷ μήκει τὸν ὄγκον καὶ τὸν καιρὸν τοῦ συγγράμματος.

μέτειμι οὖν μᾶλλον ἐπ' ἐκεῖνα, ὡς ἦσαν ἔνιοι τῶν Πυ- 129
θαγορείων πολιτικοὶ καὶ ἀρχικοί. καὶ γὰρ νόμους ἐφύλαττον καὶ πόλεις Ἰταλικὰς διῴκησάν τινες, ἀποφαινόμενοι μὲν καὶ συμβουλεύοντες τὰ ἄριστα ὧν ὑπελάμβανον, ἀπεχόμενοι δὲ δημοσίων προσόδων. πολλῶν δὲ γιγνομένων κατ' αὐτῶν διαβολῶν ὅμως ἐπεκράτει μέχρι τινὸς ἡ τῶν Πυθαγορείων καλοκαγαθία καὶ ἡ τῶν πόλεων αὐτῶν βούλησις, ὥστε ὑπ' ἐκείνων οἰκονομεῖσθαι βούλεσθαι τὰ περὶ τὰς πολιτείας. ἐν τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ δοκοῦσιν αἱ κάλλισται τῶν πολιτειῶν ἐν Ἰταλίᾳ γενέσθαι καὶ ἐν Σικελίᾳ. Χαρών- 130
δας τε γὰρ ὁ Καταναῖος, εἷς εἶναι δοκῶν τῶν ἀρίστων νομοθετῶν, Πυθαγόρειος ἦν, Ζάλευκός τε καὶ Τιμάρης οἱ Λοκροί, ὀνομαστοὶ γεγενημένοι ἐπὶ νομοθεσίᾳ, Πυθαγόρειοι ἦσαν, οἵ τε τὰς Ῥηγινικὰς πολιτείας συστήσαντες, τήν τε γυμνασιαρχικὴν κληθεῖσαν καὶ τὴν ἐπὶ Θεοκλέους ὀνομαζομένην, Πυθαγόρειοι λέγονται εἶναι, Φύτιός τε καὶ Θεοκλῆς

1—3 cf. Diod. 5, 11 13—p. 74, 3 cf. p. 19, 22 ss. 14 πολιτ.] cf. p. 41, 11 18—21 ~ p. 134, 1 ss. (Aristox.); v. et. p. 41, 11 28 s. cf. p. 96, 24 s.; 145, 18 s.

1 Μεσήνην] cf. ad p. 72, 21 4 Ποσιδῆν Ahrens ποσσίδην F 5 ἀμφότεροι—ὄντες] cf. D 647 13 ἐκεῖνο Ro. 15 διῴκησαν Kü. (Ho.) διώκισάν F 20 ὑπ' p. 134, 3 ἐπ' F h.l. τὰς p. 134, 3 τῆς F h.l. 24 Πυθ. ἦν] cf. D 655 28 s. recte distinxit Mew.

καὶ Ἑλικάων καὶ Ἀριστοκράτης· διήνεγκαν ⟨δὲ⟩ ἐπιτηδεύμασί τε καὶ ἔθεσιν, οἷς καὶ αἱ ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις πόλεις κατ᾽ ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐχρήσαντο.

ὅλως δὲ εὑρετὴν αὐτὸν γενέσθαι φασὶ καὶ τῆς πολιτικῆς ὅλης παιδείας, εἰπόντα μηδὲν εἰλικρινὲς εἶναι τῶν ὄντων πραγμάτων, ἀλλὰ μετέχειν καὶ γῆν πυρὸς καὶ πῦρ ὕδατος καὶ πνεῦμα τούτων καὶ ταῦτα πνεύματος, ἔτι καλὸν αἰσχροῦ καὶ δίκαιον ἀδίκου καὶ τἆλλα κατὰ λόγον τούτοις (ἐκ δὲ ταύτης τῆς ὑποθέσεως λαβεῖν τὸν λόγον τὴν εἰς ἑκάτερον μέρος ὁρμήν· δύο δὲ εἶναι κινήσεις καὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς, τὴν μὲν ἄλογον, τὴν δὲ προαιρετικήν), πολιτειῶν δὲ γραμμάς τινας τοιάσδε τρεῖς συστησάμενον, τοῖς ἄκροις ἀλλήλων συμψαυούσας, μίαν ὀρθὴν γωνίαν ποιούσας, τὴν μὲν ἐπίτριτον φύσιν ἔχουσαν, τὴν δὲ πέντε τοιαῦτα δυναμένην, τὴν δὲ τούτων ἀμφοτέρων ἀνὰ μέσον.

131 λογιζομένων δ᾽ ἡμῶν τάς τε τῶν γραμμῶν πρὸς ἀλλήλας συμπτώσεις καὶ τὰς τῶν χωρίων τῶν ἀπὸ τούτων, βελτίστην ὑποτυποῦσθαι πολιτείας εἰκόνα. σφετερίσασθαι δὲ τὴν δόξαν Πλάτωνα, λέγοντα φανερῶς ἐν τῇ Πολιτείᾳ τὸν ἐπίτριτον ἐκεῖνον πυθμένα τὸν τῇ πεμπάδι συζευγνύμενον καὶ τὰς δύο παρεχόμενον ἁρμονίας. ἀσκῆσαι δέ φασιν αὐτὸν καὶ τὰς μετριοπαθείας καὶ τὰς μεσότητας καὶ τὸ σύν τινι προηγουμένῳ τῶν ἀγαθῶν ἕκαστον εὐδαίμονα ποιεῖν τὸν βίον, καὶ συλλήβδην προσευρεῖν τὴν αἵρεσιν τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν καὶ προσηκόντων ἔργων.

132 ἀπαλλάξαι δὲ λέγεται τοὺς Κροτωνιάτας καὶ τῶν παλλακίδων καὶ καθόλου τῆς πρὸς τὰς ἀνεγγύους γυναῖκας

4 s. cf. p. 41, 11 6 s. cf. Alex. Polyhist. ap. LDiog. 25 p. 125, 1 s.; Rostagni 260, 3 11—18 cf. Delatte, Pol. 60 19 cf. Plat. remp. 546 c 26 — p. 75, 12 cf. p. 26, 23 s.

1 suppl. Mew. 4 ὅλως — 15 μέσον] cf. D 677 5 ὅλης] cf. D 655 7 πνεῦμα τούτων Ro. πνευμάτων F ἔτι Ro. (Ho.) ἔτι τε Loganus ἔστι F 12 γραμμάς—15 μέσον] cf. D 677 trianguli figuram in sup. marg. fol. 24ᵛ adpictam habet F, cf. schol. p. 148 16 ἀλλήλας Sca. ἄλληλα F

ὁμιλίας. πρὸς Δεινὼ γὰρ τὴν Βροντίνου γυναῖκα, τῶν Πυθαγορείων ἑνός, οὖσαν σοφήν τε καὶ περιττὴν τὴν ψυχήν, ἧς ἐστὶ καὶ τὸ καλὸν καὶ περίβλεπτον ῥῆμα, τὸ τὴν γυναῖκα δεῖν θύειν αὐθημερὸν ἀνισταμένην ἀπὸ τοῦ ἑαυτῆς ἀνδρός, ὅ τινες εἰς Θεανὼ ἀναφέρουσι, πρὸς δὴ ταύτην παρελθούσας τὰς τῶν Κροτωνιατῶν γυναῖκας παρακαλέσαι περὶ τοῦ συμπεῖσαι τὸν Πυθαγόραν διαλεχθῆναι περὶ τῆς πρὸς αὐτὰς σωφροσύνης τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν. ὃ δὴ καὶ συμβῆναι, καὶ τῆς γυναικὸς ἐπαγγειλαμένης καὶ τοῦ Πυθαγόρου διαλεχθέντος καὶ τῶν Κροτωνιατῶν πεισθέντων ἀναιρεθῆναι παντάπασι τὴν τότε ἐπιπολάζουσαν ἀκολασίαν. ἔτι φασὶ Πυθαγόραν, ἀφικομένων εἰς τὴν πόλιν 133
τῶν Κροτωνιατῶν ἐκ τῆς Συβάριδος πρεσβευτῶν ἐπὶ τὴν ἐξαίτησιν τῶν φυγάδων, θεασάμενόν τινα τῶν πρέσβεων αὐτόχειρα γεγενημένον τῶν αὐτοῦ φίλων, μηδὲν ἀποκρίνασθαι αὐτῷ. ἐπερομένου δὲ τοῦ ἀνθρώπου καὶ βουλομένου τῆς ὁμιλίας αὐτοῦ μετέχειν, εἰπεῖν ὡς οὐ θεμιστεύοι τοῖς ⟨τοιούτοις⟩ ἀνθρώποις· ὅθεν δὴ καὶ παρά τισιν Ἀπόλλωνα νομισθῆναι αὐτόν. ταῦτα δὴ πάντα καὶ ὅσα μικρὸν ἔμπροσθεν εἰρήκαμεν περὶ τῆς τῶν τυράννων καταλύσεως καὶ τῆς τῶν πόλεων ἐλευθερώσεως τῶν ἐν Ἰταλίᾳ τε καὶ Σικελίᾳ καὶ ἄλλων πλειόνων δείγματα ποιησώμεθα τῆς εἰς τὰ πολιτικὰ ἀγαθὰ ὠφελείας αὐτοῦ, ἣν συνεβάλλετο τοῖς ἀνθρώποις.

Τὸ δὴ μετὰ τοῦτο μηκέθ' οὑτωσὶ κοινῶς, ἀλλὰ καὶ κατ' 28 134
ἰδίαν ἀποτεμόμενοι τὰ τῶν ἀρετῶν ἔργα αὐτοῦ τῷ λόγῳ κοσμήσωμεν. ἀρξώμεθα δὲ πρῶτον ἀπὸ θεῶν, ὥσπερ καὶ νομίζεται, τήν τε ὁσιότητα αὐτοῦ πειραθῶμεν ἐπιδεῖξαι

3—5 cf. p. 30, 5 ss. 12—19 cf. p. 99, 1 ss. 19—22 cf. p. 19, 22 ss.

---

1 Δεινὼ Sca. δεινωνὼ F Βροντίνου] eadem nominis forma p. 144, 1, Βροτίνου p. 147, 1; utraque forma litteris traditur 3 περίβλεπτον] περιβόητον e p. 30, 5 s. Co. 18 suppl. Na., cf. D 655 19 ὀνομασθῆναι Co.

καὶ τὰ ἀπ᾿ αὐτῆς θαυμαστὰ ἔργα ἐπιδείξωμεν ἑαυτοῖς καὶ τῷ λόγῳ κοσμήσωμεν. ἓν μὲν οὖν δεῖγμα αὐτῆς ἐκεῖνο ἔστω, οὗ καὶ πρότερον ἐμνημονεύσαμεν, ὅτι δὴ ἐγίνωσκε τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, τίς ἦν καὶ πόθεν εἰς τὸ σῶμα εἰσεληλύθει, τούς τε προτέρους αὐτῆς βίους, καὶ τούτων πρόδηλα τεκμήρια παρεῖχε. μετὰ τοῦτο τοίνυν ἐκεῖνο. Νέσσον ποτὲ τὸν ποταμὸν σὺν πολλοῖς τῶν ἑταίρων διαβαίνων προσεῖπε τῇ φωνῇ, καὶ ὁ ποταμὸς γεγωνόν τι καὶ τρανὸν ἀπεφθέγξατο πάντων ἀκουόντων· 'χαῖρε, Πυθαγόρα'. ἔτι μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἔν τε Μεταποντίῳ τῆς Ἰταλίας καὶ ἐν Ταυρομενίῳ τῆς Σικελίας συγγεγονέναι καὶ διειλέχθαι κοινῇ τοῖς ἑκατέρωθι ἑταίροις αὐτὸν διαβεβαιοῦνται σχεδὸν ἅπαντες, σταδίων ἐν μεσαιχμίῳ παμπόλλων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑπαρχόντων, οὐδ᾿ ἡμέραις ἀνυσίμων πάνυ
135 πολλαῖς. τὸ μὲν γὰρ ὅτι τὸν μηρὸν χρύσεον ἐπέδειξεν Ἀβάριδι τῷ Ὑπερβορέῳ, εἰκάσαντι αὐτὸν Ἀπόλλωνα εἶναι τὸν ⟨ἐν⟩ Ὑπερβορέοις, οὗπερ ἦν ἱερεὺς ὁ Ἄβαρις, βεβαιοῦντα ὡς τοῦτο ἀληθὲς ὑπολαμβάνοι καὶ οὐ διαψεύδοιτο, καὶ πάνυ τεθρύλληται. καὶ μυρία ἕτερα τούτων θειότερα καὶ θαυμαστότερα περὶ τἀνδρὸς ὁμαλῶς καὶ συμφώνως ἱστορεῖται, προρρήσεις τε σεισμῶν ἀπαράβατοι καὶ λοιμῶν ἀποτροπαὶ σὺν τάχει καὶ ἀνέμων βιαίων χαλαζῶν τε χύσεως παραυτίκα κατευνήσεις καὶ κυμάτων ποταμίων τε καὶ θαλασσίων ἀπευδιασμοὶ πρὸς εὐμαρῆ τῶν ἑταίρων διάβασιν. ὧν μεταλαβόντας Ἐμπεδοκλέα τε τὸν Ἀκραγαντῖνον καὶ Ἐπιμενίδην τὸν Κρῆτα καὶ Ἄβαριν τὸν Ὑπερβόρειον πολ-

---

3 πρότερον] cf. p. 34, 12 ss. 6—19 ∼ Porph. 27 s., cf. Aristot. ap. Apollon. mirab. 6; eund. ap. Ael. v. h. 2, 26 (4, 17) 6—9 cf. LDiog. 11 p. 112, 8 s. 6 Νέσσον] cf. Friedlaender, Herakles 81, 1; Bieler, Wien. Stud. 48, 1930, 201 ss. 9—15 cf. p. 77, 8 s. 15—19 cf. p. 18, 3 15 s. cf. p. 54, 8 ss. 19—p. 77, 9 ∼ Porph. 28 s. 19—p. 77, 1 cf. E. Pfeiffer, Stud. zum antiken Sternglauben 97 21 cf. p. 77, 9 ss. 25 Ἐμπεδοκλέα (v. et. p. 77, 3)] cf. p. 60, 6 26 Ἐπιμενίδην] cf. ib.

---

1 ἐπιδ.—2 κοσμ.] cf. D 655 12 αὐτὸν Na. αὐτῶν F 17 e Porph. suppl. Sca. 17 s. βεβαιοῦντα] cf. D 646 22 τ᾿ ἐκχύσεως Porph. 23 κατευνήσεις Arc. κατεύνησις F καταστολαὶ Porph.

λαχῇ καὶ αὐτοὺς τοιαῦτά τινα ἐπιτετελεκέναι. δῆλα δ' αὐτῶν 136
τὰ ποιήματα ὑπάρχει, ἄλλως τε καὶ ἀλεξανέμας μὲν ὂν τὸ
ἐπώνυμον Ἐμπεδοκλέους, καθαρτὴς δὲ τὸ Ἐπιμενίδου,
αἰθροβάτης δὲ τὸ Ἀβάριδος, ὅτι ἄρα ὀιστῷ τοῦ ἐν Ὑπερ-
βορέοις Ἀπόλλωνος δωρηθέντι αὐτῷ ἐποχούμενος ποτα-
μούς τε καὶ πελάγη καὶ τὰ ἄβατα διέβαινεν, ἀεροβατῶν
τρόπον τινά, ὅπερ ὑπενόησαν καὶ Πυθαγόραν τινὲς πεπον-
θέναι τότε, ἡνίκα καὶ ἐν Μεταποντίῳ καὶ ἐν Ταυρομενίῳ
τοῖς ἑκατέρωθι ἑταίροις ὡμίλησε τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. λέγεται
δ' ὅτι καὶ σεισμὸν ἐσόμενον ἀπὸ φρέατος, οὗ ἐγεύσατο,
προηγόρευσε, καὶ περὶ νεὼς οὐριοδρομούσης, ὅτι καταπον-
τισθήσεται. καὶ ταῦτα μὲν ἔστω τεκμήρια τῆς εὐσεβείας 137
αὐτοῦ. βούλομαι δὲ ἄνωθεν τὰς ἀρχὰς ὑποδεῖξαι τῆς τῶν
θεῶν θρησκείας, ἃς προεστήσατο Πυθαγόρας τε καὶ οἱ
ἀπ' αὐτοῦ ἄνδρες.

ἅπαντα ὅσα περὶ τοῦ πράττειν ἢ μὴ πράττειν διορίζουσιν ἐστόχασται τῆς πρὸς τὸ θεῖον ὁμολογίας, καὶ ἀρχὴ αὕτη ἐστὶ καὶ βίος ἅπας συντέτακται πρὸς τὸ ἀκολουθεῖν τῷ θεῷ, καὶ ὁ λόγος οὗτος ταύτης ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας, ὅτι γελοῖον ποιοῦσιν ἄνθρωποι ἄλλοθέν ποθεν ζητοῦντες τὸ εὖ ἢ παρὰ τῶν θεῶν, καὶ ὅμοιον ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐν βασιλευομένῃ χώρᾳ τῶν πολιτῶν τινὰ ὕπαρχον θεραπεύσῃ, ἀμελήσας αὐτοῦ τοῦ πάντων ἄρχοντος καὶ βασιλεύοντος· τοιοῦτον γὰρ οἴονται ποιεῖν καὶ τοὺς ἀνθρώπους. ἐπεὶ γὰρ ἔστι τε θεὸς καὶ οὗτος πάντων κύριος, δεῖν δὲ ὡμολόγη-

2 ἀλεξανέμας] cf. Timaeum ap. LDiog. 8, 60; VS 31 A 14; Suid. Ἐμπεδοκλῆς p. 258, 17 s.; Tzetz. Chil. 2, 898 ss.; Max. Planud. in Rhet. gr. 5, 459, 2 W. 4—7 cf. p. 53, 19 ss. 8 s. cf. p. 76, 9 ss. 9—11 cf. p. 76, 21; Porph. ap. Euseb. pr. ev. 10, 3, 6. 8; v. et. VS 7 A 6 16 — p. 78, 3 ~ p. 50, 18 ss.

2 τε Porph. codd. V Mon. δὲ F Porph. cod. B ἀλεξάνεμος Porph. 3 καθαρτὴς Porph. καθαρίης F 4 ὅτι Porph. ὅτε F 10 ἀπὸ Wa. ἐπὶ F 16 τοῦ p. 50, 18 τὸ F h. l. 17 ἐστόχασται p. 50, 19 ἐστόχασθαι F h. l. ὁμιλίας Sca. 18 ὁ ante βίος add. p. 50, 20 22 θεραπεύοι p. 50, 24, cf. D 643 23 καὶ βασ. om. p. 51, 1, cf. D 653

ται παρὰ τοῦ κυρίου τἀγαθὸν αἰτεῖν, πάντες τε, οὓς μὲν
ἂν φιλῶσι καὶ οἷς ἂν χαίρωσι, τούτοις διδόασι τἀγαθά,
πρὸς δὲ οὓς ἐναντίως ἔχουσι, τἀναντία, δῆλον ὅτι ταῦτα
138 πρακτέον, οἷς τυγχάνει ὁ θεὸς χαίρων. ταῦτα δὲ οὐ ῥᾴδιον
εἰδέναι, ἂν μή τις ἢ θεοῦ ἀκηκοότος ἢ θεοῦ ἀκούσῃ ἢ
διὰ τέχνης θείας πορίζηται. διὸ καὶ περὶ τὴν μαντικὴν
σπουδάζουσι· μόνη γὰρ αὕτη ἑρμηνεία τῆς παρὰ τῶν θεῶν
διανοίας ἐστί. καὶ ὁμῶς δὲ τὴν αὐτῶν πραγματείαν ἀξίαν
⟨ἄν⟩ τῳ δόξειεν εἶναι τῷ οἰομένῳ θεοὺς εἶναι, τοῖς δ' εὐή-
θειαν θάτερον τούτων καὶ ἀμφότερα. ἔστι δὲ καὶ τῶν ἀπο-
ταγμάτων τὰ πολλὰ ἐκ τελετῶν εἰσενηνεγμένα, διὰ τὸ
οἴεσθαί τι εἶναι αὐτοὺς τὰ τοιαῦτα καὶ μὴ νομίζειν ἀλα-
ζονείαν, ἀλλ' ἀπό τινος θεοῦ ἔχειν τὴν ἀρχήν. καὶ τοῦτό
γε πάντες οἱ Πυθαγόρειοι ὁμῶς ἔχουσι πιστευτικῶς, οἷον
περὶ Ἀριστέου τοῦ Προκοννησίου καὶ Ἀβάριδος τοῦ Ὑπερ-
βορέου τὰ μυθολογούμενα καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα λέγεται.
πᾶσι γὰρ πιστεύουσι τοῖς τοιούτοις, πολλὰ δὲ καὶ αὐτοὶ
πειρῶνται, τῶν τοιούτων δέ, τῶν δοκούντων μυθικῶν,
ἀπομνημονεύουσιν ὡς οὐδὲν ἀπιστοῦντες ὅ τι ἂν εἰς τὸ
139 θεῖον ἀνάγηται. ἔφη γοῦν Εὔρυτόν τις λέγειν ὅτι φαίη
ποιμὴν ἀκοῦσαί τινος ᾄδοντος, νέμων ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ
Φιλολάου, καὶ τὸν οὐθὲν ἀπιστῆσαι, ἀλλ' ἐρέσθαι τίνα
ἁρμονίαν. ἦσαν δὲ οὗτοι ἀμφότεροι Πυθαγόρειοι, καὶ μα-
θητὴς Εὔρυτος Φιλολάου. φασὶ δὲ καὶ τῷ Πυθαγόρᾳ τινά
ποτε λέγειν ὅτι δοκοίη ποτὲ ἐν τῷ ὕπνῳ τῷ πατρὶ δια-
λέγεσθαι τεθνεῶτι καὶ ἐπερέσθαι· 'τίνος τοῦτο [τὸ] ση-

6—8 cf. p. 61, 25 10 s. cf. Alex. Polyhist. ap. LDiog. 33 p. 131, 1 s. ἀποταγμάτων] cf. p. 10, 12 15 Ἀριστέου] cf. Rohde, Psyche 2[2], 91 ss.; Meuli, Herm. 70, 1935, 153 ss. 17—p. 79, 7 cf. p. 83, 18 ss. 20—24 cf. p. 60, 3 s. 20—23 cf. Delatte, Rev. arch. 21, 1913, 329 ss. 24—p. 79, 3 cf. Porph. ap. Stob. 1, 49, 59 p. 445, 4 ss.

1 αἰτεῖν p. 51, 4 ἐστι F h. l. 3 οὓς δὲ p. 51, 5 8 ὁμῶς D 677 ὅμως F ὁμοίως Ki., cf. Lobeck ad Soph. Ai. 1372; v. et. 14 9 suppl. D l. l. post Kiesslingium, v. D 825 14 ὁμῶς Kü. ὅμως F, cf. 8 15 Ἀριστέου We. ἀρισταίου F 26 τὸ del. Co.

μεῖον;' τὸν δ' οὐθενὸς φάναι, ἀλλ' ὡς διελέγετο αὐτῷ ἀληθῶς· 'ὥσπερ οὖν οὐδὲ τὸ ἐμοὶ νῦν σε διαλέγεσθαι σημαίνει οὐθέν, οὕτως οὐδὲ ἐκεῖνο'. ὥστε πρὸς πάντα τὰ τοιαῦτα οὐχὶ αὑτοὺς εὐήθεις νομίζουσιν, ἀλλὰ τοὺς ἀπιστοῦντας· οὐ γὰρ εἶναι τὰ μὲν δυνατὰ τῷ θεῷ, τὰ δὲ ἀδύνατα, ὥσπερ οἴεσθαι τοὺς σοφιζομένους, ἀλλὰ πάντα δυνατά. καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ αὐτή ἐστι τῶν ἐπῶν, ἃ ἐκεῖνοί φασι μὲν εἶναι Λίνου, ἔστι μέντοι ἴσως ἐκείνων·

ἔλπεσθαι χρὴ πάντ', ἐπεὶ οὐκ ἔστ' οὐδὲν ἄελπτον·
ῥᾴδια πάντα θεῷ τελέσαι, καὶ ἀνήνυτον οὐδέν.

τὴν δὲ πίστιν τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπολήψεων ἡγοῦνται εἶναι 140 ταύτην, ὅτι ἦν ὁ πρῶτος εἰπὼν αὐτὰ οὐχ ὁ τυχών, ἀλλ' ὁ θεός. καὶ ἓν τοῦτο τῶν ἀκουσμάτων ἐστί· 'τίς εἶ, Πυθαγόρα;' φασὶ γὰρ εἶναι Ἀπόλλωνα Ὑπερβόρεον· τούτου δὲ τεκμήρια ἔχεσθαι ὅτι ἐν τῷ ἀγῶνι ἐξανιστάμενος τὸν μηρὸν παρέφηνε χρυσοῦν καὶ ὅτι Ἄβαριν τὸν Ὑπερβόρεον εἱστία καὶ τὴν ὀιστὸν αὐτοῦ ἀφείλετο, ᾗ ἐκυβερνᾶτο. λέγεται δὲ ὁ Ἄβαρις ἐλθεῖν ἐξ Ὑπερβορέων, ἀγείρων 141 χρυσὸν εἰς τὸν νεὼν καὶ προλέγων λοιμόν. κατέλυε δὲ ἐν τοῖς ἱεροῖς, καὶ οὔτε πίνων οὔτε ἐσθίων ὤφθη ποτὲ οὐθέν. λέγεται δὲ καὶ ἐν Λακεδαιμονίοις θῦσαι τὰ κωλυτήρια, καὶ διὰ τοῦτο οὐδεπώποτε ὕστερον ἐν Λακεδαίμονι λοιμὸν γενέσθαι. τοῦτον οὖν τὸν Ἄβαριν παρελόμενος ἣν εἶχεν ὀιστὸν χρυσῆν, ἧς ἄνευ οὐχ οἷός τ' ἦν τὰς ὁδοὺς ἐξευρί-

---

5—7 cf. Brinkmann, Quaestionum de dialogis Platoni falso addictis specimen, diss. Bonn. 1891, 18 s. 9 s. adfert Stob. 4, 46, 1 p. 997, 4 s. Lini nomine praem. 14—17 cf. p. 18, 3 15 s. cf. p. 54, 8 ss. 17 cf. p. 53, 17; infra 23ss. 18 s. cf. p. 53, 10 s.; 54, 17; Meuli, Herm. 70, 1935, 162 20 cf. Herod. 4, 36, 1; v. et. p. 12, 2 s. 21—23 ~ Apollon. mirab. 4, cf. p. 53, 24 s. 23—p. 80, 1 cf. 17

---

5 τῷ θεῷ C τῶν θεῶν F τοῖς θεοῖς Kü. 7 ἐκεῖνοι] cf. D 655 12 αὐτὰ Ki. αὐτὸ F αὐτὸς V. Rose 12 s. ἀλλ' ὁ] ἀλλὰ V. Rose 13 εἶ D 677 s. ἢ F ἦν Na. δὴ Corssen ὁ Sca. ἢ ποῖος Ro. 13 s. Πυθαγόρα Schw. πυθαγόρας F 15 ἀγῶνι Ael. v. h. 2, 26 αἰῶνι F 17 εἱστία Sca. ἑστιᾶ F τὴν ὀιστὸν] cf. D 678 22 οὐδεπώποτε] cf. D l. l. 23 s. ἣν ... χρυσῆν D l. l. ὃν ... χρυσοῦν F 24 ἧς F οὗ P[r]

142 σκειν, ὁμολογοῦντα ἐποίησε. καὶ ἐν Μεταποντίῳ, εὐξαμέ-
νων τινῶν γενέσθαι αὐτοῖς τὰ ἐν τῷ προσπλέοντι πλοίῳ,
'νεκρὸς τοίνυν ἂν ὑμῖν' ἔφη, καὶ ἐφάνη νεκρὸν ἄγον τὸ
πλοῖον. καὶ ἐν Συβάρει τὸν ὄφιν τὸν ἀποκτείναντα τὸν
δασὺν ἔλαβε καὶ ἀπεπέμψατο, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν ἐν Τυρ-
ρηνίᾳ τὸν μικρὸν ὄφιν, ὃς ἀπέκτεινε δάκνων. ἐν Κρότωνι
δὲ τὸν ἀετὸν τὸν λευκὸν κατέψησεν ὑπομείναντα, ὥς φασι.
βουλομένου δέ τινος ἀκούειν οὐκ ἔφη πω λέξειν πρὶν ἢ
σημεῖόν τι φανῇ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐγένετο ἐν Καυλωνίᾳ ἡ
λευκὴ ἄρκτος. καὶ πρὸς τὸν μέλλοντα ἐξαγγέλλειν αὐτῷ
143 τὸν τοῦ υἱοῦ θάνατον προεῖπεν αὐτός. καὶ Μυλλίαν τὸν
Κροτωνιάτην ἀνέμνησεν, ὅτι ἦν Μίδας ὁ Γορδίου, καὶ
ᾤχετο ὁ Μυλλίας εἰς τὴν ἤπειρον, ποιήσων ὅσα ἐπὶ τῷ
τάφῳ ἐκέλευσε. λέγουσι δὲ καὶ ὅτι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ὁ
πριάμενος καὶ ἀνορύξας, ἃ μὲν εἶδεν οὐδενὶ ἐτόλμησεν
εἰπεῖν, ἀντὶ δὲ τῆς ἁμαρτίας ταύτης ἐν Κρότωνι ἱεροσυ-
λῶν ἐλήφθη καὶ ἀπέθανε· τὸ γὰρ γένειον ἀποπεσὸν τοῦ
ἀγάλματος τὸ χρυσοῦν ἐφωράθη λαβών. ταῦτά τε οὖν
λέγουσι πρὸς πίστιν καὶ ἄλλα τοιαῦτα. ὡς δὲ τούτων τε
ὁμολογουμένων καὶ ἀδυνάτου ὄντος περὶ ἄνθρωπον ἕνα
ταῦτα συμβῆναι, ἤδη οἴονται σαφὲς εἶναι ὅτι ὡς παρὰ
κρείττονος ἀποδέχεσθαι χρὴ τὰ παρ' ἐκείνου λεχθέντα καὶ
οὐχὶ ἀνθρώπου. ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπορούμενον τοῦτο σημαίνειν·
144 ἔστι γὰρ παρ' αὐτοῖς λεγόμενον ὅτι

ἄνθρωπος δίπος ἐστὶ καὶ ὄρνις καὶ τρίτον ἄλλο.

τὸ γὰρ τρίτον Πυθαγόρας ἐστί. τοιοῦτος μὲν οὖν διὰ
τὴν εὐσέβειαν ἦν καὶ ἐπὶ τῆς ἀληθείας ἐνομίζετο εἶναι.

1—6 cf. Apollon. mirab. 6 1—4 cf. Porph. p. 32, 2 ss. 6 s. cf. p. 33, 21 ss. 8 s. cf. p. 61, 25 9 Καυλωνίᾳ] cf. Aristot. ap. Apollon. l. l. 11 s. cf. Ael. v. h. 4, 17; v. et. p. 34, 9 ss. 21—23 cf. Ael. l. l. p. 67, 23 ss. H. 25 cf. Delatte, Litt. 16

---

3 εἴη post ἂν add. Co. γένοιτο post ὑμῖν add. Ro., sed cf. D 651 4 ἀποκτείνοντα V. Rose 6 ὃς] αὐτὸς V. Rose ex Apollon. 8 πρὶν — 9 φανῇ] cf. D 641 s. 10 αὐτῷ Sca. αὐτοῦ F 11 τοῦ υἱοῦ Co. τούτου F 20 ἕνα] cf. D 631 25 δίπος Sca. δίπους F

περὶ δὲ τοὺς ὅρκους εὐλαβῶς οὕτως διέκειντο πάντες οἱ Πυθαγόρειοι, μεμνημένοι τῆς Πυθαγόρου ὑποθήκης τῆς

ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεούς, νόμῳ ὡς διάκειται,
τίμα καὶ σέβου ὅρκον, ἔπειθ' ἥρωας ἀγαυούς,

ὥστε ὑπὸ νόμου τις αὐτῶν ἀναγκαζόμενος ὀμόσαι, καίτοι εὐορκεῖν μέλλων, ὅμως ὑπὲρ τοῦ διαφυλάξαι τὸ δόγμα ὑπέμεινεν ἀντὶ τοῦ ὀμόσαι τρία μᾶλλον τάλαντα καταθέσθαι, ὅσουπερ τετίμητο τὸ τοιοῦτον τῷ δικασαμένῳ.
ὅτι δ' οὐδὲν ᾤοντο ἐκ ταὐτομάτου συμβαίνειν καὶ ἀπὸ 145
τύχης, ἀλλὰ κατὰ θείαν πρόνοιαν, μάλιστα τοῖς ἀγαθοῖς καὶ εὐσεβέσι τῶν ἀνθρώπων, βεβαιοῖ τὰ ὑπὸ Ἀνδροκύδου ἐν τῷ περὶ Πυθαγορικῶν συμβόλων ἱστορούμενα περὶ Θυμαρίδου τοῦ Ταραντίνου, Πυθαγορικοῦ. ἀποπλέοντι γὰρ αὐτῷ καὶ χωριζομένῳ διά τινα περίστασιν περιέστησαν οἱ ἑταῖροι ἀσπαζόμενοί τε καὶ προπεμπτικῶς ἀποτασσόμενοι. καί τις ἤδη ἐπιβάντι τοῦ πλοίου εἶπεν· 'ὅσα βούλει, παρὰ τῶν θεῶν, ὦ Θυμαρίδα.' καὶ ὅς 'εὐφημεῖν' ἔφη, 'ἀλλὰ βουλοίμην μᾶλλον, ὅσ' ἄν μοι παρὰ τῶν θεῶν γένηται'. ἐπιστημονικὸν γὰρ τοῦτο ἡγεῖτο μᾶλλον καὶ εὔγνωμον, τὸ μὴ ἀντιτείνειν καὶ προσαγανακτεῖν τῇ θείᾳ προνοίᾳ. πόθεν δὴ οὖν τὴν τοσαύτην εὐσέβειαν παρέλαβον οὗτοι οἱ ἄνδρες, εἴ τις βούλοιτο μαθεῖν, ῥητέον ὡς τῆς Πυθαγορικῆς κατ' ἀριθμὸν θεολογίας παράδειγμα ἐναργὲς ἔκειτο παρὰ Ὀρφεῖ.
οὐκέτι δὴ οὖν ἀμφίβολον γέγονε τὸ τὰς ἀφορμὰς παρὰ 146

1—8 cf. p. 84, 21 ss.; Basil. de leg. libris gentil., Migne 31, 577a s. (7, 47 ss. Boulenger); v. et. p. 26, 10 ss. 3s. aur. carm. 1 s.; cf. p. 18, 17 10 θείαν πρόνοιαν] cf. 20; p. 117, 3. 24; Epiphan. adv. haer. prooem., Doxogr. 587, 2; v. et. p. 85, 11; 97, 23 ss. 16—18 cf. Procop. soph. epist. 47 p. 549, 34 ss. Herch.; libros Pythagoreos ap. LDiog. 9 p. 110, 2 s. 19 s. cf. aur. carm. 17 s. 20 cf. 10 20—p. 83, 7 = Kern, Orph. fr. p. 75 s. nr. 249] cf. p. 85, 6 ss. 15 s.; Ion. Chium ap. LDiog. 8 p. 109, 2 s.; Olympiod. in Plat. Phaed. p. 60, 8 s.; 131, 9 ss.; Delatte, Litt. 191 ss.; Theiler, Gnom. 2, 1926, 150 24—p. 82, 2 cf. Procl. in Plat. Tim. vol. 3, 161, 3 ss. Di.

3 διάκειται Arc. διάκεινται F et aur. carm. codd. 17 θεῶν ⟨γένοιτό σοι⟩ Kü., sed cf. D 651 18 ὅσ' ἄν Co. ὅσα F

Ὀρφέως λαβόντα Πυθαγόραν συντάξαι τὸν περὶ θεῶν λόγον, ὃν καὶ ἱερὸν διὰ τοῦτο ἐπέγραψεν, ὡς ἂν ἐκ τοῦ μυστικωτάτου ἀπηνθισμένον παρὰ Ὀρφεῖ τόπου, εἴτε ὄντως τοῦ ἀνδρός, ὡς οἱ πλεῖστοι λέγουσι, σύγγραμμά ἐστιν, εἴτε Τηλαύγους, ὡς ἔνιοι τοῦ διδασκαλείου ἐλλόγιμοι καὶ ἀξιόπιστοι διαβεβαιοῦνται ἐκ τῶν ὑπομνημάτων τῶν Δαμοῖ τῇ θυγατρί, ἀδελφῇ δὲ Τηλαύγους, ἀπολειφθέντων ὑπ' αὐτοῦ Πυθαγόρου, ἅπερ μετὰ θάνατον ἱστοροῦσι δοθῆναι Βιτάλῃ τε τῇ Δαμοῦς θυγατρὶ καὶ Τηλαύγει ⟨ἐν⟩ ἡλικίᾳ γενομένῳ, υἱῷ μὲν Πυθαγόρου, ἀνδρὶ δὲ τῆς Βιτάλης· κομιδῇ γὰρ νέος ὑπὸ τὸν Πυθαγόρου θάνατον ἀπολελειμμένος ἦν παρὰ Θεανοῖ τῇ μητρί. δηλοῦται δὴ διὰ τοῦ ἱεροῦ λόγου τούτου [ἢ περὶ θεῶν λόγου, ἐπιγράφεται γὰρ ἀμφότερον] καὶ τίς ἦν ὁ παραδεδωκὼς Πυθαγόρᾳ τὸν περὶ θεῶν λόγον. λέγει γάρ· '⟨λόγος⟩ ὅδε περὶ θεῶν Πυθαγόρα τῶ Μνημάρχω, τὸν ἐξέμαθον ὀργιασθεὶς ἐν Λιβήθροις τοῖς Θρᾳκίοις, Ἀγλαοφάμω τελεστᾶ μεταδόντος, ὡς ἄρα Ὀρφεὺς ὁ Καλλιόπας κατὰ τὸ Πάγγαιον ὄρος ὑπὸ τᾶς ματρὸς πινυσθεὶς ἔφα, τὰν ἀριθμῶ οὐσίαν ἀίδιον ἔμμεν ἀρχὰν προμαθεστά-

1 περὶ θεῶν] cf. p. 53, 6 2 λόγον ... ἱερὸν] cf. p. 85, 21; Zeller 366, 2; Ad. Krüger, Quaest. Orph., diss. Hal. 1934, 1 ss. 4 σύγγραμμα] cf. Porph. p. 19, 10 5 Τηλαύγους] cf. LDiog. 43 p. 139, 3 ss. (partim Hippobot.); schol. in Plat. remp. 600 b p. 360 = Suid. Πυθαγόρας p. 262, 26; Tzetz. Chil. 2, 903 6—8 cf. Lysid. epist. p. 603, 3 ss. Herch.; v. et. schol. in Plat. l. l. = Suid. l. l. 25 s. 8 ἅπερ — 9 θυγατρὶ] cf. Lysid. epist. p. 603, 8 ss. Herch. 11 s. παρὰ Θεανοῖ τῇ μητρί] de Th. uxore Pythagorae cf. LDiog. 42 p. 138, 8 s.; Euseb. pr. ev. 10, 14, 14; schol. in Plat. l. l. = Suid. l. l. 24 s. 15 λόγος—19 ἔφα] cf. Procl. in Plat. Tim. vol. 3, 168, 9 ss. Di. = Kern, Orph. fr. p. 77 nr. 250 16 Λιβήθροις] cf. Baege, De Maced. sacris, Diss. Hal. 22, 182 ss. 19 — p. 83, 3 cf. p. 32, 14 ss.; Delatte, Litt. 194; Harder, Ocellus 112 s.

2 ἐπέγραψεν P^r ἐπεγράψαμεν F 7 ἀδελφῇ δὲ τηλαύγους post Πυθ. (8) F: transpos. Co. 9 suppl. Men. 12 τούτου Na. τοῦτο F 13 ἢ—ἀμφ. secl. Na., cf. 1 s. 15 λόγος ante ὅδε suppl. Lo., post Μνημάρχω Ho. ὅδε Va. ὁ δὲ F πυθαγόρα P^r C πυθαγόρᾳ F 16 Λειβήθροις Va. Λεβήθροις Procli codd., sed cf. Euphorion. papyr. ital. fr. 1 col. 2, 29 (Latte, Philol. 90, 1935, 132); Paus. 9, 30, 9. 11; 34, 4; Conon. narr. 45, FGrHist 1, 207, 28 17 τελεστᾶ C. E. Chr. Schneider e Proclo, ubi genuinam formam ipse restituit (τελέστα codd.), τελεύτα F τελετὰς Lo. 19 ἔμμεν Va. εἶναι μὲν F

ταν τῶ παντὸς ὠρανῶ καὶ γᾶς καὶ τᾶς μεταξὺ φύσιος, ἔτι δὲ καὶ θείων ⟨ἀνθρώπων⟩ καὶ θεῶν καὶ δαιμόνων διαμονᾶς ῥίζαν.' ἐκ δὴ τούτων φανερὸν γέγονεν ὅτι τὴν 147 ἀριθμῷ ὡρισμένην οὐσίαν τῶν θεῶν παρὰ τῶν Ὀρφικῶν παρέλαβεν. ἐποιεῖτο δὲ διὰ τῶν αὐτῶν ἀριθμῶν καὶ θαυμαστὴν πρόγνωσιν καὶ θεραπείαν τῶν θεῶν κατὰ τοὺς ἀριθμοὺς ὅτι μάλιστα συγγενεστάτην. γνοίη δ' ἄν τις τοῦτο ἐντεῦθεν· δεῖ γὰρ καὶ ἔργον τι παρασχέσθαι εἰς πίστιν τοῦ [δὲ] λεγομένου. ἐπειδὴ Ἄβαρις περὶ τὰ συνήθη ἑαυτῷ ἱερουργήματα διετέλει ὢν καὶ τὴν σπουδαζομένην παντὶ βαρβάρων γένει πρόγνωσιν διὰ θυμάτων ἐπορίζετο, μάλιστα τῶν ὀρνιθείων (τὰ γὰρ τῶν τοιούτων σπλάγχνα ἀκριβῆ πρὸς διάσκεψιν ἡγοῦνται), βουλόμενος ὁ Πυθαγόρας μὴ ἀφαιρεῖν μὲν αὐτοῦ τὴν εἰς τἀληθὲς σπουδήν, παρασχεῖν δὲ διά τινος ἀσφαλεστέρου καὶ χωρὶς αἵματος καὶ σφαγῆς, ἄλλως τε καὶ ὅτι ἱερὸν ἡγεῖτο εἶναι τὸν ἀλεκτρυόνα ἡλίῳ, τὸ λεγόμενον παναληθὲς ἀπετέλεσεν αὐτῷ, δι' ἀριθμητικῆς ἐπιστήμης συντεταγμένον. ὑπῆρχε δ' αὐτῷ ἀπὸ τῆς εὐσε- 148 βείας καὶ ἡ περὶ θεῶν πίστις· παρήγγελλε γὰρ ἀεὶ περὶ θεῶν μηδὲν θαυμαστὸν ἀπιστεῖν μηδὲ περὶ θείων δογμάτων, ὡς πάντα τῶν θεῶν δυναμένων. καὶ θεῖα δὲ τὰ δόγματα λέγειν (οἷς χρὴ πιστεύειν) ἃ Πυθαγόρας παρέδωκεν. οὕτως γοῦν ἐπίστευον καὶ παρειλήφεσαν περὶ ὧν δογματίζουσιν ὅτι οὐκ ἐψευδοδόξηται, ὥστε Εὔρυτος μὲν ὁ Κροτωνιάτης, Φιλολάου ἀκουστής, ποιμένος τινὸς ἀπαγγείλαν-

1 cf. p. 19, 2 2 cf. p. 18, 17 5—18 cf. p. 54, 22 ss.; Dornseiff, Alphabet 93 s. 16 cf. p. 49, 6 s. 17 παναληθὲς] cf. Lévy, Lég. 48, 4 18—p. 84, 7 cf. p. 78, 17 ss. 19—21 cf. protr. p. 111, 3 ss.; 121, 4 s.; anon. in Rhet. gr. 3, 145, 8 s. Sp. 21 s. cf. p. 47, 7 24 s. Κροτωνιάτης] cf. VS 45, 1

2 suppl. D 678 6 s. κ. τ. ἀρ.] cf. D 655 9 δὲ del. Co. 12 ὀρνιθείων Arc. ὀρνιθίων F 17 παναληθὲς Co. πᾶν ἀληθὲς F ἀληθὲς supra lin. m.[1] addito 18 συντεταγμένον Arc. συντεταγμένῳ F 20 μηδὲ protr. p. 121, 5 μὴ δὲν F 21 θεῖα δὲ τὰ D τὰ θεῖα δὲ F θεῖα δὲ Ro. 23 ἐπ. καὶ παρ.] cf. D 651 s.

τος αὐτῷ ὅτι μεσημβρίας ἀκούσειε Φιλολάου φωνῆς ἐκ τοῦ τάφου, καὶ ταῦτα πρὸ πολλῶν ἐτῶν τεθνηκότος, ὡσανεὶ ᾄδοντος, 'καὶ τίνα, πρὸς θεῶν,' εἶπεν 'ἁρμονίαν;' Πυθαγόρας δ' αὐτὸς ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος τί σημαίνει τὸ ἰδεῖν ἑαυτοῦ πατέρα πάλαι τεθνηκότα καθ' ὕπνους αὐτῷ προσδιαλεγόμενον, 'οὐδέν' ἔφη· 'οὐδὲ γὰρ ὅτι μοι ἄρτι λαλεῖς σημαίνει τι.'

149 ἐσθῆτι δὲ ἐχρῆτο λευκῇ καὶ καθαρᾷ, ὡσαύτως δὲ καὶ στρώμασι λευκοῖς καὶ καθαροῖς. εἶναι δὲ τὰ τοιαῦτα λινᾶ· κῳδίοις γὰρ οὐκ ἐχρῆτο. καὶ τοῖς ἀκροαταῖς δὲ τοῦτο τὸ ἔθος παρέδωκεν. ἐχρῆτο δὲ καὶ εὐφημίᾳ πρὸς τοὺς κρείττονας καὶ ἐν παντὶ καιρῷ μνήμην ἐποιεῖτο καὶ τιμὴν τῶν θεῶν, ὥστε καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον σπονδὰς ἐποιεῖτο τοῖς θεοῖς καὶ παρήγγελλεν ἐφ' ἡμέρᾳ ἑκάστῃ ὑμνεῖν τοὺς κρείττονας. προσεῖχε δὲ καὶ φήμαις καὶ μαντείαις καὶ κλη-
150 δόσιν, ὅλως πᾶσι τοῖς αὐτομάτοις. ἐπέθυε δὲ θεοῖς λίβανον, κέγχρους, πόπανα, κηρία, σμύρναν, τὰ ἄλλα θυμιάματα· ζῷα δὲ αὐτὸς οὐκ ἔθυεν οὐδὲ τῶν θεωρητικῶν φιλοσόφων οὐδείς, τοῖς δὲ ἄλλοις τοῖς ἀκουσματικοῖς ἢ τοῖς πολιτικοῖς προστέτακτο σπανίως ἔμψυχα θύειν, ἤπου ἀλεκτρυόνα ἢ ἄρνα ἢ ἄλλο τι τῶν νεογνῶν, βοῦς δὲ μὴ θύειν. κἀκεῖνο δὲ τῆς εἰς θεοὺς τιμῆς αὐτοῦ τεκμήριον, τὸ παρηγγέλθαι μηδέποτε ὀμνύναι θεῶν ὀνόμασι καταχρωμένους. διόπερ καὶ Σύλλος, εἷς τῶν ἐν Κρότωνι Πυθαγορείων, ὑπὲρ τοῦ μὴ ὀμόσαι χρήματα ἀπέτισε, καίτοι εὐορκήσειν μέλλων. ἀναφέρεταί γε μὴν εἰς τοὺς Πυθαγορικοὺς καὶ τοιόσδε τις ὅρκος, αἰδῷ μὲν ποιουμένων ὀνομάζειν Πυθαγόραν

8—10 ~ p. 58, 5 ss. 14 s. ὑμνεῖν τοὺς κρείττονας] cf. LDiog. 24 p. 123, 9 s. 15 s. cf. p. 61, 25 16—21 cf. Porph. 36 16 s. cf. p. 29, 21 ss. 18—21 cf. p. 49, 15 s.; LDiog. 20 p. 121, 3 ss. (partim Aristox.) 18 s. cf. p. 62, 8 s. 18 θεωρητικῶν] cf. p. 62, 5 19 s. cf. p. 62, 23 ss. πολιτ.] cf. p. 41, 11 21—25 cf. p. 81, 1 ss. 27 cf. p. 52, 6 ss.

---

3 καί] cf. D 637 εἶπεν Sca. εἰπεῖν F 5 ⟨τὸν⟩ ἑαυτοῦ Co., ⟨τὸν⟩ πάλαι Na., sed cf. D 628 6 ἐμοί Na.

(ὥσπερ καὶ θεῶν ὀνόμασι χρῆσθαι πολλὴν φειδὼ ἐποιοῦντο), διὰ δὲ τῆς εὑρέσεως τῆς τετρακτύος δηλούντων τὸν ἄνδρα·

οὔ, μὰ τὸν ἁμετέρας σοφίας εὑρόντα τετρακτύν,
παγὰν ἀενάου φύσεως ῥιζώματ' ἔχουσαν.

ὅλως δέ φασι Πυθαγόραν ζηλωτὴν γενέσθαι τῆς Ὀρφέως 151
ἑρμηνείας τε καὶ διαθέσεως καὶ τιμᾶν τοὺς θεοὺς Ὀρφεῖ παραπλησίως, ἱσταμένους αὐτοὺς ἐν τοῖς ἀγάλμασι καὶ τῷ χαλκῷ, οὐ ταῖς ἡμετέραις συνεζευγμένους μορφαῖς, ἀλλὰ τοῖς ἱδρύμασι τοῖς θείοις, πάντα περιέχοντας καὶ πάντων προνοοῦντας καὶ τῷ παντὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν μορφὴν ὁμοίαν ἔχοντας, ἀγγέλλειν δὲ αὐτῶν τοὺς καθαρμοὺς καὶ τὰς λεγομένας τελετάς, τὴν ἀκριβεστάτην εἴδησιν αὐτῶν ἔχοντα. ἔτι δέ φασι καὶ σύνθετον αὐτὸν ποιῆσαι τὴν θείαν φιλοσοφίαν καὶ θεραπείαν, ἃ μὲν μαθόντα παρὰ τῶν Ὀρφικῶν, ἃ δὲ παρὰ τῶν Αἰγυπτίων ἱερέων, ἃ δὲ παρὰ Χαλδαίων καὶ μάγων, ἃ δὲ παρὰ τῆς τελετῆς τῆς ἐν Ἐλευσῖνι γινομένης, ἐν Ἴμβρῳ τε καὶ Σαμοθρᾴκῃ καὶ Λήμνῳ, καὶ εἴ τι παρὰ τοῖς κοινοῖς, καὶ περὶ τοὺς Κελτοὺς δὲ καὶ τὴν Ἰβηρίαν. ἐν δὲ τοῖς Λατίνοις ἀναγινώσκεσθαι τοῦ Πυ- 152
θαγόρου τὸν ἱερὸν λόγον, οὐκ εἰς πάντας οὐδ' ὑπὸ πάντων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν μετεχόντων ἑτοίμως πρὸς τὴν τῶν ἀγαθῶν διδασκαλίαν καὶ μηδὲν αἰσχρὸν ἐπιτηδευόντων.

2—5 cf. p. 47, 15   4 s. ~ p. 92, 1 s., cf. Delatte, Litt. 249, 1; Horst 26 ss.   5 cf. p. 37, 8 s.   6—20 = Kern, Orph. fr. p. 76 s. nr. 249 a   6—8 cf. p. 81, 20 ss.   11 προνοοῦντας] cf. p. 81, 10   14—20 cf. LDiog. 2 p. 105, 1 s.   15 ἃ—16 Ὀρφικῶν] cf. p. 81, 20 ss.   16 s. cf. p. 12, 27 ss.   18 Ἴμβρῳ] cf. Athen. Mitt. 33, 1908, 98 s.   21 ἱερὸν λόγον] cf. p. 82, 2

---

4 ἁμετέρᾳ γενεᾷ παραδόντα τετρακτύν p. 92, 1   5 ἀενάου We. (Ho.) ἀεννάου F   ῥιζώματ'] cf. Horst p. 27   7 τιμᾶν—10 θείοις] cf. D 679; Geffcken, ARW 19, 1916/19, 308   8 αὐτοὺς] cf. D 631 s.   10 θείοις Arc. θεοῖς F   12 αὐτῶν] sc. τῶν Ὀρφικῶν   18 Λήμνῳ Chapouthier, Rev. ét. gr. 48, 1935, 421 ss. δήλῳ F   19 εἴ Sca. ἀεί F   τοῖς κοινοῖς] Τουσκανοῖς Ro. coll. Plat. leg. 738 c Τυρρηνοῖς Na., sed cf. Poland, Gesch. d. gr. Vereinswes. 163 ss. (I. Mohn)   περὶ P παρὰ F   22 μετελθόντων Ro., sed cf. D 646

λέγειν δὲ αὐτὸν τρὶς σπένδειν τοὺς ἀνθρώπους καὶ μαντεύεσθαι τὸν Ἀπόλλωνα ἐκ τρίποδος διὰ τὸ κατὰ τὴν τριάδα πρῶτον φῦναι τὸν ἀριθμόν. Ἀφροδίτῃ δέ τι θυσιάζειν ἕκτῃ διὰ τὸ πρῶτον τοῦτον τὸν ἀριθμὸν πάσης μὲν ἀριθμοῦ φύσεως κοινωνῆσαι, κατὰ πάντα δὲ τρόπον μεριζόμενον ὅμοιον λαμβάνειν τήν τε τῶν ἀφαιρουμένων καὶ τὴν τῶν καταλειπομένων δύναμιν. Ἡρακλεῖ δὲ δεῖν θυσιάζειν ὀγδόῃ τοῦ μηνὸς ἱσταμένου σκοποῦντας τὴν ἑπτά-
153 μηνον αὐτοῦ γένεσιν. λέγει δὲ καὶ εἰς ἱερὸν εἰσιέναι δεῖν ⟨λευκὸν καὶ⟩ καθαρὸν ἱμάτιον ἔχοντα καὶ ἐν ᾧ μὴ ἐγκεκοίμηταί τις, τὸν μὲν ὕπνον τῆς ἀργίας καὶ τὸ μέλαν καὶ τὸ πυρρόν, τὴν δὲ καθαρειότητα τῆς περὶ τοὺς λογισμοὺς ἰσότητος καὶ δικαιοσύνης μαρτυρίαν ἀποδιδούς. παραγγέλλει δέ, ἐν ἱερῷ ἄν τι ἀκούσιον αἷμα γένηται, ἢ χρυσῷ ἢ θαλάττῃ περιρραίνεσθαι, τῷ πρώτῳ γενομένῳ καὶ ⟨τῷ⟩ καλλίστῳ τῶν ὄντων, σταθμωμένῳ τὴν τιμὴν τῶν ἁπάντων. λέγει δὲ καὶ μὴ τίκτειν ἐν ἱερῷ· οὐ γὰρ εἶναι ὅσιον ἐν ἱερῷ καταδεῖσθαι τὸ θεῖον τῆς ψυχῆς εἰς τὸ σῶμα.
154 παραγγέλλει δὲ ἐν ἑορτῇ μήτε κείρεσθαι μήτε ὀνυχίζεσθαι, τὴν ἡμετέραν αὔξησιν τῶν ἀγαθῶν οὐχ ἡγούμενος δεῖν τὴν τῶν θεῶν ἀπολείπειν ἀρχήν. λέγει δὲ καὶ φθεῖρα ἐν ἱερῷ μὴ κτείνειν, οὐδενὸς τῶν περιττῶν καὶ φθαρτικῶν

3—9 cf. Boehm nr. 73 s. 3—7 cf. Procl. in Plat. Parm. p. 595, 28 s. Stallb. (1841); Delatte, Litt. p. 168 ad l. 13 9—11 cf. Diod. 10, 9, 6; Boehm nr. 2; v. et. p. 58, 5 ss. 13—15 cf. Boehm nr. 4 15 θαλάττῃ περιρραίνεσθαι] cf. p. 99, 26 17 μὴ—ἱερῷ] cf. Boehm nr. 5 18 καταδεῖσθαι] cf. p. 34, 12 19 cf. Boehm nr. 49 21 s. cf. Boehm nr. 6

---

1 τρὶς σπένδειν Sca. περισπένδειν F 2 διὰ—3 ἀριθμόν] cf. Simplic. in Aristot. de an. p. 28, 24 ss. Hayd. (P. Friedlaender) 3 φῦναι Sca. φῆναι F δέτι F δ' ἔτι Herw. (Ho.) 10 suppl. Wa. 11 καὶ τ. μ.—12 πυρρ.] cf. D 649 12 πυρρόν] ῥυπαρόν Wa., sed cf. Plut. aet. Rom. 270 e p. 290, 3 s. Nachst.-Titch. καθαρειότητα Na. καθαριότητα F, cf. Ludwich, Anekd. zur griech. Orthogr. 7, ind. schol. Regimont. 1908/9 p. 201, 26 13 ὁσιότητος Ro., sed cf. epist. ad Coloss. 4, 1 14 χρυσῷ] πυρσῷ Di. 15 τῷ πρώτῳ — 16 s. ἁπάντων] cf. D 679. 825 15 suppl. E. Rupprecht (et. Ro.) 16 ἢ τῷ post ὄντων add. Wi. 21 φθεῖρα Arc. φθεῖραν F

νομίζων δεῖν μεταλαμβάνειν τὸ δαιμόνιον. κέδρῳ δὲ λέγει καὶ δάφνῃ καὶ κυπαρίττῳ καὶ δρυῒ καὶ μυρρίνῃ τοὺς θεοὺς τιμᾶν, καὶ μηδὲν τούτοις ἀποκαθαίρεσθαι τοῦ σώματος μηδὲ σχινίζειν τοὺς ὀδόντας, ταύτην πρώτην γονὴν τῆς ὑγρᾶς φύσεως καὶ τροφὴν τῆς πρώτης καὶ κοινοτέρας ὕλης ὑπολαμβάνων. ἐφθὸν δὲ παραγγέλλει μὴ ὀπτᾶν, τὴν πραότητα λέγων μὴ προσδεῖσθαι τῆς ὀργῆς. κατακάειν δὲ οὐκ εἴα τὰ σώματα τῶν τελευτησάντων, μάγοις ἀκολούθως, μηδενὸς τῶν θείων τὸ θνητὸν μεταλαμβάνειν ἐθελήσας. τοὺς δὲ τελευτήσαντας ἐν λευκαῖς ἐσθῆσι προπέμπειν 155 ὅσιον ἐνόμιζε, τὴν ἁπλῆν καὶ τὴν πρώτην αἰνιττόμενος φύσιν κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν πάντων. εὐορκεῖν δὲ πάντων μάλιστα παραγγέλλει, ἐπεὶ μακρὸν τοὐπίσω, θεοῖς δ' οὐδὲν μακρὸν εἶναι. πολλῷ δὲ μᾶλλον ἀδικεῖσθαι ὅσιον εἶναι λέγει ἢ κτείνειν ἄνθρωπον (ἐν ᾅδου γὰρ κεῖσθαι τὴν κρίσιν), ἐκλογιζόμενον τὰς περὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῆς τὴν πρώτην τῶν ὄντων φύσεις. κυπαρισσίνην δὲ μὴ δεῖν κατασκευάζεσθαι σορὸν ὑπαγορεύει διὰ τὸ κυπαρίσσινον γεγονέναι τὸ τοῦ Διὸς σκῆπτρον ἢ δι' ἄλλον τινὰ μυστικὸν λόγον. σπένδειν δὲ πρὸ τραπέζης παρακαλεῖ Διὸς σωτῆρος καὶ Ἡρακλέους καὶ Διοσκόρων, τῆς τροφῆς ὑμνοῦντας τὸν ἀρχηγὸν καὶ τὸν ταύτης ἡγεμόνα Δία, καὶ τὸν Ἡρακλέα [καὶ] τὴν δύναμιν τῆς φύσεως, καὶ τοὺς Διοσκόρους τὴν συμφωνίαν τῶν ἁπάντων. σπονδὴν δὲ μὴ 156 καταμύοντα προσφέρεσθαι δεῖν φησί· οὐδὲν γὰρ τῶν κα-

---

1—4 cf. Boehm nr. 28 7—9 cf. Boehm nr. 23; Delatte, Litt. 299 s. 8 μάγοις] cf. p. 13, 12 10 s. cf. Boehm nr. 24 11 s. cf. p. 32, 14 ss. 11 αἰνιττ.] cf. p. 59, 25 14—17 ~ p. 100, 7 ss. 15 s. cf. p. 50, 9 17—20 cf. Hermipp. ap. LDiog. 10 p. 112, 2 ss.; Boehm nr. 25 24 s. cf. Boehm nr. 7

---

1 νομίζων Kü. νομίζειν F 1—6 cf. D 617 s. 824 4 σχινίζειν anon. σχίζειν F στίζειν Ki. 10—12 cf. D 617 s. 11 τὴν[2]] cf. D 631 13 ἐπεὶ Kü. ἐπὶ F 16 ἐκλογιζόμενος p. 100, 9 16 τάς— 17 φύσεις] τὴν ψυχὴν καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῆς καὶ τὴν πρώτην τῶν ὄντων φύσιν p. 100, 9 s., cf. D 620 s. 18 σορὸν P[r] σωρὸν F 22 ἀρχηγὸν] cf. D 653 23 καὶ del. Kü. (Ho.)

λῶν ἄξιον αἰσχύνης καὶ αἰδοῦς διελάμβανεν. ὅταν δὲ βροντήσῃ, τῆς γῆς ἅψασθαι παρήγγελλε, μνημονεύοντας τῆς γενέσεως τῶν ὄντων. εἰσιέναι δὲ εἰς τὰ ἱερὰ κατὰ τοὺς δεξιοὺς τόπους παραγγέλλει, ἐξιέναι κατὰ τοὺς ἀριστερούς, τὸ μὲν δεξιὸν ἀρχὴν τοῦ περιττοῦ λεγομένου τῶν ἀριθμῶν καὶ θεῖον τιθέμενος, τὸ δὲ ἀριστερὸν τοῦ ἀρτίου καὶ διαλυομένου σύμβολον τιθέμενος. τοιοῦτός τις ὁ τρόπος λέγεται αὐτοῦ γεγονέναι τῆς περὶ τὴν εὐσέβειαν ἐπιτηδεύσεως, καὶ τἆλλα δέ, ὅσα παραλείπομεν περὶ αὐτῆς, ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἔνεστι τεκμαίρεσθαι, ὥστε περὶ μὲν τούτου παύομαι λέγων.

29 157 Περὶ δὲ τῆς σοφίας αὐτοῦ, ὡς μὲν ἁπλῶς εἰπεῖν, μέγιστον ἔστω τεκμήριον τὰ γραφέντα ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων ὑπομνήματα, περὶ πάντων ἔχοντα τὴν ἀλήθειαν, καὶ στρογγύλα μὲν παρὰ τὰ ἄλλα πάντα, ἀρχαιοτρόπου δὲ καὶ παλαιοῦ πίνου διαφερόντως ὥσπερ τινὸς ἀχειραπτήτου χνοῦ προσπνέοντα, μετ' ἐπιστήμης δὲ δαιμονίας ἄκρως συλλελογισμένα, ταῖς δὲ ἐννοίαις πλήρη τε καὶ πυκνότατα, ποικίλα τε ἄλλως καὶ πολύτροπα τοῖς εἴδεσι καὶ ταῖς ὕλαις, ἀπέρισσα δὲ ἐξαιρέτως ἅμα καὶ ἀνελλιπῆ τῇ φράσει καὶ πραγμάτων ἐναργῶν καὶ ἀναμφιλέκτων ὡς ὅτι μάλιστα μεστὰ μετὰ ἀποδείξεως ἐπιστημονικῆς καὶ πλήρους, τὸ λεγόμενον, συλλογισμοῦ, εἴ τις αἷς προσῆκεν ὁδοῖς κεχρημένος ἐπ' αὐτὰ ἴοι, μὴ παρέργως μηδὲ παρηκουσμένως ἀφοσιούμενος. ταῦτα τοίνυν ἄνωθεν τὴν περὶ τῶν νοητῶν καὶ τὴν περὶ θεῶν
158 ἐπιστήμην παραδίδωσιν. ἔπειτα τὰ φυσικὰ πάντα ἀναδιδάσκει, τήν τε ἠθικὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν λογικὴν ἐτελειώσατο, μαθήματά τε παντοῖα παραδίδωσι καὶ ἐπιστήμας τὰς ἀρίστας, ὅλως τε οὐδὲν ἔστιν εἰς γνῶσιν ἐληλυθὸς περὶ

1 s. cf. Boehm nr. 55; Delatte, Litt. 298 s. 3—7 cf. Boehm nr. 1; Delatte, Litt. 300 s. 13 s. cf. p. 109, 9 s.; Porph. p. 20, 6; Alex. Polyhist. ap. LDiog. 24 p. 124, 6; Lévy, Rech. 71 s.

16 χνοῦ Kü. νοῦ F 19 ἀπέρισσα Co. περισσὰ F 29 οὐδὲν ἔστιν Na. οὐδέν ἐστιν F

ὁτουοῦν παρὰ ἀνθρώποις, ὃ μὴ ἐν τοῖς συγγράμμασι τούτοις διηκρίβωται. εἰ τοίνυν ὁμολογεῖται τὰ μὲν Πυθαγόρου εἶναι τῶν συγγραμμάτων τῶν νυνὶ φερομένων, τὰ δὲ ἀπὸ τῆς ἀκροάσεως αὐτοῦ συγγεγράφθαι, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ ἑαυτῶν ἐπεφήμιζον αὐτά, ἀλλὰ εἰς Πυθαγόραν ἀνέφερον αὐτὰ ὡς ἐκείνου ὄντα, φανερὸν ἐκ πάντων τούτων ὅτι Πυθαγόρας πάσης σοφίας ἔμπειρος ἦν ἀποχρώντως. λέγουσι δὲ γεωμετρίας αὐτὸν ἐπὶ πλεῖον ἐπιμεληθῆναι· παρ' Αἰγυπτίοις γὰρ πολλὰ προβλήματα γεωμετρίας ἐστίν, ἐπείπερ ἐκ παλαιῶν ἔτι καὶ ἀπὸ θεῶν διὰ τὰς τοῦ Νείλου προσθέσεις τε καὶ ἀφαιρέσεις ἀνάγκην ἔχουσι πᾶσαν ἐπιμετρεῖν ἣν ἐνέμοντο γῆν Αἰγυπτίων οἱ λόγιοι, διὸ καὶ γεωμετρία ὠνόμασται. ἀλλ' οὐδ' ἡ τῶν οὐρανίων θεωρία παρέργως αὐτοῖς κατεζήτηται, ἧς καὶ αὐτῆς ἐμπείρως ὁ Πυθαγόρας εἶχε. πάντα δὴ τὰ περὶ τὰς γραμμὰς θεωρήματα ἐκεῖθεν ἐξηρτῆσθαι δοκεῖ· τὰ γὰρ περὶ λογισμοὺς καὶ ἀριθμοὺς ὑπὸ τῶν περὶ τὴν Φοινίκην φασὶν εὑρεθῆναι. τὰ γὰρ οὐράνια θεωρήματα κατὰ κοινόν τινες Αἰγυπτίοις καὶ Χαλδαίοις ἀναφέρουσι. ταῦτα δὴ πάντα φασὶ τὸν Πυθαγόραν 159 παραλαβόντα καὶ συναυξήσαντα τὰς ἐπιστήμας προαγαγεῖν τε καὶ ὁμοῦ σαφῶς καὶ ἐμμελῶς τοῖς αὐτοῦ ἀκρωμένοις δεῖξαι.

φιλοσοφίαν μὲν οὖν πρῶτος αὐτὸς ὠνόμασε, καὶ ὄρεξιν αὐτὴν εἶπεν εἶναι καὶ οἱονεὶ φιλίαν σοφίας, σοφίαν δὲ ἐπιστήμην τῆς ἐν τοῖς οὖσιν ἀληθείας. ὄντα δὲ ᾔδει καὶ ἔλεγε τὰ ἄυλα καὶ ἀίδια καὶ μόνα δραστικά, ὅπερ ἐστὶ τὰ ἀσώματα, ὁμωνύμως δὲ λοιπὸν ὄντα κατὰ μετοχὴν αὐτῶν οὕτως καλούμενα σωματικὰ εἴδη καὶ ὑλικά, γεννητά

7—19 cf. p. 12, 27 ss.; Porph. 6 7—13 cf. p. 52, 8 ss. 13—15 cf. p. 13, 9 23 — p. 90, 20 ~ in Nic. p. 5, 27 ss. 23 — p. 90, 11 cf. Nicom. introd. arithm. 1, 1, 1 s. p. 1, 11 ss. Hoche 23 cf. p. 31, 20 ss.

1 ὁτουοῦν Sca. ὁτοοῦν F 10 ἀπὸ θεῶν] cf. p. 78, 13 12 διὸ— 13 ὠν.] cf. D 658 18 γὰρ] cf. D 639 s. 21 προαγαγεῖν Na. προάγειν Ki. προσάγειν F 27 ὄντα] sc. ἔλεγε τὰ ante κατὰ add. Na., ante σωματικὰ (28) Ki., sed cf. D 627, 2 28 αὐτῶν] sc. τῶν ὄντων εἴδη in Nic. ἤδη F ᾔδει Ki.

τε καὶ φθαρτὰ καὶ ὄντως οὐδέποτε ὄντα. τὴν δὲ σοφίαν ἐπιστήμην εἶναι τῶν κυρίως ὄντων, ἀλλ' οὐχὶ τῶν ὁμωνύμως, ἐπειδήπερ οὐδὲ ἐπιστητὰ ὑπάρχει τὰ σωματικὰ οὐδὲ ἐπιδέχεται γνῶσιν βεβαίαν, ἄπειρά τε ὄντα καὶ ἐπιστήμῃ ἀπερίληπτα καὶ οἱονεὶ μὴ ὄντα κατὰ διαστολὴν τῶν καθόλου καὶ οὐδὲ ὅρῳ ὑποπεσεῖν εὐπεριγράφως δυνάμενα.
160 τῶν δὲ φύσει μὴ ἐπιστητῶν οὐδὲ ἐπιστήμην οἷόν τε ἐπινοῆσαι· οὐκ ἄρα ὄρεξιν τῆς μὴ ὑφεστώσης ἐπιστήμης εἰκὸς εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς περὶ τὰ κυρίως ὄντα καὶ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως διαμένοντα καὶ τῇ 'ὄντα' προσηγορίᾳ ἀεὶ συνυπάρχοντα. καὶ γὰρ τῇ τούτων καταλήψει συμβέβηκε καὶ τὴν τῶν ὁμωνύμως ὄντων παρομαρτεῖν, οὐδὲ ἐπιτηδευθεῖσάν ποτε, οἷα δὴ τῇ καθόλου ἐπιστήμῃ ἡ τοῦ κατὰ μέρος. 'τοιγὰρ περὶ τῶν καθόλου' φησὶν Ἀρχύτας 'καλῶς διαγνόντες ἔμελλον καὶ περὶ τῶν κατὰ μέρος, οἷα ἐντί, καλῶς ὀψεῖσθαι.' διόπερ οὐ μόνα οὐδὲ μονογενῆ οὐδὲ ἁπλᾶ ὑπάρχει τὰ ὄντα, ποικίλα δὲ ἤδη καὶ [τὰ] πολυειδῆ θεωρεῖται, τά τε νοητὰ καὶ ἀσώματα, ὧν τὰ ὄντα ἡ κλῆσις, καὶ τὰ σωματικὰ καὶ ὑπ' αἴσθησιν πεπτωκότα, ἃ δὴ κατὰ μετοχὴν κοινωνεῖ τοῦ ὄντως γενέσθαι.
161 περὶ δὲ τούτων ἁπάντων ἐπιστήμας παρέδωκε τὰς οἰκειοτάτας καὶ οὐδὲν παρέλιπεν ἀδιερεύνητον. καὶ τὰς κοινὰς δὲ ἐπιστήμας, ὥσπερ τὴν ἀποδεικτικὴν καὶ τὴν ὁριστικὴν καὶ τὴν διαιρετικήν, παρέδωκε τοῖς ἀνθρώποις, ὡς ἔστιν ἀπὸ τῶν Πυθαγορικῶν ὑπομνημάτων εἰδέναι. εἰώθει δὲ

---

1 s. cf. p. 32, 17 9 s. cf. p. 32, 18 s. 14—16 Archyt. fr. 1 p. 432, 2 ss. Di., cf. Syrian. in Aristot. metaph., CA 6, 1 p. 165, 13 s. 23 ὁριστικὴν] cf. Favorin. ap. LDiog. 48 p. 144, 1 25 — p. 91, 5 cf. p. 60, 19 ss.

---

5 ἀντιδιαστολὴν in Nic. 10 διαμένοντα] ἔχοντα in Nic. 11 δὴ post γὰρ add. in Nic. 14 τοιγὰρ F et in Nic., quem loc. ipse contuli, et Syrian. τοὶ γὰρ C καθόλου et. in Nic. καθόλω Syrian. 16 μόνα Kü. μόνον F 18 τὰ ante πολ. non habet in Nic. 19 s. πεπτωκότα] partim in charta vitiosa; omnia quantum video eadem m.[1] scripta 20 ὄντως γενέσθαι in Nic. ὄντος γίνεσθαι F ὄντα λέγεσθαι Ro.

καὶ διὰ κομιδῇ βραχυτάτων φωνῶν μυρίαν καὶ πολυσχιδῆ ἔμφασιν συμβολικῷ τρόπῳ τοῖς γνωρίμοις ἀποφοιβάζειν, ὥσπερ διὰ χειροχρήστων τινῶν λόγων ἢ μικρῶν τοῖς ὄγκοις σπερμάτων ὁ Πύθιός τε καὶ αὐτὴ ἡ φύσις πλήθη ἀνήνυτα καὶ δυσεπινόητα ἐννοιῶν καὶ ἀποτελεσμάτων ὑποφαίνουσι. τοιοῦτον δή ἐστι τὸ 162

ἀρχὴ δέ τοι ἥμισυ παντός,

ἀπόφθεγμα Πυθαγόρου αὐτοῦ. οὐ μόνον δὲ ἐν τῷ παρόντι ἡμιστιχίῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν ἑτέροις παραπλησίοις ὁ θειότατος Πυθαγόρας τὰ τῆς ἀληθείας ἐνέκρυπτε ζώπυρα τοῖς δυναμένοις ἐναύσασθαι, βραχυλογίᾳ τινὶ ἐναποθησαυρίζων ἀπερίβλεπτον καὶ παμπληθῆ θεωρίας ἔκτασιν, οἷόνπερ καὶ ἐν τῷ

ἀριθμῷ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν,

ὃ δὴ πυκνότατα πρὸς ἅπαντας ἀπεφθέγγετο, ἢ πάλιν ἐν τῷ 'φιλότης ἰσότης' [φιλότης], ἢ ἐν τῷ 'κόσμος' ὀνόματι, ἢ νὴ Δία ἐν τῷ 'φιλοσοφία', ἢ καὶ ἐν τῷ 'ἐστώ', ἢ καὶ ἐν τῷ **, ἢ [τὸ διαβοώμενον] ἐν τῷ 'τετρακτύς'. ταῦτα πάντα καὶ ἕτερα πλείω τοιαῦτα Πυθαγόρας πλάσματα καὶ ποιήματα εἰς ὠφέλειαν καὶ ἐπανόρθωσιν τῶν συνδιαγόντων ἐπενοεῖτο, καὶ οὕτως σεβαστὰ ἦν καὶ ἐξεθειάζετο ὑπὸ τῶν συνιέντων, ὥστε εἰς ὅρκου σχήματα περιίστατο τοῖς ὁμακόοις·

---

4 φύσις] cf. Casel, De philosophorum Graec. silentio myst. 58 7 cf. Delatte, Litt. 17; v. et. p. 101, 20 ss. 11 βραχυλογίᾳ — 17 τετρακτύς] cf. Kern, Orph. fr. p. 325 nr. 317 13 cf. p. 32, 14 ss.; Delatte, Litt. 14 s. 14 s. cf. LDiog. 10 p. 111, 7; Aristot. eth. Nic. p. 1157 b 36; 1168 b 8; eth. Eud. p. 1240 b 2; 1241 b 13 15 κόσμος] cf. Favorin. ap. LDiog. 48 p. 144, 3 s.; Plut. de Is. 382 a

---

3 χειροχρήστων] πυθοχρήστων Rei., sed cf. D 679 s.; v. ib. 825 λόγων] λογίων Kü., sed cf. D 679 s. 9 ἡμιστιχίῳ Arc. ἡμιστίχῳ F 14 ἀπεφθέγγετο Schae. ἐπεφθέγγετο F 14 s. ἐν τῷ φιλότης ἰσότης [φιλότης] D 665 s. post Kusterum, qui ἡ post τῷ add., ἐπιφιλότης ἰσότης φιλότης F 15 κόσμος Sca. κόσμω F 16 ἢ νὴ Δία Sca. η νηνιδία F 16 εστω F 16 s. ἢ καὶ ἐν τῷ **, ἢ Ro. η και ετον ἢ F ἢ καί, αὐτὸ δὴ Paton 17 τὸ διαβοώμενον secl. D 680 ταῦτα ⟨γὰρ⟩ Na., sed cf. D 645 21 συνόντων Ri., sed cf. D 680

οὔ, μὰ τὸν ἁμετέρᾳ γενεᾷ παραδόντα τετρακτύν,
παγὰν ἀενάου φύσεως ῥιζώματ᾽ ἔχουσαν.

τοῦτο μὲν οὕτω θαυμαστὸν ἦν τὸ εἶδος αὐτοῦ τῆς σοφίας.

163 τῶν δ᾽ ἐπιστημῶν οὐχ ἥκιστά φασι τοὺς Πυθαγορείους τιμᾶν μουσικήν τε καὶ ἰατρικὴν καὶ μαντικήν. σιωπηλοὺς δὲ εἶναι καὶ ἀκουστικοὺς καὶ ἐπαινεῖσθαι παρ᾽ αὐτοῖς τὸν δυνάμενον ἀκοῦσαι. τῆς δὲ ἰατρικῆς μάλιστα μὲν ἀποδέχεσθαι τὸ διαιτητικὸν εἶδος καὶ εἶναι ἀκριβεστάτους ἐν τούτῳ, καὶ πειρᾶσθαι πρῶτον μὲν καταμανθάνειν σημεῖα συμμετρίας ποτῶν τε καὶ σίτων καὶ ἀναπαύσεως, ἔπειτα περὶ αὐτῆς τῆς κατασκευῆς τῶν προσφερομένων σχεδὸν πρώτους ἐπιχειρῆσαί τε πραγματεύεσθαι καὶ διορίζειν. ἅψασθαι δὲ [χρὴ] καὶ καταπλασμάτων ἐπὶ πλείω τοὺς Πυθαγορείους τῶν ἔμπροσθεν, τὰ δὲ περὶ τὰς φαρμακείας ἧττον δοκιμάζειν, αὐτῶν δὲ τούτων τοῖς πρὸς τὰς ἑλκώσεις μάλιστα χρῆσθαι, ⟨τὰ δὲ⟩ περὶ τὰς τομάς τε καὶ
164 καύσεις ἥκιστα πάντων ἀποδέχεσθαι. χρῆσθαι δὲ καὶ ταῖς ἐπῳδαῖς πρὸς ἔνια τῶν ἀρρωστημάτων. ὑπελάμβανον δὲ καὶ τὴν μουσικὴν μεγάλα συμβάλλεσθαι πρὸς ὑγείαν, ἄν τις αὐτῇ χρῆται κατὰ τοὺς προσήκοντας τρόπους. ἐχρῶντο δὲ καὶ Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου λέξεσι διειλεγμέναις πρὸς ἐπανόρθωσιν ψυχῆς.

ᾤοντο δὲ δεῖν κατέχειν καὶ διασῴζειν ἐν τῇ μνήμῃ πάντα τὰ διδασκόμενά τε καὶ φραζόμενα, καὶ μέχρι τούτου συσκευάζεσθαι τάς τε μαθήσεις καὶ τὰς ἀκροάσεις, μέχρι

1 s. cf. p. 85, 4 s. 4 s. cf. anon. ap. Stob. 3, 1, 71 p. 29, 10 ss. 5 ἰατρικὴν] cf. p. 47, 19 μαντικήν] cf. p. 61, 25 σιωπηλοὺς] cf. p. 38, 20 ss. 7—18 ∼ p. 131, 1 ss.; v. 5 8 διαιτητικὸν] cf. p. 141, 22 (Apollon.) 9 s. cf. p. 111, 9 ss.; libros Pythagoreos ap. LDiog. 9 p. 110, 4 s.; aur. carm. 33 s. 17 s. cf. p. 66, 2 ss. 18—20 ∼ p. 63, 14 ss. 20—22 ∼ p. 64, 14 s.

1 ἁμετέρας σοφίας εὑρόντα τετρακτύν p. 85, 4 ἁμετέρᾳ γενεᾷ th. ar. p. 22, 21; Porph. 20 ἁμετέρῃ γενεῇ F 2 ἀενάου Na. (Ho.) ἀενvάου F 10 ποτῶν p. 131, 4 πόνων F h. l. et codd. LDiog. σίτων] cf. D 680 12 τε] τι Co., sed cf. D 649 13 χρὴ deest p. 131, 7 πλεῖον p. 131, 8 16 e p. 131, 10 suppl. Kü. 21 ἐξειλεγμέναις cum p. 64, 15 Co.

ὅτου δύναται παραδέχεσθαι τὸ μανθάνον καὶ διαμνημονεῦον,
ὅτι ἐκεῖνό ἐστιν ᾧ δεῖ γιγνώσκειν καὶ ἐν ᾧ γνώμην φυ-
λάσσειν. ἐτίμων γοῦν σφόδρα τὴν μνήμην καὶ πολλὴν
αὐτῆς ἐποιοῦντο γυμνασίαν τε καὶ ἐπιμέλειαν, ἔν τε τῷ
μανθάνειν οὐ πρότερον ἀφιέντες τὸ διδασκόμενον, ἕως
περιλάβοιεν βεβαίως τὰ ἐπὶ τῆς πρώτης μαθήσεως, καὶ
καθ' ἡμέραν λεγομένων ἀνάμνησιν ⟨ποιούμενοι⟩ τόνδε τὸν
τρόπον. Πυθαγόρειος ἀνὴρ οὐ πρότερον ἐκ τῆς κοίτης 165
ἀνίστατο ἢ τὰ χθὲς γενόμενα πρότερον ἀναμνησθείη. ἐποι-
εῖτο δὲ τὴν ἀνάμνησιν τόνδε τὸν τρόπον. ἐπειρᾶτο ἀνα-
λαμβάνειν τῇ διανοίᾳ, τί πρῶτον εἶπεν ἢ ἤκουσεν ἢ προσ-
έταξε τοῖς ἔνδον ἀναστὰς καὶ τί δεύτερον καὶ τί τρίτον,
καὶ περὶ τῶν ἐσομένων ὁ αὐτὸς λόγος· καὶ πάλιν αὖ ἐξιὼν
τίνι πρώτῳ ἐνέτυχε καὶ τίνι δευτέρῳ, καὶ λόγοι τίνες
ἐλέχθησαν πρῶτοι καὶ δεύτεροι καὶ τρίτοι, καὶ περὶ τῶν
ἄλλων δὲ ὁ αὐτὸς λόγος. πάντα γὰρ ἐπειρᾶτο ἀναλαμ-
βάνειν τῇ διανοίᾳ τὰ συμβάντα ἐν ὅλῃ τῇ ἡμέρᾳ, οὕτω
τῇ τάξει προθυμούμενος ἀναμιμνῄσκεσθαι, ὥς ποτε συνέβη
γενέσθαι ἕκαστον αὐτῶν. εἰ δὲ πλείω σχολὴν ἄγοι ἐν τῷ
διεγείρεσθαι, καὶ τὰ τρίτην ἡμέραν συμβάντα τὸν αὐτὸν
τρόπον ἐπειρᾶτο ἀναλαμβάνειν. καὶ ἐπὶ πλέον ἐπειρῶντο 166
τὴν μνήμην γυμνάζειν· οὐδὲν γὰρ μεῖζον πρὸς ἐπιστήμην
καὶ ἐμπειρίαν καὶ φρόνησιν τοῦ δύνασθαι μνημονεύειν.

ἀπὸ δὴ τούτων τῶν ἐπιτηδευμάτων συνέβη τὴν Ἰταλίαν πᾶσαν φιλοσόφων ἀνδρῶν ἐμπλησθῆναι καί, πρότερον ἀγνοουμένης αὐτῆς, ὕστερον διὰ Πυθαγόραν Μεγάλην Ἑλλάδα κληθῆναι, καὶ πλείστους παρ' αὐτοῖς ἄνδρας φιλοσό-

3—23 cf. p. 138, 4 ss. (Apollon.); LDiog. 23 p. 123, 8 **8—19** cf. eund. 22 p. 122, 7 ss. **26 s.** cf. p. 17, 19

2 ᾧ[1] post Obrechtum Kü. δ F ἐν ᾧ Ki. ἐν τῷ F **5** ἀφιέντες Ri. ἐφιέντες F **6** τῶν post καὶ add. Kü., sed cf. D 629 s. **7** suppl. Ro. **7 s.** τ. τ. τρ.] cf. D 655 **8** post τρόπον F per errorem continuaverat scribendo ἐπειρᾶτο (10)—προσέταξε (11 s.), quae delevit m.[1] **9** πρότερον] cf. D l. l. **12** καὶ bis Co. ἢ bis F **14** ἐνέτυχε καὶ Co. ἐνέτυχεν ἢ F **15** καὶ[1.2] Co. ἢ bis F **19** ἄγοι ἐν Na. ἄγοιεν ἐν F **20** καὶ τὰ] τὰ κατὰ Kü. καὶ τὰ κατὰ Di. (Ho.), sed cf. Xen. inst. Cyri 6, 3, 11

φους καὶ ποιητὰς καὶ νομοθέτας γενέσθαι. τάς τε γὰρ τέχνας τὰς ῥητορικὰς καὶ τοὺς λόγους τοὺς ἐπιδεικτικοὺς καὶ τοὺς νόμους τοὺς γεγραμμένους παρ' ἐκείνων εἰς τὴν Ἑλλάδα συνέβη κομισθῆναι, καὶ περὶ τῶν φυσικῶν ὅσοι τινὰ μνείαν πεποίηνται, πρῶτον Ἐμπεδοκλέα καὶ Παρμενίδην τὸν Ἐλεάτην προφερόμενοι τυγχάνουσιν, οἵ τε γνωμολογῆσαί τι τῶν κατὰ τὸν βίον βουλόμενοι τὰς Ἐπιχάρμου διανοίας προφέρονται, καὶ σχεδὸν πάντες αὐτὰς οἱ φιλόσοφοι κατέχουσι. περὶ μὲν οὖν τῆς σοφίας αὐτοῦ καὶ πῶς ἅπαντας ἀνθρώπους ἐπὶ πλεῖστον εἰς αὐτὴν προεβίβασεν, ἐφ' ὅσον ἕκαστος οἷός τε ἦν μετέχειν αὐτῆς, καὶ ὡς παρέδωκεν αὐτὴν τελέως, διὰ τούτων ἡμῖν εἰρήσθω.

30 167 Περὶ δὲ δικαιοσύνης, ὅπως αὐτὴν ἐπετήδευσε καὶ παρέδωκε τοῖς ἀνθρώποις, ἄριστα ἂν καταμάθοιμεν, εἰ ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς κατανοήσαιμεν αὐτὴν καὶ ἀφ' ὧν πρώτων αἰτίων φύεται, τήν τε τῆς ἀδικίας πρώτην αἰτίαν κατίδοιμεν· καὶ μετὰ τοῦτο ἂν εὕροιμέν τε, ὡς τὴν μὲν ἐφυλάξατο, τὴν δ' ὅπως καλῶς ἐγγένηται παρεσκεύασεν. ἀρχὴ τοίνυν ἐστὶ δικαιοσύνης μὲν τὸ κοινὸν καὶ ἴσον καὶ τὸ ἐγγυτάτω ἑνὸς σώματος καὶ μιᾶς ψυχῆς ὁμοπαθεῖν πάντας, καὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὸ ἐμὸν φθέγγεσθαι καὶ τὸ ἀλλότριον, ὥσπερ δὴ καὶ Πλάτων μαθὼν παρὰ τῶν Πυθαγορείων συμμαρτυρεῖ.
168 τοῦτο τοίνυν ἄριστα ἀνδρῶν κατεσκεύασεν, ἐν τοῖς ἤθεσι τὸ ἴδιον πᾶν ἐξορίσας, τὸ δὲ κοινὸν αὐξήσας μέχρι τῶν ἐσχάτων κτημάτων καὶ στάσεως αἰτίων ὄντων καὶ ταραχῆς· κοινὰ γὰρ πᾶσι πάντα καὶ ταὐτὰ ἦν, ἴδιον δὲ οὐδεὶς οὐδὲν ἐκέκτητο. καὶ εἰ μὲν ἠρέσκετό ⟨τις⟩ τῇ κοινωνίᾳ, ἐχρῆτο τοῖς κοινοῖς κατὰ τὸ δικαιότατον, εἰ δὲ μή, ἀπολαβὼν ἂν

---

5 Ἐμπεδοκλέα] cf. p. 60, 6 5 s. Παρμενίδην] cf. p. 144, 10; VS 28 A 4 6—8 cf. p. 143, 10 ss. (Diod. Aspend.?) 13 δικαιοσύνης] cf. aur. carm. 13 13—27 cf. H. v. Schubert, Heidelb.SBer. 1919, 11, 36 ss. 18—22 cf. Plat. remp. 462 b s. 23—27 cf. p. 17, 23 28 — p. 95, 2 cf. p. 41, 19 s.

---

17 τε del. Ro., sed cf. D 638 s. 27 suppl. Co.

τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν καὶ πλείονα ἧς εἰσενηνόχει εἰς τὸ κοινὸν
ἀπηλλάττετο. οὕτως ἐξ ἀρχῆς τῆς πρώτης τὴν δικαιοσύνην
ἄριστα κατεστήσατο. μετὰ ταῦτα τοίνυν ἡ μὲν οἰκείωσις
ἡ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους εἰσάγει δικαιοσύνην, ἡ δὲ ἀλλο-
τρίωσις καὶ καταφρόνησις τοῦ κοινοῦ γένους ἀδικίαν
ἐμποιεῖ. ταύτην τοίνυν πόρρωθεν τὴν οἰκείωσιν ἐνθεῖναι
βουλόμενος τοῖς ἀνθρώποις καὶ πρὸς τὰ ὁμογενῆ ζῷα
αὐτοὺς συνέστησε, παραγγέλλων οἰκεῖα νομίζειν αὐτοὺς
ταῦτα καὶ φίλα, ὡς μήτε ἀδικεῖν μηδὲν αὐτῶν μήτε φονεύειν
μήτε ἐσθίειν. ὁ τοίνυν καὶ τοῖς ζῴοις, διότι ἀπὸ τῶν αὐτῶν 169
στοιχείων ἡμῖν ὑφέστηκε καὶ τῆς κοινοτέρας ζωῆς ἡμῖν
συμμετέχει, οἰκειώσας τοὺς ἀνθρώπους πόσῳ μᾶλλον τοῖς
τῆς ὁμοειδοῦς ψυχῆς κεκοινωνηκόσι καὶ τῆς λογικῆς τὴν
οἰκείωσιν ἐνεστήσατο. ἐκ δὲ ταύτης δῆλον ὅτι καὶ τὴν
δικαιοσύνην εἰσῆγεν ἀπ᾽ ἀρχῆς τῆς κυριωτάτης παραγομέ-
νην. ἐπεὶ δὲ πολλοὺς ἐνίοτε καὶ σπάνις χρημάτων συν-
αναγκάζει παρὰ τὸ δίκαιόν τι ποιεῖν, καὶ τούτου καλῶς
προενόησε, διὰ τῆς οἰκονομίας τὰ ἐλευθέρια δαπανήματα
καὶ τὰ δίκαια ἱκανῶς ἑαυτῷ παρασκευάζων. καὶ γὰρ ἄλλως
ἀρχή ἐστιν ἡ περὶ τὸν οἶκον δικαία διάθεσις τῆς ὅλης ἐν
ταῖς πόλεσιν εὐταξίας· ἀπὸ γὰρ τῶν οἴκων αἱ πόλεις
συνίστανται. φασὶ τοίνυν αὐτὸν τὸν Πυθαγόραν κληρονο- 170
μήσαντα τὸν Ἀλκαίου βίον, τοῦ μετὰ τὴν εἰς Λακεδαίμονα
πρεσβείαν τὸν βίον καταλύσαντος, οὐδὲν ἧττον θαυμασθῆ-
ναι κατὰ τὴν οἰκονομίαν ἢ τὴν φιλοσοφίαν, γήμαντα δὲ
τὴν γεννηθεῖσαν αὐτῷ θυγατέρα, μετὰ ταῦτα δὲ Μένωνι
τῷ Κροτωνιάτῃ συνοικήσασαν, ἀγαγεῖν οὕτως, ὥστε παρ-
θένον μὲν οὖσαν ἡγεῖσθαι τῶν χορῶν, γυναῖκα δὲ γενο-

• **6—12** cf. p. 62, 15 ss. **18** s. cf. aur. carm. 37 s. **19—22** cf. p. 26, 13 s. **25 — p. 96, 4** cf. Timaeum ap. Porph. 4 **25 — p. 96, 1** cf. eund. ap. Hieron. adv. Iovinian. 1, 42, Migne 23, 285 c

8 αὐτοὺς[2]] del. vel potius in αὐτοῖς mutavit Ro., sed cf. Xen. anab. 2, 2, 21 **9** μήτε[1] Na. μὴ δὲ F **13** καὶ τῆς] cf. D 631. 649 **19** καὶ τὰ] cf. D ll. ll. **26** Μένωνι] Μίλωνι Men. coll. p. 147, 1: Myiam **Pythagorae** filiam fuisse complures testes affirmant

μένην πρώτην προσιέναι τοῖς βωμοῖς· τοὺς δὲ Μεταποντί-
νους, διὰ μνήμης ἔχοντας ἔτι τὸν Πυθαγόραν καὶ μετὰ
τοὺς αὐτοῦ χρόνους, τὴν μὲν οἰκίαν αὐτοῦ Δήμητρος ἱερὸν
171 τελέσαι, τὸν δὲ στενωπὸν Μουσεῖον. ἐπεὶ δὲ καὶ ὕβρις καὶ
τρυφὴ πολλάκις καὶ νόμων ὑπεροψία ἐπαίρουσιν εἰς ἀδικίαν,
διὰ ταῦτα ὁσημέραι παρήγγελλε νόμῳ βοηθεῖν καὶ ἀνομίᾳ
πολεμεῖν. διὰ ταῦτα δὲ καὶ τὴν τοιαύτην διαίρεσιν ἐποιεῖτο,
ὅτι τὸ πρῶτον τῶν κακῶν παραρρεῖν εἴωθεν εἴς τε τὰς
οἰκίας καὶ τὰς πόλεις ἡ καλουμένη τρυφή, δεύτερον ὕβρις,
τρίτον ὄλεθρος· ὅθεν ⟨παρήγγελλεν⟩ ἐκ παντὸς εἴργειν τε
καὶ ἀπωθεῖσθαι τὴν τρυφὴν καὶ συνεθίζεσθαι ἀπὸ γενετῆς
σώφρονί τε καὶ ἀνδρικῷ βίῳ, δυσφημίας δὲ πάσης καθα-
ρεύειν τῆς τε σχετλιαστικῆς καὶ τῆς μαχίμου καὶ τῆς
172 λοιδορητικῆς καὶ τῆς φορτικῆς καὶ γελωτοποιοῦ. πρὸς
τούτοις ἄλλο εἶδος δικαιοσύνης κάλλιστον κατεστήσατο, τὸ
νομοθετικόν, ὃ προστάττει μὲν ἃ δεῖ ποιεῖν, ἀπαγορεύει
δὲ ἃ μὴ χρὴ πράττειν, κρεῖττον δέ ἐστι καὶ τοῦ δικαστι-
κοῦ· τὸ μὲν γὰρ τῷ ἰατρικῷ προσέοικε καὶ νοσήσαντας
θεραπεύει, τὸ δὲ τὴν ἀρχὴν οὐδὲ νοσεῖν ⟨ἐᾷ⟩, ἀλλὰ πόρ-
ρωθεν ἐπιμελεῖται τῆς ἐν τῇ ψυχῇ ὑγείας. τούτου δὲ οὕτως
ἔχοντος νομοθέται πάντων ἄριστοι γεγόνασιν οἱ Πυθαγόρᾳ
προσελθόντες, πρῶτον μὲν Χαρώνδας ὁ Καταναῖος, ἔπειτα
Ζάλευκος καὶ Τιμάρατος οἱ Λοκροῖς γράψαντες τοὺς νό-
μους, πρὸς δὲ τούτοις Θεαίτητος καὶ Ἑλικάων καὶ Ἀριστο-

1—4 cf. Delatte, Pol. 252, 3; Lévy, Rech. 54, 1 3 οἰκ. αὐτ.] cf. Timaeum ap. Porph. p. 19, 13—15 4 Μουσεῖον] cf. Porph. p. 49, 7 s. 6 s. cf. p. 58, 3 s. 9 s. cf. Stob. 4, 1, 80; 2, 24; 23, 61; 28, 16; 34, 71 p. 26, 4 s. (Pythag.); 151, 11 s. (Charondas); 591, 4 s. (Phintys); 684, 8 (Callicratid.); 848, 4 (Hippodam.) 9 τρυφή] cf. Diod. 10, 3, 3; Iustin. 20, 4, 5 ss. 11 ὕβρις] cf. p. 107, 17 10—12 ~ p. 120, 22 s. 11 ἀπό—12 βίῳ] cf. p. 110, 8 ss. 12—14 cf. p. 28, 13 s.; LDiog. 20 p. 120, 6 ss. 15 s. τὸ νομοθετικόν] cf. Apollon. Tyan. epist. 52 p. 119 Herch. 21—p. 97, 1 cf. p. 19, 22 ss. 24 s. cf. p. 73, 28 s.

2 s. μετὰ τοὺς αὐτοῦ post Obrechtum Kü. κατὰ τοὺς αὐτοὺς F 4 τελέσαι] καλέσαι Kü. 8 τὸ del. Co. 10 supplevi, τρόπου παρήγγελλεν post παντὸς add. Herw. (ἐκ παντός p. 10, 7 saepius; Dionys. Hal. ant. 3, 11, 1 p. 289, 11 Jac. saepius) 18 τῇ ἰατρικῇ Arc. 19 post Obrechtum suppl. Ki., cf. Max. Aegiens. ap. Philostr. v. Ap. 1, 8 p. 7, 21

κράτης καὶ Φύτιος, οἱ Ῥηγίνων γενόμενοι νομοθέται. καὶ πάντες οὗτοι παρὰ τοῖς αὑτῶν πολίταις ἰσοθέων τιμῶν ἔτυχον. οὐ γὰρ καθάπερ Ἡράκλειτος γράψειν Ἐφεσίοις 173
ἔφη τοὺς νόμους, ἀπάγξασθαι τοὺς πολίτας ἡβηδὸν κελεύσας, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς ἐννοίας καὶ πολιτικῆς ἐπιστήμης νομοθετεῖν ἐπεχείρησαν. καὶ τί δεῖ τούτους θαυμάζειν, τοὺς ἀγωγῆς καὶ τροφῆς ἐλευθέρας μετασχόντας; Ζάμολξις γὰρ Θρᾷξ ὢν καὶ Πυθαγόρου δοῦλος γενόμενος καὶ τῶν λόγων τῶν Πυθαγόρου διακούσας, ἀφεθεὶς ἐλεύθερος καὶ παραγενόμενος πρὸς τοὺς Γέτας, τούς τε νόμους αὐτοῖς ἔθηκε, καθάπερ καὶ ἐν ἀρχῇ δεδηλώκαμεν, καὶ πρὸς τὴν ἀνδρείαν τοὺς πολίτας παρεκάλεσε, τὴν ψυχὴν ἀθάνατον εἶναι πείσας. ἔτι καὶ νῦν οἱ Γαλάται πάντες καὶ οἱ Τράλλεις καὶ οἱ πολλοὶ τῶν βαρβάρων τοὺς αὑτῶν υἱοὺς πείθουσιν, ὡς οὐκ ἔστι φθαρῆναι τὴν ψυχήν, ἀλλὰ διαμένειν, τῶν ἀποθανόντων, καὶ ὅτι τὸν θάνατον οὐ φοβητέον, ἀλλὰ πρὸς τοὺς κινδύνους εὐρώστως ἑκτέον. καὶ ταῦτα παιδεύσας τοὺς Γέτας καὶ γράψας αὐτοῖς τοὺς νόμους μέγιστος τῶν θεῶν ἐστι παρ' αὐτοῖς. ἔτι τοίνυν ἀνυσιμώτατον πρὸς τὴν 174
τῆς δικαιοσύνης κατάστασιν ὑπελάμβανεν εἶναι τὴν τῶν θεῶν ἀρχήν, ἄνωθέν τε ἀπ' ἐκείνης πολιτείαν καὶ νόμους, δικαιοσύνην τε καὶ τὰ δίκαια διέθηκεν. οὐ χεῖρον δὲ καὶ τὰ καθ' ἕκαστον ὅπως διώρισε προσθεῖναι. τὸ διανοεῖσθαι περὶ τοῦ θείου, ὡς ἔστι τε καὶ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος

3—5 cf. Heraclit. fr. 121 Di. 7—19 cf. p. 60, 6; LDiog. 2 p. 104, 4 s.; Hippol. ref. 1, 25, 1 11 cf. Rohde 158 12 ψυχὴν ἀθάνατον] cf. p. 119, 3; c. m. p. 84, 12; myst. p. 35, 14 s.; Dicaearch. ap. Porph. p. 26, 22 13—16 cf. Caes. b. G. 6, 14, 5; Diod. 5, 28, 6 19—22 cf. Zaleuc. ap. Stob. 4, 2, 19 p. 123, 13 s. 23—p. 98, 1 cf. Hippodam. ap. Stob. 4, 1, 95 p. 35, 3 ss.; Lévy, Rech. 26, 5; v. et. p. 81, 10

---

2 αὑτῶν Na. αὐτῶν F 3—6 cf. Radermacher ad Soph. Trach. 31 ss.; ibid. p. 186; Telet. p. 53, 13 ss. Hense[2] (Radermacher); Plat. conv. 179 e. 189 c; Krüger, Griech. Sprachl. 1 § 69, 64 Anm. 2 (P. Friedlaender) 5 εὐνοίας Ri. 6 ἐπεχείρησαν Ri. ἐπεχείρησε F 13 ⟨ὅθεν⟩ ἔτι Ro., sed cf. D 645 Τράλλεις Sca. τραλις F Τριβαλλοὶ Rei. 14 αὑτῶν Ri. αὐτῶν F 15 ἀλλὰ διαμ.] cf. D 648

οὕτως ἔχει ὡς ἐπιβλέπειν καὶ μὴ ὀλιγωρεῖν αὐτοῦ, χρή-
σιμον εἶναι ὑπελάμβανον οἱ Πυθαγόρειοι παρ' ἐκείνου
μαθόντες. δεῖσθαι γὰρ ἡμᾶς ἐπιστατείας τοιαύτης, ᾗ κατὰ
μηδὲν ἀνταίρειν ἀξιώσομεν· τοιαύτην δ' εἶναι τὴν ὑπὸ τοῦ
θείου γινομένην, εἴπερ ἐστὶ τὸ θεῖον τοιοῦτον ⟨οἷον⟩ ἄξιον
εἶναι τῆς τοῦ σύμπαντος ἀρχῆς. ὑβριστικὸν γὰρ δὴ φύσει
τὸ ζῷον ἔφασαν εἶναι, ὀρθῶς λέγοντες, καὶ ποικίλον κατά
τε τὰς ὁρμὰς καὶ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ
τῶν παθῶν· δεῖσθαι οὖν τοιαύτης ὑπεροχῆς τε καὶ ἐπανα-
175 τάσεως, ἀφ' ἧς ἐστι σωφρονισμός τις καὶ τάξις. ᾤοντο δὴ
δεῖν ἕκαστον αὐτῷ συνειδότα τὴν τῆς φύσεως ποικιλίαν
μηδέποτε λήθην ἔχειν τῆς πρὸς τὸ θεῖον ὁσιότητός τε καὶ
θεραπείας, ἀλλ' ἀεὶ τίθεσθαι πρὸ τῆς διανοίας ὡς ἐπιβλέ-
ποντός τε καὶ παραφυλάττοντος τὴν ἀνθρωπίνην ἀγωγήν.
μετὰ δὲ τὸ θεῖόν τε καὶ τὸ δαιμόνιον πλεῖστον ποιεῖσθαι
λόγον γονέων τε καὶ νόμου, καὶ τούτων ὑπήκοον αὑτὸν
κατασκευάζειν, μὴ πλαστῶς, ἀλλὰ πεπεισμένως. καθόλου
δὲ ᾤοντο δεῖν ὑπολαμβάνειν μηδὲν εἶναι μεῖζον κακὸν
ἀναρχίας· οὐ γὰρ πεφυκέναι τὸν ἄνθρωπον διασῴζεσθαι
176 μηδενὸς ἐπιστατοῦντος. τὸ μένειν ἐν τοῖς πατρίοις ἔθεσί
τε καὶ νομίμοις ἐδοκίμαζον οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, κἂν ᾖ μακρῷ
χείρω ἑτέρων· τὸ γὰρ ῥᾳδίως ἀποπηδᾶν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόν-
των νόμων καὶ οἰκείους εἶναι καινοτομίας οὐδαμῶς εἶναι
σύμφορον οὐδὲ σωτήριον. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα τῆς
πρὸς θεοὺς ὁσίας ἐχόμενα ἔργα διεπράξατο, σύμφωνον
ἑαυτοῦ τὸν βίον τοῖς λόγοις ἐπιδεικνύων· οὐ χεῖρον δ' ἑνὸς
μνημονεῦσαι, δυναμένου καὶ τὰ ἄλλα σαφῶς ἐμφαίνειν.

---

3 δεῖσθαι—ἐπιστατείας] cf. p. 111, 5 6—10 cf. Rivaud, Mél. Glotz 785, 3 15—22 ~ Aristox. ap. Stob. 4, 25, 45 p. 628, 19 ss. 15 s. cf. p. 18, 17 17 μὴ—πεπεισμένως] cf. Mühl, Klio 22, 1929, 437; Rivaud l. l. 785, 1 17—20 ~ Aristox. ap. Stob. 4, 1, 49 p. 15, 3 ss.; v. et. p. 102, 6 ss.; 111, 4 ss. 17—19 cf. Soph. Ant. 672; Zaleuc. ap. Stob. 4, 2, 19 p. 127, 4 20—22 cf. Charond. ap. Diod. 12, 16, 3; Rivaud l. l. 785, 2

---

5 suppl. Na. 7 ὀρθ. λέγ.] cf. D 648 10 ἔσται Na. 11 αὑτῷ Ro. αὐτῶν F 16 νόμων Stob., cf. D 671 21 μακρῷ D coll. Diod. l. l. μικρῷ F

ἐρῶ δὲ τὰ πρὸς τὴν πρεσβείαν τὴν ἐκ Συβάριδος εἰς 177
Κρότωνα παραγενομένην ἐπὶ τὴν ἐξαίτησιν τῶν φυγάδων
ὑπὸ Πυθαγόρου ῥηθέντα καὶ πραχθέντα. ἐκεῖνος γάρ, ἀν-
ῃρημένων τινῶν τῶν μετ' αὐτοῦ συνδιατριψάντων ὑπὸ τῶν
ἡκόντων πρεσβευτῶν, ὧν ὃ μὲν τῶν αὐτοχείρων, ὃ δ' υἱὸς
τετελευτηκότος ὑπ' ἀρρωστίας τῶν τῆς στάσεως μετεσχη-
κότων, ἔτι μὲν τῶν ἐν τῇ πόλει διαπορούντων, ὅπως χρή-
σονται τοῖς πράγμασιν, εἶπε πρὸς τοὺς ἑταίρους ὡς οὐκ
ἂν βούλοιτο μεγάλα πρὸς αὐτὸν διαφωνῆσαι τοὺς Κροτω-
νιάτας καί, δοκιμάζοντος αὐτοῦ μηδ' ἱερεῖα τοῖς βωμοῖς
προσάγειν, ἐκείνους καὶ τοὺς ἱκέτας ἀπὸ τῶν βωμῶν
ἀποσπᾶν. προσελθόντων δ' αὐτῷ τῶν Συβαριτῶν καὶ μεμ-
φομένων, τῷ μὲν αὐτόχειρι λόγον ἀποδιδόντι τῶν ἐπιτιμω-
μένων οὐ θεμιστεύειν ἔφησεν· ὅθεν ᾐτιῶντο αὐτὸν Ἀπόλ-
λωνα φάσκειν εἶναι παρὰ τὸ καὶ πρότερον ἐπί τινος
ζητήσεως ἐρωτηθέντα 'διὰ τί ταῦτ' ἐστίν;' ἀντερωτῆσαι
τὸν πυνθανόμενον, εἰ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα λέγοντα τοὺς
χρησμοὺς ἀξιώσειεν ἂν τὴν αἰτίαν ἀποδοῦναι. πρὸς δὲ τὸν 178
ἕτερον, ὡς ᾤετο, καταγελῶντα τῶν διατριβῶν, ἐν αἷς ἀπε-
φαίνετο Πυθαγόρας ἐπάνοδον εἶναι ταῖς ψυχαῖς, καὶ φά-
σκοντα πρὸς τὸν πατέρα δώσειν ἐπιστολήν, ἐπειδὰν εἰς
ᾅδου μέλλῃ καταβαίνειν, καὶ κελεύοντα λαβεῖν ἑτέραν, ὅταν
ἐπανίῃ παρὰ τοῦ πατρός, οὐκ ἔφη μέλλειν εἰς τὸν τῶν
ἀσεβῶν τόπον παραβάλλειν, ὅπου σαφῶς οἶδε τοὺς σφαγεῖς
κολαζομένους. λοιδορηθέντων δ' αὐτῷ τῶν πρεσβευτῶν,
κἀκείνου προάγοντος ἐπὶ τὴν θάλατταν καὶ περιρραναμένου
πολλῶν ἀκολουθούντων, εἶπέ τις τῶν συμβουλευόντων τοῖς
Κροτωνιάταις, ἐπειδὴ τὰ ἄλλα τῶν ἡκόντων κατέδραμεν,
ὅτι καὶ Πυθαγόρᾳ προσκόπτειν ἀπενοήθησαν, ὑπὲρ οὗ,

1—18 cf. p. 75, 12 ss.; Diod. 12, 9, 2 ss.; Lévy, Rech. 126 14—18 cf. p. 18, 3 26 cf. p. 86, 15

---

8 εἶπε We. εἰπεῖν F 13 ἀποδιδόντι] ἀπαιτοῦντι anon., sed cf. D 635 17 Ἀπόλλωνα Na. ἀπόλλω F, v. Na. ad p. 10, 11 suae editionis 26 προάγοντος] cf. D l. l. 29 ὑπὲρ] cf. D 636

πάλιν ἐξ ἀρχῆς, ὥσπερ οἱ μῦθοι παραδεδώκασιν, ἁπάντων ἐμψύχων τὴν αὐτὴν φωνὴν τοῖς ἀνθρώποις ἀφιέντων, μηδὲ
179 τῶν ἄλλων ζῴων μηδὲν ἂν τολμῆσαι βλασφημεῖν. καὶ ἄλλην δὲ μέθοδον ἀνεῦρε τοῦ ἀναστέλλειν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς ἀδικίας, διὰ τῆς κρίσεως τῶν ψυχῶν, εἰδὼς μὲν ἀληθῶς ταύτην λεγομένην, εἰδὼς δὲ καὶ χρησίμην οὖσαν εἰς τὸν φόβον τῆς ἀδικίας. πολλῷ δὴ μᾶλλον ἀδικεῖσθαι δεῖν παρήγγελλεν ἢ κτείνειν ἄνθρωπον (ἐν ᾄδου γὰρ κεῖσθαι τὴν κρίσιν), ἐκλογιζόμενος τὴν ψυχὴν καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῆς καὶ τὴν πρώτην τῶν ὄντων φύσιν. βουλόμενος δὲ τὴν ἐν τοῖς ἀνίσοις καὶ ἀσυμμέτροις καὶ ἀπείροις πεπερασμένην καὶ ἴσην καὶ σύμμετρον δικαιοσύνην παραδεῖξαι, ὅπως δεῖ αὐτὴν ἀσκεῖν ὑφηγήσασθαι, τὴν δικαιοσύνην ἔφη προσεοικέναι τῷ σχήματι ἐκείνῳ, ὅπερ μόνον τῶν ἐν γεωμετρίᾳ διαγραμμάτων ἀπείρους μὲν ἔχει τὰς τῶν σχημάτων συστάσεις, ἀνομοίως δὲ ἀλλήλοις διακειμένων ἴσας ἔχει τὰς τῆς
180 δυνάμεως ἀποδείξεις. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐν τῇ πρὸς ἕτερον χρείᾳ ἔστι τις δικαιοσύνη, καὶ ταύτης τοιοῦτόν τινα τρόπον λέγεται ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων παραδίδοσθαι. εἶναι γὰρ κατὰ τὰς ὁμιλίας τὸν μὲν εὔκαιρον, τὸν δὲ ἄκαιρον, διαιρεῖσθαι δὲ ἡλικίας τε διαφορᾷ καὶ ἀξιώματος καὶ οἰκειότητος τῆς συγγενικῆς καὶ εὐεργεσίας, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους διαφοραῖς ὂν ὑπάρχει. ἔστι γάρ τι ὁμιλίας εἶδος, ὃ φαίνεται νεωτέρῳ μὲν πρὸς νεώτερον οὐκ ἄκαιρον εἶναι, πρὸς δὲ τὸν πρεσβύτερον ἄκαιρον· οὔτε γὰρ ὀργῆς οὔτε ἀπειλῆς εἶδος πᾶν ⟨ἄκαιρον⟩ οὔτε θρασύτητος, ἀλλὰ πᾶσαν τὴν τοιαύτην ἀκαιρίαν εὐλαβητέον

7—10 ~ p. 87, 14 ss. 10—17 cf. Delatte, Pol. 59 17 s. cf. Plat. remp. 371 s. 20—28 cf. Aristot. eth. Nic. p. 1126 b 36 ss.

---

1 πάλιν ἐξ ἀρχῆς] cf. Aristoph. Plut. 221 τῶν post ἁπάντων add. Co., sed cf. D 628 2 ἀφιέντων Kü. ἀφέντων F 3 ἄλλων] ἀλόγων Wa., sed cf. D 680 s. 9 ἐκλογιζόμενον p. 87, 16 10 βουλόμενος Kü. (Ho.) βουλόμενοι F 12 καὶ ante ὅπως add. Kü. 20 τὸ μὲν . . τὸ δὲ Na. 23 διαφοραῖς] προσφοραῖς? Di. 24 πρὸς μὲν Na., qui del. νεωτέρῳ et τὸν (25), sed cf. D 649 26 suppl. D 681, cf. p. 101, 9 s., ⟨εὔκαιρον⟩ Ro.

εἶναι τῷ νεωτέρῳ πρὸς τὸν πρεσβύτερον. παραπλήσιον δέ τινα εἶναι καὶ τὸν περὶ τοῦ ἀξιώματος λόγον· πρὸς γὰρ 181 ἄνδρα ἐπὶ καλοκαγαθίας ἥκοντα ἀληθινὸν ἀξίωμα οὔτ' εὔσχημον οὔτ' εὔκαιρον εἶναι προσφέρειν οὔτε παρρησίαν πάλιν οὔτε τὰ λοιπὰ τῶν ἀρτίως εἰρημένων. παραπλήσια δὲ τούτοις καὶ περὶ τῆς πρὸς τοὺς γονεῖς ὁμιλίας ἐλέγετο, ὡσαύτως δὲ καὶ περὶ τῆς πρὸς τοὺς εὐεργέτας. εἶναι δὲ ποικίλην τινὰ καὶ πολυειδῆ τὴν τοῦ καιροῦ χρείαν· καὶ γὰρ τῶν ὀργιζομένων τε καὶ θυμουμένων τοὺς μὲν εὐκαίρως τοῦτο ποιεῖν, τοὺς δὲ ἀκαίρως, καὶ πάλιν αὖ τῶν ὀρεγομένων τε καὶ ἐπιθυμούντων καὶ ὁρμώντων ἐφ' ὁτιδήποτε τοῖς μὲν ἀκολουθεῖν καιρόν, τοῖς δ' ἀκαιρίαν. τὸν αὐτὸν δ' εἶναι λόγον καὶ περὶ τῶν ἄλλων παθῶν τε καὶ πράξεων καὶ διαθέσεων καὶ ὁμιλιῶν καὶ ἐντεύξεων. εἶναι δὲ τὸν 182 καιρὸν μέχρι μέν τινος διδακτόν τε καὶ ἀπαράλογον καὶ τεχνολογίαν ἐπιδεχόμενον, καθόλου δὲ καὶ ἁπλῶς οὐδὲν αὐτῷ τούτων ὑπάρχειν. ἀκόλουθα δὲ εἶναι καὶ σχεδὸν τοιαῦτα οἷα συμπαρέπεσθαι τῇ τοῦ καιροῦ φύσει τήν τε ὀνομαζομένην ὥραν καὶ τὸ πρέπον καὶ τὸ ἁρμόττον, καὶ εἴ τι ἄλλο τυγχάνει τούτοις ὁμοιογενὲς ὄν. ἀρχὴν δὲ ἀπεφαίνοντο ἐν παντὶ ἕν τι τῶν τιμιωτάτων εἶναι ὁμοίως ἐν ἐπιστήμῃ τε καὶ ἐμπειρίᾳ καὶ ἐν γενέσει, καὶ πάλιν αὖ ἐν οἰκίᾳ τε καὶ πόλει καὶ στρατοπέδῳ καὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις συστήμασι, δυσθεώρητον δ' εἶναι καὶ δυσσύνοπτον τὴν τῆς ἀρχῆς φύσιν ἐν πᾶσι τοῖς εἰρημένοις. ἕν τε γὰρ ταῖς ἐπιστήμαις οὐ τῆς τυχούσης εἶναι διανοίας τὸ καταμαθεῖν τε καὶ κρῖναι καλῶς βλέψαντας εἰς τὰ μέρη τῆς πραγματείας,

---

7—20 cf. p. 27, 10 s.; Procl. in Plat. Alcib. p. 121, 21 s. Creuz.; Rostagni, Stud. it. 2, 1922, 162 ss. **8** ποικίλην—πολυειδῆ] cf. p. 112, 10 s.; Mewaldt 16 **8—10** cf. Aristot. eth. Nic. p. 1126 a 32 ss. **20—p. 102, 10** cf. p. 91, 7

---

4 s. παρρησίαν πάλιν] π. πολλὴν Co. **10** αὖ τῶν We. αὐτῶν F **18** τήν—**19** ὥραν] cf. [Demosth.] 26, 27 τὰς καλουμένας ὥρας **22** αὖ We. δύο F, cf. 10 et p. 120, 26 **25** τε del. Arc., sed cf. D 639

183 ποῖον τούτων ἀρχή. μεγάλην δ' εἶναι διαφορὰν καὶ σχεδὸν περὶ ὅλου τε καὶ παντὸς τὸν κίνδυνον γίνεσθαι μὴ ληφθείσης ὀρθῶς τῆς ἀρχῆς· οὐδὲν γάρ, ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν, ἔτι τῶν μετὰ ταῦτα ὑγιὲς γίνεσθαι ἀγνοηθείσης τῆς ἀληθινῆς ἀρχῆς. τὸν αὐτὸν δ' εἶναι λόγον καὶ περὶ τῆς ἑτέρας ἀρχῆς· οὔτε γὰρ οἰκίαν οὔτε πόλιν εὖ ποτε ἂν οἰκηθῆναι μὴ ὑπάρξαντος ἀληθινοῦ ἄρχοντος καὶ κυριεύοντος τῆς ἀρχῆς τε καὶ ἐπιστασίας ἑκουσίως. ἀμφοτέρων γὰρ δεῖ βουλομένων τὴν ἐπιστατείαν γίνεσθαι, ὁμοίως τοῦ τε ἄρχοντος καὶ τῶν ἀρχομένων, ὥσπερ καὶ τὰς μαθήσεις τὰς ὀρθῶς γινομένας ἑκουσίως δεῖν ἔφασαν γίνεσθαι, ἀμφοτέρων βουλομένων, τοῦ τε διδάσκοντος καὶ τοῦ μανθάνοντος· ἀντιτείνοντος γὰρ ὁποτέρου δήποτε τῶν εἰρημένων οὐκ ἂν ἐπιτελεσθῆναι κατὰ τρόπον τὸ προκείμενον ἔργον. οὕτω μὲν οὖν τὸ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι καλὸν εἶναι ἐδοκίμαζε καὶ τὸ τοῖς διδασκάλοις ὑπακούειν. τεκμήριον δὲ δι' ἔργων
184 μέγιστον παρείχετο τοιοῦτον. πρὸς Φερεκύδην τὸν Σύριον, διδάσκαλον αὐτοῦ γενόμενον, ἀπὸ τῆς Ἰταλίας εἰς Δῆλον ἐκομίσθη, νοσοκομήσων τε αὐτὸν περιπετῆ γενόμενον τῷ ἱστορουμένῳ τῆς φθειριάσεως πάθει καὶ κηδεύσων αὐτόν· παρέμεινέ τε ἄχρι τῆς τελευτῆς αὐτῷ καὶ τὴν ὁσίαν ἀπεπλήρωσε περὶ τὸν αὐτοῦ καθηγεμόνα. οὕτω περὶ πολλοῦ τὴν περὶ τὸν διδάσκαλον ἐποιεῖτο σπουδήν.

185 πρός γε μὴν συνταγὰς καὶ τὸ ἀψευδεῖν ἐν αὐταῖς οὕτως εὖ παρεσκεύαζε τοὺς ὁμιλητὰς Πυθαγόρας, ὥστε φασί ποτε Λῦσιν προσκυνήσαντα ἐν Ἥρας ἱερῷ καὶ ἐξιόντα συντυχεῖν

6—8 cf. p. 98, 17 ss. 10—14 cf. Aristox. in Floril. Laur. 2, 13, 119, Stob. ed. Mein. 4, 206, 12 ss. 17—22 ~ p. 135, 11 ss. (Nicomach.) ~ Porph. 55, cf. eund. 15; LDiog. 1, 118 (partim Aristox.); Diod. 10, 3, 4; Apul. flor. p. 22, 11 ss. 17 Φερεκύδην] cf. p. 8, 10 19 s. cf. Menag. ad LDiog. l. l. 21 s. cf. Heraclid. Lemb. ap. LDiog. 40 p. 137, 3 s. 24—p. 103, 16 cf. p. 138, 6 ss. (Apollon.) 26 Λῦσιν] cf. p. 42, 23

6 οὔτε γὰρ—8 τε om. F, add. in marg. inf. m.[1] 8 δεῖν Na., sed cf. D 619 20 αὐτόν om. p. 135, 14 et Porph., cf. D 656 22 αὐτοῦ Kü. αὐτοῦ F

Εὐρυφάμῳ Συρακουσίῳ τῶν ἑταίρων τινὶ περὶ τὰ προπύλαια τῆς θεοῦ εἰσιόντι. προστάξαντος δὲ τοῦ Εὐρυφάμου προσμεῖναι αὐτόν, μέχρις ἂν καὶ αὐτὸς προσκυνήσας ἐξέλθῃ, ἑδρασθῆναι ἐπί τινι λιθίνῳ θώκῳ ἱδρυμένῳ αὐτόθι. ὡς δὲ προσκυνήσας ὁ Εὐρύφαμος καὶ ἔν τινι διανοήματι καὶ βαθυτέρᾳ καθ' ἑαυτὸν ἐννοίᾳ γενόμενος δι' ἑτέρου πυλῶνος ἐκλαθόμενος ἀπηλλάγη, τό τε τῆς ἡμέρας λοιπὸν καὶ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα καὶ τὸ πλέον μέρος ἔτι τῆς ἄλλης ἡμέρας ὡς εἶχεν ἀτρέμας προσέμενεν ὁ Λῦσις. καὶ τάχα ἂν ἐπὶ πλείονα χρόνον αὐτοῦ ἦν, εἰ μή περ ἐν τῷ ὁμακοείῳ τῆς ἑξῆς ἡμέρας γενόμενος ὁ Εὐρύφαμος καὶ ἀκούσας ἐπιζητουμένου πρὸς τῶν ἑταίρων τοῦ Λύσιδος ἀνεμνήσθη. καὶ ἐλθὼν αὐτὸν ἔτι προσμένοντα κατὰ τὴν συνθήκην ἀπήγαγε, τὴν αἰτίαν εἰπὼν τῆς λήθης καὶ προσεπιθεὶς ὅτι 'ταύτην δέ μοι θεῶν τις ἐνῆκε, δοκίμιον ἐσομένην τῆς σῆς περὶ συνθήκας εὐσταθείας'.

καὶ τὸ ἐμψύχων δὲ ἀπέχεσθαι ἐνομοθέτησε διά τε ἄλλα 186 πολλὰ καὶ ὡς εἰρηνοποιὸν τὸ ἐπιτήδευμα. ἐθιζόμενοι γὰρ μυσάττεσθαι φόνον ζῴων ὡς ἄνομον καὶ παρὰ φύσιν, πολὺ μᾶλλον ἀθεμιτώτερον τὸ ἄνθρωπον ἡγούμενοι κτείνειν οὐκέτ' ἐπολέμουν. φόνων δὲ χορηγέτης καὶ νομοθέτης ὁ πόλεμος· τούτοις γὰρ καὶ σωματοποιεῖται. καὶ τὸ 'ζυγὸν' δὲ 'μὴ ὑπερβαίνειν' δικαιοσύνης ἐστὶ παρακέλευσμα, πάντα τὰ δίκαια παραγγέλλον ἀσκεῖν, ὡς ἐν τοῖς περὶ συμβόλων δειχθήσεται. πέφηνεν ἄρα διὰ πάντων τούτων μεγάλην σπουδὴν περὶ τὴν τῆς δικαιοσύνης ἄσκησιν καὶ παράδοσιν

---

17 cf. p. 10, 12 22 s. cf. LDiog. 17 s. p. 117, 9; 118, 8; Aristot. ap. Hieron. c. Rufin. 3, 39, Migne 23, 508 a; Clem. strom. 2, 79 p. 154, 12; anon. in Rhet. gr. 3, 209, 14 s. Sp.; Theodoret. Graec. affect. cur. 8, 1 p. 195, 7 Raed.; Procl. in Hes. op. 742 p. 403, 6 Gaisf.; Suid. Ἀναξίμανδρος II p. 179, 4; Hölk 57; Boehm nr. 30 cf. protr. p. 114, 20 ss. 24 s. cf. protr. p. 112, 2

---

4 θάκῳ Co. 8 ἔτι Sca. ἐπὶ F 9 ὡς] cf. D 681 10 s. ὁμακοΐῳ F, cf. p. 17, 17 15 δέ] δή Sca., sed orationis init. cogitando supplendum 18 εἰρηνοποιὸν ⟨ὂν⟩ Na., sed cf. D 650 s. 20 τὸ Co. τὸν F

εἰς ἀνθρώπους πεποιημένος Πυθαγόρας ὡς ἐν τοῖς ἔργοις καὶ ἐν τοῖς λόγοις.

31 187 Ἕπεται δὲ τῷ περὶ τούτων λόγῳ ὁ περὶ σωφροσύνης, ὥς τε αὐτὴν ἐπετήδευσε καὶ παρέδωκε τοῖς χρωμένοις. εἴρηται μὲν οὖν ἤδη τὰ κοινὰ παραγγέλματα περὶ αὐτῆς, ἐν οἷς πυρὶ καὶ σιδήρῳ τὰ ἀσύμμετρα πάντα ἀποκόπτειν διώρισται. τοῦ δὲ αὐτοῦ εἴδους ἐστὶν ἀποχὴ ἐμψύχων ἁπάντων καὶ προσέτι βρωμάτων τινῶν ἀκολάστων, καὶ τὸ παρατίθεσθαι μὲν ἐν ταῖς ἑστιάσεσι τὰ ἡδέα καὶ πολυτελῆ ἐδέσματα, ἀποπέμπεσθαι δὲ αὐτὰ τοῖς οἰκέταις, ἕνεκα τοῦ κολάσαι μόνον τὰς ἐπιθυμίας παρατιθέμενα, καὶ τὸ χρυσὸν ἐλευθέραν μηδεμίαν φορεῖν, μόνας δὲ τὰς ἑταίρας. καὶ αἱ ἐπεγρίαι δὲ αἱ τοῦ λογισμοῦ καὶ αἱ εἰλικρίνειαι τῶν ἐμπο-
188 διζόντων τοῦ αὐτοῦ εἰσιν εἴδους. ἔτι δὲ ἐχεμυθία τε καὶ παντελὴς σιωπή, πρὸς τὸ γλώσσης κρατεῖν συνασκοῦσα, ἥ τε σύντονος καὶ ἀδιάπνευστος περὶ τὰ δυσληπτότατα τῶν θεωρημάτων ἀνάληψίς τε καὶ ἐξέτασις, διὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ἀνοινία καὶ ὀλιγοσιτία καὶ ὀλιγοϋπνία, δόξης τε καὶ πλούτου καὶ τῶν ὁμοίων ἀνεπιτήδευτος κατεξανάστασις, καὶ αἰδὼς μὲν ἀνυπόκριτος πρὸς τοὺς προήκοντας, πρὸς δὲ τοὺς ὁμήλικας ἄπλαστος ὁμοιότης καὶ φιλοφροσύνη, συνεπίτασις δὲ καὶ παρόρμησις πρὸς τοὺς νεωτέρους φθόνου χωρίς, καὶ πάντα ὅσα τοιαῦτα, εἰς τὴν αὐτὴν
189 ἀρετὴν ταχθήσεται. καὶ ἐξ ὧν δ' Ἱππόβοτος καὶ Νεάνθης περὶ Μυλλίου καὶ Τιμύχας τῶν Πυθαγορείων ἱστοροῦσι, μαθεῖν ἔνεστι τὴν ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν σωφροσύνην καὶ ὅπως αὐτὴν Πυθαγόρας παρέδωκε. τὸν γὰρ Διονύσιον τὸν

5—7 cf. p. 20, 13 ss. **7** s. ~ p. 38, 18 s.; 121, 12 s. **8—11** cf. Diod. 10, 5, 2; Plut. de gen. Socr. 585 a; v. et. Floril. Monac. 231, Stob. ed. Mein. 4, 286 **11** s. cf. p. 48, 21 s. **12—23** ~ p. 38, 19 ss. **12—19** ~ p. 121, 13 ss. **24** s. cf. Porph. p. 52, 7 ss.

---

12 καὶ — **14** εἴδους] de prava verborum in F traditorum mutatione et collocatione (post ἀκολάστων 8) v. D 620. 824 **13** ἐπεγρίαι D 662, 1 ἐπήρειαι F **20** προήκοντας post Obrechtum Ki. προσήκοντας F, cf. p. 39, 6 **22** συνεπίτασις D 660, 2, cf. ib. 825, συνεπίστασις F; cf. p. 39, 7

τύραννόν φασιν, ὡς πάντα ποιῶν οὐδενὸς αὐτῶν ἐπετύγχανε τῆς φιλίας, φυλαττομένων καὶ περιισταμένων τὸ μοναρχικὸν αὐτοῦ καὶ παράνομον, λόχον τινὰ τριάκοντα ἀνδρῶν, ἡγουμένου Εὐρυμένους Συρακουσίου, Δίωνος ἀδελφοῦ, ἐπιπέμψαι τοῖς ἀνδράσι, λοχήσοντα τὴν μετάβασιν αὐτῶν, τὴν ἀπὸ Τάραντος εἰς Μεταπόντιον εἰωθυῖαν κατὰ καιρὸν γίνεσθαι· ἡρμόζοντο γὰρ πρὸς τὰς τῶν ὡρῶν μεταβολὰς καὶ τόπους εἰς τὰ τοιάδε ἐπελέγοντο ἐπιτηδείους. ἐν δὴ Φάναις, χωρίῳ τῆς Τάραντος φαραγγώδει, καθ' ὃ 190 συνέβαινεν αὐτοῖς ἀναγκαίως τὴν ὁδοιπορίαν γενήσεσθαι, ἐλόχα κατακρύψας τὸ πλῆθος ὁ Εὐρυμένης. ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν προϊδόμενοι ἀφίκοντο οἱ ἄνδρες περὶ μέσον ἡμέρας εἰς τὸν τόπον, ληστρικῶς αὐτοῖς ἐπαλαλάξαντες ἐπέθεντο οἱ στρατιῶται. οἱ δὲ ἐκταραχθέντες μετ' εὐλαβείας ἅμα τε τὸ αἰφνίδιον καὶ αὐτὸ τὸ πλῆθος (ἦσαν γὰρ αὐτοὶ σύμπαντες δέκα που τὸν ἀριθμόν), καὶ ὅτι ἄνοπλοι πρὸς ποικίλως ὡπλισμένους διαγωνισάμενοι ἔμελλον ἁλίσκεσθαι, δρόμῳ καὶ φυγῇ διασῴζειν αὐτοὺς διέγνωσαν, οὐδὲ τοῦτο ἀλλότριον ἀρετῆς τιθέμενοι· τὴν γὰρ ἀνδρείαν ᾔδεισαν φευκτέων τε καὶ ὑπομενετέων ἐπιστήμην, ὡς ἂν ὁ ὀρθὸς ὑπαγορεύῃ λόγος. καὶ ἐπετύγχανον δὲ ἤδη τούτου (βαρού- 191 μενοι γὰρ τοῖς ὅπλοις ἀπελείποντο οἱ σὺν Εὐρυμένει τοῦ διωγμοῦ), εἰ μή περ φεύγοντες ἐνέτυχον πεδίῳ τινὶ κυάμοις ἐσπαρμένῳ καὶ τεθηλότι ἱκανῶς. καὶ μὴ βουλόμενοι δόγμα παραβαίνειν τὸ κελεῦον κυάμων μὴ θιγγάνειν ἔστησαν καὶ ὑπ' ἀνάγκης λίθοις καὶ ξύλοις καὶ τοῖς προστυχοῦσιν ἕκαστος μέχρι τοσούτου ἠμύνοντο τοὺς διώκοντας, μέχρι τινὰς μὲν αὐτῶν ἀνῃρηκέναι, πολλοὺς δὲ τετραυματικέναι. πάντας μὴν ὑπὸ τῶν δορυφόρων ἀναιρεθῆναι καὶ μηδένα

---

19 s. cf. Plat. Lach. 194 e 11 s. 21 — p. 106, 2 cf. LDiog. 39 s. 45 p. 136, 5 ss.; 137, 9 s. (Hermipp.); 141, 7 ss. (Diog. epigr.)

---

1 φασὶν Arc. φησιν F 10 γενέσθαι Co. 12 προϊδόμενοι Co. προειδόμενοι F 14 μετ' εὐλ.] cf. D 681 22 τοῖς om. F, add. supra lin. ut vid. m.¹ 27 ἑκάστῳ Na., sed cf. D 681 s.

τὸ παράπαν ζωγρηθῆναι, ἀλλὰ πρὸ τούτων θάνατον ἀσμενί-
192 σαι κατὰ τὰς τῆς αἱρέσεως ἐντολάς. ἐν συγχύσει δὴ πολλῇ τόν τε Εὐρυμένην καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ καὶ οὐ τῇ τυχούσῃ γενέσθαι, εἰ μηδὲ ἕνα ζῶντα ἀγάγοιεν τῷ πέμψαντι Διονυσίῳ, εἰς αὐτὸ μόνον τοῦτο προτρεψαμένῳ αὐτούς. γῆν οὖν ἐπαμήσαντες τοῖς πεσοῦσι καὶ ἡρῷον πολυάνδριον ἐπιχώσαντες αὐτόθι ὑπέστρεφον. εἶτα αὐτοῖς ἀπήντησε Μυλλίας Κροτωνιάτης καὶ Τιμύχα Λακεδαιμονία, γυνὴ αὐτοῦ, ἀπολελειμμένοι τοῦ πλήθους, ὅτι ἔγκυος οὖσα ἡ Τιμύχα τὸν δέκατον ἤδη μῆνα εἶχε καὶ σχολαίως διὰ τοῦτο ἐβάδιζε. τούτους δὴ ζωγρήσαντες ἄσμενοι πρὸς τὸν τύραννον ἤγαγον, μετὰ πάσης κομιδῆς καὶ ἐπιμελείας διασώσαντες.
193 ὃ δὲ περὶ τῶν γεγονότων διαπυθόμενος καὶ σφόδρα ἀθυμήσας ἐνέφαινεν. ‘ἀλλ’ ὑμεῖς γε’ εἶπεν ‘ὑπὲρ πάντων τῆς ἀξίας τεύξεσθε παρ’ ἐμοῦ τιμῆς, εἴ μοι συμβασιλεῦσαι θελήσετε’. τοῦ δὲ Μυλλίου καὶ τῆς Τιμύχας πρὸς πάντα ἃ ἐπηγγέλλετο ἀνανευόντων, ‘ἀλλὰ ἕν γέ με’ ἔφη ‘διδάξαντες μετὰ τῆς ἐπιβαλλούσης προπομπῆς διασῴζεσθε’. πυθομένου δὲ τοῦ Μυλλίου καὶ τί ποτ’ ἐστίν, ὃ μαθεῖν προθυμεῖται, ‘ἐκεῖνο’ εἶπεν ὁ Διονύσιος· ‘τίς ἡ αἰτία, δι’ ἣν οἱ ἑταῖροί σου ἀποθανεῖν μᾶλλον εἵλαντο ἢ κυάμους πατῆσαι;’ καὶ ὁ Μυλλίας εὐθὺς ‘ἀλλ’ ἐκεῖνοι μὲν’ εἶπεν ‘ὑπέμειναν, ἵνα μὴ κυάμους πατήσωσιν, ἀποθανεῖν, ἐγὼ δὲ αἱροῦμαι, ἵνα τούτου σοι τὴν αἰτίαν μὴ ἐξείπω, κυάμους
194 μᾶλλον πατῆσαι’. καταπλαγέντος δὲ τοῦ Διονυσίου καὶ μεταστῆσαι κελεύσαντος αὐτὸν σὺν βίᾳ, βασάνους δὲ ἐπι-

20—p. 107, 8 cf. p. 43, 1 ss. (Lysid. epist.) **25—p. 107, 8** cf. LDiog. 39 p. 136, 7 s.; v. et. Gregor. Naz. or. 4, 70, Migne 35, 592 b; Stoicos ap. David proleg. philos. 11, CA 18, 2 p. 33, 9 ss. et Eliam in Porph. isag., CA 18, 1 p. 15, 1 ss.; Timoth. Pergam. ap. Clem. strom. 4, 56 p. 274, 7 ss.; Wendland, De fabellis ant. (Gottingae 1911) 23, 4

1 πρὸ τούτου τὸν θ. Na., sed cf. D 627 **8** καὶ[2]] cf. D 651 s. **8** ⟨ἡ⟩ γυνὴ Na., sed cf. D 628 **9 s.** ἔγκυος οὖσα . . . εἶχε] cf. Eur. Tro. 317 **19** τί καί Na., sed cf. D 637 s. **21** εἵλοντο P[r] C, sed cf. D 627 **24** τούτου e τοῦτο corr. F[1] κυάμους Arc. κύαμον F

φέρειν τῇ Τιμύχᾳ προστάττοντος (ἐνόμιζε γὰρ ἅτε γυναῖκά τε οὖσαν καὶ ἔπογκον ἐρήμην τε τοῦ ἀνδρὸς ῥᾳδίως τοῦτο ἐκλαλήσειν φόβῳ τῶν βασάνων), ἡ γενναία συμβρύξασα ἐπὶ τῆς γλώσσης τοὺς ὀδόντας καὶ ἀποκόψασα αὐτὴν προσέπτυσε τῷ τυράννῳ, ἐμφαίνουσα ὅτι, εἰ καὶ ὑπὸ τῶν βασάνων τὸ θῆλυ αὐτῆς νικηθὲν συναναγκασθείη τῶν ἐχεμυθουμένων τι ἀνακαλύψαι, τὸ μὴν ὑπηρετῆσον ἐκποδὼν ὑπ' αὐτῆς περικέκοπται. οὕτως δυσσυγκατάθετοι πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς φιλίας ἦσαν, εἰ καὶ βασιλικαὶ τυγχάνοιεν.
παραπλήσια δὲ τούτοις καὶ τὰ περὶ τῆς σιωπῆς ἦν παραγ- 195
γέλματα, φέροντα εἰς σωφροσύνης ἄσκησιν· πάντων γὰρ χαλεπώτατόν ἐστιν ἐγκρατευμάτων τὸ γλώσσης κρατεῖν. τῆς αὐτῆς δὲ ἀρετῆς ἐστι καὶ τὸ πεῖσαι Κροτωνιάτας ἀπέχεσθαι τῆς ἀθύτου καὶ νόθης πρὸς τὰς παλλακίδας συνουσίας, καὶ ἔτι ἡ διὰ τῆς μουσικῆς ἐπανόρθωσις, δι' ἧς καὶ τὸ οἰστρημένον μειράκιον ὑπὸ τοῦ ἔρωτος εἰς σωφροσύνην μετέστησε. καὶ ἡ τῆς ὕβρεως δὲ ἀπάγουσα παραίνεσις εἰς τὴν αὐτὴν ἀρετὴν ἀνήκει.

καὶ ταῦτα δὲ παρέδωκε τοῖς Πυθαγορείοις Πυθαγόρας, 196
ὧν αἴτιος αὐτὸς ἦν. προσεῖχον γὰρ οὗτοι, τὰ σώματα ὡς ἂν ἐπὶ τῶν αὐτῶν ⟨ἀεὶ⟩ διακέηται, καὶ μὴ ποτὲ μὲν ῥικνά, ὁτὲ δὲ πολύσαρκα· ἀνωμάλου γὰρ βίου ᾤοντο εἶναι δεῖγμα. ἀλλὰ ὡσαύτως καὶ κατὰ τὴν διάνοιαν οὐχ ὁτὲ μὲν ἱλαροί, ὁτὲ δὲ κατηφεῖς, ἀλλὰ ἐφ' ὁμαλοῦ πράως χαίροντες. διεκρούοντο δὲ ὀργάς, ἀθυμίας, ταραχάς, καὶ ἦν αὐτοῖς παράγγελμα, ὡς οὐδὲν δεῖ τῶν ἀνθρωπίνων συμπτωμάτων ἀπροσδόκητον εἶναι παρὰ τοῖς νοῦν ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντα

10—12 cf. p. 38, 20 ss. 11 s. cf. p. 41, 6 s. 13—15 cf. p. 26, 23 s.; Plat. leg. 841 d 15—17 cf. p. 64, 16 ss. 17 ὕβρεως] cf. p. 96, 9 20—24 cf. Porph. 35 23 s. cf. LDiog. 23 p. 123, 6 25 ὀργάς] cf. p. 108, 1 ss. καὶ ἦν — p. 108, 4 ∼ p. 120, 28 ss. καὶ ἦν — p. 108, 1 cf. Eur. fr. 964; Wilamowitz, Herakles 1[1], 28, 53

---

3 ἐκλαλήσειν om. F, add. in marg. m.[1] 8 δυσυγκατάθετοι F, cf. Rohde 167 21 ἂν] ἀεὶ Ki.; idem post αὐτῶν suppl. D 641, post ἂν Ro. ποτὲ] ᾗ ὁτὲ Na., sed cf. D 641. 650

προσδοκᾶν, ὧν μὴ τυγχάνουσιν αὐτοὶ κύριοι ὄντες. εἰ δέ ποτε αὐτοῖς συμβαίη ἢ ὀργὴ ἢ λύπη ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, ἐκποδὼν ἀπηλλάττοντο, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος γενόμενος
197 ἐπειρᾶτο καταπέττειν τε καὶ ἰατρεύειν τὸ πάθος. λέγεται δὲ καὶ τάδε περὶ τῶν Πυθαγορείων, ὡς οὔτε οἰκέτην ἐκόλασεν οὐθεὶς αὐτῶν ὑπὸ ὀργῆς ἐχόμενος οὔτε τῶν ἐλευθέρων ἐνουθέτησέ τινα, ἀλλὰ ἀνέμενεν ἕκαστος τὴν τῆς διανοίας ἀποκατάστασιν (ἐκάλουν δὲ τὸ νουθετεῖν πεδαρτᾶν)· ἐποιοῦντο γὰρ τὴν ἀναμονὴν σιωπῇ χρώμενοι καὶ ἡσυχίᾳ. Σπίνθαρος γοῦν διηγεῖτο πολλάκις περὶ Ἀρχύτου ⟨τοῦ⟩ Ταραντίνου, ὅτι διὰ χρόνου τινὸς εἰς ἀγρὸν ἀφικόμενος, ἐκ στρατιᾶς νεωστὶ παραγεγονώς, ἣν ἐστρατεύσατο ἡ πόλις εἰς Μεσσαπίους, ὡς εἶδε τόν τε ἐπίτροπον καὶ τοὺς ἄλλους οἰκέτας οὐκ εὖ τῶν περὶ τὴν γεωργίαν ἐπιμελείας πεποιημένους, ἀλλὰ μεγάλῃ τινὶ κεχρημένους ὀλιγωρίας ὑπερβολῇ, ὀργισθείς τε καὶ ἀγανακτήσας οὕτως ὡς ἂν ἐκεῖνος, εἶπεν, ὡς ἔοικε, πρὸς τοὺς οἰκέτας, ὅτι εὐτυχοῦσιν, ὅτι αὐτοῖς ὤργισται· εἰ γὰρ μὴ τοῦτο συμβεβηκὸς ἦν, οὐκ ἄν ποτε αὐτοὺς ἀθῴους γενέσθαι τηλικαῦτα ἡμαρ-
198 τηκότας. ἔφη δὲ λέγεσθαι καὶ περὶ Κλεινίου τοιαῦτά τινα· καὶ γὰρ ἐκεῖνον ἀναβάλλεσθαι πάσας νουθετήσεις τε καὶ κολάσεις εἰς τὴν τῆς διανοίας ἀποκατάστασιν. οἴκτων δὲ καὶ δακρύων καὶ πάντων τῶν τοιούτων εἴργεσθαι τοὺς ἄνδρας, οὔτε δὲ κέρδος οὔτε ἐπιθυμίαν οὔτε ὀργὴν οὔτε

1—8 cf. p. 8, 27; 55, 13; 58, 23 s.; 64, 9; 107, 25; 108, 10 ss. 24; 125, 12; LDiog. 20. 23 p. 120, 8 s.; 123, 8; aur. carm. 11; Thean. epist. 6, 4 p. 606 Herch. 8 s. πεδαρτᾶν] cf. p. 59, 1 10—20 cf. 1 ss.; Rohde 160; v. et. Procl. de decem dubit. vol. 1 (Paris 1820), 161, 12 ss. Cous. 20—22 cf. Rohde l. l. 22—24 ~ p. 121, 21 ss.; 125, 22 s. (Aristox.) 24 ὀργὴν] cf. 1 ss.

---

2 αὐτοῖς p. 121, 4 αὐτῷ F h. l. τοιοῦτον] τῶν τοιούτων p. 121, 4 8 s. πεδαρτᾶν Hemsterhusius παιδαρτᾶν F 9 γὰρ] δὲ Ro., sed cf. D 640 11 suppl. Co. 12 ἐκ Sca. καὶ F στρατείας Mahne, sed cf. Herod. 7, 7 alia 13 Μεσσαπίους Co. μεσανίους F Μεσσηνίους Arc., cf. p. 129, 18 14 ἐπιμέλειαν Wa., sed cf. D 682; v. et. p. 140, 1 s. 16 s. οὕτως ὡς ἂν ἐκεῖνος] cf. p. 117, 10 24 δὲ om. F, add. supra lin. ut vid. m.[1]

φιλοτιμίαν οὔτε ἄλλο οὐδὲν τῶν τοιούτων αἴτιον γίνεσθαι διαφορᾶς, ἀλλὰ πάντας τοὺς Πυθαγορείους οὕτως ἔχειν πρὸς ἀλλήλους, ὡς ἂν πατὴρ σπουδαῖος πρὸς τέκνα σχοίη.

καλὸν δὲ καὶ τὸ πάντα Πυθαγόρᾳ ἀνατιθέναι τε καὶ ἀπονέμειν καὶ μηδεμίαν περιποιεῖσθαι δόξαν ἰδίαν ἀπὸ τῶν εὑρισκομένων, εἰ μή πού τι σπάνιον· πάνυ γὰρ δή τινές εἰσιν ὀλίγοι, ὧν ἴδια γνωρίζεται ὑπομνήματα. θαυμάζεται 199
δὲ καὶ ἡ τῆς φυλακῆς ἀκρίβεια· ἐν γὰρ τοσαύταις γενεαῖς ἐτῶν οὐθεὶς οὐδενὶ φαίνεται τῶν Πυθαγορείων ὑπομνημάτων περιτετευχὼς πρὸ τῆς Φιλολάου ἡλικίας, ἀλλ' οὗτος πρῶτος ἐξήνεγκε τὰ θρυλλούμενα ταῦτα τρία βιβλία, ἃ λέγεται Δίων ὁ Συρακούσιος ἑκατὸν μνῶν πρίασθαι Πλάτωνος κελεύσαντος, εἰς πενίαν τινὰ μεγάλην τε καὶ ἰσχυρὰν ἀφικομένου τοῦ Φιλολάου, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἦν ἀπὸ τῆς συγγενείας τῶν Πυθαγορείων καὶ διὰ τοῦτο μετέλαβε τῶν βιβλίων.

περὶ δὲ δόξης τάδε φασὶ λέγειν αὐτούς. ἀνόητον μὲν 200
εἶναι καὶ τὸ πάσῃ καὶ παντὸς δόξῃ προσέχειν, καὶ μάλιστα τὸ τῇ παρὰ τῶν πολλῶν γινομένῃ· τὸ γὰρ καλῶς ὑπολαμβάνειν τε καὶ δοξάζειν ὀλίγοις ὑπάρχειν. δῆλον γὰρ ὅτι περὶ τοὺς εἰδότας τοῦτο γίνεσθαι· οὗτοι δέ εἰσιν ὀλίγοι. ὥστε δῆλον ὅτι οὐκ ἂν διατείνοι εἰς τοὺς πολλοὺς ἡ τοιαύτη δύναμις. ἀνόητον δ' εἶναι καὶ πάσης ὑπολήψεώς τε καὶ δόξης καταφρονεῖν· συμβήσεται γὰρ ἀμαθῆ τε καὶ ἀνεπανόρθωτον εἶναι τὸν οὕτω διακείμενον. ἀναγκαῖον δ' εἶναι τῷ μὲν ἀνεπιστήμονι μανθάνειν ἃ τυγχάνει ἀγνοῶν τε καὶ οὐκ ἐπιστάμενος, τῷ δὲ μανθάνοντι προσέχειν τῇ τοῦ ἐπισταμένου τε καὶ διδάξαι δυναμένου ὑπολήψει τε

4—7 cf. Procl. in Plat. Tim. vol. 1, 16, 1 ss. Di. 7—16 cf. LDiog. 15 p. 116, 5 ss. 7—11 cf. p. 43, 1 ss. (Lysid. epist.) 9 s. Πυθ. ὑπομν.] cf p. 88, 13 s. 10—16 cf. Cic. de rep. 1, 16 11 τρία βιβλία] cf. LDiog. 6 p. 108, 6 s. 17—23 cf. Delatte, Pol. 55 s.

---

3 σχοίη] cf. D 682 5 ἀπονέμειν Arc. ἀπολαλεῖν F ἀποκαλεῖν Sca. 18 καὶ[1] del. Co.

201 καὶ δόξῃ, καθόλου δ' εἰπεῖν ἀναγκαῖον εἶναι τοὺς σωθησομένους τῶν νέων προσέχειν ταῖς τῶν πρεσβυτέρων τε καὶ καλῶς βεβιωκότων ὑπολήψεσί τε καὶ δόξαις. ἐν δὲ τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ τῷ σύμπαντι εἶναί τινας ἡλικίας ἐνδεδασμένας (οὕτω γὰρ καὶ λέγειν αὐτούς φασιν), ἃς οὐκ εἶναι τοῦ τυχόντος πρὸς ἀλλήλας συνεῖραι· ἐκκρούεσθαι γὰρ αὐτὰς ὑπ' ἀλλήλων, ἐάν τις μὴ καλῶς τε καὶ ὀρθῶς ἄγῃ τὸν ἄνθρωπον ἐκ γενετῆς. δεῖν οὖν τῆς τοῦ παιδὸς ἀγωγῆς καλῆς τε καὶ σώφρονος γινομένης καὶ ἀνδρικῆς πολὺ εἶναι μέρος τὸ παραδιδόμενον εἰς τὴν τοῦ νεανίσκου ἡλικίαν, ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς τοῦ νεανίσκου ἐπιμελείας τε καὶ ἀγωγῆς καλῆς τε καὶ ἀνδρικῆς καὶ σώφρονος γινομένης πολὺ εἶναι μέρος ⟨τὸ⟩ παραδιδόμενον εἰς τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἡλικίαν, ἐπείπερ εἴς γε τοὺς πολλοὺς ἄτοπόν τε καὶ γε-
202 λοῖον εἶναι τὸ συμβαῖνον. παῖδας μὲν γὰρ ὄντας οἴεσθαι δεῖν εὐτακτεῖν τε καὶ σωφρονεῖν καὶ ἀπέχεσθαι πάντων τῶν φορτικῶν τε καὶ ἀσχημόνων εἶναι δοκούντων, νεανίσκους δὲ γενομένους ἀφεῖσθαι παρά γε δὴ τοῖς πολλοῖς ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται. συρρεῖν δὲ σχεδὸν εἰς ταύτην τὴν ἡλικίαν ἀμφότερα τὰ γένη τῶν ἁμαρτημάτων· καὶ γὰρ παιδαριώδη πολλὰ καὶ ἀνδρώδη τοὺς νεανίσκους ἁμαρτάνειν. τὸ μὲν γὰρ φεύγειν ἅπαν τὸ τῆς σπουδῆς τε καὶ τάξεως γένος, ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν, διώκειν δὲ τὸ τῆς παιγνίας τε καὶ ἀκολασίας καὶ ὕβρεως τῆς παιδικῆς εἶδος, τῆς τοῦ παιδὸς ἡλικίας οἰκειότατον εἶναι· ἐκ ταύτης οὖν εἰς τὴν ἐχομένην ἡλικίαν ἀφικνεῖσθαι τὴν τοιαύτην διάθεσιν. τὸ δὲ τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν ἰσχυρῶν, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ τῶν φιλοτιμιῶν γένος, ὁμοίως δὲ καὶ τὰς λοιπὰς ὁρμάς τε καὶ διαθέσεις, ὅσαι τυγχάνουσιν οὖσαι τοῦ χαλεποῦ τε καὶ

1s. σωθησομένους] cf. Zaleuc. ap. Stob. 4, 2, 19 p. 126, 7 3—p. 111, 3 cf. Aristox. ap. Stob. 4, 1, 49 p. 15, 9 ss. 3—14 cf. libros Pythagoreos ap. LDiog. 10 p. 110, 9 ss.; Rostagni 81, 1 8—14 cf. p. 96, 11 s.

5 φασιν C φασὶ p. comp. F 13 suppl. Ki. 21 ἀνδρώδη Arc. ἀνδρϊώδη F

θορυβώδους γένους, ἐκ τῆς τοῦ ἀνδρὸς ἡλικίας εἰς τὴν τῶν νεανίσκων ἀφικνεῖσθαι. διόπερ πασῶν δεῖσθαι τῶν ἡλικιῶν ταύτην πλείστης ἐπιμελείας. καθόλου δ' εἰπεῖν 203 οὐδέποτε τὸν ἄνθρωπον ἐατέον εἶναι ποιεῖν ὅ τι ἂν βούληται, ἀλλ' ἀεί τινα ἐπιστατείαν ὑπάρχειν δεῖν καὶ ἀρχὴν νόμιμόν τε καὶ εὐσχήμονα, ἧς ὑπήκοος ἔσται ἕκαστος τῶν πολιτῶν· ταχέως γὰρ ἐξίστασθαι τὸ ζῷον ἐαθέν τε καὶ ὀλιγωρηθὲν εἰς κακίαν τε καὶ φαυλότητα. ἐρωτᾶν τε καὶ διαπορεῖν πολλάκις αὐτοὺς ἔφασαν, τίνος ἕνεκα τοὺς παῖδας συνεθίζομεν προσφέρεσθαι τὴν τροφὴν τεταγμένως τε καὶ συμμέτρως, καὶ τὴν μὲν τάξιν καὶ τὴν συμμετρίαν ἀποφαίνομεν αὐτοῖς καλά, τὰ δὲ τούτων ἐναντία, τήν τε ἀταξίαν καὶ τὴν ἀσυμμετρίαν, αἰσχρά, ὃ καὶ ἔστιν ὅ τε οἰνόφλυξ καὶ ἄπληστος ἐν μεγάλῳ ὀνείδει κείμενος. εἰ γὰρ μηδὲν τούτων ἐστὶ χρήσιμον εἰς τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἡλικίαν ἀφικνουμένων ἡμῶν, μάταιον εἶναι τὸ συνεθίζειν παῖδας ὄντας τῇ τοιαύτῃ τάξει· τὸν αὐτὸν δὲ λόγον εἶναι καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐθῶν. οὐκ οὖν ἐπί γε τῶν λοιπῶν ζῴων τοῦτο 204 ὁρᾶσθαι συμβαῖνον, ὅσα ὑπ' ἀνθρώπων παιδεύεται, ἀλλ' εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τόν τε σκύλακα καὶ τὸν πῶλον ταῦτα συνεθίζεσθαί τε καὶ μανθάνειν, ἃ δεήσει πράττειν αὐτοὺς τελεωθέντας. καθόλου δὲ τοὺς Πυθαγορείους ἔφασαν παρακελεύεσθαι τοῖς ἐντυγχάνουσί τε καὶ ἀφικνουμένοις εἰς συνήθειαν εὐλαβεῖσθαι τὴν ἡδονήν, εἴπερ τι καὶ ἄλλο τῶν εὐλαβείας δεομένων· οὐθὲν γὰρ οὕτω σφάλλειν ἡμᾶς οὐδ' ἐμβάλλειν εἰς ἁμαρτίαν ὡς τοῦτο τὸ πάθος. καθόλου δέ, ὡς ἔοικε, διετείνοντο μηδέποτε μηδὲν πράττειν ἡδονῆς στοχαζομένους (καὶ γὰρ ἀσχήμονα καὶ βλαβερὸν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦτον εἶναι τὸν σκοπόν), ἀλλὰ μάλιστα μὲν πρὸς

4—7 cf. p. 98, 3. 17 ss. **9—13** cf. Aristox. ap. Stob. 4, 1, 49 p. 15, 18 ss.; v. et. p. 92, 9 s. **22—29** cf. p. 49, 9 s.; Archyt. ap. Cic. de senect. 39 ss. (VS 47 A 9)

---

13 ὃ καὶ—**14** κείμ.] cf. D 658 s. **13** τε] cf. D 649 **18** οὐκ οὖν Arc. οὐκοῦν F **24** εἴπερ Co. ὥσπέρ F

τὸ καλόν τε καὶ εὔσχημον βλέποντας πράττειν ὃ ἂν ᾖ πρακτέον, δεύτερον δὲ πρὸς τὸ συμφέρον τε καὶ ὠφέλι-
205 μον, δεῖσθαί τε ταῦτα κρίσεως οὐ τῆς τυχούσης. περὶ δὲ τῆς σωματικῆς ὀνομαζομένης ἐπιθυμίας τοιαῦτα λέγειν ἔφασαν τοὺς ἄνδρας ἐκείνους. αὐτὴν μὲν τὴν ἐπιθυμίαν ἐπιφοράν τινα εἶναι τῆς ψυχῆς καὶ ὁρμὴν καὶ ὄρεξιν ἤτοι πληρώσεώς τινος ἢ παρουσίας τινῶν αἰσθήσεως ἢ διαθέσεως αἰσθητικῆς. γίνεσθαι δὲ καὶ τῶν ἐναντίων ἐπιθυμίαν, οἷον κενώσεώς τε καὶ ἀπουσίας καὶ τοῦ μὴ αἰσθάνεσθαι ἐνίων. ποικίλον δ' εἶναι τὸ πάθος τοῦτο καὶ σχεδὸν τῶν περὶ ἄνθρωπον πολυειδέστατον. εἶναι δὲ τὰς πολλὰς τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιθυμιῶν ἐπικτήτους τε καὶ κατεσκευασμένας ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, διὸ δὴ καὶ πλείστης ἐπιμελείας δεῖσθαι τὸ πάθος τοῦτο καὶ φυλακῆς τε καὶ σωμασκίας οὐ τῆς τυχούσης. τὸ μὲν γὰρ κενωθέντος τοῦ σώματος τῆς τροφῆς ἐπιθυμεῖν φυσικὸν εἶναι, καὶ τὸ πάλιν ἀναπληρωθέντος κενώσεως ἐπιθυμεῖν τῆς προσηκούσης φυσικὸν καὶ τοῦτ' εἶναι· τὸ δὲ ἐπιθυμεῖν περιέργου τροφῆς ἢ περιέργου τε καὶ τρυφερᾶς ἐσθῆτός τε καὶ στρωμνῆς ἢ περιέργου τε καὶ πολυτελοῦς καὶ ποικίλης οἰκήσεως ἐπίκτητον εἶναι. τὸν αὐτὸν δὴ λόγον εἶναι καὶ περὶ σκευῶν τε καὶ ποτηρίων καὶ διακόνων καὶ θρεμμάτων τῶν εἰς τροφὴν
206 ἀνηκόντων. καθόλου δὲ τῶν περὶ ἄνθρωπον παθῶν σχεδὸν τοῦτο μάλιστα τοιοῦτον εἶναι οἷον μηδαμοῦ ἵστασθαι, ἀλλὰ προάγειν εἰς ἄπειρον. διόπερ εὐθὺς ἐκ νεότητος ἐπιμελητέον εἶναι τῶν ἀναφυομένων, ὅπως ἐπιθυμήσωσι μὲν ὧν δεῖ, φυλάξωνται δὲ τῶν ματαίων τε καὶ περιέργων ἐπιθυμιῶν, ἀτάρακτοί τε καὶ καθαροὶ τῶν τοιούτων ὀρέξεων

3—12 ~ Aristox. ap. Stob. 3, 10, 66 p. 424, 15 ss. **10** s. cf. p. 101, 8
15—21 cf. Periction. ap. Stob. 4, 28, 19 p. 689, 14 s.

---

1 τὸ P τὸν F εὔσχημον Arc. εὐσχήμονα F βλέποντας Sca. βλέποντες F **4** σωματικῆς om. F, τῆς σωματικῆς m.[1] in marg. add.; cf. D 665, 1 **10** post καὶ per errorem φυλακῆς (14) — γὰρ (15) addidit, καὶ his adnexuit F; quae omnia postea del. m.[1] **16** τῆς del. Co., sed cf. D 630 **26** ἐπιθυμήσουσι Co. et Ro. **27** φυλάξωνται D 682 φύξονται F φεύξονται Ro. ἀφέξονται Co.

ὄντες καὶ καταφρονοῦντες αὐτῶν τε τῶν ἀξιοκαταφρονήτων καὶ τῶν ἐνδεδεμένων ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις. μάλιστα δ' εἶναι κατανοῆσαι τάς τε ματαίους καὶ τὰς βλαβερὰς καὶ τὰς περιέργους καὶ τὰς ὑβριστικὰς τῶν ἐπιθυμιῶν παρὰ τῶν ἐν ἐξουσίαις ἀναστρεφομένων γινομένας· οὐδὲν γὰρ οὕτως ἄτοπον εἶναι, ἐφ' ὃ τὴν ψυχὴν οὐχ ὁρμᾶν τῶν τοιούτων παίδων τε καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. καθόλου δὲ 207
ποικιλώτατον εἶναι τὸ ἀνθρώπινον γένος κατὰ τὸ τῶν ἐπιθυμιῶν πλῆθος. σημεῖον δὲ ἐναργὲς εἶναι τὴν τῶν προσφερομένων ποικιλίαν· ἀπέραντον μὲν γάρ τι πλῆθος εἶναι καρπῶν, ἀπέραντον δὲ ῥιζῶν, ᾧ χρῆται τὸ ἀνθρώπινον γένος. ἔτι δὲ σαρκοφαγίᾳ παντοδαπῇ χρῆσθαι, καὶ ἔργον εἶναι εὑρεῖν, τίνος οὐ γεύεται τῶν τε χερσαίων καὶ τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ἐνύδρων ζῴων. καὶ δὴ σκευασίας παντοδαπὰς περὶ ταῦτα μεμηχανῆσθαι καὶ χυμῶν παντοίας μίξεις. ὅθεν εἰκότως μανικόν τε καὶ πολύμορφον εἶναι κατὰ τὴν τῆς ψυχῆς κίνησιν τὸ ἀνθρώπινον φῦλον· ἕκαστον γὰρ δὴ 208
τῶν προσφερομένων ἰδίου τινὸς διαθέσεως αἴτιον γίνεσθαι. ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους τὰ μὲν παραχρῆμα μεγάλης ἀλλοιώσεως αἴτια γενόμενα συνορᾶν, οἷον καὶ τὸν οἶνον, ὅτι πλείων προσενεχθεὶς μέχρι μέν τινος ἱλαρωτέρους ποιεῖ, ἔπειτα μανικωτέρους καὶ ἀσχημονεστέρους· τὰ δὲ μὴ τοιαύτην ἐνδεικνύμενα δύναμιν ἀγνοεῖν. γίνεσθαι δὲ πᾶν τὸ προσενεχθὲν αἴτιόν τινος ἰδίου διαθέσεως. διὸ δὴ καὶ μεγάλης σοφίας τὸ κατανοῆσαί τε καὶ συνιδεῖν, ποίοις τε καὶ πόσοις δεῖ χρῆσθαι πρὸς τὴν τροφήν. εἶναι δὲ ταύτην τὴν ἐπιστήμην τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς Ἀπόλλωνός τε καὶ Παιῶνος, ὕστερον δὲ τῶν περὶ Ἀσκληπιόν. περὶ δὲ γεννήσεως 209

---

28 — p. **116, 1** ~ [Oc(ellus Lucanus)] de univ. nat. 4, 9 ss. p. 23 ss. Harder, cf. Schick, Favorin περὶ παίδων τροφῆς, diss. Friburg. 1911, 26 ss. **28** — p. **115, 10** ~ Aristox. ap. Stob. 4, 37, 4 p. 878, 15 ss.

---

16 μανικόν Arc. μαντικόν F **20** γενόμενα F γινόμενα P **24** καὶ] cf. D 636 **26** τὴν om. C, cf. D 630 **28** γενέσεως Oc. p. 23, 21 γενέσεως παίδων Stob.

τάδε λέγειν αὐτοὺς ἔφασαν. καθόλου μὲν ᾤοντο δεῖν φυλάττεσθαι τὸ καλούμενον προφερές (οὔτε γὰρ τῶν φυτῶν τὰ προφερῆ οὔτε τῶν ζῴων εὔκαρπα γίνεσθαι), ⟨ἀλλὰ δεῖν γενέσθαι⟩ τινὰ χρόνον πρὸ τῆς καρποφορίας, ὅπως ἐξ ἰσχυόντων τε καὶ τετελειωμένων τῶν σωμάτων τὰ σπέρματα καὶ οἱ καρποὶ γίνωνται. δεῖν οὖν τούς τε παῖδας καὶ τὰς παρθένους ἐν πόνοις τε καὶ γυμνασίοις καὶ καρτερίαις ταῖς προσηκούσαις τρέφειν, τροφὴν προσφέροντας τὴν ἁρμόττουσαν φιλοπόνῳ τε καὶ σώφρονι καὶ καρτερικῷ βίῳ. πολλὰ δὲ τῶν κατὰ τὸν ἀνθρώπινον βίον τοιαῦτα εἶναι ἐν οἷς βέλτιόν ἐστιν ἡ ὀψιμάθεια· ὧν εἶναι καὶ τὴν
210 τῶν ἀφροδισίων χρείαν. δεῖν οὖν τὸν παῖδα οὕτως ἄγεσθαι, ὥστε μὴ ζητεῖν ἐντὸς τῶν εἴκοσιν ἐτῶν τὴν τοιαύτην συνουσίαν. ὅταν δ' εἰς τοῦτο ἀφίκηται, σπανίοις εἶναι χρηστέον τοῖς ἀφροδισίοις. ἔσεσθαι δὲ τοῦτο, ἐὰν τίμιόν τε καὶ καλὸν εἶναι νομίζηται ἡ εὐεξία· ἀκρασίαν γὰρ ἅμα καὶ εὐεξίαν οὐ πάνυ γίνεσθαι περὶ τὸν αὐτόν. ἐπαινεῖσθαι δ' αὐτοῖς ἔφασαν καὶ τὰ τοιάδε τῶν προϋπαρχόντων νομίμων ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς πόλεσι, τὸ μήτε μητράσι συγγίνεσθαι μήτε θυγατρὶ μήτ' ἀδελφῇ μήτ' ἐν ἱερῷ μήτ' ἐν τῷ φανερῷ· καλόν τε γὰρ εἶναι καὶ σύμφορον τὸ ὡς πλεῖστα γίνεσθαι κωλύματα τῆς ἐνεργείας ταύτης. ὑπελάμβανον δ', ὡς ἔοικεν, ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες περιαιρεῖν μὲν δεῖν τάς τε παρὰ φύσιν γεννήσεις καὶ τὰς μεθ' ὕβρεως γιγνομένας, καταλιμπάνειν δὲ τῶν κατὰ φύσιν τε καὶ μετὰ σωφροσύνης γινομένων τὰς ἐπὶ τεκνοποιίᾳ σώφρονί τε

9 σώφρονι καὶ καρτερικῷ] cf. Schick l. l. 27, 48 s. 14 s. cf. libros Pythagoreos ap. LDiog. 9 p. 110, 5 ss.; Pythagor. ap. Stob. 3, 17, 12 p. 492, 8 ss.; Diod. 10, 9, 3 s. 19 s. cf. p. 45, 5 ss. 24 μεθ' ὕβρεως] cf. Praechter, Hierokles 140. 153

3 s. suppl. We., ἀλλὰ δεῖ γενέσθαι post Obrechtum ex Oc. p. 23, 23 suppl. Ki. (Ho.) 6 δεῖν Ki. δεῖ F 11 ὀψιμάθεια p. comp. F, cf. praef. p. IX 14 δὲ καὶ εἰς Stob. 19 μητρὶ Oc. p. 24, 10 21 σύμφορον] πρόσφορον Oc. p. 24, 11 24 s. γινομένας Oc. p. 24, 13 25 — p. 115, 1 cf. D 621

καὶ νομίμῳ γινομένας. ὑπελάμβανον δὲ δεῖν πολλὴν πρό- 211
νοιαν ποιεῖσθαι τοὺς τεκνοποιουμένους τῶν ἐσομένων
ἐκγόνων. πρώτην μὲν οὖν εἶναι καὶ μεγίστην πρόνοιαν τὸ
προσάγειν αὑτὸν πρὸς τὴν τεκνοποιίαν σωφρόνως τε καὶ
ὑγιεινῶς βεβιωκότα τε καὶ ζῶντα καὶ μήτε πληρώσει χρώ-
μενον τροφῆς ἀκαίρως μήτε προσφερόμενον τοιαῦτα ἀφ'
ὧν χείρους αἱ τῶν σωμάτων ἕξεις γίνονται, μήτι δὴ με-
θύοντά γε, ἀλλ' ἥκιστα πάντων· ᾤοντο γὰρ ἐκ φαύλης
τε καὶ ἀσυμφώνου καὶ ταραχώδους κράσεως μοχθηρὰ
γίνεσθαι τὰ σπέρματα. καθόλου δὲ παντελῶς ᾤοντο ῥᾳθύ- 212
μου τινὸς εἶναι καὶ ἀπροσκέπτου τὸν μέλλοντα ζῳοποιεῖν
καὶ ἄγειν τινὰ εἰς γένεσίν τε καὶ οὐσίαν, τοῦτον μὴ μετὰ
πάσης σπουδῆς προορᾶν, ὅπως ἔσται ὡς χαριεστάτη τῶν
γινομένων ἡ εἰς τὸ εἶναί τε καὶ ζῆν ἄφιξις, ἀλλὰ τοὺς
μὲν φιλόκυνας μετὰ πάσης σπουδῆς ἐπιμελεῖσθαι τῆς σκυ-
λακείας, ὅπως ἐξ ὧν δεῖ καὶ ὅτε δεῖ καὶ ὡς δεῖ διακειμέ-
νων προσηνῆ γίνηται τὰ σκυλάκια, ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς
φιλόρνιθας (δῆλον δ' ὅτι καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν ἐσπουδα- 213
κότων περὶ τὰ γενναῖα τῶν ζῴων πᾶσαν ποιεῖσθαι σπου-
δὴν περὶ τοῦ μὴ εἰκῇ γίνεσθαι τὰς γεννήσεις αὐτῶν), τοὺς
δ' ἀνθρώπους μηδένα λόγον ποιεῖσθαι τῶν ἰδίων ἐκγόνων,
ἀλλ' ἅμα γεννᾶν εἰκῇ τε καὶ ὡς ἔτυχε σχεδιάζοντας πάντα
τρόπον καὶ μετὰ ταῦτα τρέφειν τε καὶ παιδεύειν μετὰ
πάσης ὀλιγωρίας. ταύτην γὰρ εἶναι τὴν ἰσχυροτάτην τε
καὶ σαφεστάτην αἰτίαν τῆς τῶν πολλῶν ἀνθρώπων κακίας
τε καὶ φαυλότητος· βοσκηματώδη γὰρ καὶ εἰκαίαν τινὰ

---

1 νομίμῳ] cf. [Plut.] de lib. educ. 1b 7 s. μεθύοντα] cf. ib. 1d; Porphyr. de abst. 3, 10 p. 200, 10 s. N.; v. et. Plat. leg. 775 c s. 14 ἡ—ἄφιξις] cf. Harder, Ocellus 139

---

3 πρώτην P πρῶτον F 4 αὑτὸν Kü. αὐτὸν F 6 ἀκαίρως F ἀκαίρου Oc. p. 24, 18, ubi ἀκαίρῳ Jaeger 7 σωμάτων Oc. p. 24, 19 σωματικῶν F μήτι Co. μήτε F 8 γε Ki. τε F 11 τὸν] cf. D 646 12 τοῦτον ante εἰς F: transpos. Di. 16 ὡς δεῖ Sca. ὡδῖ F 17 προσηνῆ del. Harder l. l. p. 137 22 ἀλλ' ἅμα] ἀλλὰ καὶ ex Oc. p. 25, 1 Na.

γίνεσθαι τὴν τεκνοποιίαν παρὰ τοῖς πολλοῖς. τοιαῦτα τὰ ὑφηγήματα καὶ ἐπιτηδεύματα παρὰ τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις διὰ λόγων τε καὶ ἔργων ἠσκεῖτο περὶ σωφροσύνης, ἄνωθεν παρειληφόσιν αὐτοῖς τὰ παραγγέλματα ὥσπερ τινὰ πυθόχρηστα λόγια παρ' αὐτοῦ Πυθαγόρου.

32 214 Περὶ δὲ ἀνδρείας πολλὰ μὲν ἤδη καὶ τῶν εἰρημένων οἰκείως καὶ πρὸς αὐτὴν ἔχει, οἷον τὰ περὶ Τιμύχαν θαυμαστὰ ἔργα καὶ τὰ τῶν ἑλομένων ἀποθανεῖν πρὸ τοῦ τι παραβῆναι τῶν ὁρισθέντων ὑπὸ Πυθαγόρου περὶ κυάμων καὶ ἄλλ' ἄττα τῶν τοιούτων ἐπιτηδευμάτων ἐχόμενα, ὅσα τε Πυθαγόρας αὐτὸς ἐπετέλεσε γενναίως, ἀποδημῶν πανταχοῦ μόνος καὶ πρὸς πόνους καὶ κινδύνους ἀμηχάνους ὅσους παραβαλλόμενος, ἑλόμενος δὲ καὶ τὴν πατρίδα ἀπολιπεῖν καὶ ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς διατρίβων, τυραννίδας δὲ καταλύων καὶ πολιτείας συγκεχυμένας διατάττων, ἐλευθερίαν τε ἀπὸ δουλείας ταῖς πόλεσι παραδιδοὺς καὶ τὴν παρανομίαν παύων, ὕβριν τε καταλύων καὶ τοὺς ὑβριστὰς καὶ τυραννικοὺς κολούων, καὶ τοῖς μὲν δικαίοις καὶ ἡμέροις πρᾶον ἑαυτὸν παρέχων καθηγεμόνα, τοὺς δὲ ἀγρίους ἄνδρας καὶ ὑβριστὰς ἀπελαύνων τῆς συνουσίας καὶ μὴ θεμιστεύειν τούτοις ἀπαγορεύων, καὶ τοῖς μὲν συναγωνιζόμενος προ-
215 θύμως, τοῖς δὲ παντὶ σθένει ἐνιστάμενος. πολλὰ μὲν οὖν τούτων ἔχοι τις ἂν λέγειν τεκμήρια καὶ πολλάκις αὐτῷ κατορθωθέντα, μέγιστα δὲ πάντων ἐστὶ τὰ πρὸς Φάλαριν αὐτῷ μετὰ παρρησίας ἀνυποστάτου ῥηθέντα τε καὶ πραχθέντα. ὅτε γὰρ ὑπὸ Φαλάριδος τοῦ ὠμοτάτου τῶν τυράννων κατείχετο, καὶ συνέμιξεν αὐτῷ σοφὸς ἀνήρ, Ὑπερβόρειος τὸ γένος, Ἄβαρις τοὔνομα, αὐτοῦ τούτου ἕνεκα ἀφικόμενος

---

4 s. cf. p. 61, 2 7 s. cf. p. 104, 24 ss. (Hippobot. et Neanth.) 8 s. cf. p. 120, 16 s. 14—18 cf. p. 19, 22 ss. 22—p. 119, 3 cf. Boyancé, Rev. ét. anc. 36, 1934, 321 ss.

---

4 αὐτοῖς] cf. D 631 s. 9 περὶ κυάμων del. Na. coll. p. 120, 16 s. 10 ἄλλ' ἄττα Na. ἄλλα, τὰ F 21 ἀπαγορεύων] cf. D 682 s.

τοῦ συμβαλεῖν αὐτῷ, λόγους τε ἠρώτησε καὶ μάλα ἱερούς,
περὶ ἀγαλμάτων καὶ τῆς ὁσιωτάτης θεραπείας καὶ τῆς τῶν
θεῶν προνοίας, τῶν τε κατ' οὐρανὸν ὄντων καὶ τῶν περὶ
τὴν γῆν ἐπιστρεφομένων, ἄλλα τε πολλὰ τοιαῦτα ἐπύθετο,
ὁ δὲ Πυθαγόρας, οἷος ἦν, ἐνθέως σφόδρα καὶ μετ' ἀλη- 216
θείας πάσης ἀπεκρίνατο καὶ πειθοῦς, ὥστε προσαγαγέσθαι
τοὺς ἀκούοντας, τότε ὁ Φάλαρις ἀνεφλέχθη μὲν ὑπὸ ὀργῆς
πρὸς τὸν ἐπαινοῦντα Πυθαγόραν Ἄβαριν, ἠγρίαινε δὲ καὶ
πρὸς αὐτὸν Πυθαγόραν, ἐτόλμα δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς αὐτοὺς
βλασφημίας δεινὰς προφέρειν καὶ τοιαύτας οἵας ἂν ἐκεῖνος
εἶπεν. ὁ δ' Ἄβαρις πρὸς ταῦτα ὡμολόγει μὲν χάριν Πυθαγόρᾳ, μετὰ δὲ τοῦτο ἐμάνθανε παρ' αὐτοῦ περὶ τοῦ οὐρανόθεν ἠρτῆσθαι καὶ οἰκονομεῖσθαι πάντα ἀπ' ἄλλων τε
πλειόνων καὶ ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τῶν ἱερῶν, πολλοῦ τε ἔδει
γόητα νομίζειν Πυθαγόραν τὸν ταῦτα παιδεύοντα, ὅς γε
αὐτὸν καὶ ἐθαύμαζεν ὡς ἂν θεὸν ὑπερφυῶς. πρὸς ταῦτα
Φάλαρις ἀνῄρει μὲν μαντείας, ἀνῄρει δὲ καὶ τὰ ἐν τοῖς
ἱεροῖς δρώμενα περιφανῶς. ὁ δ' Ἄβαρις μετῆγε τὸν λόγον 217
ἀπὸ τούτων ἐπὶ τὰ πᾶσι φαινόμενα ἐναργῶς, καὶ ἀπὸ τῶν ἐν ἀμηχάνοις, ἤτοι πολέμοις ἀτλήτοις ἢ νόσοις ἀνιάτοις ἢ καρπῶν φθοραῖς ἢ λοιμῶν φοραῖς ἢ ἄλλοις τισὶ τοιούτοις παγχαλέποις καὶ ἀνηκέστοις παραγιγνομένων δαιμονίων τινῶν καὶ θείων εὐεργετημάτων ἐπειρᾶτο συμπείθειν, ὡς ἔστι θεία πρόνοια, πᾶσαν ἐλπίδα ἀνθρωπίνην καὶ δύναμιν ὑπεραίρουσα. ὁ δὲ Φάλαρις καὶ πρὸς ταῦτα ἠναισχύντει τε καὶ ἀπεθρασύνετο. αὖθις οὖν ὁ Πυθαγόρας, ὑποπτεύων μὲν ὅτι Φάλαρις αὐτῷ ῥάπτοι θάνατον, ὅμως δὲ εἰδὼς ὡς οὐκ εἴη Φαλάριδι μόρσιμος, ἐξουσιαστικῶς ἐπεχείρει λέγειν. ἀπιδὼν γὰρ πρὸς τὸν Ἄβαριν ἔφη, ὅτι οὐρανόθεν

3 θεῶν προνοίας] cf. p. 81, 10   τῶν—ὄντων] cf. p. 13, 9   12 s. cf. Hippodam. ap. Stob. 4, 39, 26 p. 910, 17 s.   24 θεία πρόνοια] cf. p. 81, 10   28 Φαλάριδι μόρσιμος] cf. Hom. Il. 22, 13

14 τε Ri. γε F   15 s. ὅς γε . . καὶ] cf. D 683

ἡ διάβασις εἴς τε τὰ ἀέρια καὶ τὰ ἐπίγεια φέρεσθαι πέ-
218 φυκε, καὶ ἔτι περὶ τῆς πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀκολουθίας πάντων διεξῆλθε γνωριμώτατα τοῖς πᾶσι, περί τε τῆς ἐν τῇ ψυχῇ αὐτεξουσίου δυνάμεως ἀναμφισβητήτως ἀπέδειξε, καὶ προϊὼν περὶ τῆς τοῦ λόγου καὶ τοῦ νοῦ τελείας ἐνεργείας ἐπεξῆλθεν ἱκανῶς, κᾀθ' οὕτω μετὰ παρρησίας περὶ τυραννίδος τε καὶ τῶν κατὰ τύχην πλεονεκτημάτων πάντων, ἀδικίας τε καὶ τῆς ἀνθρωπίνης πλεονεξίας ὅλης, στερεῶς ἀνεδίδαξεν, ὅτι οὐδενός ἐστι ταῦτα ἄξια. μετὰ δὲ ταῦτα θείαν παραίνεσιν ἐποιήσατο περὶ τοῦ ἀρίστου βίου καὶ πρὸς τὸν κάκιστον ἀντιπαραβολὴν αὐτοῦ προθύμως ἀντιπαρέτεινε, περὶ ψυχῆς τε καὶ τῶν δυνάμεων αὐτῆς καὶ τῶν παθῶν, ὅπως ἔχει ταῦτα, σαφέστατα ἀπεκάλυψε, καὶ τὸ κάλλιστον πάντων, ἐπέδειξεν ὅτι οἱ θεοὶ τῶν κακῶν εἰσιν ἀναίτιοι, καὶ ὅτι νόσοι καὶ ὅσα πάθη σώματος ἀκολασίας ἐστὶ σπέρματα· περί τε τῶν κακῶς λεγομένων ἐν τοῖς μύθοις διήλεγξε τοὺς λογοποιούς τε καὶ ποιητάς. τόν τε Φάλαριν μετ' ἐλέγχων ἐνουθέτει, καὶ τὴν τοῦ τυράννου δύναμιν, ὁποία τίς ἐστι καὶ ὅση, δι' ἔργων ἐπεδείκνυε, περί τε τῆς κατὰ νόμον κολάσεως, ὡς εἰκότως γίνεται, τεκμήρια πολλὰ παρέθετο, περί τε τῆς διαφορᾶς ἀνθρώπων πρὸς τὰ ἄλλα ζῷα παρέδειξε περιφανῶς, περί τε τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου καὶ τοῦ ἔξω προϊόντος ἐπιστημονικῶς διεξῆλθε, περί τε νοῦ καὶ τῆς ἀπ' αὐτοῦ κατιούσης γνώσεως ἀπέδειξε τελείως, ἠθικά τε ἄλλα πολλὰ
219 ἐχόμενα τούτων δόγματα περὶ τῶν ἐν τῷ βίῳ χρηστῶν ὠφελιμώτατα ἐπαίδευσε, παραινέσεις τε συμφώνους τούτοις συνήρμοσεν ἐπιεικέστατα, ἀπαγορεύσεις τε ὧν οὐ χρὴ ποιεῖν παρέθετο· καὶ τὸ μέγιστον, τῶν ⟨κατὰ πεπρωμένην καὶ⟩ καθ' εἱμαρμένην καὶ κατὰ νοῦν δρωμένων τὴν διά-

30 εἱμαρμένην] cf. Alex. Polyhist. ap. LDiog. 27 p. 126, 8 s.

14 ante τὸ et post πάντων post Obrechtum distinxit Ro., cf. 29 18 s. τοῦ τυράννου D τυράννου Ro. τοῦ οὐρανοῦ F 22 ἄλλα] cf. D 680 s. 25 τελέως Na., sed cf. D 624 s. 26 interp. vulgo post δόγματα posita deest in F 29 s. suppl. D 666

κρισιν ἐποιήσατο [καὶ τῶν κατὰ πεπρωμένην καὶ καθ'
εἱμαρμένην], περὶ δαιμόνων τε πολλὰ καὶ σοφὰ διελέχθη
καὶ περὶ ψυχῆς ἀθανασίας. ταῦτα μὲν οὖν ἄλλος ἂν εἴη
τρόπος λόγων· ἐκεῖνα δὲ καὶ μάλα τοῖς περὶ ἀνδρείας
ἐπιτηδεύμασι προσήκει. εἰ γὰρ ἐν αὐτοῖς μέσοις ἐμβεβηκὼς 220
τοῖς δεινοῖς σταθερᾷ τῇ γνώμῃ φιλοσοφῶν ἐφαίνετο, παν-
τάπασι παρατεταγμένως καὶ καρτερούντως ἠμύνετο τὴν
τύχην, καὶ εἰ πρὸς αὐτὸν τὸν ἐπάγοντα τοὺς κινδύνους
ἐξουσίᾳ καὶ παρρησίᾳ χρώμενος ἔνδηλος ἦν, πάντως που
καταφρονητικῶς εἶχε τῶν νομιζομένων εἶναι δεινῶν ὡς
οὐδενὸς ἀξίων ὄντων. καὶ εἰ τοῦ θανάτου προσδοκωμένου,
ὅσα γε δὴ τὰ ἀνθρώπινα, ὠλιγώρει τούτου παντάπασι
καὶ οὐκ ἦν προσ⟨έχων⟩ τῇ παρούσῃ τότε προσδοκίᾳ, δῆ-
λον δήπουθεν ὡς εἰλικρινῶς ἀδεὴς ἦν πρὸς θάνατον. καὶ
τούτων δὲ ἔτι γενναιότερον διεπράξατο, τὴν κατάλυσιν
τῆς τυραννίδος ἀπεργασάμενος καὶ κατασχὼν μὲν τὸν
τύραννον μέλλοντα ἀνηκέστους συμφορὰς ἐπάγειν τοῖς
ἀνθρώποις, ἐλευθερώσας δὲ τῆς ὠμοτάτης τυραννίδος Σι-
κελίαν. ὅτι δὲ αὐτὸς ἦν ὁ ταῦτα κατορθώσας, τεκμήριον 221
μὲν καὶ ἀπὸ τῶν χρησμῶν τοῦ Ἀπόλλωνος, τότε τὴν κατά-
λυσιν διασημαινόντων τῷ Φαλάριδι γενήσεσθαι τῆς ἀρχῆς,
ὅτε κρείττονες καὶ ὁμονοητικώτεροι γένοιντο καὶ συνιστά-
μενοι μετ' ἀλλήλων οἱ ἀρχόμενοι, οἷοι καὶ τότε ἐγένοντο
Πυθαγόρου παρόντος διὰ τὰς ὑφηγήσεις αὐτοῦ καὶ παι-
δεύσεις. τούτου δ' ἔτι μεῖζον τεκμήριον ἦν ἀπὸ τοῦ χρό-
νου· ἐπὶ γὰρ τῆς αὐτῆς ἡμέρας Πυθαγόρᾳ τε καὶ Ἀβάριδι
Φάλαρις ἐπῆγε κίνδυνον περὶ θανάτου καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν
ἐπιβουλευόντων ἀπεσφάγη. καὶ τὸ κατ' Ἐπιμενίδην δὲ τῶν
αὐτῶν τούτων ἔστω τεκμήριον. ὥσπερ γὰρ Ἐπιμενίδης ὁ 222

3 ψυχῆς ἀθαν.] cf. p. 97, 12   6—8 cf. Plat. remp. 399b 1 ss.
12 ὅσα—ἀνθρώπινα] cf. Plat. Crit. 46e; epist. 7, 350e   29 Ἐπιμε-
νίδης—p. 120, 1 μαθητής] cf. p. 60, 6

1 καὶ τῶν—2 εἱμ. post Obrechtum del. We.   4 τόπος λέγειν Rei.
5 μέσος Wa., sed cf. D 683   7 παρατεταγμένως Plato παρατεταγ-
μένος F   11 οὐδενὸς Kü. οὐδὲν F   13 προσ⟨έχων⟩ post Obrech-
tum D πρὸς F

Πυθαγόρου μαθητής, μέλλων ὑπό τινων ἀναιρεῖσθαι, ἐπειδὴ τὰς ἐρινύας ἐπεκαλέσατο καὶ τοὺς τιμωροὺς θεούς, ἐποίησε τοὺς ἐπιβουλεύοντας πάντας ἄρδην περὶ ἑαυτοῖς ἀποσφαγῆναι, οὕτω δήπου καὶ Πυθαγόρας, ἐπαμύνων τοῖς ἀνθρώποις κατὰ τὴν τοῦ Ἡρακλέους δίκην καὶ ἀνδρείαν, τὸν ἐξυβρίζοντα καὶ πλημμελοῦντα εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐκόλασε καὶ θανάτῳ παρέδωκε δι' αὐτῶν τῶν χρησμῶν τοῦ Ἀπόλλωνος, οἷς ἦν αὐτοφυῶς συνηρτημένος ἀπὸ τῆς ἐξ ἀρχῆς γενέσεως. τοῦτο μὲν οὖν τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ τῆς ἀνδρείας κατόρθωμα ἄχρι τοσού-
223 του μνήμης ἠξιώκαμεν. ἄλλο δὲ τεκμήριον αὐτῆς ποιησώμεθα τὴν σωτηρίαν τῆς ἐννόμου δόξης, δι' ἣν αὐτός τε μόνα τὰ δοκοῦντα ἑαυτῷ ἔπραττε καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου ὑπαγορευόμενα, μήτε ὑπὸ ἡδονῆς μήτε ὑπὸ πόνου μήτε ὑπ' ἄλλου τινὸς πάθους ἢ κινδύνου μεθιστάμενος ἀπ' αὐτῶν, οἵ τε ἑταῖροι αὐτοῦ πρὸ τοῦ τι παραβῆναι τῶν ὁρισθέντων ὑπ' αὐτοῦ ᾑροῦντο ἀποθανεῖν, ἐν παντοδαπαῖς τε τύχαις ἐξεταζόμενοι τὸ αὐτὸ ἦθος ἀδιάφθορον διεφύλαττον, ἐν μυρίαις τε συμφοραῖς γενόμενοι οὐδέποτε ὑπ' αὐτῶν μετετράπησαν. ἦν δὲ καὶ ἀδιάλειπτος παρ' αὐτοῖς παράκλησις τὸ 'νόμῳ βοηθεῖν ἀεὶ καὶ ἀνομίᾳ πολεμεῖν', καὶ πρὸς τὸ εἴργειν καὶ ἀπωθεῖσθαι τὴν τρυφὴν καὶ συνεθίζε-
224 σθαι ἀπὸ γενετῆς σώφρονι καὶ ἀνδρικῷ βίῳ. ἦν δέ τινα μέλη παρ' αὐτοῖς πρὸς τὰ ψυχῆς πάθη πεποιημένα, πρός τε ἀθυμίας καὶ δηγμούς, ἃ δὴ βοηθητικώτατα ἐπινενόητο, καὶ πάλιν αὖ ἕτερα πρός τε τὰς ὀργὰς καὶ πρὸς τοὺς θυμούς, δι' ὧν ἐπιτείνοντες αὐτὰ καὶ ἀνιέντες ἄχρι τοῦ μετρίου σύμμετρα πρὸς ἀνδρείαν ἀπειργάζοντο. ἦν δὲ καὶ τοῦτο μέγιστον εἰς γενναιότητα ἕρμα, τὸ πεπεῖσθαι ὡς

2 τιμωροὺς θεούς] cf. Realenc. 2. Reihe 6, 1309, 49—53 16 s. cf. p. 116, 8 s. 21 cf. p. 58, 3 s. 22 s. ∼ p. 96, 10 ss. 23—27 ∼ p. 64, 6 ss. 27 ἐπιτείνοντες—ἀνιέντες] cf. Delatte, Pol. 88, 2; v. et. LDiog. 23 p. 123, 7 28—p. 121, 6 ∼ p. 107, 25 ss.

3 περὶ ἑαυτοῖς] cf. Cobet, Coll. crit. p. 395 5 ἡρακλέους C ἡρακλέος F 8 οἷς] ᾧ Na. 13 μόνα D 683 (Ho.) μόνος F

οὐδὲν δεῖ τῶν ἀνθρωπίνων συμπτωμάτων ἀπροσδόκητον
εἶναι παρὰ τοῖς νοῦν ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντα προσδοκᾶν, ὧν
μὴ τυγχάνουσιν αὐτοὶ κύριοι ὄντες. οὐ μὴν ἀλλ' εἴ ποτε 225
συμβαίη αὐτοῖς ἢ ὀργὴ ἢ λύπη ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων,
ἐκποδὼν ἀπηλλάττοντο, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος γενόμενος
ἐπειρᾶτο καταπέττειν τε καὶ ἰατρεύειν τὸ πάθος ἀνδρικῶς.
ἦν δὲ γεννικὸν αὐτῶν καὶ τὸ περὶ τὰ μαθήματα καὶ ἐπιτηδεύματα
ἐπίπονον καὶ αἱ τῆς ἐμφύτου πᾶσιν ἀκρασίας
τε καὶ πλεονεξίας βάσανοι, ποικιλώταταί τε κολάσεις καὶ
ἀνακοπαὶ πυρὶ καὶ σιδήρῳ συντελούμεναι ἀπαραιτήτως καὶ
οὔτε πόνων οὔτε καρτερίας οὐδεμιᾶς φειδόμεναι. τοῦτο
μὲν γὰρ ἀποχὴ ἐμψύχων ἁπάντων καὶ προσέτι βρωμάτων
τινῶν ἠσκεῖτο γενναίως, τοῦτο δὲ ἐπεγρίαι τοῦ λογισμοῦ
καὶ εἰλικρίνειαι τῶν ἐμποδιζόντων ἐπετηδεύοντο, τοῦτο δὲ
ἐχεμυθία τε καὶ παντελὴς σιωπή, πρὸς τὸ γλώσσης κρατεῖν
συνασκοῦσα ἐπὶ ἔτη πολλά, τὴν ἀνδρείαν αὐτῶν ἐγύμναζεν,
ἥ τε σύντονος καὶ ἀδιάπνευστος περὶ τὰ δυσληπτότατα
τῶν θεωρημάτων ἐξέτασίς τε καὶ ἀνάληψις, διὰ ταὐτὰ δὲ 226
ἀνοινία καὶ ὀλιγοσιτία καὶ ὀλιγοϋπνία, δόξης τε καὶ πλούτου
καὶ τῶν ὁμοίων ἀνεπιτήδευτος περιφρόνησις· καὶ
ταῦτα πάντα εἰς ἀνδρείαν αὐτοῖς συνέτεινεν. οἴκτων δὲ
καὶ δακρύων καὶ πάντων τῶν τοιούτων εἴργεσθαι τοὺς
ἄνδρας ἐκείνους φασί. ἀπείχοντο δὲ καὶ δεήσεων καὶ
ἱκετειῶν καὶ πάσης τῆς τοιαύτης ἀνελευθέρου θωπείας ὡς
ἀνάνδρου καὶ ταπεινῆς οὔσης. τῆς δὲ αὐτῆς ἰδέας τῶν
ἠθῶν θετέον καὶ ὅτι τὰ κυριώτατα καὶ συνεκτικώτατα τῶν
ἑαυτῶν δογμάτων ἀπόρρητα ἐν ἑαυτοῖς διεφύλαττον ἅπαντες
ἀεί, μετὰ ἀκριβοῦς ἐχεμυθίας πρὸς τοὺς ἐξωτερικοὺς
ἀνέκφορα διατηροῦντες ἀγράφως ἐν μνήμῃ, τοῖς διαδόχοις

7—20 ~ p. 38, 12 ss. 12—20 ~ p. 104, 7 s. 12 ss. 21—23 ~ p. 108, 22 ss. 25 — p. 122, 3 cf. p. 43, 1 ss. (Lysid. epist.)

---

7 γεννικὸν Co. γενικὸν F 13 ἐπεγρίαι] cf. D 660 ss. 18 διὰ ταὐτὰ e p. 104, 17 Na. διὰ ταῦτα F καὶ post δὲ add. p. 104, 18
27 ἑαυτῶν D 683 ἐν αὐτῇ F

227 ἅπερ μυστήρια θεῶν μεταπαραδιδόντες. διόπερ οὐδὲν ἐξεφοίτησε τῶν γε λόγου ἀξίων μέχρι πολλοῦ, διδασκόμενά τε καὶ μανθανόμενα ἐντὸς τοίχων μόνον ἐγνωρίζετο. ἐπὶ δὲ τῶν θυραίων καὶ ὡς εἰπεῖν βεβήλων, εἰ καί ποτε τύχοι, διὰ συμβόλων ἀλλήλοις οἱ ἄνδρες ᾐνίττοντο, ὧν ἴχνος ἔτι νῦν [ὧν] περιφέρονται τὰ θρυλλούμενα, οἷον 'πῦρ μαχαίρῃ μὴ σκάλευε' καὶ τὰ τοιαῦτα σύμβολα, ἅπερ ψιλῇ μὲν τῇ φράσει γραώδεσιν ὑποθήκαις ἔοικε, διαπτυσσόμενα δὲ θαυμαστήν τινα καὶ σεμνὴν ὠφέλειαν παρέχεται τοῖς μετα-
228 λαβοῦσι. μέγιστον δὲ πάντων πρὸς ἀνδρείαν παράγγελμά ἐστι τὸ σκοπὸν προθέσθαι τὸν κυριώτατον, ῥύσασθαι καὶ ἐλευθερῶσαι τῶν τοσούτων εἰργμῶν καὶ συνδέσεων τὸν κατεχόμενον ἐκ βρεφῶν νοῦν, οὗ χωρὶς ὑγιὲς οὐδὲν ἂν τις οὐδὲ ἀληθὲς τὸ παράπαν ἐκμάθοι οὐδ' ἂν κατίδοι δι' ἧστινος οὖν ἐνεργῶν αἰσθήσεως. 'νοῦς' γὰρ κατ' αὐτοὺς 'πάνθ' ὁρῇ καὶ πάντ' ἀκούει, τἆλλα δὲ κωφὰ καὶ τυφλά'. δεύτερον δὲ τὸ ὑπερσπουδάζειν διακαθαρθέντι λοιπὸν αὐτῷ καὶ ποικίλως ἐπιτηδειωθέντι διὰ τῶν μαθηματικῶν ὀργιασμῶν, τὸ τηνικάδε τῶν ὀνησιφόρων τι καὶ θείων ἐντιθέναι καὶ μεταδιδόναι, ὡς μήτε τῶν σωμάτων ἀφιστάμενον ἀποδειλιᾶν, μήτε πρὸς τὰ ἀσώματα προσαγόμενον ὑπὸ τῆς λαμπροτάτης αὐτῶν μαρμαρυγῆς ἀποστρέφεσθαι τὰ ὄμματα, μήτε τῶν προσηλούντων τῷ σώματι τὴν ψυχὴν παθημά-

---

5 ᾐνίττοντο] cf. p. 59, 25 6 s. cf. LDiog. 17. 18 p. 117, 8; 118, 7; Aristot. ap. Hieron. c. Rufin. 3, 39, Migne 23, 508 a; anon. in Rhet. gr. 3, 209, 19 s. Sp.; Theodoret. Graec. affect. cur. 8, 1 p. 195, 5 s. Raed.; Procl. in Hes. op. 742 p. 403, 7 Gaisf.; Suid. Ἀναξίμανδρος II p. 179, 4; Eustath. opusc. p. 192, 94 Taf.; Hölk 58; Boehm nr. 33 7—10 cf. p. 60, 19 ss. 10—16 ~ Porph. 46 11—13 cf. p. 45, 14 s. 15 s. [Epich.] fr. 249 Kaib. 17—p. 123, 4 cf. Porph. 46 s.; Lévy, Rech. 91, 4 17—20 cf. p. 45, 13 ss. 23 s. cf. Iambl. ap. Stob. 3, 5, 45 p. 270, 14 ss., ubi commemoratur Plat. Phaed. 83 d; Rohde 164

---

3 τε] δὲ Na. δὲ post ἐντὸς supra lin. add. ut vid. F[2] 5 s. ἔτι νῦν [ὧν] D 666. 825 ἐστὶ νῦν ὧν F 6 μαχαίρῃ] ion. formam tutantur protr. p. 107, 6; 112, 24; Plut. de Is. 354 f; Theodoret. l. l. 12 τοιούτων Porph. εἰργμῶν et. Porph., cf. Lobeck ad Soph. Ai. 753 συνδέσμων Porph. 15 αὐτὸν Porph. 20 σωματικῶν Na., sed cf. D 683 s.

των καὶ προσπερονώντων ἐπιστρέφεσθαι, ὅλως δὲ ἀδάμαστον εἶναι πρὸς πάντα γενεσιουργὰ καὶ καταγωγὰ παθήματα· ἡ γὰρ διὰ τούτων πάντων γυμνασία καὶ ἄνοδος τῆς τελειοτάτης ἀνδρείας ἦν ἐπιτήδευσις. τοσαῦτα καὶ περὶ τῆς ἀνδρείας ἡμῖν τεκμήρια κείσθω περὶ Πυθαγόρου τε καὶ τῶν Πυθαγορείων ἀνδρῶν.

Φιλίαν δὲ διαφανέστατα πάντων πρὸς ἅπαντας Πυθαγόρας 33 229 παρέδωκε, θεῶν μὲν πρὸς ἀνθρώπους δι' εὐσεβείας καὶ ἐπιστημονικῆς θεραπείας, δογμάτων δὲ πρὸς ἄλληλα καὶ καθόλου ψυχῆς πρὸς σῶμα λογιστικοῦ τε πρὸς τὰ τοῦ ἀλόγου εἴδη διὰ φιλοσοφίας καὶ τῆς κατ' αὐτὴν θεωρίας, ἀνθρώπων δὲ πρὸς ἀλλήλους, πολιτῶν μὲν διὰ νομιμότητος ὑγιοῦς, ἑτεροφύλων δὲ διὰ φυσιολογίας ὀρθῆς, ἀνδρὸς δὲ πρὸς γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀδελφοὺς καὶ οἰκείους διὰ κοινωνίας ἀδιαστρόφου, συλλήβδην δὲ πάντων πρὸς ἅπαντας καὶ προσέτι τῶν ἀλόγων ζῴων τινὰ διὰ δικαιοσύνης καὶ φυσικῆς ἐπιπλοκῆς καὶ κοινότητος, σώματος δὲ καθ' ἑαυτὸ θνητοῦ τῶν ἐγκεκρυμμένων αὐτῷ ἐναντίων δυνάμεων εἰρήνευσίν τε καὶ συμβιβασμὸν δι' ὑγείας καὶ τῆς εἰς ταύτην διαίτης καὶ σωφροσύνης κατὰ μίμησιν τῆς ἐν τοῖς κοσμικοῖς στοιχείοις εὐετηρίας. ἐν πᾶσι δὴ τούτοις 230 ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κατὰ σύλληψιν τοῦ τῆς φιλίας ὀνόματος ὄντος, εὑρετὴς καὶ νομοθέτης ὁμολογουμένως Πυθαγόρας ἐγένετο, καὶ οὕτω θαυμαστὴν φιλίαν παρέδωκε τοῖς χρωμένοις, ὥστε ἔτι καὶ νῦν τοὺς πολλοὺς λέγειν ἐπὶ τῶν σφοδρότερον εὐνοούντων ἑαυτοῖς ὅτι τῶν Πυθαγορείων εἰσί. δεῖ δὴ καὶ περὶ τούτων τὴν Πυθαγόρου παιδείαν παραθέσθαι καὶ τὰ παραγγέλματα, οἷς ἐχρῆτο πρὸς

7—24 ~ p. 39, 8 ss. 7 φιλίαν] cf. p. 58, 15 ss.; 59, 6 ss.; LDiog. 16 p. 117, 5 ss.; Diod. 10, 8, 1 s.; Procl. in Plat. Tim. vol. 1 p. 15, 27 s. Di.; eund. in Plat. Parm. p. 519, 20 ss.; 539, 30 ss. Stallb. (1841); eund. in Plat. Alcib. p. 221, 19 s. Creuz.

10 λογικοῦ p. 39, 11 18 ἐγκεκρυμμένων Kü. (Ho.) ἐκκεκριμένων F (ρι in ras. trium litt.) ἐγκεκριμένων Co.

τοὺς αὐτοῦ γνωρίμους. παρεκελεύοντο οὖν οἱ ἄνδρες οὗτοι ἐκ φιλίας ἀληθινῆς ἐξαιρεῖν ἀγῶνά τε καὶ φιλονεικίαν, μάλιστα μὲν ἐκ πάσης, εἰ δυνατόν, εἰ δὲ μή, ἔκ γε τῆς πατρικῆς καὶ καθόλου ἐκ τῆς πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῆς πρὸς τοὺς εὐεργέτας. τὸ γὰρ διαγωνίζεσθαι ἢ διαφιλονεικεῖν πρὸς τοὺς τοιούτους ἐμπεσούσης ὀργῆς ἢ ἄλλου τινὸς τοιούτου πάθους οὐ σωτή-
231 ριον τῆς ὑπαρχούσης φιλίας. ἔφασαν δὲ δεῖν ὡς ἐλαχίστας ἀμυχάς τε καὶ ἑλκώσεις ἐν ταῖς φιλίαις ἐγγίνεσθαι· ⟨τοῦτο δὲ γίνεσθαι,⟩ ἐὰν ἐπίστωνται εἴκειν καὶ κρατεῖν ὀργῆς ἀμφότεροι μέν, μᾶλλον μέντοι ὁ νεώτερός τε καὶ τῶν εἰρημένων τάξεων ἔχων ἡνδήποτε. τὰς ἐπανορθώσεις τε καὶ νουθετήσεις, ἃς δὴ πεδαρτάσεις ἐκάλουν ἐκεῖνοι, μετὰ πολλῆς εὐφημίας τε καὶ εὐλαβείας ᾤοντο δεῖν γενέσθαι παρὰ τῶν πρεσβυτέρων τοῖς νεωτέροις, καὶ πολὺ ἐμφαίνεσθαι ἐν τοῖς νουθετοῦσι τὸ κηδεμονικόν τε καὶ οἰκεῖον· οὕτω γὰρ εὐσχήμονά τε γίνεσθαι καὶ ὠφέλιμον τὴν νουθέ-
232 τησιν. ἐκ φιλίας μηδέποτε ἐξαιρεῖν πίστιν μήτε παίζοντας μήτε σπουδάζοντας· οὐ γὰρ ἔτι ῥᾴδιον εἶναι διυγιᾶναι τὴν ὑπάρχουσαν φιλίαν, ὅταν ἅπαξ παρεμπέσῃ τὸ ψεῦδος εἰς τὰ τῶν φασκόντων φίλων εἶναι ἤθη. φιλίαν μὴ ἀπογιγνώσκειν ἀτυχίας ἕνεκα ἢ ἄλλης τινὸς ἀδυναμίας τῶν εἰς τὸν βίον ἐμπιπτουσῶν, ἀλλὰ μόνην εἶναι δόκιμον ἀπόγνωσιν φίλου τε καὶ φιλίας τὴν γινομένην διὰ κακίαν μεγάλην τε καὶ ἀνεπανόρθωτον. ἔχθραν ἑκόντα μὲν μηδέποτε αἷρεσθαι πρὸς τοὺς μὴ τελείως κακούς, ἀράμενον δὲ μένειν εὐγενῶς ἐν τῷ διαπολεμεῖν, ἂν μὴ μεταπέσῃ τὸ ἦθος τοῦ δια-

---

1—25 ~ p. 58, 15 ss. 25 — p. 125, 5 cf. Mühl, Philol. Wochenschr. 1925, 235 s. 25 s. cf. aur. carm. 7

---

1 αὑτοῦ Na. αὐτοῦ F 2 φιλονικίαν Co. 6 διαφιλονικεῖν Co. 9 s. e p. 58, 23 suppl. anon. 10 ἐὰν] ἂν p. 58, 23 ἐπίστωνται Ki. ἐπιστῶνται F (et. p. 58, 23) 14 γίνεσθαι p. 59, 3 21 s. ἀπογινώσκειν p. 59, 10 25 αἷρεσθαι He. αἱρεῖσθαι F 26 τελείως Sca. τελείους F, cf. D 624 s.

φερομένου καὶ προσγένηται εὐγνωμοσύνη. πολεμεῖν δὲ μὴ λόγῳ, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις· νόμιμον δὲ εἶναι καὶ ὅσιον τὸν πολέμιον, εἰ ὡς ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ πολεμήσειεν. αἴτιον μηδέποτε γίνεσθαι εἰς δύναμιν διαφορᾶς, εὐλαβεῖσθαι ⟨δὲ⟩ ταύτης τὴν ἀρχὴν ὡς οἷόν τε μάλιστα. ἐν τῇ μελλούσῃ 233
ἀληθινῇ ἔσεσθαι φιλίᾳ ὡς πλεῖστα δεῖν ἔφασαν εἶναι τὰ ὡρισμένα καὶ νενομισμένα, καλῶς δὲ ταῦτ' εἶναι κεκριμένα καὶ μὴ εἰκῇ, καὶ δῆτα καὶ εἰς ἔθος ἕκαστον κατακεχωρισμένον δεῖν εἶναι, ὅπως μήτε ὁμιλία μηδεμία ὀλιγώρως τε καὶ εἰκῇ γίνηται, ἀλλὰ μετ' αἰδοῦς τε καὶ συννοίας καὶ τάξεως ὀρθῆς, μήτε πάθος ἐγείρηται μηδὲν εἰκῇ καὶ φαύλως καὶ ἡμαρτημένως, οἷον ἐπιθυμία ἢ ὀργή. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ κατὰ τῶν λειπομένων παθῶν τε καὶ διαθέσεων. ἀλλὰ μὴν τεκμήραιτο ἄν τις καὶ περὶ τοῦ μὴ παρέργως αὐτοὺς τὰς ἀλλοτρίας ἐκκλίνειν φιλίας, ἀλλὰ καὶ πάνυ σπουδαίως περικάμπτειν αὐτὰς καὶ φυλάττεσθαι, καὶ περὶ τοῦ δὲ μέχρι πολλῶν γενεῶν τὸ φιλικὸν πρὸς ἀλλήλους ἀνένδοτον διατετηρηκέναι, ἔκ τε ὧν Ἀριστόξενος ἐν τῷ περὶ Πυθαγορικοῦ βίου αὐτὸς διακηκοέναι φησὶ Διονυσίου τοῦ Σικελίας τυράννου, ὅτε ἐκπεσὼν τῆς μοναρχίας γράμματα ἐν Κορίνθῳ ἐδίδασκε. φησὶ γὰρ οὕτως ὁ Ἀριστόξενος· 234
'οἴκτων δὲ καὶ δακρύων καὶ πάντων τῶν τοιούτων εἴργεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους ὡς ἐνδέχεται μάλιστα· ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ περὶ θωπείας καὶ δεήσεως καὶ λιτανείας καὶ πάντων τῶν τοιούτων. Διονύσιος οὖν ὁ ἐκπεσὼν τῆς

12 ὀργή] cf. p. 108, 1 ss. 13 — p. 127, 11 cf. Nicomach. (Aristox.) ap. Porph. 59 ss. 18 Aristox. fr. 9, FHG 2, 273 s. 22 s. ~ p. 108, 22 ss. 25 — p. 127, 11 cf. p. 72, 18 s.; Cic. de fin. 2, 79; Ambros. de virginibus 2, 34, Migne 16, 228 b s.; Rohde 166, 2; Gasse, Rh. M. 66, 1911, 607 ss.

3 πόλεμον Arc., sed cf. D 645, 1 εἰ We. καὶ F 3—7 cf. D 645 4 εἰς δύν.] cf. D 648 suppl. Na. 5 ταύτης Kü. ταύτην F 8 s. κατακεχωρισμένον] cf. D 684 10 γίνηται Sca. γίνεσθαι F 14 αὐτοὺς Porph. αὐτὸν ut vid. p. comp. F 16 τοῦ δὲ D 638 τοῦδε F τοῦ Porph. 18 ἔκ τε F καὶ ἐξ Porph., cf. D 684 19 Πυθαγορικοῦ] τοῦ Πυθαγορείου Porph. 25 γοῦν Na. ὁ om. P, cf. D 630

τυραννίδος καὶ ἀφικόμενος εἰς Κόρινθον πολλάκις ἡμῖν διηγεῖτο περὶ τῶν κατὰ Φιντίαν τε καὶ Δάμωνα τοὺς Πυθαγορείους. ἦν δὲ ταῦτα τὰ περὶ τὴν τοῦ θανάτου γενομένην ἐγγύην. ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐγγυήσεως τοιόσδε τις ἦν. ⟨εἶναί⟩ τινας ἔφη τῶν περὶ αὐτὸν διατριβόντων, οἳ πολλάκις ἐποιοῦντο μνείαν τῶν Πυθαγορείων, διασύροντες καὶ διαμωκώμενοι καὶ ἀλαζόνας ἀποκαλοῦντες αὐτοὺς καὶ λέγοντες ὅτι ἐκκοπείη ἂν αὐτῶν ἥ τε σεμνότης αὕτη καὶ ἡ προσποίητος πίστις καὶ ἡ ἀπάθεια, εἴ τις
235 περιστήσειεν εἰς φόβον ἀξιόχρεων. ἀντιλεγόντων δέ τινων καὶ γινομένης φιλονεικίας συνταχθῆναι ἐπὶ τοὺς περὶ Φιντίαν δρᾶμα τοιόνδε. μεταπεμψάμενος ὁ Διονύσιος ἔφη τὸν Φιντίαν ἐναντίον τέ τινα τῶν κατηγόρων αὐτοῦ εἰπεῖν, ὅτι φανερὸς γέγονε μετά τινων ἐπιβουλεύων αὐτῷ, καὶ τοῦτο μαρτυρεῖσθαί τε ὑπὸ τῶν παρόντων ἐκείνων, καὶ τὴν ἀγανάκτησιν πιθανῶς πάνυ γενέσθαι. τὸν δὲ Φιντίαν θαυμάζειν τὸν λόγον. ὡς δὲ αὐτὸς διαρρήδην εἰπεῖν, ὅτι ἐξήτασται ταῦτα ἀκριβῶς καὶ δεῖ αὐτὸν ἀποθνῄσκειν, εἰπεῖν τὸν Φιντίαν ὅτι, εἰ οὕτως αὐτῷ δέδοκται ταῦτα γενέσθαι, ἀξιῶσαι γε αὐτῷ δοθῆναι τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας, ὅπως οἰκονομήσηται τά τε καθ' αὑτὸν καὶ τὰ κατὰ τὸν Δάμωνα· συνέζων γὰρ οἱ ἄνδρες οὗτοι καὶ ἐκοινώνουν ἁπάντων, πρεσβύτερος δ' ὢν ὁ Φιντίας τὰ πολλὰ τῶν περὶ οἰκονομίαν ἦν εἰς αὐτὸν ἀνειληφώς. ἠξίωσεν οὖν ἐπὶ ταῦτα
236 ἀφεθῆναι ἐγγυητὴν καταστήσας τὸν Δάμωνα. ἔφη οὖν ὁ Διονύσιος θαυμάσαι τε καὶ ἐρωτῆσαι, εἰ ἔστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὅστις ὑπομενεῖ θανάτου γενέσθαι ἐγγυητής. φήσαντος δὲ τοῦ Φιντίου μετάπεμπτον γενέσθαι τὸν Δάμωνα, καὶ διακούσαντα τὰ συμβεβηκότα φάσκειν ἐγγυήσεσθαί τε καὶ μενεῖν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἐπανέλθῃ ὁ Φιντίας.

2 τὰ ante περὶ add. Kü., sed cf. D 629   5 εἶναι ante τινας suppl. Co., post ἔφη Ki.   τινὰς Arc. τινὰ F   αὐτὸν Co. αὑτὸν F   11 φιλονικίας Co.   13 τινα] cf. D 648   15 τε] cf. D 638 s.   20 αὐτῷ Na. αὑτῷ F   23 τὴν post περὶ add. Na., sed cf. D 627   24 αὐτὸν Kü. αὑτὸν F   30 μενεῖν Sca. μένειν F

αὐτὸς μὲν οὖν ἐπὶ τούτοις εὐθὺς ἐκπλαγῆναι ἔφη, ἐκείνους δὲ τοὺς ἐξ ἀρχῆς εἰσαγαγόντας τὴν διάπειραν τὸν Δάμωνα χλευάζειν ὡς ἐγκαταλειφθησόμενον καὶ σκώπτοντας ἔλαφον ἀντιδεδόσθαι λέγειν. ὄντος δ' οὖν ἤδη τοῦ ἡλίου περὶ δυσμὰς ἥκειν τὸν Φιντίαν ἀποθανούμενον, ἐφ' ᾧ πάντας ἐκπλαγῆναί τε καὶ δουλωθῆναι. αὐτὸς δ' οὖν ἔφη περιβαλών τε καὶ φιλήσας τοὺς ἄνδρας ἀξιῶσαι τρίτον αὐτὸν εἰς τὴν φιλίαν παραδέξασθαι, τοὺς δὲ μηδενὶ τρόπῳ, καίτοι λιπαροῦντος αὐτοῦ, συγκαθεῖναι εἰς τὸ τοιοῦτον.' καὶ ταῦτα μὲν Ἀριστόξενος ὡς παρ' αὐτοῦ Διονυσίου 237 πυθόμενός φησι. λέγεται δὲ ὡς καὶ ἀγνοοῦντες ἀλλήλους οἱ Πυθαγορικοὶ ἐπειρῶντο φιλικὰ ἔργα διαπράττεσθαι ὑπὲρ τῶν εἰς ὄψιν μηδέποτε ἀφιγμένων, ἡνίκα τεκμήριόν τι λάβοιεν τοῦ μετέχειν τῶν αὐτῶν λόγων, ὥστ' ἐκ τῶν τοιῶνδε ἔργων μηδ' ἐκεῖνον τὸν λόγον ἀπιστεῖσθαι, ὡς ἄρ' οἱ σπουδαῖοι ἄνδρες καὶ προσωτάτω γῆς οἰκοῦντες φίλοι εἰσὶν ἀλλήλοις πρὶν ἢ γνώριμοί τε καὶ προσήγοροι γενέσθαι. καταχθῆναι γοῦν φασι τῶν Πυθαγορικῶν τινα μακρὰν καὶ ἐρήμην ὁδὸν βαδίζοντα εἴς τι πανδοχεῖον, ὑπὸ κόπου δὲ καὶ ἄλλης παντοδαπῆς αἰτίας εἰς νόσον μακράν τε καὶ βαρεῖαν ἐμπεσεῖν, ὥστ' ἐπιλιπεῖν αὐτὸν τὰ ἐπιτήδεια. τὸν μέντοι πανδοχέα, εἴτε οἴκτῳ τοῦ ἀνθρώπου εἴτε 238 καὶ ἀποδοχῇ, πάντα παρασχέσθαι, μήτε ὑπουργίας τινὸς φεισάμενον μήτε δαπάνης μηδεμιᾶς. ἐπειδὴ δὲ κρείττων ἦν ἡ νόσος, τὸν μὲν ἀποθνήσκειν ἑλόμενον γράψαι τι σύμβολον ἐν πίνακι καὶ ἐπιστεῖλαι, ὅπως, ἄν τι πάθοι, κριμνὰς τὴν δέλτον παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπισκοπῇ, εἴ τις τῶν παριόντων ἀναγνωριεῖ τὸ σύμβολον· τοῦτον γὰρ ἔφη αὐτῷ

3 ἔλαφον] cf. de Iphigenia fabulam 11—14 cf. Diod. 10, 3, 5 14—18 cf. schol. p. 149, 20 s.

7 αὑτὸν Kü. 9 συγκαταθεῖναι Porph. τὸ τοιοῦτον] τοιοῦτο Porph. 12 ὑπὲρ Sca. ut vid. ὑπὸ F 19 πανδοχεῖον C πανδοκεῖον F, cf. D 624 22 πανδοχέα P παντοχέα F πανδοκέα Co., cf. D l. l. 26 πάθοι] cf. D 643 27 κριμνὰς] cf. KB 2, 466

ἀποδώσειν τὰ ἀναλώματα, ἅπερ εἰς αὐτὸν ἐποιήσατο, καὶ χάριν ἐκτίσειν ὑπὲρ ἑαυτοῦ. τὸν δὲ πανδοχέα μετὰ τὴν τελευτὴν θάψαι τε καὶ ἐπιμεληθῆναι τοῦ σώματος αὐτοῦ, μὴ μέντοι γε ἐλπίδας ἔχειν τοῦ κομίσασθαι τὰ δαπανήματα, μή τί γε καὶ πρὸς εὖ παθεῖν πρός τινος τῶν ἀναγνωριούντων τὴν δέλτον. ὅμως μέντοι διαπειρᾶσθαι ἐκπεπληγμένον τὰς ἐντολὰς ἐκτιθέναι τε ἑκάστοτε εἰς τὸ μέσον τὸν πίνακα. χρόνῳ δὲ πολλῷ ὕστερον τῶν Πυθαγορικῶν τινὰ παριόντα ἐπιστῆναί τε καὶ μαθεῖν τὸν θέντα τὸ σύμβολον, ἐξετάσαι τε τὸ συμβὰν καὶ τῷ πανδοχεῖ πολλῷ πλέον ἀργύριον ἐκτῖσαι τῶν δεδαπανημένων.

239 Κλεινίαν γε μὴν τὸν Ταραντῖνόν φασι πυθόμενον, ὡς Πρῶρος ὁ Κυρηναῖος, τῶν Πυθαγόρου λόγων ζηλωτὴς ὤν, κινδυνεύοι περὶ πάσης τῆς οὐσίας, συλλεξάμενον χρήματα πλεῦσαι ἐπὶ Κυρήνης καὶ ἐπανορθώσασθαι τὰ Πρώρου πράγματα, μὴ μόνον τοῦ μειῶσαι τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν ὀλιγωρήσαντα, ἀλλὰ μηδὲ τὸν διὰ τοῦ πλοῦ κίνδυνον περιστάντα. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ Θέστορα τὸν Ποσειδωνιάτην ἀκοῇ μόνον ἱστοροῦντα, ὅτι Θυμαρίδης εἴη ⟨ὁ⟩ Πάριος τῶν Πυθαγορείων, ἡνίκα συνέπεσεν εἰς ἀπορίαν αὐτὸν καταστῆναι ἐκ πολλῆς περιουσίας, πλεῦσαί φασιν εἰς τὴν Πάρον, ἀργύριον συχνὸν συλλεξάμενον, καὶ ἀνακτή-

240 σασθαι αὐτῷ τὰ ὑπάρξαντα. καλὰ μὲν οὖν ταῦτα καὶ πρέποντα τῆς φιλίας τεκμήρια· πολὺ δὲ τούτων θαυμασιώτερα ἦν τὰ περὶ τῆς κοινωνίας τῶν θείων ἀγαθῶν καὶ τὰ περὶ τῆς τοῦ νοῦ ὁμονοίας καὶ τὰ περὶ τῆς θείας ψυχῆς παρ' αὐτοῖς ἀφορισθέντα. παρήγγελλον γὰρ θαμὰ ἀλλήλοις

12—18 cf. p. 72, 19 s.; Diod. 10, 4, 1   13 Πρῶρος ὁ Κυρηναῖος] cf. p. 146, 8; VS 54; idem nomen in titulis cyrenaicis: Schwyzer, Delectus[3] 234, 20. 55; Documenti antichi dell'Africa ital. 1 fasc. 2 p. 88 nr. 12, 2, cf. ib. l. 16 (Schwyzer)   23 — p. 129, 4 cf. Reitzenstein, Hist. monach. 97 s.   25 s. cf. p. 129, 2 s.; Hermam ap. Stob. 1, 49, 48 p. 417, 16 ss.

---

2 πανδοχέα, 10 πανδοχεῖ] cf. D 624   11 ἐκτῖcαι om. F, ἐκτίσαι in marg. add. m.[1]   19 suppl. Ro.   21 φασὶν C φασὶ p. comp. F   23 ταῦτα καὶ Na. καὶ ταῦτα F   26 τὰ περὶ del. Ro., sed cf. D 824

μὴ διασπᾶν τὸν ἐν ἑαυτοῖς θεόν. οὐκοῦν εἰς θεοκρασίαν τινὰ καὶ τὴν πρὸς τὸν θεὸν ἕνωσιν καὶ τὴν τοῦ νοῦ κοινωνίαν καὶ τὴν τῆς θείας ψυχῆς ἀπέβλεπεν αὐτοῖς ἡ πᾶσα τῆς φιλίας σπουδὴ δι' ἔργων τε καὶ λόγων. τούτου δὲ οὐκ ἂν ἔχοι τις εὑρεῖν ἄλλο βέλτιον, οὔτε ἐν λόγοις λεγόμενον οὔτε ἐν ἐπιτηδεύμασι πραττόμενον· οἶμαι δ' ὅτι καὶ πάντα τῆς φιλίας ἀγαθὰ ἐν αὐτῷ περιέχεται. διόπερ καὶ ἡμεῖς ὥσπερ ἐν κεφαλαίῳ τούτῳ τὰ πάντα περιλαβόντες τῆς Πυθαγορικῆς φιλίας πλεονεκτήματα παυόμεθα τοῦ πλείω περὶ αὐτῆς λέγειν.

Ἐπεὶ δὲ κατὰ γένη τεταγμένως οὕτω διήλθομεν περὶ 34 241
Πυθαγόρου τε καὶ τῶν Πυθαγορείων, ἴθι δὴ τὸ μετὰ τοῦτο καὶ τὰς σποράδην ἀφηγήσεις εἰωθυίας λέγεσθαι ⟨τεκμήρια⟩ ποιησώμεθα, ὅσαι οὐχ ὑποπίπτουσιν ὑπὸ τὴν προειρημένην τάξιν. λέγεται τοίνυν ὡς φωνῇ χρῆσθαι τῇ πατρῴᾳ ἑκάστοις παρήγγελλον, ὅσοι τῶν Ἑλλήνων προσῆλθον πρὸς τὴν κοινωνίαν ταύτην· τὸ γὰρ ξενίζειν οὐκ ἐδοκίμαζον. προσῆλθον δὲ καὶ ξένοι τῇ Πυθαγορείῳ αἱρέσει καὶ Μεσσαπίων καὶ Λευκανῶν καὶ Πευκετίων καὶ Ῥωμαίων. Μητρόδωρός τε ὁ Θύρσου ⟨ἀδελφός, τῆς⟩ τοῦ πατρὸς Ἐπιχάρμου καὶ τῆς ἐκείνου διδασκαλίας τὰ πλείονα πρὸς τὴν ἰατρικὴν μετενέγκας, ἐξηγούμενος τοὺς τοῦ πατρὸς λόγους πρὸς τὸν ἀδελφόν φησι τὸν Ἐπίχαρμον καὶ πρὸ τούτου τὸν Πυθαγόραν τῶν διαλέκτων ἀρίστην λαμβάνειν τὴν Δωρίδα, καθάπερ καὶ τὴν ἁρμονίαν τῆς μουσικῆς. καὶ τὴν μὲν Ἰάδα καὶ τὴν Αἰολίδα μετεσχηκέναι τῆς ἐπὶ χρώματος προσῳδίας, Ἀτθίδα δὲ κατακορέστερον μετεσχηκέναι τοῦ χρώματος,

1 μὴ—θεόν] cf. Rostagni 194 θεοκρασίαν—2 ἕνωσιν] cf. Damasc. v. Isid. 5 p. 119, 14 s. Westerm. 2 τὴν—ἕνωσιν] cf. Clem. strom. 4, 151 p. 315, 20 ss. 2 s. cf. p. 128, 25 s. 17—19 cf. Aristox. ap. Porph. p. 28, 11 ss.; LDiog. 14 p. 116, 2 ss.

3 τὴν del. Ro., sed cf. D 631 8 ὥσπερ—τούτῳ] cf. D 646 13 suppl. D coll. p. 120, 11 s. et 133, 2 ss. 14 ὑποπίπτουσι F 18 Μεσσαπίων cum Porph. et LDiog. post Obrechtum Ki. μεσσανίων F 20 supplevi post Dielesium, qui ⟨ἀδελφὸς ἐκ τῆς⟩ voluit 21 ἐκείνου] i. e. Pythagorae, cf. 24 24 ὑπολαμβάνειν Na. 27 ⟨τὴν⟩ δὲ Ἀτθ. Na., sed cf. D 628

242 τὴν δὲ Δώριον διάλεκτον ἐναρμόνιον εἶναι, συνεστηκυῖαν ἐκ τῶν φωναέντων γραμμάτων. τῇ δὲ Δωρικῇ διαλέκτῳ μαρτυρεῖν τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὸν μῦθον. Νηρέα γὰρ γῆμαι Δωρίδα τὴν Ὠκεανοῦ, τούτῳ δὲ μυθεύεσθαι γενέσθαι τὰς πεντήκοντα θυγατέρας, ὧν εἶναι καὶ τὴν Ἀχιλλέως μητέρα. λέγειν δέ τινάς φησι Δευκαλίωνος τοῦ Προμηθέως καὶ Πύρρας τῆς Ἐπιμηθέως γενέσθαι Δῶρον, τοῦ δὲ Ἕλληνα, τοῦ δὲ Αἰόλον. ἐν δὲ τοῖς Βαβυλωνίων ἀκούειν ἱεροῖς Ἕλληνα γεγονέναι Διός, τοῦ δὲ Δῶρον καὶ Ξοῦθον καὶ Αἰόλον, αἷς ὑφηγήσεσιν ἀκολουθῆσαι καὶ αὐτὸν Ἡσίοδον. ὁποτέρως μὲν οὖν ἔχει, περὶ τῶν ἀρχαίων οὐκ εὐμαρὲς
243 δέχεσθαι τἀκριβὲς τοῖς νεωτέροις ἢ καταμαθεῖν, ὁμολογούμενον δὲ δι' ἑκατέρας τῶν ἱστοριῶν συνάγεσθαι τὸ πρεσβυτάτην εἶναι τῶν διαλέκτων τὴν Δωρίδα, μετὰ δὲ ταύτην γενέσθαι τὴν Αἰολίδα, λαχοῦσαν ἀπὸ Αἰόλου τοὔνομα, τρίτην δὲ τὴν Ἀτθίδα, κληθεῖσαν ἀπὸ Ἀτθίδος τῆς Κραναοῦ, τετάρτην δὲ τὴν Ἰάδα, λεγομένην ἀπὸ Ἴωνος τοῦ Ξούθου καὶ Κρεούσης τῆς Ἐρεχθέως, τεθειμένην δὲ τρισὶ γενεαῖς ὕστερον τῶν πρότερον κατὰ Θρᾷκας καὶ τὴν Ὠρειθυίας ἁρπαγήν, ὡς οἱ πλείους τῶν ἱστορικῶν ἀποφαίνουσι. κεχρῆσθαι δὲ τῇ Δωρικῇ διαλέκτῳ καὶ τὸν

---

2 φων. γρ.] cf. Greg. Cor. ed. Schaef. p. 675   9 Διός] cf. Hellan. fr. 125, FGrHist 1, 137, 17; Conon. narr. 27, FGrHist 1, 199, 3   10 cf. Hesiod. fr. 7, 1 s. Rz., v. infra

---

1 διάλεκτον Pr διαλεκτικὸν F   2 φωνηέντων Arc.   7 s. γενέσθαι Ἕλληνα· τοῦ δὲ Δῶρον καὶ Αἴολον Koen   10 αὐτὸν] τὸν Co. Ἡσίοδον] εἰς ῥόδον F, ubi veram lectionem indicabant duo Hesiodi versus scholii instar adscripti (cf. p. 149, 23 s.); corrector recentissimus re perspecta in marg. Ἡσίοδον nomen minio adpinxit atque verba εἰς ῥόδον eodem minio subducto notavit, quo pravam eum codicis scripturam emendasse apparet   11 ἔχει om. F[1], add. supra lin. ut vid. F[2]   15 λαβοῦσαν Co.   16 Ἀτθίδα — 18 τεθειμένην] summam rei restituit Ro. coll. Greg. Cor. p. 10 Schaef. ἰάδα· γενομένην ἀπὸ ἴωνος τοῦ ξούθου· τετάρτην δὲ, τὴν ἀτθίδα· τεθειμένην ἀπὸ κρεούσης τῆς ἐρεχθέως· κληθεῖσαν F, λεγομένην pro γενομένην post Obrechtum correxerat Koen, τεθειμένης Ro.

Ὀρφέα, πρεσβύτατον ὄντα τῶν ποιητῶν. τῆς δὲ ἰατρικῆς 244
μάλιστά φασιν αὐτοὺς ἀποδέχεσθαι τὸ διαιτητικὸν εἶδος
καὶ εἶναι ἀκριβεστάτους ἐν τούτῳ, καὶ πειρᾶσθαι πρῶτον
μὲν καταμανθάνειν σημεῖα συμμετρίας ποτῶν τε καὶ σίτων
καὶ ἀναπαύσεως, ἔπειτα περὶ αὐτῆς τῆς κατασκευῆς τῶν
προσφερομένων σχεδὸν πρώτους ἐπιχειρῆσαί τε πραγ-
ματεύεσθαι καὶ διορίζειν. ἅψασθαι δὲ καὶ καταπλασμάτων
ἐπὶ πλεῖον τοὺς Πυθαγορείους τῶν ἔμπροσθεν, τὰ δὲ περὶ
τὰς φαρμακείας ἧττον δοκιμάζειν, αὐτῶν δὲ τούτων ⟨τοῖς⟩
πρὸς τὰς ἑλκώσεις μάλιστα χρῆσθαι, τὰ δὲ περὶ τὰς το-
μάς τε καὶ καύσεις ἥκιστα πάντων ἀποδέχεσθαι. χρῆσθαι
δὲ καὶ ταῖς ἐπῳδαῖς πρὸς ἔνια τῶν ἀρρωστημάτων.
παραιτήσασθαι δὲ λέγονται τοὺς τὰ μαθήματα καπηλεύον- 245
τας καὶ τὰς ψυχὰς ὡς πανδοχείου θύρας ἀνοίγοντας παντὶ
τῷ προσιόντι τῶν ἀνθρώπων, ἂν δὲ μηδ' οὕτως ὠνηταὶ
εὑρεθῶσιν, αὐτοὺς ἐπιχεομένους εἰς τὰς πόλεις καὶ συλ-
λήβδην ἐργολαβοῦντας τὰ γυμνάσια καὶ τοὺς νέους καὶ
μισθὸν τῶν ἀτιμήτων πράττοντας. αὐτὸν δὲ συνεπικρύπτε-
σθαι πολὺ τῶν λεγομένων, ὅπως οἱ μὲν καθαρῶς παιδευό-
μενοι σαφῶς αὐτῶν μεταλαμβάνωσιν, οἱ δ', ὥσπερ Ὅμη-
ρός φησι τὸν Τάνταλον, λυπῶνται παρόντων αὐτῶν ἐν
μέσῳ τῶν ἀκουσμάτων μηδὲν ἀπολαύοντες. λέγειν δ' αὐτοὺς
οἶμαι καὶ περὶ τοῦ μὴ μισθοῦ διδάσκειν τοὺς προσιόντας,
οὓς καὶ χείρους τῶν ἑρμογλύφων καὶ ἐπιδιφρίων τεχνιτῶν
ἀποφαίνουσι· τοὺς μὲν γὰρ ἐκδομένου τινὸς ἑρμῆν ζητεῖν
εἰς τὴν διάθεσιν τῆς μορφῆς ξύλον ἐπιτήδειον, τοὺς δὲ

1—12 ∼ p. 92, 7 ss. **13** s. cf. Plat. Protag. 313 d 5 s.; sophist. 231 d 8 **17** cf. Alciphr. 3, 19, 1 Schep. **20** s. cf. Od. 11, 582 ss.; versus 584 in marg. cod. F adscriptus est, v. schol. p. 149, 26

---

1 πρεσβύτατον Co. πρεσβύτερον F **2** φασὶν C φασὶ p. comp. F **4** σίτων] cf. p. 92, 10 **6** τε] τι Co., sed cf. D 649 **8** πλείω p. 92, 13 **9** τὰς p. 92, 14 τῆς F h. l. suppl. Ri. e p. 92, 15 **14** πανδοχείου] cf. p. 127, 19 **21** παρόντων αὐτῶν] cf. D 635 s. **22** ἀπολαύοντες Kü. (Ho.) ἀπολαύοντας F **25** τοὺς Sca. τοῦ F **26** τοὺς Kü. οὓς F

προχείρως ἐκ πάσης φύσεως ἐργάζεσθαι τὴν ἀρετῆς ἐπι-
246 τήδευσιν. προνοεῖν δὲ δεῖν μᾶλλον λέγουσι φιλοσοφίας ἢ
γονέων καὶ γεωργίας· τοὺς μὲν γὰρ γονέας καὶ τοὺς
γεωργοὺς αἰτίους εἶναι τοῦ ζῆν ἡμᾶς, τοὺς δὲ φιλοσό-
φους καὶ παιδευτὰς ⟨τοῦ⟩ καὶ εὖ ζῆν καὶ φρονῆσαι, τὴν
ὀρθὴν οἰκονομίαν εὑρόντας. οὔτε δὲ λέγειν οὔτε συγγρά-
φειν οὕτως ἠξίου, ὡς πᾶσι τοῖς ἐπιτυχοῦσι κατάδηλα εἶναι
τὰ νοήματα, ἀλλ᾽ αὐτὸ δὴ τοῦτο πρῶτον διδάξαι λέγεται
Πυθαγόρας τοὺς αὐτῷ προσφοιτῶντας, ὅπως ἀκρασίας
ἁπάσης καθαρεύοντες ἐν ἐχερρημοσύνῃ φυλάττωσιν οὓς
ἂν ἀκροάσωνται λόγους. τὸν γοῦν πρῶτον ἐκφάναντα τὴν
τῆς συμμετρίας καὶ ἀσυμμετρίας φύσιν τοῖς ἀναξίοις
μετέχειν τῶν λόγων οὕτως φασὶν ἀποστυγηθῆναι, ὡς μὴ
μόνον ἐκ τῆς κοινῆς συνουσίας καὶ διαίτης ἐξορισθῆναι,
ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτοῦ κατασκευασθῆναι, ὡς δῆτα ἀποιχο-
μένου ἐκ τοῦ μετ᾽ ἀνθρώπων βίου τοῦ ποτε ἑταίρου γενο-
247 μένου. οἱ δέ φασι καὶ τὸ δαιμόνιον νεμεσῆσαι τοῖς ἐξώ-
φορα τὰ Πυθαγόρου ποιησαμένοις. φθαρῆναι γὰρ ὡς ἀσε-
βήσαντα ἐν θαλάσσῃ τὸν δηλώσαντα τὴν τοῦ εἰκοσαγώνου
σύστασιν· τοῦτο δ᾽ ἦν δωδεκάεδρον, ἓν τῶν πέντε λεγο-
μένων στερεῶν σχημάτων, εἰς σφαῖραν ἐκτείνεσθαι. ἔνιοι
δὲ τὸν περὶ τῆς ἀλογίας καὶ τῆς ἀσυμμετρίας ἐξειπόντα
τοῦτο παθεῖν ἔλεξαν. ἰδιότροπός τε μὴν καὶ συμβολικὴ ἦν
ἡ σύμπασα Πυθαγόρειος ἀγωγή, [ἐν] αἰνίγμασί τισι καὶ
γρίφοις ἔκ γε τῶν ἀποφθεγμάτων ἐοικυῖα διὰ τὸ ἀρχαΐζειν
τῷ χαρακτῆρι, καθάπερ καὶ τὰ θεῖα τῷ ὄντι καὶ πυθόχρη-

3—5 cf. Diod. 12, 13, 3; Philoxen. in Floril. Monac. 260, Stob. ed. Mein. 4, 289 6—17 cf. p. 43, 1 ss. (Lysid. epist.) 11—17 cf. Clem. strom. 5, 57 p. 364, 27 ss. 15—17 cf. p. 41, 19 ss. 17—21 cf. p. 52, 2 ss. 23—p. 133, 2 cf. p. 60, 19 ss. 24 αἰν.—25 γρίφ.] cf. p. 59, 25

5 ⟨τοῦ⟩ καὶ D τοῦ pro καὶ Kü. 11 ἐκφήναντα P^{r}, sed cf. D 627. 824 13 φασὶ p. comp. F 22 ἀναλογίας (∼ 12 συμμετρίας) Kochalsky, sed cf. Eliam in categor. prooem., CA 18, 1 p. 125, 12 s. 23 τε] γε Na. 24 ἐν del. Arc.

στα λόγια δυσπαρακολούθητά πως καὶ δυσερμήνευτα φαίνεται τοῖς ἐκ παρέργου χρηστηριαζομένοις. τοσαῦτα ἄν τις καὶ ἀπὸ τῶν σποράδην λεγομένων τεκμήρια ἂν παράθοιτο περὶ Πυθαγόρου τε καὶ τῶν Πυθαγορείων.

Ἦσαν δέ τινες, οἳ προσεπολέμουν τοῖς ἀνδράσι τούτοις 35 248 καὶ ἐπανέστησαν αὐτοῖς. ὅτι μὲν οὖν ἀπόντος Πυθαγόρου ἐγένετο ἡ ἐπιβουλή, πάντες συνομολογοῦσι, διαφέρονται δὲ περὶ τῆς τότε ἀποδημίας, οἱ μὲν πρὸς Φερεκύδην τὸν Σύριον, οἱ δὲ εἰς Μεταπόντιον λέγοντες ἀποδεδημηκέναι τὸν Πυθαγόραν. αἱ δὲ αἰτίαι τῆς ἐπιβουλῆς πλείονες λέγονται, μία μὲν ὑπὸ τῶν Κυλωνείων λεγομένων ἀνδρῶν τοιάδε γενομένη. Κύλων, ἀνὴρ Κροτωνιάτης, γένει μὲν καὶ δόξῃ καὶ πλούτῳ πρωτεύων τῶν πολιτῶν, ἄλλως δὲ χαλεπός τις καὶ βίαιος καὶ θορυβώδης καὶ τυραννικὸς τὸ ἦθος, πᾶσαν προθυμίαν παρασχόμενος πρὸς τὸ κοινωνῆσαι τοῦ Πυθαγορείου βίου καὶ προσελθὼν πρὸς αὐτὸν τὸν Πυθαγόραν ἤδη πρεσβύτην ὄντα, ἀπεδοκιμάσθη διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας. γενομένου δὲ τούτου πόλεμον ἰσχυρὸν 249 ἤρατο καὶ αὐτὸς καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ πρὸς αὐτόν τε τὸν Πυθαγόραν καὶ τοὺς ἑταίρους, καὶ οὕτω σφοδρά τις ἐγένετο καὶ ἄκρατος ἡ φιλοτιμία αὐτοῦ τε τοῦ Κύλωνος καὶ τῶν μετ' ἐκείνου τεταγμένων, ὥστε διατεῖναι μέχρι τῶν τελευταίων Πυθαγορείων. ὁ μὲν οὖν Πυθαγόρας διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπῆλθεν εἰς τὸ Μεταπόντιον, κἀκεῖ λέγεται καταστρέψαι τὸν βίον· οἱ δὲ Κυλώνειοι λεγόμενοι διετέλουν πρὸς Πυθαγορείους στασιάζοντες καὶ πᾶσαν ἐνδεικνύμενοι

5 s. cf. de seditionis aetate Zeller-Nestle, Grundriß[13] 41, 1, de memoriae varietate Zeller 417, 2, de rerum ordine ib. 420, 2 6 s. cf. Rohde 113 s. 8 Φερεκύδην] cf. p. 8, 10 12—18 cf. Porph. 54; Diod. 10, 11, 1; Olympiod. in Plat. Phaed. p. 9, 16; schol. in eund. libr. 61 d p. 230 s. 20 s. cf. Aristot. ap. LDiog. 2, 46 23—25 cf. Dicaearch. ap. Porph. 56 s.; LDiog. 40 p. 136, 11 ss. (Dicaearch.); 137, 5 s. (Heraclid. Lemb.); Aristot. ap. Apollon. mirab. 6; Iustin. 20, 4, 17; v. et. p. 96, 1 ss.

11 Κυλωνείων We. κυλωνίων F 25 Κυλώνειοι Kü. κυλώνιοι F

δυσμένειαν. ἀλλ᾽ ὅμως ἐπεκράτει μέχρι τινὸς ἡ τῶν Πυθαγορείων καλοκαγαθία καὶ ἡ τῶν πόλεων αὐτῶν βούλησις, ὥστε ὑπ᾽ ἐκείνων οἰκονομεῖσθαι βούλεσθαι τὰ περὶ τὰς πολιτείας. τέλος δὲ εἰς τοσοῦτον ἐπεβούλευσαν τοῖς ἀνδράσιν, ὥστε ἐν τῇ Μίλωνος οἰκίᾳ ἐν Κρότωνι συνεδρευόντων τῶν Πυθαγορείων καὶ βουλευομένων περὶ πολιτικῶν πραγμάτων ὑφάψαντες τὴν οἰκίαν κατέκαυσαν τοὺς ἄνδρας πλὴν δυεῖν, Ἀρχίππου τε καὶ Λύσιδος· οὗτοι δὲ νεώτατοι
250 ὄντες καὶ εὐρωστότατοι διεξεπαίσαντο ἔξω πως. γενομένου δὲ τούτου καὶ λόγον οὐδένα ποιησαμένων τῶν πόλεων περὶ τοῦ συμβάντος πάθους ἐπαύσαντο τῆς ἐπιμελείας οἱ Πυθαγόρειοι. συνέβη δὲ τοῦτο δι᾽ ἀμφοτέρας τὰς αἰτίας, διά τε τὴν ὀλιγωρίαν τῶν πόλεων (τοῦ τοιούτου γὰρ καὶ τηλικούτου γενομένου πάθους οὐδεμίαν ἐπιστροφὴν ἐποιήσαντο), διά τε τὴν ἀπώλειαν τῶν ἡγεμονικωτάτων ἀνδρῶν. τῶν δὲ δύο τῶν περισωθέντων, ἀμφοτέρων Ταραντίνων ὄντων, ὁ μὲν Ἄρχιππος ἀνεχώρησεν εἰς Τάραντα, ὁ δὲ Λῦσις μισήσας τὴν ὀλιγωρίαν ἀπῆρεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐν Ἀχαΐᾳ διέτριβε τῇ Πελοποννησιακῇ, ἔπειτα εἰς Θήβας μετῳκίσατο σπουδῆς τινος γενομένης· οὗπερ ἐγένετο Ἐπαμεινώνδας ἀκροατὴς καὶ πατέρα τὸν Λῦσιν ἐκάλεσεν. ὧδε καὶ τὸν βίον κατέστρεψεν. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Πυθαγορείων ἀπέστησαν τῆς Ἰταλίας πλὴν Ἀρχύτου τοῦ Ταραν-

---

1—4 ~ p. 73, 18 ss. 4—9 cf. p. 135, 16 (Nicomach.); LDiog. 39 s. p. 136, 1 ss. 9 ss. 137, 10 ss. (Hermipp.); Polyb. 2, 39, 1; Iustin. 20, 4, 15 s.; schol. in Plat. Phaed. l. l.; Arnob. 1, 40 p. 27, 1 s. Reiff.; Eliam in categ. prooem., CA 18, 1 p. 126, 9 s. 5 Μίλωνος] cf. p. 60, 6; Lévy, Rech. 47, 3 8 Λύσιδος] cf. p. 42, 23 17—21 cf. LDiog. 7 p. 108, 8 s.; Nepot. Epam. 2, 2; Diod. 10, 11, 2; Plut. de gen. Socr. 583 a s.; Ael. v. h. 3, 17 p. 46, 28 s. H.; Paus. 9, 13, 1; Hieron. c. Rufin. 3, 39, Migne 23, 507 a s.; v. et. Olympiod. in Plat. Phaed. p. 9, 18 ss.; schol. in eund. libr. 61 d p. 231 22 — p. 135, 6 cf. Rostagni, Atti di Torino 49, 564 (146) s.

---

4 ἐπεβούλευσαν Ki. (Ho.) ἐπεβούλευσε F 6 πολιτικῶν Mahne πολεμικῶν F 20 σπουδῆς τινος γενομένης sc. Thebis (Di.) 23 ss. ἀπέστησαν—Ταραντίνου post προβαινόντων (p. 135, 3) posuit, δὲ (p. 135, 1) del. Ro., sed cf. Rostagni l. l. 23 Ἀρχύτου] Ἀρχίππου Fr. Beck-

τίνου· ἀθροισθέντες δὲ εἰς τὸ Ῥήγιον ἐκεῖ διέτριβον μετ' 251
ἀλλήλων. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ τῶν πολιτευμάτων
ἐπὶ τὸ χεῖρον προβαινόντων *** ἦσαν δὲ οἱ σπουδαιότατοι
Φάντων τε καὶ Ἐχεκράτης καὶ Πολύμναστος καὶ Διοκλῆς
Φλιάσιοι, Ξενόφιλος δὲ Χαλκιδεὺς τῶν ἀπὸ Θρᾴκης Χαλ-
κιδέων. ἐφύλαξαν μὲν οὖν τὰ ἐξ ἀρχῆς ἤθη καὶ τὰ
μαθήματα, καίτοι ἐκλειπούσης τῆς αἱρέσεως, ἕως εὐγενῶς
ἠφανίσθησαν.

ταῦτα μὲν οὖν Ἀριστόξενος διηγεῖται· Νικόμαχος δὲ τὰ
μὲν ἄλλα συνομολογεῖ τούτοις, παρὰ δὲ τὴν ἀποδημίαν
Πυθαγόρου φησὶ γεγονέναι τὴν ἐπιβουλὴν ταύτην. ὡς γὰρ 252
Φερεκύδη τὸν Σύριον, διδάσκαλον αὐτοῦ γενόμενον, εἰς
Δῆλον ἐπορεύθη, νοσοκομήσων τε αὐτὸν περιπετῆ γενόμενον
τῷ ἱστορουμένῳ τῆς φθειριάσεως πάθει καὶ κηδεύσων.
τότε δὴ οὖν οἱ ἀπογνωσθέντες ὑπ' αὐτῶν καὶ στηλι-
τευθέντες ἐπέθεντο αὐτοῖς καὶ πάντας πανταχῇ ἐνέπρησαν,
αὐτοί τε ὑπὸ τῶν Ἰταλιωτῶν κατελεύσθησαν ἐπὶ τούτῳ
καὶ ἐξερρίφησαν ἄταφοι. τότε δὴ οὖν συνεπιλιπεῖν συνέ-
βαινε τὴν ἐπιστήμην τοῖς ἐπισταμένοις, ἅτε δὴ ἄρρητον
ὑπ' αὐτῶν ἐν τοῖς στήθεσι διαφυλαχθεῖσαν μέχρι τότε,
τὰ δὲ δυσσύνετα μόνα καὶ ἀδιάπτυκτα παρὰ τοῖς ἔξω
διαμνημονεύεσθαι συνέβη, πλὴν ὀλίγων πάνυ, ὅσα τινὲς
ἐν ἀλλοδημίαις τότε τυχόντες διέσωσαν ζώπυρα ἄττα
πάνυ ἀμυδρὰ καὶ δυσθήρατα. καὶ οὗτοι γὰρ μονωθέντες 253
καὶ ἐπὶ τῷ συμβάντι οὐ μετρίως ἀθυμήσαντες διεσπάρησαν
μὲν ἄλλος ἀλλαχῇ, καὶ οὐκέτι κοινωνεῖν ἀνθρώπῳ τινὶ

3—6 ∼ Aristox. ap. LDiog. 46 p. 141, 12 ss.; v. et. p. 146, 6 9 Aristox. fr. 11, FHG 2, 274 s. 10 παρὰ—17 κατελεύσθησαν] ∼ Porph. p. 47, 18 ss., cf. Delatte, Pol. 220 11—14 ∼ p. 102, 17 ss. 15 s. cf. p. 41, 19 ss. 16 cf. p. 134, 4 ss. (Aristox.) 18—p. 136, 13 ∼ Porph. p. 49, 15 ss.

---

mann, sed cf. LDiog. 39 p. 136, 10 s.; Corssen, Philol. 71, 1912, 337, 1; Rostagni l. l. 565 (147), 1 1 τὸ] cf. D 630 3 lac. indicavit Wy. 5 s. Χαλκιδέων] cf. D 656 7 ἐκλιπούσης Sca. ἕως Kü. ὡς F 15 ὑπ' Kü. ἀπ' F 20 ὑπ' Kü. ἐπ' F 26 ἀλλαχοῦ Porph.

λόγου τὸ παράπαν ὑπέμενον, μονάζοντες δ' ἐν ταῖς ἐρημίαις, ὅπου ἂν τύχῃ, καὶ κατάκλειστοι τὰ πολλὰ τὴν αὐτὸς ἑαυτοῦ ἕκαστος συνουσίαν ἀντὶ παντὸς ἠσμένιζον. διευλαβούμενοι δὲ μὴ παντελῶς ἐξ ἀνθρώπων ἀπόληται τὸ φιλοσοφίας ὄνομα καὶ θεοῖς αὐτοὶ διὰ τοῦτο ἀπεχθάνωνται, διολέσαντες ἄρδην τὸ τηλικοῦτον αὐτῶν δῶρον, ὑπομνήματά τινα κεφαλαιώδη καὶ συμβολικὰ συνταξάμενοι τά τε τῶν πρεσβυτέρων συγγράμματα καὶ ὧν διεμέμνηντο συναλίσαντες κατέλιπον ἕκαστος οὗπερ ἐτύγχανε τελευτῶν, ἐπισκήψαντες υἱοῖς ἢ θυγατράσιν ἢ γυναιξὶ μηδενὶ δόμεναι τῶν ἐκτὸς τᾶς οἰκίας. αἳ δὲ μέχρι παμπόλλου χρόνου τοῦτο διετήρησαν, ἐκ διαδοχῆς τὴν αὐτὴν ταύτην ἐντολὴν ἐπιστέλλουσαι τοῖς ἐπιγόνοις.

254 ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀπολλώνιος περὶ τῶν αὐτῶν ἔστιν ὅπου διαφωνεῖ, πολλὰ δὲ καὶ προστίθησι τῶν μὴ εἰρημένων παρὰ τούτοις, φέρε δὴ καὶ τὴν τούτου παραθώμεθα διήγησιν περὶ τῆς εἰς τοὺς Πυθαγορείους ἐπιβουλῆς. λέγει τοίνυν ὡς ἐκείνῳ παρηκολούθει μὲν εὐθὺς ἐκ παίδων ὁ φθόνος παρὰ τῶν ἄλλων. οἱ γὰρ ἄνθρωποι, μέχρι μὲν διελέγετο πᾶσι τοῖς προσιοῦσι Πυθαγόρας, ἡδέως εἶχον, ἐπεὶ δὲ μόνοις ἐνετύγχανε τοῖς μαθηταῖς, ἠλαττοῦτο. καὶ τοῦ μὲν ἔξωθεν ἥκοντος συνεχώρουν ἡττᾶσθαι, τοῖς δ' ἐγχωρίοις πλεῖον φέρεσθαι δοκοῦσιν ἤχθοντο, καὶ καθ' αὑτῶν ὑπελάμβανον γίνεσθαι τὴν σύνοδον. ἔπειτα καὶ τῶν νεανίσκων ὄντων ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀξιώμασι καὶ ταῖς οὐσίαις προεχόντων, συνέβαινε προαγούσης τῆς ἡλικίας μὴ μόνον αὐτοὺς ἐν τοῖς ἰδίοις βίοις πρωτεύειν, ἀλλὰ τὸ κοινῇ τὴν πόλιν

6—11 cf. p. 43, 1 ss. (Lysid. epist.) 10 μηδενὶ—11 οἰκίας] ~ Lysid. epist. p. 603, 5 Herch. 24 — p. 137, 4 cf. LDiog. 3 p. 106, 4 s.; v. et. p. 41, 11

---

9 κατέλιπεν Porph. ἐτύγχανε Porph. ἐτύγχανον F 12 ταύτην om. Porph. 13 ἀπογόνοις Porph. 18 ἐκείνῳ Kü. ἐκείνοις F εὐθὺς ἐκ παίδων] cf. Aristox. ap. Stob. 4, 1, 49 p. 15, 18 21 ἠλαττοῦτο] cf. Isocr. 12 p. 283 d 23 καθ' αὑτῶν Sca. κατ' αὐτῶν F

οἰκονομεῖν, μεγάλην μὲν ἑταιρείαν συναγηοχόσιν (ἦσαν
⟨γὰρ⟩ ὑπὲρ τριακοσίους), μικρὸν δὲ μέρος τῆς πόλεως
οὖσι, τῆς οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἔθεσιν οὐδ' ἐπιτηδεύμασιν
ἐκείνοις πολιτευομένης. οὐ μὴν ἀλλὰ μέχρι μὲν οὖν τὴν 255
ὑπάρχουσαν χώραν ἐκέκτηντο καὶ Πυθαγόρας ἐπεδήμει,
διέμενεν ἡ μετὰ τὸν συνοικισμὸν κεχρονισμένη κατάστα-
σις, δυσαρεστουμένη καὶ ζητοῦσα καιρὸν εὕρασθαι μετα-
βολῆς. ἐπεὶ δὲ Σύβαριν ἐχειρώσαντο, κἀκεῖνος ἀπῆλθε, καὶ
τὴν δορίκτητον διῳκήσαντο μὴ κατακληρουχηθῆναι κατὰ
τὴν ἐπιθυμίαν τῶν πολλῶν, ἐξερράγη τὸ σιωπώμενον
μῖσος, καὶ διέστη πρὸς αὐτοὺς τὸ πλῆθος. ἡγεμόνες δὲ
ἐγένοντο τῆς διαφορᾶς οἱ ταῖς συγγενείαις ⟨καὶ⟩ ταῖς
οἰκειότησιν ἐγγύτατα καθεστηκότες τῶν Πυθαγορείων.
αἴτιον δ' ἦν, ⟨ὅτι⟩ τὰ μὲν πολλὰ αὐτοὺς ἐλύπει τῶν
πραττομένων, ὥσπερ καὶ τοὺς τυχόντας, ἐφ' ὅσον ἰδιασμὸν
εἶχε παρὰ τοὺς ἄλλους, ἐν δὲ τοῖς μεγίστοις καθ' αὑτῶν
μόνον ἐνόμιζον εἶναι τὴν ἀτιμίαν. ἐπὶ μὲν γὰρ τῷ μηδένα
τῶν Πυθαγορείων ὀνομάζειν Πυθαγόραν, ἀλλὰ ζῶντα μέν,
ὁπότε βούλοιντο δηλῶσαι, καλεῖν αὐτὸν θεῖον, ἐπεὶ δὲ
ἐτελεύτησεν, ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα, καθάπερ Ὅμηρος ἀποφαίνει
τὸν Εὔμαιον ὑπὲρ Ὀδυσσέως μεμνημένον·

τὸν μὲν ἐγών, ὦ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν
αἰδέομαι· πέρι γάρ μ' ἐφίλει καὶ ἐκήδετο λίην,

ὁμοτρόπως δὲ μηδ' ἐκ τῆς κλίνης ἀνίστασθαι ὕστερον ἢ 256
τὸν ἥλιον ἀνίσχειν, μηδὲ δακτύλιον ἔχοντα θεοῦ σημεῖον
φορεῖν, ἀλλὰ τὸν μὲν παρατηρεῖν ὅπως ἀνιόντα προσεύξων-

2 τριακοσίους] cf. p. 140, 16 (Apollon.) 12 συγγενείαις] cf. p. 138, 20 (Apollon.) 17—20 cf. p. 52, 6 ss. 17—19 cf. p. 29, 13 ss. 22 s. Od. 14, 145 s. 25—p. 138, 2 cf. p. 49, 2 ss.

1 συναγηοχόσιν Kü. συνηγηοχόσιν F 2 suppl. Sca. 4 ἐκείνοις C ἐκείνης F 5 ἐκέκτηντο Sca. ἐκέκτητο F 7 δυσαρ. κ. ζητ.] quae ad rei publicae statum referuntur de hominibus intellegenda sunt illa condicione viventibus 12 suppl. Arc., cf. D 631 14 suppl. Kü. 16 αὑτῶν Sca. αὐτὸν F 23 λίην] θυμῷ Hom. 24 ὁμοτρόπως] cf. D 684 μηδ'] cf. D 644 ἀνίστασθαι Kü. ἀνισταμένοις F

ται, τὸν δὲ μὴ περιτίθεσθαι, φυλαττομένους μὴ προσενέγκωσι πρὸς ἐκφορὰν ἤ τινα τόπον οὐ καθαρόν, ὁμοίως δὲ μηδ' ἀπροβούλευτον μηδ' ἀνυπεύθυνον μηδὲν ποιεῖν, ἀλλὰ πρωὶ μὲν προχειρίζεσθαι τί πρακτέον, εἰς δὲ τὴν νύκτα ἀναλογίζεσθαι τί διῳκήκασιν, ἅμα τῷ σκοπεῖσθαι καὶ τὴν μνήμην γυμναζομένους, παραπλησίως δ', εἴ τις τῶν κοινωνούντων τῆς διατριβῆς ἀπαντῆσαι κελεύσειεν εἴς τινα τόπον, ἐν ἐκείνῳ περιμένειν, ἕως ἔλθοι, δι' ἡμέρας καὶ νυκτός, πάλιν ἐν τούτῳ τῶν Πυθαγορείων συνεθιζόντων μεμνῆσθαι
257 τὸ ῥηθὲν καὶ μηδὲν εἰκῇ λέγειν, ὅλως δ' ἄχρι τῆς τελευτῆς εἶναί τι προστεταγμένον· κατὰ τὸν ὕστατον ⟨γὰρ⟩ καιρὸν παρήγγελλε μὴ βλασφημεῖν, ἀλλ' ὥσπερ ἐν ταῖς ἀναγωγαῖς οἰωνίζεσθαι μετὰ τῆς εὐφημίας, ἥνπερ ἐποιοῦντο διωθούμενοι τὸν Ἀδρίαν. τὰ μὲν τοιαῦτα, καθάπερ προεῖπον, ἐπὶ τοσοῦτον ἐλύπει κοινῶς ἅπαντας, ἐφ' ὅσον ἔγνωσαν ἰδιάζοντας ἐν αὑτοῖς τοὺς συμπεπαιδευμένους. ἐπὶ δὲ τῷ μόνοις τοῖς Πυθαγορείοις τὴν δεξιὰν ἐμβάλλειν, ἑτέρῳ δὲ μηδενὶ τῶν οἰκείων πλὴν τῶν γονέων, καὶ τῷ τὰς οὐσίας ἀλλήλων μὲν παρέχειν κοινάς, πρὸς ἐκείνους δὲ ἐξηλλοτριωμένας, χαλεπώτερον καὶ βαρύτερον ἔφερον οἱ συγγενεῖς. ἀρχόντων δὲ τούτων τῆς διαστάσεως ἑτοίμως οἱ λοιποὶ προσέπιπτον εἰς τὴν ἔχθραν. καὶ λεγόντων ἐξ αὐτῶν τῶν χιλίων Ἱππάσου καὶ Διοδώρου καὶ Θεάγους ὑπὲρ τοῦ

---

1 s. cf. Eunap. v. soph. p. 459, 3 ss. Boiss. **3—5** cf. LDiog. 22 p. 122, 7 ss.; aur. carm. 40 ss., Horst 22 ss.; Hieron. c. Rufin. 3, 39, Migne 23, 507 b s.; Collenutium (Giraldum), Antiquité classique 1, 1932, 153 nr. 37 **4—6** cf. p. 93, 3 ss. **6—10** cf. p. 102, 24 ss. **10** μηδὲν εἰκῇ λέγειν] cf. Porph. in Ptolem. harm. p. 24, 25 s. Düring **11—13** cf. Plat. Phaed. 117 e 1 s.; Olympiod. in Plat. l. l. p. 205, 15; 244, 9 s.; v. et. Porph. p. 39, 15; Demetr. Byz. ap. Athen. 452 e; [Plut.] de lib. educ. 12 f **16—20** cf. Auson. 29, 31 s. p. 148 Schenkl **16—18** cf. p. 140, 12 s. (Apollon.); LDiog. 17 p. 118, 2 s. **18 s.** cf. p. 17, 23 **20** συγγενεῖς] cf. p. 137, 12 (Apollon.) **23** χιλίων] cf. p. 25, 14

---

3 μηδ'¹] cf. D 644 **11** supplevi (γὰρ ante τὸν add. et. Ro.) **13 s.** διωθούμενοι τὸν Ἀδρίαν praemisso οἱ Obrechtus ap. Kusterum διωθουμένους τὴν ἀνδρείαν F, cf. Polyb. 4, 41, 4 **14** anacoluthon, cf. D 645 s. **15** ἔγνωσαν D ἔωσαν F ἑώρων Na. **16** αὑτοῖς Di. αὐτοῖς F **23** χιλίων Co. χρόνων F ἀρχόντων Ro.

πάντας κοινωνεῖν τῶν ἀρχῶν καὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ διδόναι τὰς εὐθύνας τοὺς ἄρχοντας ἐν τοῖς ἐκ πάντων λαχοῦσιν, ἐναντιουμένων δὲ τῶν Πυθαγορείων Ἀλκιμάχου καὶ Δεινάρχου καὶ Μέτωνος καὶ Δημοκήδους καὶ διακωλυόντων τὴν πάτριον πολιτείαν μὴ καταλύειν, ἐκράτησαν οἱ τῷ πλήθει συνηγοροῦντες. μετὰ δὲ ταῦτα συνιόντων τῶν 258 πολλῶν διελόμενοι τὰς δημηγορίας κατηγόρουν τῶν αὐτῶν ἐκ τῶν ῥητόρων Κύλων καὶ Νίνων. ἦν δ' ὃ μὲν ἐκ τῶν εὐπόρων, ὃ δὲ ἐκ τῶν δημοτικῶν. τοιούτων δὲ λόγων, μακροτέρων δὲ παρὰ τοῦ Κύλωνος ῥηθέντων ἐπῆγεν ἅτερος, προσποιούμενος μὲν ἐζητηκέναι τὰ τῶν Πυθαγορείων ἀπόρρητα, πεπλακὼς δὲ καὶ γεγραφὼς ἐξ ὧν μάλιστα αὐτοὺς ἤμελλε διαβάλλειν, καὶ δοὺς τῷ γραμματεῖ βιβλίον ἐκέλευσεν ἀναγιγνώσκειν. ἦν δ' αὐτῷ ἐπιγραφὴ μὲν 'λόγος 259 ἱερός', ὁ δὲ τύπος τοιοῦτος τῶν γεγραμμένων. τοὺς φίλους ὥσπερ τοὺς θεοὺς σέβεσθαι, τοὺς δ' ἄλλους ὥσπερ τὰ θηρία χειροῦσθαι. τὴν αὐτὴν ταύτην γνώμην ὑπὲρ Πυθαγόρου μεμνημένους ἐν μέτρῳ τοὺς μαθητὰς λέγειν·

τοὺς μὲν ἑταίρους ἦγεν ἴσον μακάρεσσι θεοῖσι,
τοὺς δ' ἄλλους ἡγεῖτ' οὔτ' ἐν λόγῳ οὔτ' ἐν ἀριθμῷ.

τὸν Ὅμηρον μάλιστ' ἐπαινεῖν ἐν οἷς εἴρηκε ποιμένα λαῶν· 260 ἐμφανίσκειν γὰρ βοσκήματα τοὺς ἄλλους ὄντας, ὀλιγαρχικὸν ὄντα. τοῖς κυάμοις πολεμεῖν ὡς ἀρχηγοῖς γεγονόσι

3 Ἀλκιμάχου — 4 Μέτωνος] cf. p. 145, 4 s. 5 s. cf. Delatte, Rev. de l'instr. publ. en Belg. 52, 1909, 93, 2 10 — p. 140, 5 cf. Heraclid. Lemb. ap. LDiog. 7 p. 108, 15 s.; Theiler, Gnom. 2, 1926, 148 12 ἀπόρρητα] cf. p. 5, 17 s. 20 οὔτ' ἐν λόγῳ οὔτ' ἐν ἀριθμῷ] cf. Callim. epigr. 25, 5 s. Wil.; Theocr. 14, 48; Philon. de praem. et poen. 111, vol. 5, 361, 18 s. Cohn; Agathiam, Anth. Pal. 5, 279, 4; Rohde 122 21 cf. Il. 1, 263 saepius 23 — p. 140, 2 cf. Aristot. ap. LDiog. 34 p. 131, 6

1 πάντας p. Obrechtum Ki. (Ho.) παντὸς F 2 πάντων Co. παντὸς F 4 διακωλυόντων Arc. διαλυόντων F 6 συνιόντων Sca. συνέντων F 7 τῶν αὐτῶν] sc. eosdem, contra quos iam concilium τῶν χιλίων decrevit 9 post δημοτικῶν lac. statuebat Na., sed cf. Delatte l. l. 93 δὲ[2]] δὴ Na. 13 διαβαλεῖν Na. 16 s. τοὺς θεοὺς ... τὰ θηρία] cf. D 630 19 ἴσον Arc. ἶσον F ἴσους Ri., sed cf. D 684 s. 22 ἐμφανίσκειν] cf. Lobeck, Rhemat. 249 23 κυάμοις post Obrechtum Kü. ἀγάμοις F

τοῦ κλήρου καὶ τοῦ καθιστάναι τοὺς λαχόντας ἐπὶ τὰς ἐπιμελείας. τυραννίδος ὀρέγεσθαι παρακαλοῦντας κρεῖττον εἶναι φάσκειν γενέσθαι μίαν ἡμέραν ταῦρον ἢ πάντα τὸν αἰῶνα βοῦν. ἐπαινεῖν τὰ τῶν ἄλλων νόμιμα, κελεύειν δὲ χρῆσθαι τοῖς ὑφ' αὑτῶν ἐγνωσμένοις. καθάπαξ τὴν φιλοσοφίαν αὐτῶν συνωμοσίαν ἀπέφαινε κατὰ τῶν πολλῶν καὶ παρεκάλει μηδὲ τὴν φωνὴν ἀνέχεσθαι συμβουλευόντων, ἀλλ' ἐνθυμεῖσθαι διότι τὸ παράπαν οὐδ' ἂν συνῆλθον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰ τοὺς χιλίους ἔπεισαν ἐκεῖνοι κυρῶσαι τὴν συμβουλήν. ὥστε τοῖς κατὰ τὴν ἐκείνων δύναμιν κεκωλυμένοις τῶν ἄλλων ἀκούειν οὐ προσήκειν ἐᾶν αὐτοὺς λέγειν, ἀλλὰ τὴν δεξιὰν τὴν ὑπ' αὐτῶν ἀποδεδοκιμασμένην πολεμίαν ἐκείνοις ἔχειν, ὅταν τὰς γνώμας χειροτονῶσιν ἢ τὴν ψῆφον λάβωσιν, αἰσχρὸν εἶναι νομίζοντας, τοὺς τριάκοντα μυριάδων περὶ τὸν Τετράεντα ποταμὸν περιγενομένους ὑπὸ τοῦ χιλιοστοῦ μέρους ἐκείνων ἐν αὐτῇ
261 τῇ πόλει φανῆναι κατεστασιασμένους. τὸ δ' ὅλον οὕτω τῇ διαβολῇ τοὺς ἀκούοντας ἐξηγρίωσεν, ὥστε μετ' ὀλίγας ἡμέρας, μουσεῖα θυόντων αὐτῶν ἐν οἰκίᾳ παρὰ τὸ Πύθιον, ἀθρόοι συνδραμόντες οἷοί τ' ἦσαν τὴν ἐπίθεσιν ἐπ' αὐτοὺς ποιήσασθαι. οἱ δὲ προαισθόμενοι, οἱ μὲν εἰς πανδοκεῖον ἔφυγον, Δημοκήδης δὲ μετὰ τῶν ἐφήβων εἰς Πλατέας ἀπεχώρησεν. οἱ δὲ καταλύσαντες τοὺς νόμους ἐχρῶντο ψηφίσμασιν, ἐν οἷς αἰτιασάμενοι τὸν Δημοκήδην συνεστακέναι τοὺς νεωτέρους ἐπὶ τυραννίδι, τρία τάλαντα ἐκήρυξαν δώσειν, ἐάν τις αὐτὸν ἀνέλῃ, καὶ γενομένης μάχης, κρατή-

---

2 τυραννίδος] cf. 25 (Apollon.); LDiog. 39 p. 136, 4 s.; Posidon. ap. Athen. 213 f s.; Tertull. apol. 46 p. 284, 1 s. Oehler 6 συνωμοσίαν] cf. Iustin. 20, 4, 14 9 χιλίους] cf. p. 25, 14 12 s. cf. p. 138, 16 ss. (Apollon.) 15 τριάκοντα μυριάδων] cf. Diod. 10, 23; 12, 9, 5; Strab. 263 16 χιλιοστοῦ μέρους] i. e. 300, cf. p. 137, 2 (Apollon.) 25 τυραννίδι] cf. 2 (Apollon.)

---

1 τοῦ[1]—καὶ] cf. D 653 1 s. τὰς ἐπιμελείας] cf. p. 108, 14 2 παρακαλοῦντας Ki. παρακαλοῦντα F 11 προσήκειν Ki. προσήκει F 12 ὑπ' Kü. (Ho.) ἀπ' F 14 νομίζοντας Arc. νομίζοντες F 15 Τράεντα Be. coll. Diod. 12, 22, 1 21 πανδοκεῖον] cf. D 624

σαντος αὐτοῦ τὸν κίνδυνον [ὑπὸ] Θεάγους, ἐκείνῳ τὰ τρία τάλαντα παρὰ τῆς πόλεως ἐμέρισαν. πολλῶν δὲ κακῶν 262 κατὰ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν ὄντων, εἰς κρίσιν προβληθέντων τῶν φυγάδων καὶ τρισὶ πόλεσι τῆς ἐπιτροπῆς παραδοθείσης, Ταραντίνοις, Μεταποντίνοις, Καυλωνιάταις, ἔδοξε τοῖς πεμφθεῖσιν ἐπὶ τὴν γνώμην ἀργύριον λαβοῦσιν, ὡς ἐν τοῖς τῶν Κροτωνιατῶν ὑπομνήμασιν ἀναγέγραπται, φεύγειν τοὺς αἰτίους. προσεξέβαλον δὲ τῇ κρίσει κρατήσαντες ἅπαντας τοὺς τοῖς καθεστῶσι δυσχεραίνοντας καὶ συνεφυγάδευσαν τὴν γενεάν, οὐ φάσκοντες δεῖν ἀσεβεῖν οὐδὲ τοὺς παῖδας ἀπὸ τῶν γονέων διασπᾶν. καὶ τά τε χρέα ἀπέκοψαν καὶ τὴν γῆν ἀνάδαστον ἐποίησαν. ἐπιγενομένων 263 δὲ πολλῶν ἐτῶν καὶ τῶν περὶ τὸν Δείναρχον ἐν ἑτέρῳ κινδύνῳ τελευτησάντων, ἀποθανόντος καὶ Λιτάτους, ὅσπερ ἦν ἡγεμονικώτατος τῶν στασιασάντων, ἔλεός τις καὶ μετάνοια ἐνέπεσε, καὶ τοὺς περιλειπομένους αὐτῶν ἠβουλήθησαν κατάγειν. μεταπεμπόμενοι δὲ πρεσβευτὰς ἐξ Ἀχαΐας δι' ἐκείνων πρὸς τοὺς ἐκπεπτωκότας διελύθησαν καὶ τοὺς ὅρκους εἰς Δελφοὺς ἀνέθηκαν. ἦσαν δὲ τῶν 264 Πυθαγορικῶν καὶ περὶ ἑξήκοντα τὸν ἀριθμὸν οἱ κατελθόντες ἄνευ τῶν πρεσβυτέρων, ἐν οἷς ἐπὶ τὴν ἰατρικήν τινες κατενεχθέντες καὶ διαίτῃ τοὺς ἀρρώστους ὄντας θεραπεύοντες ἡγεμόνες κατέστησαν τῆς εἰρημένης καθόδου. συνέβη δὲ καὶ τοὺς σωθέντας, διαφερόντως παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐδοκιμοῦντας, κατὰ τὸν καιρόν, ἐν ᾧ λεγομένου πρὸς τοὺς παρανομοῦντας 'οὐ τάδε ἐστὶν ἐπὶ Νίνωνος' γενέσθαι φασὶ ταύτην τὴν παροιμίαν, κατὰ τοῦτον ἐμβα-

8 φεύγειν] cf. Iustin. 20, 4, 16 11 cf. p. 27, 11 s. 15—18 cf. Orig. c. Cels. 1, 3 p. 57, 25 ss. Koe. 17 s. cf. Polyb. 2, 39, 4 s. 21—23 cf. p. 47, 19 22 διαίτῃ] cf. p. 92, 8

1 ὑπὸ del. D, ante τὸν post Obrechtum pos. Kü.; cf. Philostr. her. p. 145, 17 s. 2 ἐμέρισαν litt. ερι in ras. scriptis F 16 περιλειπομένους Na. παραλειπομένους F 17 μεταπεμπόμενοι] cf. D 635 20 καὶ] ὡς Co. ἔτι? Ro., sed cf. D 637 23 καθόδου Delatte μεθόδου F 26 ἐστὶ τἀπὶ Ro. coll. Aristoph. eccl. 943 οὐ γὰρ τἀπὶ Χαριξένης τάδ' ἐστίν

λόντων τῶν Θουρίων κατὰ χώραν ἐκβοηθήσαντας καὶ μετ' ἀλλήλων κινδυνεύσαντας ἀποθανεῖν, τὴν δὲ πόλιν οὕτως εἰς τοὐναντίον μεταπεσεῖν, ὥστε χωρὶς τῶν ἐπαίνων, ὧν ἐποιοῦντο περὶ τῶν ἀνδρῶν, ὑπολαβεῖν μᾶλλον ταῖς Μούσαις κεχαρισμένην ἔσεσθαι τὴν ἑορτήν, ⟨εἰ⟩ κατὰ τὸ Μουσεῖον τὴν δημοσίαν ποιοῖντο θυσίαν, ⟨ὃ⟩ κατ' αὐτοὺς ἐκείνους πρότερον ἱδρυσάμενοι τὰς θεὰς ἐτίμων. περὶ μὲν οὖν τῆς κατὰ τῶν Πυθαγορείων γενομένης ἐπιθέσεως τοσαῦτα εἰρήσθω.

36 265 Διάδοχος δὲ πρὸς πάντων ὁμολογεῖται Πυθαγόρου γεγονέναι Ἀρισταῖος Δαμοφῶντος ὁ Κροτωνιάτης, κατ' αὐτὸν Πυθαγόραν τοῖς χρόνοις γενόμενος, ἑπτὰ γενεαῖς ἔγγιστα πρὸ Πλάτωνος· καὶ οὐ μόνον τῆς σχολῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς παιδοτροφίας καὶ τοῦ Θεανοῦς γάμου κατηξιώθη διὰ τὸ ἐξαιρέτως περικεκρατηκέναι τῶν δογμάτων. αὐτὸν μὲν γὰρ Πυθαγόραν ἀφηγήσασθαι λέγεται ἑνὸς δέοντος ἔτη τεσσαράκοντα, τὰ πάντα βιώσαντα ἔτη ἐγγὺς τῶν ἑκατόν, παραδοῦναι δὲ Ἀρισταίῳ τὴν σχολὴν πρεσβυτάτῳ ὄντι. μεθ' ὃν ἡγήσασθαι Μνήμαρχον τὸν Πυθαγόρου, τοῦτον δὲ Βουλαγόρᾳ παραδοῦναι, ἐφ' οὗ διαρπασθῆναι συνέβη τὴν Κροτωνιατῶν πόλιν. μεθ' ὃν Γαρτύδαν τὸν Κροτωνιάτην διάδοχον γενέσθαι, ἐπανελθόντα ἐκ τῆς ἀποδημίας, ἣν ἐποιήσατο πρὸ τοῦ πολέμου· διὰ μέντοι τὴν συμφορὰν τῆς πατρίδος ἐκλιπεῖν τὸν βίον. ἕνα δὴ μόνον γενέσθαι
266 τοῦτον, ὃς ὑπὸ λύπης προὔλιπε τὸν βίον· τοῖς δ' ἄλλοις

5—7 cf. p. 25, 19 10—p. 143, 7 cf. Rostagni, Atti di Torino 49, 560(142)ss. 10—18 cf. p. 60, 5 17 cf. LDiog. 44 p. 140, 6 19 Μνήμαρχον τὸν Πυθαγόρου] cf. Euseb. pr. ev. 10, 14, 14; anon. in Phot. bibl. p. 438 b 29; Suid. Θεανώ p. 688, 18 s.; schol. in Plat. remp. 600 b p. 360 = Suid. Πυθαγόρας p. 262, 25 s.

---

5 suppl. Ki. 6 ποιοῖντο Ki. ἐποιοῦντο F ⟨δ⟩ κατ' αὐτοὺς Kü. καθ' αὐτοὺς F 13 πρὸ Sca. πρὸς F 21 γαρτύδαν p. comp. F Γορτύδαν Be. Γοργιάδαν e Claudiano Mamert. de statu animae 2, 7, CSEL 11, 122, 2 Boeckh Γοργίδαν Na. 24 ἕνα δὴ μόνον Be. ἐναδήμονον F 25 ὃς Be. ὡς F

ἔθος εἶναι γηραιοῖς σφόδρα γενομένοις ὥσπερ ἐκ δεσμῶν τοῦ σώματος ἀπαλλάττεσθαι. χρόνῳ μέντοι γε ὕστερον Ἀρεσᾶν ἐκ τῶν Λευκανῶν, σωθέντα διά τινων ξένων, ἀφηγήσασθαι τῆς σχολῆς· πρὸς ὃν ἀφικέσθαι Διόδωρον τὸν Ἀσπένδιον, ὃν παραδεχθῆναι διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἐν τῷ συστήματι ἀνδρῶν. οὗτος δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπανελθὼν διέδωκε τὰς Πυθαγορείους φωνάς. Ζηλωτὰς δὲ γράφειν γενέσθαι τῶν ἀνδρῶν περὶ μὲν Ἡράκλειαν Κλεινίαν καὶ Φιλόλαον, ⟨ἐν⟩ Μεταποντίῳ δὲ Θεωρίδην ⟨καὶ⟩ Εὔρυτον, ἐν Τάραντι δὲ Ἀρχύταν. τῶν δ' ἔξωθεν ἀκροατῶν γενέσθαι καὶ Ἐπίχαρμον, ἀλλ' οὐκ ἐκ τοῦ συστήματος τῶν ἀνδρῶν· ἀφικόμενον δὲ εἰς Συρακούσας διὰ τὴν Ἱέρωνος τυραννίδα τοῦ μὲν φανερῶς φιλοσοφεῖν ἀποσχέσθαι, εἰς μέτρον δ' ἐντεῖναι τὰς διανοίας τῶν ἀνδρῶν, μετὰ παιδιᾶς κρύφα ἐκφέροντα τὰ Πυθαγόρου δόγματα.

τῶν δὲ συμπάντων Πυθαγορείων τοὺς μὲν ἀγνῶτάς τε 267
καὶ ἀνωνύμους τινὰς πολλοὺς εἰκὸς γεγονέναι, τῶν δὲ γνωριζομένων ἐστὶ τάδε τὰ ὀνόματα·

Κροτωνιᾶται Ἱππόστρατος, Δύμας, Αἴγων, Αἵμων, Σύλλος, Κλεοσθένης, Ἀγέλας, Ἐπίσυλος, Φυκιάδας, Ἔκφαντος, Τίμαιος, Βοῦθος, Ἔρατος, Ἰταναῖος, Ῥόδιππος, Βρύας, Εὔανδρος, Μυλλίας, Ἀντιμέδων, Ἀγέας, Λεόφρων, Ἀγύλος, Ὀνάτας, Ἱπποσθένης, Κλεόφρων, Ἀλκμαίων, Δαμοκλῆς, Μίλων, Μένων

1 ὥσπερ — 2 σώματος] cf. Plat. Phaed. 67 d 1; v. et. p. 34, 12 4 s. Διόδωρον τὸν Ἀσπένδιον] cf. Archestrat., Hermipp., Timaeum, Sosicrat. ap. Athen. 163 c ss. 10—15 cf. p. 94, 6 ss.; Rostagni 26, 1 20 Φυκιάδας] cf. Sittig, De Graecorum nomin. theophoris 78 20 s. Ἔκφαντος] cf. VS 51 21 Τίμαιος] cf. p. 145, 5 22 Βρύας] cf. p. 144, 18 Μυλλίας] cf. p. 104, 24 ss. (Hippobot. et Neanth.) 23 Ὀνάτας] cf. VS 14, 15 Ἀλκμαίων] cf. ib. 24 24 Μίλων] cf. p. 60, 6

3 Ἀρεσᾶν Schw. ἀρέσαν F, cf. D 685, 1; 825 7 γράφει Co., cf. D 685 9 ἐν suppl. Arc. Θεαρίδαν Co. καὶ suppl. Kü. 14 ἐντεῖναι Wy. ἐνεῖναι F 17 τινὰς] cf. D 632 20 Σύλλος Ki. coll. p. 84, 24, quem ad loc. iam Ho. relegaverat, σίλιος F 21 Βοῦθος] Ξοῦθος (VS 33)? Di. 22 Εὔανδρος Arc. ἔνανδρος F Λεόφρων] cf. Bechtel, Genethliakon für Carl Robert 69 s. 23 Ὀνάτας Na. ὄνατος F, cf. Stob. 1, 1, 28. 39 p. 32, 17 s.; 48, 4; VS 14, 15

Μεταποντῖνοι Βροντῖνος, Παρμίσκος, Ὀρεστάδας, Λέων, Δαμάρμενος, Αἰνέας, Χειλᾶς, Μελησίας, Ἀριστέας, Λαφάων, Εὔανδρος, Ἀγησίδαμος, Ξενοκάδης, Εὐρύφημος, Ἀριστομένης, Ἀγήσαρχος, Ἀλκίας, Ξενοφάντης, Θρασέας, Εὔρυτος, Ἐπίφρων, Εἰρίσκος, Μεγιστίας, Λεωκύδης, Θρασυμήδης, Εὔφημος, Προκλῆς, Ἀντιμένης, Λάκριτος, Δαμοτάγης, Πύρρων, Ῥηξίβιος, Ἀλώπεκος, Ἀστύλος, Λακύδας, Ἁνίοχος, Λακράτης, Γλυκῖνος

Ἀκραγαντῖνος Ἐμπεδοκλῆς

Ἐλεάτης Παρμενίδης

Ταραντῖνοι Φιλόλαος, Εὔρυτος, Ἀρχύτας, Θεόδωρος, Αρίστιππος, Λύκων, Ἑστιαῖος, Πολέμαρχος, Ἀστέας, Καινίας, Κλέων, Εὐρυμέδων, Ἀρκέας, Κλειναγόρας, Ἄρχιππος, Ζώπυρος, Εὔθυνος, Δικαίαρχος, Φιλωνίδης, Φροντίδας, Λῦσις, Λυσίβιος, Δεινοκράτης, Ἐχεκράτης, Πακτίων, Ἀκουσιλάδας, Ἴκκος, Πεισικράτης, Κλεάρατος, Λεοντεύς, Φρύνιχος, Σιμιχίας, Ἀριστοκλείδας, Κλεινίας, Ἁβροτέλης, Πεισίρροδος, Βρύας, Ἕλανδρος, Ἀρχέμαχος, Μιμνόμαχος, Ἀκμονίδας, Δικᾶς, Καροφαντίδας

Συβαρῖται Μέτωπος, Ἵππασος, Πρόξενος, Εὐάνωρ,

1 Βροντῖνος] cf. VS 17 Παρμίσκος] cf. ib. 20 5 Εὔρυτος] cf. ib. 45 9 Ἐμπεδοκλῆς] cf. p. 60, 6 10 Παρμενίδης] cf. p. 94, 5 s. 11 Φιλόλαος] cf. VS 44 Εὔρυτος] cf. ib. 45 Ἀρχύτας] cf. ib. 47 12 Λύκων] cf. ib. 57 13 Κλέων] cf. Thean. epist. 10 p. 607 Herch. Ἄρχιππος] cf. VS 46 14 Ζώπυρος] cf. Diels, Neue Jahrb. 1914, 33, 10 15 Λῦσις] cf. p. 42, 23; VS 46 Ἐχεκράτης] cf. ib. 53 16 Ἴκκος] cf. ib. 25 17 Κλεινίας] cf. ib. 54 18 Βρύας] cf. p. 143, 22 20 Μέτωπος] cf. Stob. 3, 1, 115 s. p. 66, 11; 73, 4 Ἵππασος] cf. p. 47, 3 s.

1 Βροντῖνος] cf. ad p. 75, 1 Παρμενίσκος e LDiog. et Athen. (cf. VS l. l., sed v. ib. p. 113, 7) Men. 2 Χειλᾶς Schw. χιλᾶς F Μελησίας Keil μελισίας F 3 Εὐρύφαμος Na., sed cf. D 689. 826 4 Θρασέας Schw. θράσεος F Θράσιος Ro. 6 Εὔφαμος Na., sed cf. D 689 7 s. Λακύδας Keil δακίδας F 8 Ἁνίοχος Keil ἁλίοχος F 17 Σιμιχίας Schw. σμιχίας F Ἀριστοκλείδας Na. ἀριστοκλίδας F 17 s. Πεισίρροδος We. πισίρροδος F 18 Ἕλανδρος Na. ἔλανδρος F 19 Ἀκμονίδας Keil ἀχμονίδας F Δικᾶς Di. δίκας F Καροφαντίδας]? Keil Καρνεοφαντίδας Schw. coll. Καρνεοφῶν Bechtel 234 Κλεοφαντίδας Na.

Λεάναξ, Μενέστωρ, Διοκλῆς, Ἔμπεδος, Τιμάσιος, Πολεμαῖος, Ἔνδιος, Τυρσηνός

Καρχηδόνιοι Μιλτιάδης, Ἄνθης, Ὁδίος, Λεώκριτος

Πάριοι Αἰήτιος, Φαινεκλῆς, Δεξίθεος, Ἀλκίμαχος, Δείναρχος, Μέτων, Τίμαιος, Τιμησιάναξ, Εὔμοιρος, Θυμαρίδας

Λοκροὶ Γύττιος, Ξένων, Φιλόδαμος, Εὐέτης, Εὔδικος, Σθενωνίδας, Σωσίστρατος, Εὐθύνους, Ζάλευκος, Τιμάρης

Ποσειδωνιᾶται Ἀθάμας, Σῖμος, Πρόξενος, Κραναός, Μύης, Βαθύλαος, Φαίδων

Λευκανοὶ Ὄκκελος καὶ Ὄκκιλος ἀδελφοί, Ἀρέσανδρος, Κέραμβος

Δαρδανεὺς Μαλίων

Ἀργεῖοι Ἱππομέδων, Τιμοσθένης, Εὐέλθων, Θρασύδαμος, Κρίτων, Πολύκτωρ

Λάκωνες Αὐτοχαρίδας, Κλεάνωρ, Εὐρυκράτης

Ὑπερβόρειος Ἄβαρις

Ῥηγῖνοι Ἀριστείδης, Δημοσθένης, Ἀριστοκράτης, Φύτιος, Ἑλικάων, Μνησίβουλος, Ἱππαρχίδης, Εὐθοσίων, Εὐθυκλῆς, Ὄψιμος, Κάλαϊς, Σελινούντιος

---

1 Μενέστωρ] cf. VS 32 3 Μιλτιάδης] cf. p. 78, 4 4 Ἀλκίμαχος—5 Μέτων] cf. p. 139, 3 s. (Apollon.) 5 Τίμαιος] cf. p. 143, 21; VS 49 5 s. Θυμαρίδας] cf. ib. 58 ad p. 447, 3 8 Ζάλευκος, Τιμάρης] cf. p. 73, 24 s. 9 Ἀθάμας] cf. Clem. strom. 6, 17 p. 436, 1 11 Ὄκκελος] cf. VS 48; Harder, Ocellus 3 ss. 14 Ἱππομέδων] cf. p. 51, 7 s. 18 Ἀριστοκράτης—19 Ἑλικάων] cf. p. 73, 28 s. 20 Ὄψιμος] cf. VS 46

---

1 Λεάναξ Keil δεάναξ F 1 s. Πολεμαῖος] cf. Mayser, Gramm. d. griech. Pap. 1, 167 2 Ἔνδιος L. Dindorf ἔναιος F 3 ἄνθης C ἄνθην F Ὁδίος L. Dindorf ὀδίος F, cf. Sittig l. l. 112; Lehrs, De Ar. stud. Hom.[3] 267, 181 Λεώκριτος Keil λεόκριτος F 5 Timaeum Locris inserendum fuisse vidit Di., VS p. 447, 3 5 s. Θυμαρίδας post Reinesium (qui contulit p. 81, 12 s. 17 et p. 128, 19) We. εὐμαρίδας F 7 Γύττιος] ? Di. 9 Κραναός Keil κράνοος F Κράνος? Schw. coll. Bechtel 255 11 ὄκκελος F, de varia nominis forma cf. Harder l. l. 3 ss. 48 s. ἀδελφοί Arc. ἀδεμφοὶ F, cf. D 685, 4 Ἀρέσανδρος Na. ὀρέσανδρος F, cf. D 685, 1 13 Δαρδανεὺς] cf. D 685 14 Ἀργεῖοι Co. (Ho.) αἰγεῖοι F 19 Εὐθοσίων] ? Di.; defendit Maass, Rh.M. 78, 1929, 25 20 Σελινούντιος] cf. D 685 s.

Συρακούσιοι Λεπτίνης, Φιντίας, Δάμων
Σάμιοι Μέλισσος, Λάκων, Ἄρχιππος, Ἑλώριππος, Ἕλωρις, Ἵππων
Καυλωνιᾶται Καλλίμβροτος, Δίκων, Νάστας, Δρύμων, Ξενέας
Φλιάσιοι Διοκλῆς, Ἐχεκράτης, Πολύμναστος, Φάντων
Σικυώνιοι Πολιάδης, Δήμων, Στράτιος, Σωσθένης
Κυρηναῖοι Πρῶρος, Μελάνιππος, Ἀριστάγγελος, Θεόδωρος
Κυζικηνοὶ Πυθόδωρος, Ἱπποσθένης, Βούθηρος, Ξενόφιλος
Καταναῖοι Χαρώνδας, Λυσιάδης
Κορίνθιος Χρύσιππος
Τυρρηνὸς Ναυσίθοος
Ἀθηναῖος Νεόκριτος
Ποντικὸς Λύραμνος. οἱ πάντες σιη΄.

Πυθαγορίδες δὲ γυναῖκες αἱ ἐπιφανέσταται· Τιμύχα γυνὴ [ἡ] Μυλλία τοῦ Κροτωνιάτου, Φιλτὺς θυγάτηρ Θεόφριος τοῦ Κροτωνιάτου, Βυνδάκου ἀδελφή, Ὀκκελὼ καὶ Ἐκκελὼ ⟨ἀδελφαὶ Ὀκκέλω καὶ Ὀκκίλω⟩ τῶν Λευκανῶν, Χειλωνὶς θυγάτηρ Χείλωνος τοῦ Λακεδαιμονίου, Κρατησίκλεια Λάκαινα γυνὴ Κλεάνορος τοῦ Λακεδαιμονίου, Θεανὼ

---

1 Φιντίας, Δάμων] cf. VS 55   2 Μέλισσος] cf. ib. 30   3 Ἵππων] cf. ib. 38   6 Διοκλῆς—Φάντων] cf. p. 135, 4 s. (Aristox.); VS 53   8 Πρῶρος] cf. p. 128, 13   8 s. Θεόδωρος] cf. VS 43   10 s. Ξενόφιλος] cf. p. 135, 5 s. (Aristox.); VS 52   17 Τιμύχα] cf. p. 106, 7 ss. (Hippobot. et Neanth., v. p. 104, 24 s.)   22 s. Θεανὼ γυνὴ ... Βροτίνου] cf. LDiog. 42 p. 138, 9

---

2 Ἑλώριππος D 686 γλώριππος F   3 Ἕλωρις Arc. ἔλωρις F   4 Καλλίμβροτος Schw. coll. Bechtel 298 s. καλλίβροτος F   5 Ξενέας Schw. coll. Bechtel 342 ξέντας F   14 Ναυσίθοος Rei. ναυσίθεος F, cf. p. 72, 22 (Na.)   18 ἡ del. Men.   Φιλτὺς sive Φιλτῦς Schw. φίλτυς F   19 Ῥυνδάκου W. Schmid, W. Ehlers (Ῥυνδακὼ Ro.)   19 s. Ὀκκελὼ καὶ Ἐκκελὼ Sca. ὀκέλω (altero κ ante ε supra lin. addito m^1) καὶ ἐκκέλω F   20 suppl. D, cf. D 686 s.

γυνὴ τοῦ Μεταποντίνου Βροτίνου, Μυῖα γυνὴ Μίλωνος τοῦ Κροτωνιάτου, Λασθένεια Ἀρκάδισσα, Ἁβροτέλεια Ἁβροτέλους θυγάτηρ τοῦ Ταραντίνου, Ἐχεκράτεια Φλιασία, Τυρσηνὶς Συβαρῖτις, Πεισιρρόδη Ταραντινίς, Θεάδουσα Λάκαινα, Βοιὼ Ἀργεία, Βαβελύκα Ἀργεία, Κλεαίχμα ἀδελφὴ Αὐτοχαρίδα τοῦ Λάκωνος. αἱ πᾶσαι ιζ′.

---

1 Μυῖα] cf. huius nominis filiam Pythagorae: Porph. p. 19, 9; anon. in Phot. bibl. p. 438 b 31; schol. in Plat. Phaed. 600 b p. 360 = Suid. Πυθαγόρας p. 262, 27

---

1 Βροτίνου] cf. ad p. 75, 1 4 Τυρσηνίς Sca. τυρσηινίς F Πεισιρρόδη We. Πισιρρόδη Keil πισιρρόνδη F Ταραντινίς, Θεάδουςα Schw. coll. Ἁδούσιος, Ϝαδώσιος, Ϝαδι- etc. Bechtel 21 s. 510 ταραντίς· νισθεάδουσα F 5 Βοιὼ Rei. βυὼ F Βαβελύκα Schw. βαβέλυκα F in F minio subscripta haec: τέλος τοῦ πρώτου λόγου περὶ τῆς πυθαγορείου αἱρέσεως

SCHOLIA

§ 1 p. 5, 4 s. Πλατωνικῶς.

§ 11 p. 9, 3 s. τὸν ἐν Σάμῳ κομήτην παροιμίαν, οὗ καὶ Ἡρόδοτος μέμνηται.

§ 30 p. 18, 9 ἔναυσμα· ἀρχή, ἐμπύρευμα, ὑπέκκαυμα.

§ 42 p. 24, 4 s. Λυκόφρων·

τὸν χιλίωρον τὰς ἀνυμφεύτους χρόνον
πάλου βραβείαις γηροβοσκοῦσαι κόρας.

§ 54 p. 30, 2 ἐπὶ τῶν θυγατέρων.

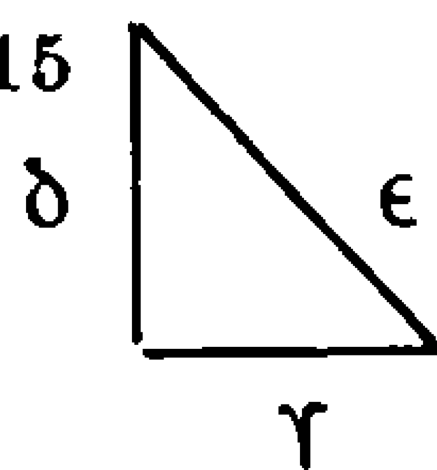
§ 56 p. 31, 1—4

ἡ Περσεφόνη, αἱ ὀρεστιάδες, ἡ Ῥέα, ἡ τοῦ Ἑρμοῦ μήτηρ·
κόρη, νύμφη, μήτηρ, μαῖα.

§ 82 p. 47, 21 s. διὸ καί φασιν Ἱπποδάμαντα τὸν Σαλαμίνιον ποιητὴν ἐπαινέσαι αὐτόν, τουτέστι τὸν Πυθαγόραν.

§ 98 p. 57, 7 s. ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθῆμεν Ἀχαιοί.

§ 130 p. 74, 12—15



τῶν τετραγώνων, ἃ δύνανται.

§ 134 p. 76, 6 s. Νέσσος ποταμὸς Μακεδονίας.

§ 178 p. 99, 26 s. ἀντὶ τοῦ ἀπονιψαμένου τὸ μίασμα τῶν Συβαριτῶν ἐν τῇ θαλάττῃ.

§ 179 p. 100, 13—17 τὰ τρίγωνα καὶ τὰ παραλληλόγραμμα τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὕψος ὄντα πρὸς ἄλληλά ἐστιν ὡς αἱ

---

2 nihil tale in Herodoto 6 s. Lycophr. 1153 s. 10 ὀρεστιάδες] cf. Hom. Il. 6, 420 14 ib. 2, 126

---

7 γηροβοσκοῦσαι Lyc. γηροβοσκοῦσθαι F 14 διακοσμηθῆμεν F cum parte codd. Homeri, διακοσμηθεῖμεν poeta

βάσεις. οἱ ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὕψος ὄντες κῶνοι καὶ κύλινδροι πρὸς ἀλλήλους εἰσὶν ὡς αἱ βάσεις. αἱ ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὕψος οὖσαι πυραμίδες πρὸς ἀλλήλας εἰσὶν ὡς αἱ βάσεις. ταῦτα κατ' εἰκόνα τῆς δικαιοσύνης ἀπειραχῶς πίπτοντα καὶ ἀνομοίως τὴν τῆς ἰσότητος καὶ ἀναλογίας ἀποσῴζει ταυτότητα.

§ 195 p. 107, 14 s. ταῖς γὰρ μνησταῖς συνοικεῖν μέλλοντες ἔθυον, τὰς δὲ παλλακίδας ἀθύτους εἶχον.

§ 202 p. 110, 19 s. τὴν νεανικὴν τά τε παιδικὰ καὶ τὰ ἀνδρικά.

§ 210 p. 114, 14—17 τοῦτο λέγει καὶ Ἐπίκουρος, ὅτι οὐδεμία χρῆσις ἀφροδισίων ὑγιεινή. ὅπερ διορθούμενος ὁ Γαληνὸς προσδιορίζεται· 'ὅταν' φησίν 'ἐκ πολυσιτίας τε καὶ πολυποσίας τοῦτο γένηται, συμφέρει πρὸς ὑγίειαν, ὅταν δὲ οὐχ οὕτως ἔχῃ, οὐ συμφέρει· οὐ γὰρ ἡ ἀκρασία ἐμπόδιον πρὸς εὐεξίαν'.

§ 234 p. 125, 21 ταῦτα πάντα τὰ κατὰ τὴν ⟨περὶ⟩ Φιντίου διήγησιν ὡς ἀπὸ Ἀριστοξένου δεῖ παραγόμενα ἀκούειν.

§ 237 p. 127, 14—18

τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα, κἂν ἑκὰς ναίῃ χθονός,
κἂν μήποτ' ὄσσοις εἰσίδω, κρίνω φίλον.

§ 242 p. 130, 9 s.

Ἕλληνος δ' ἐγένοντο φιλοπτόλεμοι βασιλῆες,
Δῶρός τε Ξοῦθός τε καὶ Αἰόλος ἱππιοχάρμης.

§ 245 p. 131, 20 s.

στεῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ' οὐκ εἶχεν ἑλέσθαι.

§ 247 p. 132, 19 s. τὸ γὰρ δωδεκάεδρον εἴκοσι γωνίας στερεὰς ἔχει.

---

11 Epicur. fr. 62 Us. 11—15 Galen. vol. 1, 371 s. K., unde Galen. personat. 5, 911 s. 20 s. Eurip. fr. 902 N.[2] 23 s. Hesiod. fr. 7, 1 s. Rz. 26 Hom. Od. 11, 584

---

13 φησί p. comp. F 17 suppl. Ro. 21 μήποτ' Eur. μή τον F 23 φιλοπτόλεμοι βασιλῆες Na. φιλοπόλεμοι βασιλῆες F φιλοπτολέμου βασιλῆος schol. Lyc. p. 121, 33 s. Scheer, alia alii 24 Αἴολος testium pars

§ 249 p. 134, 9 διεξετρύπησαν καὶ ἐξέδραμον.

§ 257 p. 138, 15 τουτέστιν ἀπεδοκίμασαν καὶ ἐξεκήρυξαν οἱ Πυθαγόρειοι.

§ 265 p. 142, 15—17

Πυθαγόρης ἔγγιστα χρόνων ἑκατὸν βιοτεύει·
τεσσαράκοντα δ' ἑνὸς λειπομένους ὀφελεῖ.

§ 267 p. 144, 10 ὅτι καὶ ὁ Παρμενίδης ὁ ἐξ Ἐλέας Πυθαγόρειος ἦν. ἐξ οὗ δῆλον ὅτι καὶ Ζήνων ὁ ἀμφοτερόγλωσσος, ὁ καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς διαλεκτικῆς παραδούς, ὥστε ἐκ Πυθαγόρου ἤρξατο ἡ διαλεκτική. ὡσαύτως δὲ ἡ ῥητορική· Τεισίας γὰρ καὶ Γοργίας καὶ Πῶλος Ἐμπεδοκλέους τοῦ Πυθαγορείου μαθηταί.

§ 267 p. 146, 2 ὅτι καὶ ὁ Σάμιος Μέλισσος Πυθαγόρειος ἦν.

§ 267 p. 146, 8 s. ὅτι καὶ ὁ Κυρηναῖος ⟨Θεόδωρος⟩ Πυθαγόρειος ⟨ἦν⟩, ὁ συνακμάσας Σωκράτει.

---

8 s. Ζήνων ὁ ἀμφοτερόγλωσσος] cf. Timon. fr. 45 Di. 10—12 cf. Rostagni, Stud. it. 2, 1922, 200; v. et. ib. 75, 1

---

2 s. ad pravam lectionem ἕωσαν spectant 6 ὀφελεῖ] cf. D 826 s. 7 Ἐλέας Na. ἀλέας F 11 τισίας F 15. 16 suppl. Ro.

INDEX AUCTORUM

INDEX NOMINUM

Quae auctorum indici insunt hic omisi. Stellula (*) numero adposita significat idem nomen in ea parte orationis quae sequitur semel vel saepius recurrere

ADDENDUM

p. 48 in priore adnotationis parte: 6 s. cf. Brendel, Röm. Mitt. 51, 1936, 23 ss.